TERRY PRATCHETT

SERIA LUMEA DISC

PIRAMIDE

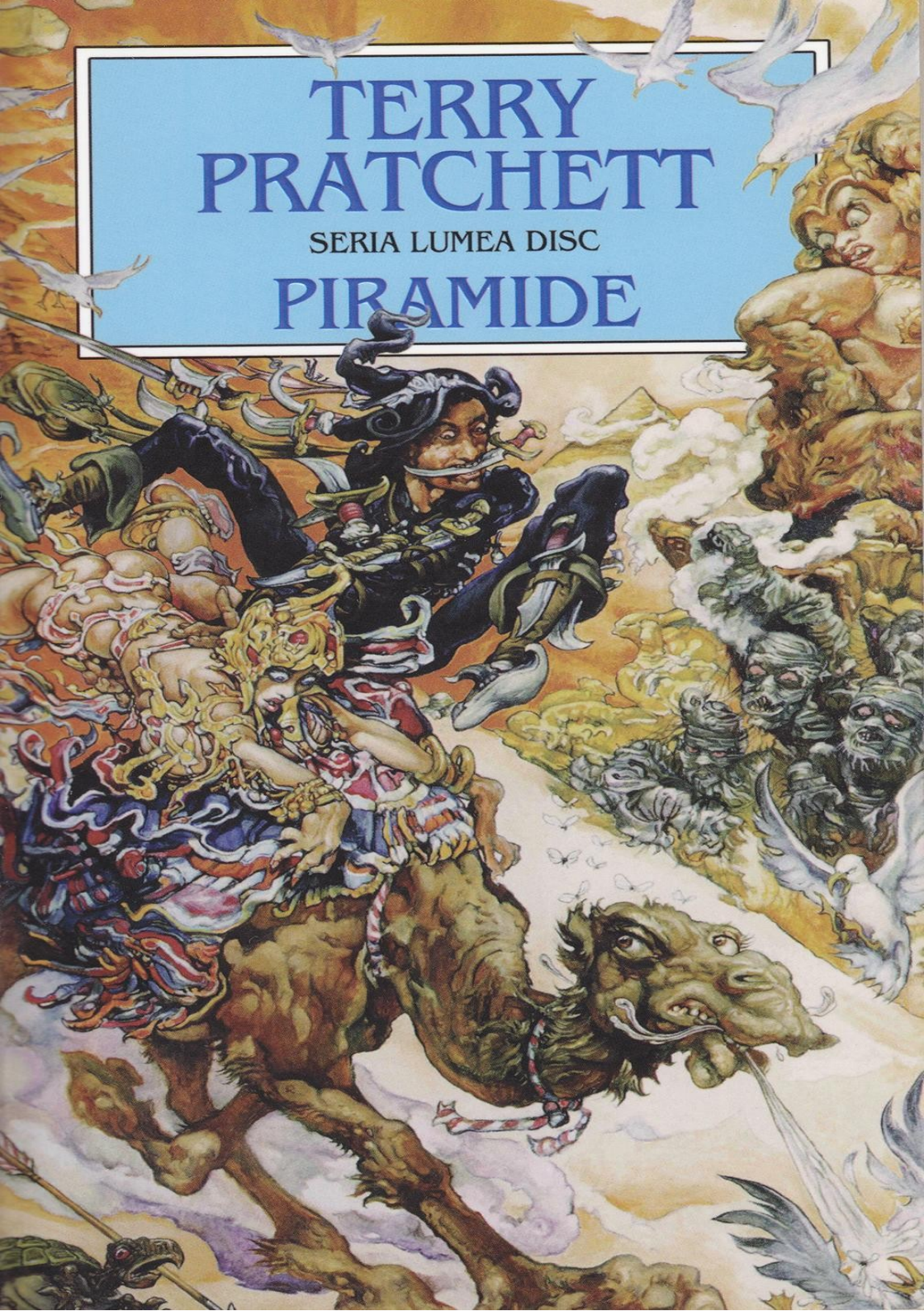

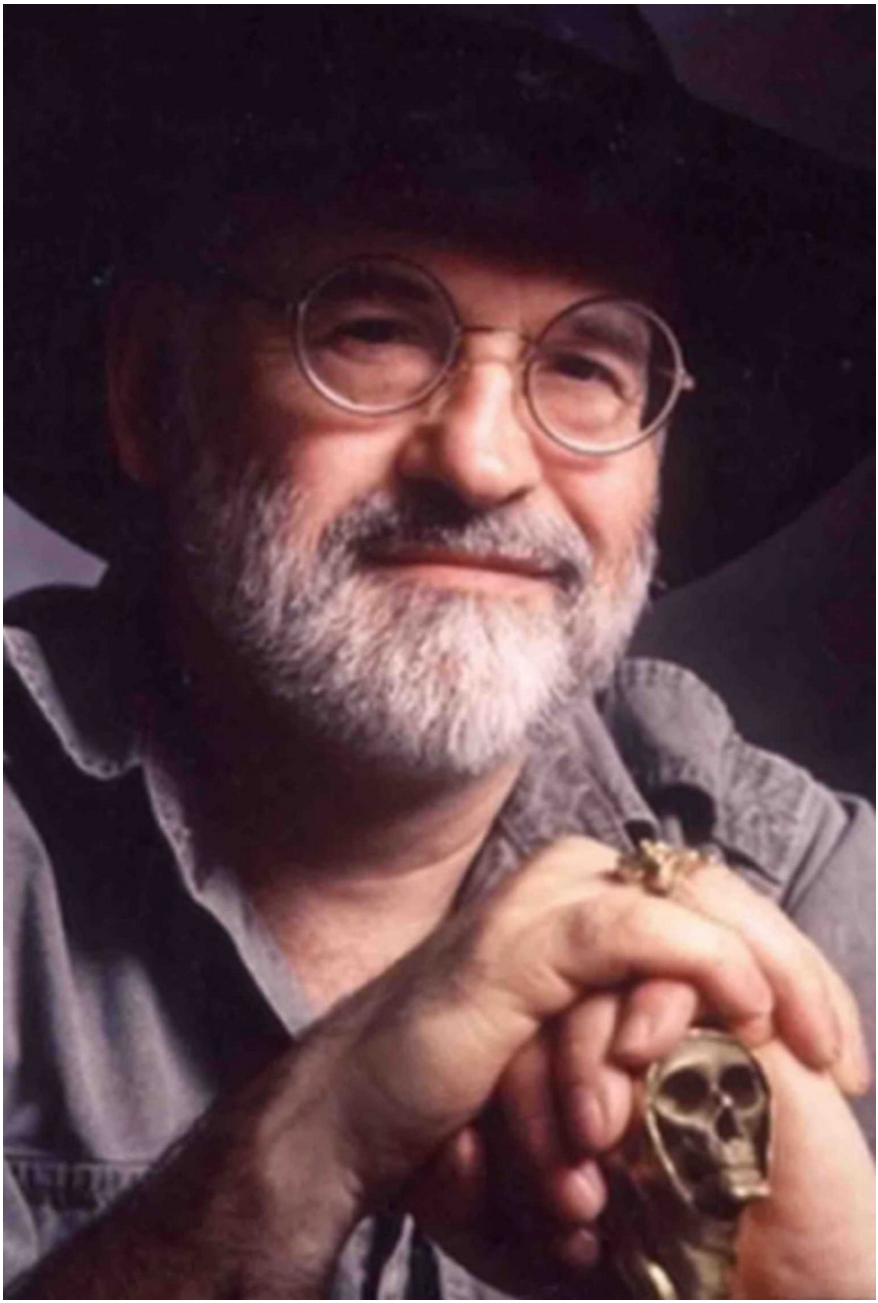

Terry Pratchett – Lumea Disc

Terry Pratchett este unul dintre cei mai cunoscuţi scriitori contemporani. Trăieşte în spatele unei tastaturi în comitatul Wiltshire din Anglia şi spune că nu crede că o viaţă are omul, pentru că lui i se pare că trăieşte trei vieţi în acelaşi timp. A fost numit Ofiţer al Imperiului Britanic în 1998.

Piramide este al şaptelea roman din seria de mare succes Lumea Disc.

Terry Pratchett

PIRAMIDE

Cartea I

Cartea Mersului Înainte

Numai stele, împrăştiate pe întuneric de parcă Creatorul a spart parbrizul propriei maşini şi nu s-a obosit să oprească să strângă cioburile.

Acesta este golful dintre universuri, îngheţata adâncime a spaţiului care nu conţine decât ocazionala moleculă, câteva comete rătăcite şi...

... Dar un cerc de negreală îşi schimbă subtil poziţia, ochiul se adaptează pentru noua perspectivă, şi ceea ce păruse înainte imensa întindere de, cumîizice, interstelar devine o lume în întuneric, ale cărei stele sunt luminile a ceea ce vom numi cu indulgenţă civilizaţie.

Deoarece, pe măsură ce se rostogoleşte alene, se va vedea că este Lumea Disc – plată, circulară, plimbată prin spaţiu pe spinările a patru elefanţi care, la rândul lor, se sprijină pe carapacea Marelui A'Tuin, singura ţestoasă care va figura vreodată pe Diagrama Hertzsprung-Russel[1] o ţestoasă cu ochi albicioşi, lungă de zece mii de mile, garnisită cu gheaţa cometelor defuncte, împodobită cu cratere de meteoriţi. Nimeni nu cunoaşte motivul pentru toate astea, dar probabil că este cuantumul.

Multe ciudăţenii se pot întâmpla pe spinarea unei astfel de ţestoase.

Deja se întâmplă.

Stelele de dedesubt sunt focurile aprinse în deşert şi luminile satelor izolate de pe crestele împădurite ale munţilor. Oraşele sunt nebuloase estompate, metropolele sunt vaste constelaţii; imensul oraş Ankh-Morpork, bunăoară, străluceşte ca două galaxii în plină coliziune.

Dar aici, departe de marile centre populate, unde Marea Circulară întâlneşte deşertul, se poate vedea o linie de foc albastru şi rece. Flăcări la fel de îngheţate ca sufletul ladului se înalţă la cer. O lumină fantomatică sclipeşte deasupra deşertului.

Piramidele din antica vale a fluviului Djel îşi pâlpâie puterea în noapte.

Energia izvorâtă din vârfurile lor paracosmice ar putea să arunce lumină, în capitolele ce vor veni, asupra multor mistere: de ce ţestoasele detestă filosofia, de ce prea multă religie este dăunătoare pentru capre, şi care sunt, *de fapt,* îndatoririle slujnicelor.

Şi, cu siguranţă, vor arăta ce ar crede strămoşii noştri dacă ar fi în viaţă astăzi. Oamenii au speculat adesea pe această temă. Se întreabă: ar aproba oare societatea modernă, s-ar minuna de realizările din prezent? Ceea ce, evident, ratează un aspect fundamental. Dacă strămoşii noştri ar fi în viaţă astăzi, ceea ce ar zice de fapt ar fi: „De ce e aşa întuneric aici?"

[1]Diagrama Hertzsprang-Russel, sau diagrama luminozitate-temperatură, este esenţială astronomilor deoarece permite observarea celor mai multe caracteristici ale corpurilor cereşti. (n.tr.)

În răcoarea dimineţii din valea fluviului, marele preot Dios îşi deschise ochii. Nu dormise în ultimele zile. Nu îşi mai amintea când dormise ultima dată. Somnul era prea apropiat de chestia cealaltă şi, oricum, nu părea să îi trebuiască. Dacă se întindea un pic era de ajuns. Cel puţin, dacă se întindea *aici.* Otrăvurile oboselii se evaporau, la fel ca orice altceva. Pentru o vreme.

Pentru destulă vreme, oricum.

Îşi legănă picioarele de pe blocul de piatră din minuscula încăpere. Aproape fără nici un imbold conştient din partea creierului, mâna sa dreaptă apucă toiagul oficial ornat cu șerpi. Se opri pentru a mai trage o liniuţă pe perete, se înfăşură în robă şi păşi vioi prin culoarul în pantă până ieşi la lumina soarelui, cuvintele Invocaţiei Noului Soare aliniindu-se deja în mintea lui. Noaptea fusese uitată, ziua era în desfăşurare. Erau multe sfaturi atente şi sugestii de dat, iar Dios exista numai pentru a servi.

Dios nu avea cel mai ciudat dormitor din lume. Doar că era cel mai ciudat dormitor din care cineva ieşise vreodată.

Şi soarele străbătea cerul.

Mulţi s-au întrebat de ce. Unii cred că este împins de un scarabeu gigantic. La capitolul explicaţii aceasta este oarecum deficitară din punct de vedere tehnic şi mai are neajunsul suplimentar că, aşa cum anumite circumstanţe s-ar putea să dovedească, este potenţial corectă.

Soarele apuse fără să i se întâmple nimic deosebit de neplăcut[2],iar razele sale molcome intrară întâmplător printr-o fereastră din Ankh-Morpork şi se reflectară într-o oglindă.

Era o oglindă mare cât tot peretele. Toţi asasinii aveau oglinzi cât tot peretele în camerele lor, pentru că oricine s-ar fi simţit extrem de insultat dacă ar fi fost omorât de cineva prost îmbrăcat.

Teppic se privi cu un ochi critic. Costumul îl costase ultimul bănuţ, şi era foarte bine dotat la capitolul mătase neagră. Şoptea atunci când se mişca. Era foarte bun.

Cel puţin, migrena dispărea. Îl chinuise toată ziua; nu dorea în nici un chip să-şi înceapă examenul cât încă mai vedea pete mov în faţa ochilor.

Oftă, deschise cutia neagră şi scoase inelele, pe care şi le puse pe degete. O altă cutie conţinea un set de cuţite din oţel Klatcian, cu lamele înnegrite cu ulei de lampă. Diverse obiecte subversive şi complicate fură extrase din pungi de catifea şi vârâte în buzunare. Două *tlinga* de aruncat cu lame lungi fură introduse în tecile din cizme. O funie subţire din mătase cu o ancoră la capăt fu înfăşurată în jurul taliei, peste cămaşa de zale. O sarbacană fu ataşată de şnurul ei şi apoi atârnată pe spinare, sub mantie; Teppicmai băgă în buzunar un

[2]Ca, de exemplu, să fie îngropat în nisip şi inoculat cu ouă de scarabeu. (n.a.)

container mic şi subţire, plin de săgeţele diverse cu vârfurile protejate cu minuscule dopuri de plută şi cu inscripţii în relief pe margini pentru o selectare facilă în întuneric.

Strânse din pleoape, verifică lama floretei şi atârnă cingătoarea pe umărul drept, pentru a contrabalansa geanta cu plumbii pentru praştie. Apoi îşi aminti şi deschise sertarul pentru şosete de unde luă o arbaletă-pistol, o sticluţă cu ulei, un sul cu şperacle şi, după ce se mai gândi, un pumnal scurt, o cutie cu spini din fier şi un set de boxuri din bronz.

Teppic îşi ridică pălăria şi îi verifică bordura în căutarea laţului de oţel. Apoi şi-o aşeză şmechereşte pe cap, se privi cu satisfacţie în oglindă o ultimă dată, se întoarse pe călcâie şi, foarte încet, se prăbuşi la podea.

Era plină vară în Ankh-Morpork. De fapt, era mai mult decât plină. Dădea pe-afară.

Marele râu fusese redus la o emanaţie incandescentă întreAnkh, oraşul cu adrese dezirabile, şi Morpork pe malul opus. Morporkul nu avea adrese dezirabile. Morporkul era înfrăţit cu o groapă cu gudron. Nu se puteau face multe pentru a transforma Morporkul într-un loc mai rău. Un impact direct cu un meteorit, spre exemplu, ar fi reprezentat o înnobilare.

Cea mai mare parte a albiei râului era o crustă ca un fagure de noroi crăpat. Soarele părea un gong de aramă ţintuit de cer. Arşiţa care secase râul prăjea oraşul în timpul zilei şi îl cocea noaptea, răsucind lemnării seculare şi transformând tradiţionalul noroi al străzilor în praf migrator.

Era o climă atipică pentru Ankh-Morpork, care prefera să fie un oraş al ceţurilor şi ploilor, al umezelii şi frigului. Zăcea gâfâind pe câmpia crocantă ca un broscoi pe o vatră. Şi chiar şi acum, aproape de miezul nopţii, arşiţa era doborâtoare şi înfăşură străzile ca o catifea înflăcărată, pârjolind aerul şi lăsându-l fără suflu.

Sus, în faţada de nord a Breslei Asasinilor, se auzi un clinchet şi o fereastră se deschise în afară.

Teppic, care se descotorosise fără tragere de inimă de unele din armele mai grele, trase adânc în piept o gură de aer fierbinte.

Asta *era.*

Aceasta era *noaptea.*

Se spunea că aveai şanse juma-juma, dacă nu îl nimereai ca examinator pe bătrânul Mericet, în care caz ai fi putut la fel de bine să-ţi tai singur gâtul de la bun început.

Teppic îl avusese pe Mericet la Strategie şi Teoria Otrăvurilor în fiecare joi după-amiaza, şi nu se înţelesese bine cu el. Căminele zumzăiau cu zvonuri despre Mericet, numărul omorurilor, tehnica uluitoare... Zdrobise toate recordurile pe vremea lui. Se spunea că îl

ucisese până şi pe Patricianul Ankh-Morporkului. Nu pe cel actual. Pe unul dintre cei defuncţi.

Poate avea să fie Nivor, grăsanul acela vesel şi gurmand care preda Capcane şi Trape în fiecare marţi. Teppic era bun la capcane şi se înţelegea bine cu profesorul. Sau ar fi putut fi Konti di Yoyo, care preda Limbi Moderne şi Muzică. Teppic nu avea talent la niciunele, dar Konti era un entuziast al clădirilor şi îi plăcea pe băieţii care îi împărtăşeau pasiunea de a atârna într-o mână, mult deasupra străzilor.

Îşi trecu un picior peste pervaz şi îşi derulă funia cu ancoră. Agăţă burlanul de la etajul superior şi se furişă prin fereastră.

Nici un asasin nu folosea vreodată scările.

Pentru a stabili continuitatea cu evenimentele ulterioare, acesta ar putea fi un moment bun pentru a dezvălui faptul că cel mai mare matematician din întreaga istorie a Lumii Disc stătea întins şi lua cina.

Este interesant de reţinut că, datorită particularităţilor speciei acestui matematician, ceea ce mânca la cină era, de fapt, prânzul său.

Gongurile împrăştiate prin Ankh-Morpork anunţau miezul nopţii atunci când Teppic se furişa de-a lungul parapetului la patru etaje deasupra Străzii Filigranului, cu inima bătându-i să-i spargă pieptul.

În lumina crepusculară a apusului se putea distinge conturul unei siluete. Teppic se opri în dreptul unei gargui respingătoare deosebit pentru a-şi evalua opţiunile.

Zvonuri de dormitor demne de luat în seamă spuneau că dacă îşi înhuma examinatorul înainte de examen, trecea în mod automat. Extrase un cuţit de aruncat Numărul Trei din teaca de pe coapsă şi îl cântări în mână, gânditor. Bineînţeles, orice tentativă, orice mişcare făţişă care eşua atrăgea după sine picarea examenului şi pierderea de privilegii[3].

Silueta era absolut nemişcată. Ochii lui Teppic măturară labirintul de coşuri, gargui, punţi, guri de aerisire şi scări care alcătuiau peisajul acoperişurilor oraşului.

„Aşa, gândi. Asta e un soi de manechin. Se aşteaptă să-l atac, ceea ce înseamnă că mă urmăreşte de altundeva.

Oare pot să-l găsesc? Nu.

Pe de altă parte, poate se *vrea* să cred că e un manechin. Dacă nu cumva s-a gândit şi la asta...”

Se surprinse bătând darabana cu degetele pe garguie şi se mustră. Cum ar fi raţional să acţioneze în acest moment?

Un grup de beţivi se împletici printr-o oază de lumină, în strada de foarte dedesubt.

Teppic introduse cuţitul în teacă şi se ridică.

[3]Cel de a respira, pentru început (n.a.)

— Domnule, sunt aici.

O voce seacă, de lângă urechea lui, spuse de-abia auzit:

— Foarte bine.

Teppic îşi ţinu privirea drept înainte. Mericet apăra în faţa lui, ştergându-şi praful cenuşiu de pe faţa osoasă. Extrase o bucăţică de ţeavă din gură şi o aruncă, apoi scoase un carneţel dintr-un buzunar al hainei. Era echipat complet, chiar şi pe arşiţa asta. Mericet era genul de om care putea să îngheţe şi într-un vulcan.

— Aha, spuse el cu o voce care exprima dezaprobare. DomnulTeppic. Măi, măi.

— Este o noapte minunată, să trăiţi, spuse Teppic.

Examinatorul îi aruncă o privire rece, care sugera că remarcile despre starea vremii atrăgeau în mod automat o bilă neagră, şi notă ceva în carneţel.

— Vom începe cu nişte întrebări.

— Cum doriţi, să trăiţi.

— Care este lungimea maximă permisă pentru un cuţit de aruncat?

Teppic închise ochii. Îşi petrecuse toată săptămâna anterioară citind numai din *Cordat,* iar acum putea revedea pagina, plutind ademenitor în faţa pleoapelor sale – nu te întreabă niciodată despre lungimi şi greutăţi, spuneau studenţii, ştiutori, se aşteaptă să dai peafară de câte ştii despre lungimi şi greutăţi, şi distanţe de aruncare, dar niciodată...

Teroarea crudă îi scurtcircuită creierul şi îi trase şuturi în memorie până când aceasta demară. Pagina se focaliză.

— „Lungimea maximă a unui cuţit de aruncat este de zece degete sau douăsprezece pe vreme umedă”, recită el. „Distanţa de aruncare este...”

— Numeşte trei otrăvuri recunoscute pentru administrare prin ureche.

Se iscă un mic vânticel, dar nu avu nici un efect de răcorire; tot ce reuşi fu să mute arşiţa dintr-o parte în alta.

— Să trăiţi, gheba-viespii, ciuperca Achorion purpurie şi Mucigaiul, să trăiţi, oferi Teppic, pe faţă.

— De ce nu spimă? sări cu gura Mericet, alunecos ca un şarpe.

Teppic rămase cu gura căscată. Se strădui să evite privirea sfredelitoare.

— S-să trăiţi, spima nu este o otravă, să trăiţi, reuşi într-un final. Este un antidot extrem de rar pentru anumite veninuri de şarpe, care se obţine – se calmă un pic, mai sigur de el; toate acele ore în care răsfoise absent dicţionare dădeau roade în sfârşit – se obţine din ficatul mangustei-balon, care...

— Care este semnificaţia acestui semn? întrebă Mericet.

— ... Se găseşte numai în... vocea lui Teppic se stinse.

Se chiorî la runa complexă de pe cartonaşul din mâna lui Mericet, apoi îşi aţinti din nou privirea drept în faţă, pe lângă urechea profesorului.

— Nu am nici cea mai vagă idee, să trăiţi.

La limita auzului i se păru ca distinge şoapta unei răsuflări uşurate, minuscula sămânţă a unui icnet de satisfacţie.

— Dar, dacă ar fi cu cealaltă parte în sus, să trăiţi, ar fi semnul hoţilor pentru „Câini gălăgioşi în casă”.

Preţ de o clipă liniştea fu absolută. Apoi, chiar în dreptul umărului său, vocea bătrânului asasin rosti:

— Laţul de funie este permis pentru toate categoriile?

— Să trăiţi, regulile prevăd numai trei întrebări, protestă Teppic.

— Aha. Şi ăsta îţi este răspunsul, aşa-i?

— Să trăiţi, nu, să trăiţi. Era numai o observaţie, să trăiţi. Să trăiţi, răspunsul pe care îl căutaţi este că toate categoriile pot purta laţul de funie, dar numai asasinii de gradul trei îl pot folosi ca una dintre cele trei opţiuni, să trăiţi.

— Eşti sigur?

— Să trăiţi.

— Nu ai vrea să te mai gândeşti?

Vocea examinatorului ar fi putut unge osia unui car.

— Să trăiţi, nu, să trăiţi.

— Foarte bine.

Teppic se relaxă. Spatele tunicii i se lipise de spinare, rece de la transpiraţie.

— Acum, vreau să te îndrepţi în ritmul tău spre strada Librarilor, ţinând cont de toate semnele şi aşa mai departe, spuse Mericet pe un ton egal. Te voi aştepta în camera de sub turnul cu gong de la intersecţia cu Aleea Cenzorului. Şi... ia asta, te rog.

Îi înmână lui Teppic un plic.

Teppic îi oferi o chitanţă. Apoi Mericet păşi într-o umbră de lângă un horn şi dispăru.

Şi cu asta ceremonia se încheie.

Teppic trase aer în piept de câteva ori şi apoi răsturnă conţinutul plicului în palmă. Era o obligaţiune a Breslei în valoare de zece mii de dolari Ankh-Morporkezi, emisă pentru „Purtător”. Era un document impresionant, însemnat cu sigiliul Breslei care înfăţişa crucea dublă[4] şi pumnalul cu glugă.

Ei bine, de-acum nu mai exista cale de întoarcere. Acceptase banii. Fie avea să supravieţuiască, în care caz urma, bineînţeles, să doneze banii fondului pentru văduve şi orfani al Breslei, fie documentul avea să

[4]Joc de cuvinte intraductibil. Double cross înseamnă „cruce dublă”, to double-cross înseamnă „a înşela”. (n.tr.)

fie recuperat de pe cadavrul lui. Obligaţiunea era cam şifonată, dar nu găsi pe ea pete de sânge.

Îşi verifică pumnalele, îşi aranjă cingătoarea, aruncă o privire înapoi şi o porni în pas lejer.

Măcar aici avea un pic de noroc. Era un lucru ştiut printre studenţi că existau numai o jumătate de duzină de trasee folosite pentru examene, şi nopţile de vară erau însufleţite de tineri care atacau acoperişurile, turnurile, streşinile şi burlanele oraşului. Escaladarea clădirilor era un sport oficial şi extrem de competitiv în cadrul Breslei; era una dintre puţinele activităţi la care Teppic era sigur că excela – fusese căpitanul echipei care învinsese Casa Scorpionilor în finala Jocului Zidurilor. Iar acesta era unul dintre traseele uşoare.

Sări cu graţie peste marginea acoperişului, ateriză pe muchia altuia, alergă uşor pe deasupra clădirii adormite, apoi pe ţiglele sălii de gimnastică a Asociaţiei Tinerilor Domni Cultişti-Reformaţi-ai-Sângeriului-Zeu-Bel-Şamharoth, trecu în pas săltat peste panta cenuşie, escaladă un zid de patru metri fără să încetinească, şi făcu o tumbă până pe acoperişul plat al Templului lui Io cel Orb.

O lună plină, portocalie, stătea agăţată deasupra orizontului. Aici sus era o briză adevărată, nu prea puternică, dar înviorătoare ca un duş rece după arşiţă. Acceleră, bucurându-se de răcoare, şi decolă cu precizie de pe muchia acoperişului înspre scândura îngustă care ducea spre Aleea Capacului de Tinichea.

Scândură pe care cineva, în ciuda oricărei probabilităţi, o înlăturase.

În momente ca acesta, toată viaţa ţi se derulează prin faţa ochilor...

Mătuşa plânsese, un gest mai degrabă teatral în opinia lui Teppic, pentru că bătrâna doamnă era dură ca talpa unui hipopotam. Tatăl lui arboră o atitudine riguroasă şi demnă, străduindu-se să-şi amintească s-o menţină, şi încercă să-şi elibereze mintea de imagini ademenitoare cu faleze şi peşti. Servitorii erau aliniaţi de-a lungul holului de la baza scării principale, slujnicele de-o parte, eunucii şi majordomii de cealaltă. Femeile se înclinau pe măsură ce trecea el, creând un efect mai degrabă plăcut de val sinuos pe care cel mai mare matematician de pe Disc, dacă n-ar fi fost prea ocupat în acel moment să fie mânat cu un băţ şi cu multe urlete de către un omuleţ înveşmântat în ceea ce părea a fi o cămaşă de noapte, mai mult ca sigur că l-ar fi apreciat.

— Dar, spuse mătuşa suflându-şi nasul, este un *meşteşug,* la urma urmei.

Tatăl lui Teppic o mângâie pe mână, încurajator:

— Nici vorbă, Floare a Deşertului, este o profesiune, cel puţin.

— Care e diferenţa? întrebă ea printre sughiţuri.

Bătrânul oftă.

— Banii, din câte înţeleg. Îi va face bine să iasă în lume şi să-şi facă prieteni, şi să se mai cizeleze un pic, şi, oricum, îi va umple timpul şi îl va împiedica să intre în belele.

— Dar... *asasinare...* e aşa de tânăr, şi n-a arătat niciodată nici cea mai mică înclinaţie... îşi tamponă ochii şi adăugă pe un ton acuzator: Nu vine din partea mea de familie. Cumnatul ăla al tău...

— Unchiul Vyrt, preciză tatăl lui.

— Umblă prin toată lumea şi ucide oameni!

— Nu cred că ei folosesc acest cuvânt. Cred că preferă cuvinte ca încheiere sau anulare. Sau înhumare, din câte am înţeles.

— Înhumare?

— Cred că e cam ca exhumarea. O, Inundare a Apelor, numai că are loc înainte să te îngroape.

— Mi se pare îngrozitor. Dar am auzit de la Doamna Amiazi că numai un băiat din cincisprezece trece de examenul final. Poate că ar fi mai bine să-l lăsăm să se liniştească singur.

Regele Teppicymon al XXVII-lea încuviinţă abătut şi plecă singur să-l petreacă pe fiul său. Era mai puţin convins decât sora lui cu privire la neplăcerile asasinării; se ocupa cu reţinere de politică de foarte multă vreme şi era de părere că, deşi asasinarea era probabil mai rea decât dezbaterea, era cu siguranţă mai bună decât războiul, pe care unii îl considerau acelaşi lucru numai că mai zgomotos. Şi nu încăpea îndoială că tânărul Vyrt era mereu plin de bani şi că obişnuia să apară la palat din senin, încărcat cu daruri scumpe, cu un bronz exotic şi cu poveşti nemaipomenite despre locurile pe unde umblase şi despre oamenii pe care îi cunoscuse, adesea pentru foarte puţin timp.

Îşi dorea ca Vyrt să fie prin preajmă, pentru a-i cere sfatul. Maiestatea Sa auzise şi el că numai unul din cincisprezece studenţi reuşea să devină asasin. Nu era în întregime sigur ce se întâmpla cu ceilalţi paisprezece, dar era destul de sigur că, dacă erai un elev slab într-o şcoală pentru asasini, îţi făceau ceva mai mult decât să arunce cu creta în tine, şi că a mânca în campus adăuga incertitudinii o dimensiune suplimentară.

Dar toată lumea era de acord că şcoala asasinilor oferea cea mai bună educaţie din lume. Un asasin calificat se poate simţi în largul lui în compania oricui şi ar trebui să poată cânta la cel puţin un instrument muzical. Oricine era înhumat de un absolvent al şcolii Breslei îşi putea începe odihna liniştit la gândul că fusese anulat de o persoană discretă şi cu bun-gust.

Şi, la urma urmei, ce avea acasă? Un regat lat de o milă şi lung de două sute, care era aproape în întregime acoperit de apă în sezonul inundaţiilor şi ameninţat de fiecare parte de vecini mai puternici care îi tolerau existenţa numai pentru că s-ar fi războit la nesfârşit între ei dacă n-ar fi fost acolo.

Sigur, Djelibeybi[5] fusese măreţ odinioară, pe vremea când ambiţioasele Tsort şi Ephebe nu erau mai mult decât nişte găşti de nomazi cu prosoape înfăşurate în jurul capetelor. Tot ce rămăsese din acele zile de glorie erau palatul a cărui întreţinere era mai mult decât costisitoare, câteva ruine prăfuite în deşert şi – oftase faraonul – piramidele. Întotdeauna, piramidele.

Strămoşii lui fuseseră entuziaşti ai piramidelor. Faraonul nu era. Piramidele falimentaseră ţara, o drenaseră mai tare decât fluviul. Singurul blestem pe care îşi permiteau acum să-l scrie pe morminte era, „Fă Paşi”.

Singurele piramide în preajma cărora se simţea în largul lui erau cele foarte mici din fundul grădinii, care se înmulţeau atunci când mai murea o pisică.

Îi promisese mamei băiatului.

Îi era dor de Artela. Fusese un scandal îngrozitor atunci când îşi luase o soţie din afara Regatului, şi unele dintre obiceiurile ei străine îl uimiseră şi îl fascinaseră chiar şi pe el. Poate că de la ea preluase straniul dispreţ faţă de piramide; în Djelibeybi aşa ceva era echivalent cu a dispreţui să respiri. Dar îi promisese că lui Teppic i se va permite să se şcolească în străinătate. Ea insistase mult pe acest subiect. „În locul ăsta oamenii nu învaţă nimic nou”, spusese. „Doar îşi amintesc.”

Măcar de şi-ar fi amintit şi ea să nu înoate în fluviu...

Privi doi servitori încărcând cufărul lui Teppic pe acoperişul diligenţei şi pentru prima dată în viaţa lui puse o mână părintească pe umărul fiului său.

Şi-şi dădu seama că nu ştie ce să spună. „Nu am avut niciodată timp să ne cunoaştem, gândi. Sunt atâtea lucruri pe care i le-aş fi putut da.” Câteva afurisite de urecheli n-ar fi fost de prisos.

— Hm, spuse. Ei bine, băiete.

— Da, tată?

— Este prima dată când pleci de acasă de capul tău...

— Nu, tată. Am petrecut vara trecută cu Lordul Fhem-pta-hem, îţi aminteşti?

— A, da?

Faraonul îşi amintea că palatul fusese mai liniştit la vremea respectivă. Crezuse că din cauza tapiseriilor noi.

— În sfârşit, eşti tânăr, ai aproape treisprezece ani...

— Doisprezece, tată, îi aminti Teppic.

— Eşti sigur?

— A fost ziua mea luna trecută, tată. Mi-ai cumpărat un fier de încălzit patul.

— Aşa am făcut? Ce straniu. Am zis şi de ce?

[5]Lit. „Copil al Djelului” (n.a.)

— Nu, tată, spuse Teppic privind în sus la chipul blând, uşor nedumirit al tatălui său, şi apoi adăugă: E un încălzitor de pat foarte *bun.* Îmi place mult.

— A. În regulă. Ăăă...

Maiestatea Sa îl bătu din nou pe umăr pe fiul său, oarecum absent, de parcă ar fi bătut darabana cu degetele pe birou în timp ce încerca să gândească. Apoi păru să aibă o idee.

Servitorii terminaseră de legat cufărul de acoperişul diligenţei şi vizitiul ţinea uşa deschisă, răbdător.

— Atunci când un tânăr porneşte în lume, spuse Maiestatea Sacam nesigur, sunt unele... ei bine, este foarte important să-şi amintească... Adică, în fond şi la urma urmei e o lume mare, cu tot felul de... Şi bineînţeles, cu atât mai mult în oraşe, unde mai sunt multe alte...

Se opri, fluturând o mână prin aer. Teppic i-o apucă cu blândeţe.

— E în regulă, tată. Marele preot Dios mi-a explicat despre băile regulate şi despre cum nu o să orbesc[6].

Tatăl clipi spre el.

— Nu ai să orbeşti?

— Se pare că nu, tată.

— Aha. Ca să vezi. Excelent. Foarte, foarte îmbucurător. Astea chiar *sunt* veşti bune.

— Cred că ar fi mai bine să plec, tată. Altfel voi pierde fluxul.

Maiestatea Sa încuviinţă şi se bătu pe buzunare.

— Era ceva... îngăimă el şi apoi, descoperind ce căuta, strecură în buzunarul lui Teppic o punguţă de piele.

Apoi încercă din nou gestul cu bătaia pe umăr.

— O mică atenţie, murmură. Nu îi spune mătuşii tale. A, oricum nu poţi. S-a dus să se întindă. A fost cam prea mult pentru ea.

Lui Teppic nu îi rămase nimic altceva de făcut decât să sacrifice o găină la statuia lui Khuft, întemeietorul Djelibeybiului, astfel încât mâna călăuzitoare a strămoşului să-i ghideze paşii prin lume. Nu era decât o găină micuţă şi, după ce Khuft avea să termine cu ea, regele o va mânca la prânz.

Djelibeybi era într-adevăr un regat mic, închis în el însuşi. Până şi urgiile îi erau lipsite de entuziasm. Toate regatele fluviale care se respectă beneficiază de urgii vaste, supranaturale, dar tot ce reuşise să realizeze Regatul Vechi în ultimii o sută de ani fusese Urgia de Broască[7].

---

[6]Una dintre credinţele populare răspândite în trecut în Europa era aceea că masturbarea, în special în cazul băieţilor, are ca efecte secundare apariţia negilor, sterilitatea, debilitatea mintală sau orbirea. (n.tr.)

[7]Fusese o broască destul de mare, ce-i drept, îi intrase în ţevile de aerisire şi le provocase tuturor insomnii timp de câteva săptămâni. (n.a.)

În seara aceea, pe când se îndrepta spre Ankh-Morpork prin Marea Circulară, lăsând în urmă delta Djelului, Teppic îşi aminti de pungă şi o deschise. Cu dragoste, dar, de asemenea, în modul său caracteristic de abordare a lucrurilor, tatăl său îi oferise un dop de plută, o jumătate de cutie de săpun de şa, o minusculă monedă de bronz de denominaţie incertă şi o sardină extrem de veche.

Se spune că atunci când cineva se află la un pas de moarte, toate simţurile îi devin dureros de ascuţite; şi asta pentru că întotdeauna într-o astfel de împrejurare, persoana în cauză este capabilă să detecteze orice portiţă de scăpare din situaţia respectivă, diferită de cea evidentă.

Nu este adevărat. Fenomenul este un exemplu clasic de înlocuire. Simţurile se concentrează cu disperare la orice în afara problemei imediate – care, în cazul lui Teppic, era reprezentată de o zonă destul de întinsă de caldarâm aflată la circa optsprezece picioare distanţă, care se apropia rapid – în speranţa că aceasta va dispărea.

Necazul este că o va face în curând.

Indiferent de motiv, Teppic deveni brusc conştient de tot ce îl înconjura. De modul în care lumina lunii strălucea pe acoperişuri. De mirosul de pâine caldă care venea de la o brutărie din apropiere. De şuieratul unui cocoş de vânt, care trecu în sus pe lângă el. De plânsetul unui copil, undeva mai departe, şi de lătratul unui câine. De blânda şuierare a aerului şi, mai ales, de inconsistenţa şi acuta lipsă de trepte a acestuia.

În anul acela se înscriseseră mai mult de şaptezeci. Asasinii nu trebuiau să susţină un examen de admitere prea dificil; se putea intra uşor în şcoală, şi tot uşor se putea ieşi (şmecheria era să ieşi *pe picioare).* Curtea interioară din centrul domeniului Breslei era plină ochi de băieţi care aveau două lucruri în comun – cufere imense, pe care stăteau aşezaţi, şi haine care fuseseră alese astfel încât să poată creşte în ele, şi pe care mai degrabă le *locuiau.* Unii optimişti aduseseră cu ei arme, care fuseseră confiscate şi expediate acasă în următoarele săptămâni.

Teppic îi privi cu atenţie. Existau avantaje clare în a fi singurul copil al unor părinţi prea preocupaţi de propriile probleme ca să îşi mai facă griji şi pentru el sau măcar să fie conştienţi de existenţa lui mai multe zile la rând.

Mama lui, din câte îşi amintea, fusese o femeie plăcută, egocentristă ca un titirez. Îi plăcuseră pisicile. Nu numai că le venerase – toată lumea din regat făcea *asta* – chiar le plăcuse.Teppic ştia că în regatele fluviale era tradiţională venerarea pisicilor, dar suspecta că animalele în cauză erau fiinţe graţioase şi nobile; câtă vreme pisicile mamei lui erau nişte maniaci scuipători, cu ochi galbeni şi cu urechile lipite tot timpul de cap.

Tatăl lui îşi petrecea aproape tot timpul făcându-şi griji din pricina regatului şi declarând ocazional că el e un pescăruş, deşi asta se datora probabil unei memorii slabe. Teppic se mai întreba din când în când cum fusese conceput, pentru că părinţii lui împărţeau rareori acelaşi cadru de referinţă, ca să nu mai vorbim de aceeaşi stare de spirit.

Dar se întâmplase şi fusese lăsat să ajungă la standardul dorit, prin încercări şi eşecuri, uşor împiedicat şi ocazional îmboldit de o lungă succesiune de tutori. Cei angajaţi de tatăl lui fuseseră cei mai buni, mai ales pe vremurile când zbura cât de sus putea, şi preţ de o iarnă glorioasă Teppic avusese ca tutore pe un bătrân braconier de ibişi care se aventurase prin grădina regală în căutarea unei săgeţi pierdute.

Acelea fuseseră vremurile urmăririlor sălbatice cu soldaţii, rătăcirilor la lumina lunii pe străzile moarte ale necropolei şi, cea mai tare chestie, ale familiarizării cu arcul-plută, o invenţie înfricoşător de complicată care, cu riscuri considerabile pentru operator, putea transforma o baltă plină cu gâşte în tot atâta pateu plutitor.

Mai dăduse şi turul bibliotecii, inclusiv al rafturilor încuiate – braconierul avea câteva talente suplimentare care îi asigurau angajarea pe vreme proastă – având astfel parte de multe ore de studiu liniştit; era ataşat în mod deosebit de *Palatul Izolat,* Tradus din Klatciană de un Gentilom, cu Ilustraţii Colorate Manual pentru Cunoscători în Ediţie Strict Limitată. Fusese o lectură buimăcitoare, dar instructivă şi, atunci când un tânăr tutore mai degrabă frumuşel care fusese angajat de preoţi încercase să-l înveţe anumite tehnici atletice preferate de Pseudopolitanii clasici, Teppic se gândise un timp la propunere şi apoi îl lovise în cap cu un cuier.

Teppic nu fusese educat. Educaţia se lipise pur şi simplu de el, ca mătreaţa.

Începu să plouă, în lumea din afara minţii lui. O altă experienţă nouă. Auzea, bineînţeles, cum cădea apa din cer în stropi mici. Doar că nu se aşteptase să dureze aşa de mult. În Djelibeybi nu ploua niciodată.

Profesorii se plimbau printre băieţi ca nişte ciori umede şi uşor constipate, dar el era atent la un grup de elevi mai mari care pierdeau vremea pe lângă intrarea cu colonadă a şcolii. Şi ei erau îmbrăcaţi în negru – diverse culori de negru.

Acela fu primul contact cu culorile terţiare, culorile de la capătul îndepărtat al negrelii, culorile pe care le obţii dacă spargi negrul cu o prismă cu opt feţe. Sunt aproape imposibil de descris într-un mediu ne-magic, dar dacă cineva ar încerca să ţi le descrie ar începe probabil prin a-ţi sugera să fumezi ceva ilegal şi să te uiţi bine de tot la aripa unui graur.

Seniorii îi examinau cu un ochi critic pe nou-veniţi.

Teppic se holbă la ei. În afară de culori, costumele lor erau croite după ultima modă, care la momentul respectiv înclina spre pălării cu

boruri largi, umeri falşi, talii subţiri şi pantofi ascuţiţi şi le conferea celor care o urmau aspectul unor cuie foarte elegante.

„O să fiu ca ei”, îşi spuse.

Cu toate că probabil mai bine îmbrăcat.

Îşi aminti de unchiul Vyrt, cum stătea pe treptele care dădeau spre Djel în timpul uneia din scurtele şi misterioasele sale vizite. „Satinul şi pielea nu-s bune de nimic. Nici bijuteriile, de nici un fel. Nu poţi purta ceva care să strălucească, să scârţâie sau să zdrăngăne. Trebuie s-o ţii pe mătase aspră sau catifea. Nu e important câţi oameni înhumezi, ci câţi nu reuşesc să te înhumeze *pe tine.”*

Se mişcase într-un ritm temerar, ceea ce ar putea să-i fie de folos acum. În timp ce se arcui deasupra golului aleii se răsuci în aer, îşi întinse mâinile cu disperare şi simţi cum vârfurile degetelor ating o cornişă de pe clădirea din faţă. Fu suficient ca să pivoteze; se întoarse pe axa corpului, se lovi de peretele sfărâmicios din cărămidă atât de tare încât rămase fără suflu şi alunecă în jos pe perete.

— Băiete!

Teppic ridică privirea. Un asasin senior, împodobit cu eşarfa purpurie a profesorilor, stătea lângă el. Era primul asasin pe care îl vedea, în afară de Vyrt. Omul era destul de plăcut. Ţi-l puteai imagina umplând cârnaţi.

— Cu mine vorbiţi?

— Te vei ridica în picioare pentru a te adresa unui profesor, spuse faţa rozalie.

— Aşa voi face?

Teppic era fascinat. Se întreba cum se va realiza aşa ceva. Disciplina nu ocupase până atunci un loc important în viaţa lui. Majoritatea tutorilor pe care-i avusese fuseseră suficient de tulburaţi la vederea regelui cocoţat pe tocul unei uşi ca să treacă repejor prin lecţia curentă şi să dea fuga să se încuie la ei în cameră.

— Aşa voi face, *să trăiţi,* zise profesorul, apoi studiase lista pecare o ţinea în mână. Cum te cheamă, băiete?

— Prinţul Pteppic al Regatului Vechi, Regatul Soarelui, răspunse Teppic calm. Îmi dau seama că ignoraţi eticheta, dar nu ar trebui să-mi spuneţi „să trăiţi”, ci să atingeţi pământul cu fruntea când mi te adresezi.

— Pateppic, zici?

— Nu. *P*teppic.

— Aha. Teppic, spuse profesorul şi bifă un nume de pe listă.

Îi oferi lui Teppic un zâmbet generos adăugând:

— Aşa, deci, Maiestate. Eu sunt Mormăici Nivor, maestrul casei tale. Tu eşti în Casa Viperelor. Din câte ştiu sigur există cel puţin unsprezece Regate ale Soarelui pe Disc şi, până la sfârşitul săptămânii,

îmi vei prezenta un scurt eseu care va detalia coloratura politică, localizarea geografică şi oraşul de scaun sau capitala fiecăruia, împreună cu ruta optimă spre dormitorul conducătorului oricăruia dintre ele. Cu toate astea, în întreaga lume vei găsi numai o singură Casă a Viperelor. Bună dimineaţa şi ţie, băiete.

Se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre un alt elev timorat.

— Nu e un om rău, rosti o voce din spatele lui Teppic. Oricum, găseşti toate datele în bibliotecă. Îţi arăt eu dacă vrei. Mă cheamă Dojenel.

Teppic se întoarse. Cel care i se adresase era un băiat cam de aceeaşi vârstă şi statură cu el, al cărui costum negru – negru simplu, pentru Primii Ani – arăta de parcă fusese bătut în cuie pe el, bucată cu bucată. Băiatul ţinea o mână întinsă. Teppic o privi politicos.

— Da?

— Cum te cheamă, puştiule?

Teppic se sumeţi. Începea să se sature de acest tratament.

— Puşti? Ţin să te informez că prin venele mele curge sângele faraonilor!

Celălalt băiat îl privi neimpresionat, cu capul înclinat spre umăr şi cu un zâmbet vag întipărit pe chip.

— Şi vrei să rămână acolo?

Puţin mai departe pe alee era brutăria, şi câţiva brutari ieşiseră în răcoarea relativă a nopţii pentru o ţigară şi pentru a mai scăpa de infernul dogoritor al cuptoarelor. Conversaţia lor urca în spirală spre Teppic, agăţat undeva mult deasupra de un pervaz, cu picioarele căutând frenetic un punct de sprijin.

„Nu-i chiar aşa rău, îşi spuse. Ai avut succes şi în condiţii mai dificile”. Iarna trecută, faţada dinspre Miez a palatului Patricianului, bunăoară, când toate streşinile dăduseră pe-afară şi zidurile deveniseră din gheaţă. Ăsta nu are mai mult de 3, poate3,2. Tu şi amicul Dojenel obişnuiaţi să vă căţăraţi pe ziduri ca ăsta, în loc să vă plimbaţi pe străzi, e doar o problemă de perspectivă.”

Perspectivă. Se uită în jos, la şaptezeci de picioare de infinit. „Oraşul Pleosc, omule, revino-ţi.” Pe perete. Piciorul drept găsi o porţiune uzată de mortar în care îşi înfipse degetele, abia primind o indicaţie conştientă de la creierul care acum se simţea prea fragil pentru a acorda mai mult decât o atenţie distantă la ceea ce se întâmpla.

Inspiră, se încordă, iar apoi îşi lăsă o mână să cadă pe cingătoare, înşfăcă un pumnal şi îl înfipse între cărămizile de lângă el înainte ca gravitaţia să îşi dea seama ce se întâmpla. Se opri, gâfâind, aşteptând ca gravitaţia să îşi piardă din nou interesul faţă de el, după care îşi legănă corpul într-o parte şi încercă acelaşi lucru a doua oară.

Jos, sub el, unul dintre brutari spuse o glumă bună şi îşi scuturǎ o bucăţică de mortar din ureche. În timp ce colegii lui râdeau, Teppic se ridică în lumina lunii, stând în echilibru pe două pumnale din oţel klatcian, şi îşi plimbă palmele pe zid către fereastra al cărei pervaz fusese scurta lui salvare.

Era zăvorâtă. O lovitură serioasă ar fi deschis-o cu siguranţă, însă doar în acelaşi timp în care l-ar fi trimis învârtindu-se iarăşi în gol. Teppic oftă şi, mişcându-se cu grija unui ceasornicar, îşi scoase compasul cu diamant din tocul lui şi trasă, încet şi delicat, un cerc pe geamul prăfuit...

— Ţi-o cari singur, spuse Dojenel. Asta-i regula aici.

Teppic se uită la cufăr. Era o noţiune interesantă.

— Acasă avem oameni care fac asta, zise el. Eunuci şi aşa mai departe.

— Trebuia să iei unul cu tine.

— Nu călătoresc bine, răspunse Teppic.

De fapt, refuzase cu tărie de diamant toate propunerile ca o mică suită să îl însoţească, iar Dios stătuse îmbufnat zile întregi. Susţinuse că nu aşa ar fi trebuit să intre în lume o persoană de sânge regal. Teppic rămăsese ferm. Era destul de sigur că nu se aştepta nimeni ca asasinii să îşi facă treaba însoţiţi de slujnice şi de gornişti. Acum, totuşi, ideea nu i se mai părea aşa rea. Săltă de probă cufărul şi reuşi să şi-l pună pe umeri.

— Ai tăi sunt destul de bogaţi, ai? zise Dojenel, păşind mărunt pe lângă el.

Teppic se gândi la asta.

— Nu, nu chiar, răspunse el. Cultivă pepeni, usturoi şi alte de-astea. Şi stau pe străzi şi strigă „ura”.

— Vorbeşti de părinţii tăi? întrebă Dojenel, nedumerit.

— A, ei? Nu, tatăl meu e faraon. Maică-mea a fost concubină, cred.

— Credeam că asta e un fel de legumă.

— Nu cred. N-am vorbit niciodată despre asta. Oricum, a murit când eram mic.

— Ce îngrozitor, spuse Dojenel voios.

— S-a dus să se scalde la lumina lunii în ceea ce s-a dovedit a fi un crocodil. Teppic încercă din politeţe să nu se simtă jignit de reacţia băiatului.

— Taică-meu lucrează în comerţ, zise Dojenel în timp cetreceau pe sub arcadă.

— Fascinant, spuse Teppic ascultător. Se simţea cam frânt de toate aceste experienţe noi şi adăugă: n-am fost niciodată în Comerţ, dar am auzit că sunt un popor foarte drăguţ.

În următoarea oră sau două, Dojenel, care trecea prin viaţă ca şi cum ar fi înţeles-o deja pe de-a-ntregul, îl introduse pe Teppic în

diferitele mistere ale dormitoarelor, sălilor de clase şi canalizării. Lăsase canalizarea la urmă din mai multe motive.

— *Deloc?* se miră el.

— Sunt găleţi şi alte chestii, răspunse Teppic vag, şi mulţi servitori.

— Regatul ăsta al tău e cam demodat, nu?

Teppic dădu din cap.

— Piramidele sunt de vină. Mănâncă toţi banii.

— Scumpe chestii, îmi închipui.

— Nu neapărat. Doar sunt făcute din piatră, oftă Teppic. Avem o grămadă de pietre şi de nisip. Piatră şi nisip. Suntem tari la astea. Dacă ai vreodată nevoie de piatră şi nisip, cu noi trebuie să vorbeşti. Însă cea mai scumpă e dotarea interioarelor. Încă mai avem de plătit pentru piramida bunicului şi aia n-a fost prea mare. Doar trei camere. Teppic se întoarse şi se uită pe fereastră; ajunseră înapoi în dormitor. Întregul regat e înglodat în datorii, povesti el mai departe. Adică până şi *datoriile* noastre sunt îndatorate. De fapt, de-aia sunt aici. Cineva din familie trebuie să câştige nişte bani. Un prinţ nu mai poate să stea degeaba şi să aibă un rol decorativ. Trebuie să plece şi să facă ceva util pentru comunitate.

Dojenel se întinse pe pervazul ferestrei.

— Atunci, nu poţi să scoţi ceva din piramide şi să vinzi?

— Nu fi fraier.

— Scuze.

Teppic privi melancolic siluetele de jos.

— Sunt o mulţime de oameni aici, spuse el ca să schimbe subiectul. Nu mi-am dat seama că o să fie aşa de mare. Sau de frig, adăugă el tremurând.

— Oamenii renunţă mereu, spuse Dojenel. Nu fac faţă cursului. Important e să ştii cu cine să te pui bine şi cum merg lucrurile. Îl vezi pe tipul ăla de acolo?

Teppic urmări degetul care arăta către un grup de studenţi mai mari, care stăteau rezemaţi de stâlpii de lângă intrare.

— Ăla mare? Cu faţa ca un bot de cizmă?

— Ăla-i Fliemoe. Ai grijă la el. Dacă te invită în camera lui să mâncaţi pâine prăjită, nu te duce.

— Şi cine-i puştiul cu bucle? întrebă Teppic. Arătă spre un băiatmic care se bucura de atenţiile unei doamne spălăcite. Îşi umezea batista cu limba şi părea să-i şteargă nişte murdărie de pe faţă.Când termină, îi îndreptă cravata.

Dojenel se întinse să vadă.

— Oh, doar un puşti nou, spuse el. Arthur nu-ştiu-cum. Încă se ţine de fustele mămicii, văd. N-o să reziste mult.

— Oh, nu ştiu, spuse Teppic. Şi noi facem la fel, şi am rezistat mii de ani.

Un disc de sticlă căzu în clădirea tăcută şi zornăi pe podea. Pentru câteva secunde nu se mai auzi nici un zgomot. Apoi urmă clin-clinc-ul slab al unei cutii de ulei. O umbră care stătuse întinsă firesc pe pervaz, o morgă pentru muşte albastre, se dovedi a fi un braţ care se mişca cu încetineala unei legume către cârligul ferestrei.

Se auzi un scrâşnet metalic, apoi fereastra se roti în afară într-o tăcere tribologică.

Teppic se lăsă să cadă peste pervaz şi dispăru în umbra de sub el.

Pentru un minut sau două, spaţiul prăfuit fu umplut de absenţa intensă a sunetului provocată de cineva care se mişca cu cea mai mare grijă. Încă o dată, se auzi pomparea uleiului şi apoi şoapta metalică în timp ce zăvorul unui chepeng ce ducea pe acoperiş se mişca uşor într-o parte.

Teppic aşteptă ca respiraţia să îl ajungă din urmă şi, în acea clipă, auzi sunetul. Era jos în mijlocul zgomotului alb aflat la marginea auzului, dar nu era nici o îndoială în privinţa lui. Cineva aştepta chiar deasupra chepengului şi tocmai îşi pusese mâna pe o bucată de hârtie pentru a o împiedica să foşnească în adierea vântului.

Propria-i mână căzu de pe zăvor. Merse înapoi cu grijă exagerată, traversând podeaua unsuroasă şi înaintă pipăind de-alungul unui perete din lemn negeluit până când ajunse la uşă. De data aceasta nu mai riscă, deschise cutia de ulei şi lăsă, în tăcere, să cadă o picătură pe balamale.

O clipă mai târziu trecuse de uşă. Un şobolan, care patrula de unul singur prin coridorul rece care se deschidea în faţa lui, de-abia reuşi să nu îşi înghită limba când Teppic pluti pe lângă el.

La capăt mai era o uşă şi un labirint de cămări mucegăite până când găsi o scară. Socoti că se afla cam zece picioare de chepeng. Nu văzuse nici un horn. Trebuie că avea cale liberă de tragere peste acoperiş.

Se ghemui şi îşi scoase trusa de cuţite, negreala ei de catifea făcând o dungă mai întunecată între umbre. Alese un Numărul Cinci, un cuţit de aruncat care nu era pentru oricine, dar de încredere, dacă ştiai să îl foloseşti.

Curând după aceea, capul său se înălţă cu foarte mare grijă peste marginea acoperişului, cu un braţ îndoit în spatele acestuia, dar gata să se desfacă într-o interacţiune complexă de forţe care s-ar fi combinat pentru a trimite câteva uncii de oţel plutind uşor prin noapte.

Mericet şedea lângă chepeng, uitându-se în carneţel. Ochii lui Teppic se rotiră către forma lunguiaţă a scândurii care servea drept pod, sprijinită cu meticulozitate de parapet, câteva picioare mai departe.

Era sigur că nu făcuse nici un zgomot. Ar fi putut să jure că examinatorul auzise sunetul privirii sale lovindu-se de el.

Bătrânul îşi înălţă capul chel.

— Mulţumesc, domnule Teppic, spuse el, poţi continua.

Teppic simţi cum transpiraţia i se răcea. Se holbă la scândură, apoi la examinator, iar apoi la cuţit.

— Da, să trăiţi, zise el. În aceste circumstanţe, asta nu părea deajuns. Adăugă, mulţumesc, să trăiţi.

Îşi va aminti întotdeauna prima noapte petrecută în dormitor. Acesta era destul de lung pentru ca toţi cei optsprezece băieţi din Casa Viperei să se simtă bine în el şi destul de rece pentru a se simţi ca în aer liber. Creatorul său s-o fi gândit la confort, însă doar pentru a-l evita oriunde ar fi putut apărea: născocise o cameră în care era chiar mai frig decât afară.

— Credeam că o să avem fiecare camera lui, spuse Teppic.

Dojenel, care revendicase patul cel mai puţin expus din tot frigiderul, dădu din cap spre el.

— Mai târziu, răspunse el. Se întinse pe spate şi tresări. Ăştia ascut arcurile, ce zici?

Teppic nu spuse nimic. De fapt, patul era mai confortabil decât cel în care dormea acasă. Părinţii lui, fiind de viţă nobilă, tolerau, fireşte, pentru copiii lor condiţii care ar fi fost respinse din start de muştele de nisip sărace.

Se întinse pe salteaua subţire şi analiză evenimentele acelei zile. Se înrolase ca asasin, foarte bine, elev asasin, de mai mult de şapte ore şi încă nu îl lăsaseră nici măcar să pună mâna pe un cuţit. Desigur, şi mâine era o zi...

Dojenel se întinse spre el.

— Unde-i Arthur? întrebă el.

Teppic se uită la patul din faţa lui. În mijlocul acestuia era un sac de haine jalnic de mic, dar nici un semn de ocupantul patului.

— Crezi că a fugit? zise el, uitându-se la umbre.

— S-ar putea, spuse Dojenel. Se întâmplă tot timpul, ştii. Băieţii mămicii, prima dată departe de casă...

Uşa de la capătul încăperii se deschise încet şi Arthur intră cu spatele, trăgând un ţap mare şi foarte încăpăţânat. Se luptă cu el pentru fiecare pas pe drumul făcut pe intervalul dintre paturi.

Băieţii îl priviră în tăcere vreme de câteva minute, în timp ce el priponi ţapul de capul patului, răsturnă sacul pe aşternut şi scoase câteva lumânări negre, o legătură de ierburi, un şirag de cranii şi o bucăţică de cretă. Luând creta şi adoptând expresia luminoasă, emoţionată, a cuiva care urmează să facă ceea ce ştie el că este bine, Arthur desenă două cercuri concentrice în jurul patului, iar apoi, aşezându-se în genunchii dolofani, umplu spaţiul dintre ele cu cea mai neplăcută serie de simboluri oculte pe care Teppic o văzuse vreodată. Când, spre satisfacţia lui, le termină, aşeză lumânările în puncte

strategice şi le aprinse; sfârâiră şi împrăştiară un miros care sugera că nu ai fi vrut să ştii din ce erau făcute.

Scoase din grămada de pe pat un cuţit scurt, cu mâner roşu, şi înaintă către ţap...

O pernă îl lovi peste ceafa.

— Na! Credincios nenorocit!

Arthur scăpă cuţitul şi izbucni în lacrimi. Dojenel se ridică în picioare în pat.

— Tu ai fost, Brânzarule! spuse el. Te-am văzut!

Brânzarul, un tânăr slăbănog cu părul roşu şi cu o faţă care era un uriaş pistrui, se uită furios la el.

— Ei, dar e de-ajuns, spuse el. Nu mai poţi dormi cu toată religia asta. Adică, în vremurile noastre doar copilaşii îşi mai spun rugăciunea înainte de culcare, cică ar trebui să învăţăm să fim *asasini...*

— Poţi foarte bine să taci din gură, Brânzarule, strigă Dojenel. Ştii, am trăi într-o lume mai bună dacă mai mulţi oameni şi-ar face rugăciunile. Eu ştiu că nu mi le fac pe ale mele cât de des ar trebui...

O pernă îl întrerupse în mijlocul frazei. Sări din pat şi se aruncă asupra roşcatului fluturându-şi pumnii.

În timp ce restul băieţilor se adună în jurul celor doi care se tăvăleau, Teppic se strecură din pat şi se duse la Arthur care şedea pe marginea patului său, suspinând.

Îl bătu nesigur pe umăr, în virtutea faptului că asta ar fi trebuit să-i liniştească pe oameni.

— Eu n-aş plânge pentru atâta, tinere, spuse el cu glas răguşit.

— Dar... dar toate runele s-au şters, zise Arthur. Acum e prea târziu! Şi asta înseamnă că Marele Orm va veni la noapte şi îmi va înfăşură maţele pe un băţ!

— Chiar aşa?

— Şi o să-mi sugă ochii, mi-a zis mama!

— Doamne! spuse Teppic fascinat. Pe bune? Era destul de bucuros că avea patul vizavi de al lui Arthur şi că va avea cea mai bună privelişte. Ce religie mai e şi asta?

— Suntem ormiţi strict autorizaţi, spuse Arthur. Îşi suflă nasul. Am văzut că tu nu te rogi, zise el. Nu ai un zeu?

— Oh, ba da, răspunse Teppic şovăielnic, fără îndoială.

— Nu prea pari să vrei să vorbeşti cu el.

Teppic clătină din cap.

— Nu pot, zise el, nu aici. Vezi tu, nu m-ar auzi.

— Zeul *meu* mă poate auzi *pe mine* oriunde, spuse Arthur cu ardoare.

— Ei, al meu are probleme şi dacă eşti în partea cealaltă a camerei, zise Teppic. Poate fi foarte jenant.

— Nu eşti offlian, nu? spuse Arthur. Offler era un Zeu Crocodil şi nu avea urechi.

— Nu.

— La ce zeu te închini, atunci?

— Nu e chiar închinare, spuse Teppic stânjenit. N-aş spune că mă închin. Adică, e un tip de treabă. E taică-meu, dacă vrei să ştii.

Arthur căscă ochii înroşiţi.

— Eşti fiul unui zeu? şopti el.

— De unde sunt eu, face parte din a fi rege, spuse Teppic în pripă. Nu trebuie să facă prea multe. Adică, preoţii conduc, de fapt, ţara. El doar are grijă ca râul să inunde în fiecare an, vezi tu, şi o slujeşte pe Marea Vacă a Arcei Cerului. Bine, asta *făcea.*

— Marea...

— Pe maică-mea, explică Teppic. Totul e foarte jenant.

— Loveşte oamenii?

— Nu cred. Nu s-a plâns nimeni.

Arthur se întinse către capul patului. Ţapul, profitând de agitaţie, îşi rosese sfoara şi ieşise la trap pe uşă, jurându-se ca pe viitor să renunţe le religie.

— O să intru într-un necaz îngrozitor, spuse el. Crezi că-i poţi cere tatălui tău să îi explice Marelui Orm ce s-a întâmplat?

— A-r putea s-o facă, spuse Teppic nesigur. Oricum voiam săscriu mâine acasă.

— Marele Orm poate fi găsit, de obicei, într-unul dintre Iadurile Inferioare, spuse Arthur, de unde urmăreşte tot ce facem. Tot ce fac eu, oricum. Doar eu şi mama am mai rămas, iar ea nu face prea multe lucruri care să fie urmărite.

— Fără îndoială, o să-i zic.

— Crezi că Marele Orm o să vină în noaptea asta?

— Nu prea cred. O să-l rog pe tata să nu uite şi să-i spună să nu vină.

În celălalt capăt al dormitorului, Dojenel îngenunchea pe spatele lui Brânzar şi îl lovea repetat cu capul de perete.

— Zi din nou, ordonă el. Haide: „Nu-i nimic rău...”

— Nu-i nimic rău ca un băiat să fie destul de bărbat... Fii blestemat, Dojenel, bestie!

— Nu aud, Brânzar, spuse Dojenel.

— Destul de bărbat să îşi facă rugăciunile în faţa celorlalţi băieţi, nenorocitule.

— Aşa. Să nu uiţi.

După stingere, Teppic se întinse în pat şi se gândi la religie. Cu siguranţă, era un subiect foarte complicat.

Valea Djelului avea zeii ei, zei care nu aveau nimic de a face cu lumea de afară. Întotdeauna aceasta fusese un motiv de mare mândrie. Zeii erau înţelepţi şi drepţi şi ordonau vieţile oamenilor cu pricepere şi cu precauţie, nu era nici o îndoială în această privinţă, dar existau nişte nelămuriri.

De exemplu, ştia că tatăl lui făcea soarele să răsară, râul să inunde şi aşa mai departe. Asta era de căpetenie, era ceea ce faraonii făcuseră încă de pe vremea lui Khuft, nu puteai să pui la îndoială astfel de lucruri. Totuşi, întrebarea era dacă făcea să răsară soarele doar în Vale sau peste tot în lume? Să faci soarele să răsară doar în Vale părea o variantă mai potrivită, până la urmă, tatăl lui nu mai era tânăr, dar era destul de greu să îţi închipui soarele răsărind oriunde, numai în Vale *nu,* ceea ce ducea la gândul neliniştitor că soarele ar fi răsărit şi dacă tatăl lui ar fi uitat de el, ceea ce era o stare de lucruri foarte posibilă. Nu îl văzuse niciodată pe tatăl lui făcând ceva anume pentru ca soarele să răsară, trebuia să recunoască. Te-ai fi aşteptat măcar la un icnet de efort în preajma răsăritului. Tatăl lui nu se trezea niciodată decât după micul-dejun. Şi soarele răsărea cam tot atunci.

Îi luă ceva vreme să adoarmă. Patul, orice ar fi spus Dojenel, era prea moale, aerul era prea rece şi, cel mai rău, cerul de dincolo de ferestrele înalte era prea întunecat. Acasă ar fi fost plin luminile torţelor din necropolă, cu flăcările ei stranii, dar cumva familiare şi liniştitoare, ca şi cum strămoşii ar fi vegheat asupra văii. Nu îi plăcea întunericul...

În a doua noapte petrecută în dormitor, unul dintre băieţi încercă timid să îl pună pe băiatul din patul de alături într-o cuşcă făcută din nuiele la ora de Lucru Manual şi să îi dea foc, iar în noaptea următoare Snoxall, care avea patul de lângă uşă şi care venea dintr-o ţărişoară aflată pe undeva prin păduri, se pictase în verde şi ceruse nişte voluntari ca să le înfăşoare intestinele în jurul unui copac. Joi izbucni un mic război între cei care o slăveau pe Zeiţa Mamă sub aspectul Lunii şi cei care o venerau sub forma unei grăsane uriaşe cu fese enorme. După aceea, interveniră profesorii şi le explicară că religia, deşi este un lucru bun, merge uneori prea departe.

Teppic bănuia că lipsa de punctualitate era de neiertat. Dar oare Mericet va ajunge oare la turn înaintea lui? Şi el mergea pe drumul direct. Bătrânul nu avea cum să ajungă înaintea lui. Ai grijă, nu ar fi putut ajunge primul nici la podul de peste alee... „Trebuie să fi luat scândura înainte să se întâlnească cu mine şi apoi s-a urcat pe acoperiş în timp ce eu mă căţăram pe zid”, îşi spuse Teppic, fără să creadă o iotă.

Alergă de-a lungul coamei unui acoperiş, cu simţurile treze la ţigle desprinse sau la alte capcane întinse. Imaginaţia lui îmbrăca fiecare umbră cu siluete care îl urmăreau.

Turnul gongului se înălţă deasupra lui. Se opri şi se uită la el. Îl mai văzuse de o mie de ori înainte şi se suise pe el de multe ori, deşi abia dacă era de 1,8, cu toate că domul de bronz din vârf era o porţiune interesantă. Era doar un semn familiar. Care înrăutăţea lucrurile acum; ieşea în faţa lui, o formă ameninţătoare şi boantă pe griul cerului.

Înainta mult mai încet acum, apropiindu-se oblic de turn pe acoperişul înclinat. Îi veni în minte că iniţialele lui erau acolo, pe dom, împreună cu cele ale lui Dojenel şi ale altor sute de tineri asasini şi că vor continua să fie acolo chiar dacă murea în această seara. Într-un fel îl consola. Doar că nu prea mult.

Îşi desfăcu frânghia şi o aruncă uşor pe parapetul larg care înconjura turnul, chiar sub dom. O încercă şi auzi clinchetul slab când cârligul prinse.

Apoi trase cât putu de tare, sprijinindu-se cu un picior de un coş.

Brusc, fără un sunet, o bucată din parapet alunecă în afară şi căzu.

Se izbi de acoperişul de dedesubt şi apoi alunecă pe ţigle. Un bufnet înfundat anunţă când lovi strada tăcută. Un câine lătră.

Liniştea cuceri acoperişurile. Unde stătuse Teppic briza agita aerul încins.

După câteva minute, apăru din umbra mai întunecată a unui horn, zâmbind ciudat şi îngrozitor.

Nimic din ce ar fi făcut un examinator nu putea fi necinstit. Clienţii unui asasin erau destul de bogaţi pentru a plăti mijloace de apărare foarte ingenioase, mergând până la şi incluzând angajarea propriilor asasini[8]. Mericet nu încerca să îl ucidă; nu încerca decât să îl facă să se omoare singur.

Se furişă până la baza turnului şi găsi un burlan. Spre surprinderea lui, nu fusese acoperit cu unsoare, dar degetele lui care căutară cu grijă găsiră ace otrăvite vopsite în negru şi lipite pepartea dinspre perete a burlanului. Scoase unul dintre ele cu penseta şi îl mirosi.

Umflat distilat. O chestie destul de scumpă, cu efect uimitor. Luă o sticluţă de la centură şi strânse cât de multe ace găsi, iar apoi îşi puse mănuşile întărite şi, cu viteza unui leneş, începu să se caţăre.

— Acum, s-ar putea foarte bine ca, în timp ce mergeţi prin oraş în permisie, să vă confruntaţi cu alţi membri, chiar cu unul dintre domnii cu care acum împărţiţi o bancă. Iar asta este destul de corect şi de – ce faci, domnule Dojenel, nu-mi spune sunt sigur că nu vreau să aflu că vii la mine după asta – bine. Oricine este liber să se apere cum poate mai bine. Există, însă, alţi duşmani care vă vor urmări şi împotrivă cărora sunteţi slab pregătiţi – cine sunt aceştia, domnule Brânzar?

Mericet se întoarse de la tablă ca un vultur care tocmai a auzit sunetul morţii şi arătă cu creta către Brânzar, care înghiţi în sec.

— Breasla Hoţilor, domnule? îngăimă el.

— Vino aici, băiete.

Prin dormitoare se şopteau zvonuri despre ce le făcuse Mericet elevilor neglijenţi în trecut, acestea erau întotdeauna vagi, dar

[8]Se spunea că viaţa era ieftină în Ankh-Morpork. Aceasta era, desigur, total greşit. Viaţa era adesea foarte scumpă; *moartea* o puteai obţine gratis. (n. a.)

îngrozitoare. Clasa se relaxă. De obicei, Mericet se concentra asupra câte unei victime, aşa că tot ce aveau de făcut acum era să pară interesaţi şi să se bucure de spectacol. Stacojiu până în vârful urechilor, Brânzar se ridică în picioare şi mărşălui pe intervalul dintre pupitre.

Maestrul îl cercetă gânditor.

— Bine, aşa, spuse el, iată-l pe Brânzar, G., furişându-se pe acoperişurile nesigure. Priviţi-i urechile hotărâte. Uitaţi-vă ce poziţie dreaptă au genunchii.

Clasa chicoti din obligaţie. Brânzar le aruncă un rânjet idiot şi îşi dădu ochii peste cap.

— Dar, hei, ce sunt aceste siluete sinistre care merg în pas cu el? Pentru că ţi se pare atât de amuzant, domnule Teppic, poate că vei fi atât de bun să îi spui domnului Brânzar?

Lui Teppic îi îngheţă râsul pe buze.

Mericet îl sfredeli cu privirea. „E ca Dios, marele preot, se gândi Teppic. Chiar şi *tatei* îi e frică de el.”

Ştia ce ar fi trebuit să facă, dar să fie al naibii dacă o va face. Ar fi trebuit să fie speriat.

— Proastă pregătire, spuse el. Neglijenţă. Lipsa concentrării. Proasta întreţinere a echipamentului din dotare. A, şi încredere de sine exagerată, să trăiţi.

Mericet îi susţinu privirea pentru o vreme, dar Teppic se antrenase pe pisicile din castel.

În cele din urmă, profesorul zâmbi scurt, un zâmbet care nu avea absolut nimic de a face cu umorul, aruncă bucăţica de cretă în aer, o prinse şi spuse:

— Domnul Teppic are perfectă dreptate. Mai ales în ce priveşte încrederea de sine exagerată.

Ajunse pe o margine care ducea spre o fereastră deschisă. Pe pervaz era ulei, iar Teppic cheltui câteva minute înşurubând mici crampoane în crăpăturile din zidărie înainte de a avansa. Se atârnă cu uşurinţă de fereastră şi scoase de la cingătoare câteva vergele de metal. Acestea aveau filete la capete şi, după câteva secunde de lucru rapid, obţinu o tijă lungă de vreo trei picioare la capătul căreia prinse o oglinjoară.

Aceasta nu dezvălui nimic în bezna de dincolo de geam. O trase înapoi şi încercă iar, de data aceasta agăţându-şi în vârf gluga în care băgase mănuşile, pentru a da impresia unui cap care se ridică încet în lumină. Avea încredere că astfel va culege o săgeată mai mare sau mai mică, dar gluga rămase, cu fermitate, neatacată.

Acum îi era răcoare, în ciuda căldurii nopţii. Catifeaua neagră arăta bine, dar asta era tot ce puteai spune despre ea. Emoţia şi extenuarea însemnau că acum purta câteva pinte de apă lipicioasă.

Înaintă.

Pe pervaz se afla o sârmă neagră şi subţire, iar deasupra ei, în fereastra-ghilotină, era înşurubată o lamă zimţată. Îi luă doar o clipă să blocheze geamul glisant cu câteva beţigaşe, apoi tăie sârma; fereastra căzu puţin. Rânji în întuneric.

O cercetare cu o tijă lungă în interiorul camerei arătă că exista o podea, pe care se părea că nu erau obstacole. De asemenea, exista şi o sârmă cam la înălţimea pieptului. Trase tija înapoi, îi prinse un cârlig mic în vârf, o trimise înapoi, agăţă sârma şi smuci.

Se auzi pocnetul surd al unei săgeţi de arbaletă lovind tencuiala veche.

O bucăţică de lut la capătul aceleiaşi tije, trasă încet pe podea, dezvălui câteva mici ghiulele de fier ţintuite. Teppic le trase înapoi şi le studie cu interes. Erau din cupru. Dacă ar fi încercat tehnica magnetului, care era metoda obişnuită, nu le-ar fi găsit.

Se gândi o vreme. În pungă avea preoţi lejeri. Erau nişte chestii diavoleşti dacă încercai să te furişezi încălţat cu ele printr-o cameră, dar îi trase totuşi în picioare. (Preoţii erau galoşi întăriţi cu metal. Îţi salvau sufletele[9]. Aceasta e o glumă de asasin.) Mericet era un om otrăvit, până la urmă. Umflat[10]! Dacă le-a dat cu aşa ceva, Teppic se va împrăştia pe pereţi. Nu vor mai trebui să îl îngroape, doar vor vărui peste.

Regulile. Mericet trebuia să respecte regulile. Nu îl putea ucide pur şi simplu, fără avertisment. Trebuia să îl lase ca, din neglijenţă sau încredere de sine exagerată, să se omoare singur.

Se lăsă să cadă uşor pe podeaua din cameră şi aşteptă ca ochii să i se obişnuiască cu întunericul. Câteva tatonări cu tija nu mai detectară nici o sârmă; se auzi un trosnet şters când un preot zdrobi o mică ghiulea.

— În ritmul tău, domnule Teppic.

Mericet stătea într-un colţ. Teppic auzi scârţâitul surd al creionului său în timp ce nota ceva. Încercă să şi-l scoată pe om din minte. Încercă să gândească.

O siluetă şedea întinsă pe pat. Era acoperită în întregime cu o pătură.

Aceasta era ultima parte. Aceasta era încăperea în care se decidea totul. Aceasta era partea despre care studenţii care reuşiseră nu vorbeau niciodată. Cei care nu reuşiseră nu erau prin preajmă să-i întrebi.

---

[9]Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, „suflet” *(soul)* şi „talpă” *(sole)* se pronunţă asemănător. (n.tr.)

[10]Umflat este extras din peştele-arici de mari dimensiuni, *Singularis minutia gigantica,* care se apără de duşmani umflându-se de mai multe ori decât dimensiunea lui normală. Dacă este luat de oameni, are efectul de a face fiecare celulă din corp să se umfle instantaneu de vreo 2 000 de ori. Acesta este invariabil fatal – şi foarte zgomotos. (n.a.)

Mintea lui Teppic se umplu cu variante. Într-o astfel de situaţie, se gândi el, puţină intervenţie divină ar fi fost bine-venită. „Tată, unde eşti?”

Îi invidia pe colegii lui care credeau în zei care erau intangibili şi care trăiau undeva departe pe vârful vreunui munte. În asemenea zei chiar poţi *crede.* Dar este foarte greu să crezi într-un zeu când îl vezi în fiecare dimineaţă la micul-dejun.

Îşi desprinse arbaleta şi îi înşurubă părţile unse. Nu era o armă potrivită, dar rămăsese fără cuţite şi buzele îi erau prea uscate pentru sarbacană.

Se auzi un clinchet dinspre uşă. Mericet îşi lovea nerăbdător creionul de dinţi.

Acolo ar putea fi un manechin. De unde să ştie? Nu, trebuia să fie o persoană adevărată. Doar auzise poveştile. Poate că ar fi putut încerca cu tijele...

Clătină din cap, ridică arbaleta şi ţinti cu grijă.

— Când doreşti, domnule Teppic.

Asta era.

Aici aflau dacă puteai ucide.

Asta încercase să îşi scoată din minte.

Ştia că nu putea.

În după-amiezile de octezi aveau învăţământ Politic cu Lady T’malia, una dintre puţinele femei care atinsese un rang înalt în Breaslă. În teritoriile din jurul Mării Circulare toată lumea ştia că o cale de a ajunge la o vârstă înaintată era să nu iei masa cu Domnia Sa. Doar bijuteriile de pe o singură mână purtau destulă otravă cât să înhumeze un orăşel. Era uimitor de frumoasă, dar genul acela de frumuseţe dobândită cu ajutorul unei trupe iscusite de artişti, manichiuriste, machieze, corsetiere şi croitorese, şi a trei ore de muncă straşnică în fiecare dimineaţă. Când păşea, se auzea scâncetul slab al balenei supuse presiunii incredibile.

Băieţii învăţau. În timp ce ea vorbea, nu se uitau la faţa ei. Îi urmăreau mâinile.

— Şi astfel, spuse ea, să ne gândim la situaţia anterioară fondării Breslei. În acest oraş, şi desigur, şi în multe alte locuri, civilizaţia este alimentată şi progresează prin intermediul interacţiunii dinamice a intereselor dintre multe carteluri de avantaje mari şi puternice. În epoca premergătoare formării Breslei, încercările de avansare în cadrul acestor consorţii aveau, întotdeauna, ca rezultat neînţelegeri regretabile care se încheiau cu prejudicii extreme. Acestea erau foarte dăunătoare interesului comun al oraşului. Vă rog să înţelegeţi că acolo unde lipsa de armonie domneşte, comerţul scade. Şi încă, şi încă.

Îşi plesni palmele de piept. Se auzi un scârţâit ca al unui galion izbindu-se de o galeră.

— În mod clar, era nevoie de un mijloc extrem, dar responsabil, prin care aceste diferende ireconciliabile să fie soluţionate, continuă ea, şi astfel au fost puse bazele Breslei. Ce binecuvântare – ridicarea bruscă a tonului ei îi smulse, plini de vinovăţie, pe aproape o duzină de tineri din reveriile lor private – trebuie să fi fost de faţă în acele zile de început, când bărbaţi cu un scop moral puternic au început să creeze supremul *instrument politic,* în afara războiului. Cât de *norocoşi* sunteţi acum, antrenându-vă pentru o Breaslă care cere atât de mult în ceea ce priveşte manierele, comportamentul, ţinuta şi abilităţile ezoterice şi care, totuşi, oferă o putere rezervată odată doar zeilor. Cu adevărat, lumea este molusca pe care o doriţi...

Dojenel traduse multe dintre acestea în spatele grajdurilor, în timpul pauzei de masă.

— Ştiu ce înseamnă A încheia cu Prejudicii Extreme, spuse Brânzar cu aroganţă. Înseamnă să înhumezi cu un topor.

— La naiba, nu înseamnă asta! zise Dojenel.

— Da' tu de unde ştii?

— Familia mea se ocupă cu comerţul de ani întregi, răspunse Dojenel.

— Huh, zise Brânzar. *Comerţ.*

Dojenel nu intra niciodată în detaliile naturii acestui comerţ. Avea o legătură cu mutarea obiectelor şi cu nevoile de aprovizionare, dar exact ce fel de obiecte şi de nevoi nu era niciodată clarificat.

După ce îl pocni pe Brânzar, explică grijuliu că A încheia cu Prejudicii Extreme nu cerea doar ca victima să fie înhumată, de preferat într-un mod extrem de conştiincios, dar şi ca asociaţii şi angajaţii ei să fie implicaţi îndeaproape, împreună cu împrejurimile afacerii, clădirea şi o mare parte din ce se afla în vecinătate, astfel încât toţi cei implicaţi să ştie că omul fusese destul de lipsit de înţelepciune pentru a-şi face acel fel de duşmani care pot deveni foarte furioşi şi de lipsiţi de discernământ.

— Doamne! spuse Arthur.

— Oh, asta nu-i nimic, povesti Dojenel, într-o noapte de Lăsata Porcului, bunicul meu şi întreg departamentul lui contabil s-au dus la o întrunire la nivel înalt cu cei din Miez, iar cincisprezece trupuri nu au mai fost găsite niciodată. Foarte rău, un astfel de lucru.Supără comunitatea de afaceri.

— Toată comunitatea de afaceri sau doar acea parte din ea care pluteşte cu faţa în jos pe râu? întrebă Teppic.

— Asta-i ideea. Mai bine să fie aşa, spuse Dojenel clătinând dincap. Ştii tu. *Curat.* De aceea tata a spus că ar trebui să fac parte din Breaslă. Adică, în aceste vremuri trebuie să îţi dezvolţi afacerea, nu-ţi poţi pierde tot timpul cu relaţiile publice.

Capătul arbaletei tremură.

În afară de asta îi plăcea totul la şcoală, căţăratul, studiile de muzică, învăţământul multilateral. Faptul că sfârşeai prin a ucide oameni îl tot frământase. Nu omorâse pe nimeni niciodată.

„Ăsta e şi scopul, îşi spuse el. Acum află toţi dacă poţi ucide, inclusiv tu. Dacă greşesc acum, sunt mort."

În colţul său, Mericet începu să îngâne un cântecel descurajant.

Exista un preţ pe care Breasla îl plătea pentru licenţa ei. Avea grijă să nu existe asasini neglijenţi, fără tragere de inimă sau, ca să spunem aşa, ucigător de ineficienţi. Nu întâlneai pe *nimeni* care să fi picat testul.

Unii chiar picau. Doar că nu îi întâlneai niciodată. Poate că era unul sub pătură, poate că era chiar Dojenel, ori Snoxall sau oricare dintre băieţi. Poate că dacă pica testul, el avea să fie legat acolo, sub pătură...

Teppic încercă să desluşească silueta culcată.

— Hhm, tuşi examinatorul.

I se uscase gâtul. Panica se ridica în el precum cina unui beţiv. Dinţii voiau să clănţăne. Spinarea îi îngheţa, hainele îi erau o grămadă de cârpe jilave. În jur, totul se mişca parcă cu încetinitorul.

Nu. Nu avea să o facă. Neaşteptata decizie îl lovi ca o cărămidă pe o alee întunecată şi fu aproape la fel de surprinzătoare. Nu din cauză că ar fi urât Breasla sau că i-ar fi displăcut în mod deosebit Mericet, dar nu aşa testezi pe cineva. Pur şi simplu era greşit.

Se hotărî să pice. Chiar aşa, ce-ar fi putut face bătrânul, aici?

Şi va pica cu stil.

Se întoarse cu faţa la Mericet, privi paşnic în ochii examinatorului, îşi întinse mâna cu arbaleta într-o direcţie nedefinită şi apăsă pe trăgaci.

Se auzi un zbârnâit metalic.

Se auzi un ţăcănit când săgeata ricoşă dintr-un cui din pervazul ferestrei. Mericet se feri când îi zumzăi pe deasupra capului. Lovi un suport de torţă de pe perete şi trecu pe lângă faţa albită a lui Teppic torcând ca o pisică înnebunită.

Se auzi o bufnitură când lovi pătura, iar apoi tăcere.

— Mulţumesc, domnule Teppic. Dacă mă mai poţi suporta o clipă.

Bătrânul asasin se concentră asupra carneţelului său, mişcându-şi buzele.

Luă un creion care se legăna de un căpăţel de aţă şi mâzgăli ceva pe o bucată de hârtie roz.

— Nu îţi voi cere să o iei din mâinile mele, spuse el, după tot ce s-a întâmplat. O voi lăsa pe masa de lângă uşă.

Nu era un zâmbet deosebit de plăcut: era subţire şi uscat, un zâmbet din care toată căldura se evaporase demult; de obicei, oamenii surâd aşa când zac morţi de vreo doi ani sub soarele arzător al deşertului. Dar cel puţin simţeai că se străduia.

Teppic nu se mişcase.

— Am trecut? întrebă el.

— Aşa se pare.

— Dar...

— Sunt sigur că ştii că nu ni se permite să discutăm testul cu elevii. Totuşi, îţi pot spune că personal nu sunt de acord cu tehnicile acestea moderne. Le găsesc de prost-gust. Bună dimineaţa şi ţie. Şi Mericet se furişă afară.

Teppic se împletici către masa prăfuită de lângă uşă şi privi în jos, îngrozit, la hârtie. În virtutea obişnuinţei, scoase o pensetă din punguţă pentru a o lua.

Era perfect autentică. Avea sigiliul Breslei pe ea şi râma indescifrabilă care era, neîndoielnic, semnătura lui Mericet; o văzuse destul de des, de obicei la sfârşitul extemporalelor împreună cu comentarii ca „3/10. Ne mai vedem."

Merse la silueta de pe pat şi trase pătura de pe ea.

Era aproape unu dimineaţa. Ankh-Morpork tocmai începea să o facă lată.

Fusese întuneric sus, pe acoperişuri, în lumea aeriană a hoţilor şi a asasinilor. Dar jos viaţa oraşului se revărsa pe străzi ca o maree.

Teppic mergea ameţit prin aglomeraţie. Oricine altcineva încerca asta în oraş cerea un tur al fundului râului, dar el purta negrul asasinilor şi mulţimea doar se deschidea automat în faţa lui şi se închidea în urmă. Chiar şi hoţii de buzunare stăteau la distanţă. Niciodată nu ştii peste ce ai putea da. Rătăci fără ţintă prin porţile Casei Breslei şi se aşeză pe o bancă din marmură neagră, sprijinindu-şi bărbia în pumn.

Problema era că viaţa lui ajunsese la capăt. Nu se gândise la ce avea să se întâmple. Nu îndrăznise să se gândească la faptul că avea să urmeze un *apoi.*

Cineva îl bătu pe umăr. Când se întoarse, Dojenel se aşeză lângă el şi, fără un cuvânt, scoase o bucăţică de hârtie roz.

— Trosc, spuse el.

— Şi tu ai trecut? zise Teppic.

Dojenel rânji.

— Nici o problemă, spuse el. A fost Nivor. Nici o problemă. Mi-a dat ceva bătaie de cap la Oprirea de Urgenţă, totuşi. Tu?

— Hmm? Oh. Nu. Teppic încercă să îşi revină. N-am avut probleme, răspunse el.

— Ştii ceva de ceilalţi?

— Nu.

Dojenel se lăsă pe spate.

— Brânzar va reuşi şi el, spuse el cu aroganţă, şi tânărul Arthur. Nu cred că unii dintre ceilalţi o vor face. I-am putea aştepta douăzeci de minute, ce zici?

Teppic îşi întoarse faţa chinuită spre el.

— Dojenel, eu...
— Ce?
— Când s-a ajuns acolo, eu...
— Ce-i?
Teppic se uită la pietrele din pavaj.
— Nimic, zise el
— Eşti norocos – tocmai ai făcut o cursă frumoasă şi aerisită pe acoperişuri. Eu am avut canalele şi apoi am urcat în garderoba din Turnul Marchitanilor. A trebuit să intru şi să mă schimb când am ajuns acolo.
— Ai avut un manechin, nu? întrebă Teppic.
— Vai de mine, tu nu?
— Dar ne-au lăsat să credem că era real! se plânse Teppic.
— A părut real, nu?
— Da!
— Bine, atunci. Şi ai trecut. Deci nici o problemă.
— Dar nu te-ai întrebat cine ar putea fi sub pătură, cine era şi de ce...?
— Eu mi-am făcut griji că aş putea să nu o fac bine, recunoscu Dojenel. Dar apoi m-am gândit, ei, nu ţine de mine.
— Dar eu... Teppic se opri. Ce-ar fi putut face? Să se ducă să explice? Dar nu părea o idee prea bună.
Prietenul lui îl bătu pe spate.
— Nu-ţi mai face griji! spuse el. Am reuşit!
Şi Dojenel îşi ridică degetul mare apăsat pe primele două degete ale mâinii drepte, în străvechiul salut al asasinilor.

Degetul mare apăsat pe două degete, şi silueta Doctorului Cruces, pedagogul-şef, profilându-se deasupra băieţilor uimiţi.
— Noi nu *ucidem,* spuse el. Vorbea încet; doctorul nu ridica niciodată vocea, dar avea un fel de a-i da tonul şi puterea care o puteau face să fie auzită în mijlocul unui uragan.
— Noi nu *executăm.* Noi nu *masacrăm.* Niciodată noi, puteţi fi foarte siguri, niciodată noi nu *torturăm.* Nu avem nimic de a face cu crimele pasionale, din ură ori fără rost. Nu o facem din plăcerea de a înhuma sau pentru a ne satisface vreo nevoie internă ascunsă, sau pentru o izbândă fără noimă, sau pentru vreo cauză ori credinţă; vă spun, domnilor, că toate aceste motive sunt suspecte în cel mai înalt grad. Priviţi faţa unui om care vă va omorî pentru o credinţă şi nările voastre vor adulmeca mirosul josniciei. Ascultaţi un discurs care proclamă un război sfânt şi, vă asigur, urechile voastre ar trebui să prindă zăngănitul solzilor răului şi târârea cozii lui monstruoase peste puritatea limbii.
— Nu, noi o facem pentru bani.

— Şi, deoarece noi, mai presus de oricine, trebuie să cunoaştem valoarea unei vieţi de om, o facem pentru mulţi bani.

— Puţine motive mai curate pot exista, atât de lipsite de prefăcătorie.

— *Nil mortifi, sine lucre.* Ţineţi minte. Nu omorâţi fără plată. Se opri pentru o clipă. Şi întotdeauna daţi chitanţă, adăugă el.

— Deci totul e în regulă, spuse Dojenel. Teppic dădu din cap mohorât. Asta era atât de plăcut la Dojenel. Avea această abilitate de invidiat de a evita să se gândească serios la orice făcea.

O siluetă se apropie cu grijă prin porţile deschise[11]. Lumina torţei de la ghereta portarului se reflectă în părul blond şi cârlionţat.

— Aţi reuşit, deci, spuse Arthur, bucurându-se nonşalant de gafă.

Arthur se schimbase destul de mult în şapte ani. Nereuşita continuă a Marelui Orm de a produce răzbunarea organică pentru lipsă de evlavie îl vindecase de tendinţa de a fugi peste tot cu haina în cap. Statura lui mică îi oferea un avantaj natural în acele părţiale meşteşugului care implicau spaţii înguste. Aptitudinea lui nativă pentru violenţa canalizată fusese dezvăluită în ziua în care Fliemoe şi câţiva prieteni de ai lui hotărâseră că ar fi fost amuzant să îi arunce pe băieţii noi cu pătura şi îl aleseseră pe Arthur primul; zece secunde mai târziu fusese nevoie de eforturile combinate ale tuturor celor din dormitor pentru a-l ţine pe Arthur şi a-i smulge din mâini rămăşiţele scaunului. Ieşise la iveală că era fiul decedatului Johan Ludorum, unul dintre cei mai mari asasini din istoria Breslei. Copiii asasinilor morţi primeau întotdeauna o bursă de studii. Da, uneori putea fi o profesie grijulie.

Nu existaseră dubii că Arthur nu va trece. Primise atenţie în plus şi i se permitea să folosească otrăvuri foarte complicate. Probabil că avea să rămână pentru studii postuniversitare.

Aşteptară până când gongurile bătură de două. Orologeria nu era prea dezvoltată în Ankh-Morpork fiecare dintre numeroasele comunităţi ale oraşului avea propriile idei despre cât însemna o oră, oricum, aşa că bătăile continuară să răsune pe acoperişuri vreme de cinci minute.

Când deveni evident că oraşul căzuse de acord în privinţa faptului că trecuse bine de ora două, cei trei încetară să-şi mai privească pantofii în tăcere.

— Ei, asta e, spuse Dojenel.

— Bietul Brânzar, zise Arthur. E tragic, dacă stai să te gândeşti.

— Da, îmi datora un bănuţ, îl aprobă Dojenel. Haide, am pregătit ceva pentru noi.

[11]Porţile Breslei Asasinilor nu erau niciodată închise. Se spunea că din cauză că Moartea avea deschis tot timpul, dar, în realitate, era din cauză că balamalele ruginiseră cu secole în urmă şi nimeni nu se apucase să facă ceva în privinţa asta. (n. a.)

Regele Teppicymon al XXVII-lea coborî din pat şi îşi astupă urechile cu palmele pentru a acoperi urletul mării. Era puternic în această noapte.

Era întotdeauna mai tare când nu se simţea în apele lui. Avea nevoie de ceva care să îi distragă atenţia. Ar fi putut trimite după Rraci, servitoarea lui favorită. Era *specială.* Cântatul ei îl înveselea întotdeauna. Viaţa părea mult mai luminoasă când ea înceta.

Sau mai era răsăritul soarelui. Asta era întotdeauna o alinare. Era o plăcere să şadă înfăşurat într-o pătură pe cel mai înalt acoperiş al palatului, privind cum ceţurile se ridicau din fluviu, în timp ce potopul auriu se revărsa peste pământ. Aveai acel sentiment cald, de mulţumire, al unui alt lucru bine făcut. Chiar dacă nu ştiai, de fapt, cum îl făcusei...

Se ridică, îşi vârî picioarele în papuci şi ieşi din dormitor, mergând pe coridorul larg ce ducea la uriaşele scări în spirală şi la acoperiş. Câteva lumânări iluminau statuile altor zei locali, pictând pereţii cu imagini în umbre mişcătoare ale unor lucruri cu cap de câine, corp de peşte şi braţe de păianjen. Le ştia încă din copilărie. Coşmarurile lui juvenile ar fi fost cam lipsite de formă fără ele.

Marea. Nu o văzuse decât o dată, când era mic. Nu-şi putea aminti multe despre ea, în afara dimensiunii. Şi zgomotul. Şi pescăruşii.

Îl chinuiau. Părea că se descurcaseră mult mai bine, pescăruşii. Îşi dorea să fi putut să se întoarcă ca unul dintre ei, într-o zi, dar,fireşte, dacă erai faraon asta nu era o variantă. Nu te întorceai niciodată ca faraon. De fapt, nu prea plecai.

— Ei, ce *este?* zise Teppic.

— Gustă, spuse Dojenel, doar gustă. N-o să mai ai altă ocazie.

— Parcă ar fi păcat să o stricăm, zise Arthur galant, privind în jos la modelul delicat din farfuria lui. Ce sunt toate chestiile astea mici şi roşii?

— Nu-s decât ridichi, spuse Dojenel nepăsător. Nu astea sunt importante. Dă-i înainte.

Teppic întinse mica furculiţă din lemn şi împunse o bucăţică de peşte alb, subţire ca o foiţă. Bucătarul *squishi* îl cerceta cu aerului unuia care urmăreşte un bebeluş la prima lui aniversare. La fel făceau, îşi dădu el seama, şi celelalte persoane din restaurant.

O mestecă precaut. Era sărată şi puţin cauciucată, cu o urmă de deversare de canalizare.

— Bun? întrebă Dojenel nerăbdător. Câţiva clienţi din apropiere începură să aplaude.

— Diferit, recunoscu Teppic, mestecând. Ce e?

— Arici-de-mare din adâncuri, spuse Dojenel.

— E în regulă, zise el grăbit când Teppic puse furculiţa jos plin de înţeles, nu păţeşti nimic dacă fiecare părticică de stomac, ficat şi tract

digestiv este îndepărtată, de aia costă atât de mult, nu există bucătar de arici-de-mare de mâna a doua, e cea mai scumpă mâncare din lume, oamenii scriu poezii despre ea...

— Ar putea fi o explozie de gust, mormăi Teppic, stăpânindu-se. Totuşi, trebuie că fusese preparat corect, altfel locul ar fi fost acum tapetat cu el. Înţepă cu grijă în feliile de rădăcini care ocupau restul farfuriei.

— Astea ce-ţi fac? întrebă el.

— Ei, dacă nu sunt preparate exact în modul corect pe o perioadă de şase săptămâni, reacţionează catastrofal cu aciditatea stomacului tău, zise Dojenel. Scuze. M-am gândit să sărbătorim cu cea mai scumpă masă pe care ne-o putem permite.

— Înţeleg. Peşte şi cartofi prăjiţi[12] *pentru Bărbaţi,* zise Teppic.

— Au ceva oţet pe aici? zise Arthur cu gura plină. Şi ceva piure de mazăre ar merge de minune.

Dar vinul a fost bun. Nu nemaipomenit de bun, totuşi. Nu era din producţia cea mai bună. Dar explica de ce pe Teppic îl duruse toată ziua capul.

Fusese antemahmureala. Prietenul său cumpărase patru sticle dintr-un vin alb, altfel destul de comun. Motivul pentru care era atât de scump era că strugurii din care era făcut nu fuseseră, de fapt, plantaţi încă[13].

Lumina se mişcă încet, alene, pe Disc. Nu se grăbeşte nicăieri. De ce să se obosească? La viteza luminii, oriunde e în acelaşi loc.

Regele Teppicymon al XXVII-lea privea discul auriu plutind peste marginea lumii. Un stol de cocori îşi luă zborul de pe fluviul acoperit de neguri.

Fusese conştiincios, îşi spuse el. Nimeni nu îi explicase vreodată *cum* faci soarele să răsară, fluviul să se reverse şi porumbul să crească. Cum ar fi putut să-i spună? *El* era zeul, până la urmă. Ar fi trebuit să ştie. Dar nu ştia, aşa că doar trecuse prin viaţă sperând din toată inima că totul va merge cum trebuie şi asta păruse să fie de ajuns. Problema era, că, dacă nu ar fi mers, nu ar fi ştiut de ce. Un coşmar repetat îl

[12] *Fish and chips* este un fel de mâncare foarte popular printre oamenii obișnuiți și tinerii idn Alnglia. Ieftin și servit în sistem *fast food*, se consumă de obicei cu sare și oțet. În nordul Angliei, se mănâncă dreăt garnitură și piure din mazăre-grasă (n. tr.)

[13]Vinul invers este făcut din strugurii aparţinând acelei clase de floră – reanualele – care creşte doar pe câmpurile cu un nivel excesiv de magie. Plantele normale cresc după ce au fost plantate seminţele – în cazul reanualelor, *este invers.* Deşi vinul din reanuale provoacă îmbătarea în felul normal, acţiunea sistemului digestiv asupra moleculelor lui provoacă o reacţie neobişnuită ai cărei efect final este să arunce mahmureala care urmează înapoi în timp, cu câteva ore înainte ca vinul să fie băut. De aici şi zicala: cui pe cuiul pe care o să-l baţi scoate. (n. a.)

înfăţişa pe Dios, marele preot, zgâlţâindu-l să se trezească într-o dimineaţă, doar că nu ar fi fost dimineaţă, fireşte, şi despre toate luminile din palat arzând şi o mulţime furioasă mormăind în bezna luminată de stelele de afară şi toată lumea uitându-se plină de aşteptare la el...

Şi tot ceea ce ar fi putut spune era „Scuze”.

Îl îngrozea. Cât de uşor îi era să îşi închipuie gheaţa formându-se pe fluviu, chiciura eternă tivind palmierii şi rupându-le frunzele (care s-ar fi spart când ar fi lovit pământul îngheţat) şi păsările căzând neînsufleţite din cer...

Umbra se prelinse peste el. Privi în sus, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi, la un orizont gri şi gol, căscând gura îngrozit.

Se ridică în picioare, azvârlind pătura în lături, şi îşi ridică ambele mâini în rugăciune. Dar soarele dispăruse. El era zeul, asta era treaba lui, era singurul lucru pe care trebuia să îl facă, iar el îşi dezamăgise poporul.

Acum auzea cu urechea minţii mânia mulţimii, un urlet tunătorcare începea să îi umple urechile până când ritmul deveni insistent şi familiar, până la punctul în care nu mai apăsa, ci îl trăgea pe el afară, în acel deşert albastru sărat, unde soarele strălucea întotdeauna şi forme elegante se roteau pe cer.

Faraonul se ridică în vârfurile picioarelor, îşi dădu capul pe spate, îşi întinse aripile. Şi plonjă.

În timp ce se înălţa pe cer, fu surprins să audă o bufnitură în spatele său. Şi soarele ieşi de după nori.

Mai târziu, faraonul se simţi extrem de ruşinat din această cauză.

Cei trei noi asasini se împleticeau încet pe stradă, reuşind, totuşi să nu cadă şi încercând să cânte „Un baston de vrăjitor are o măciulie în vârf” în armonie sau, cel puţin, în aceeaşi cheie.

— E ma’e şi-i ‘otund şi-i greu de trei la... cânta Dojenel. La naiba, în ce am călcat?

— Ştie cineva unde suntem? întrebă Arthur.

— Ne... ne îndreptam spre Casa Breslei, zise Teppic, doar că om fi greşit drumul, în faţă e râul. Se simte mirosul.

Precauţia străpunse platoşa de alcool a lui Arthur.

— Ar putea fi oane – oalme – oameni periculoşi pe aici, la ora asta, se hazardă el.

— Da, răspunse Dojenel cu satisfacţie, noi. Am un bilet cu care s-o dovedesc. Am luat testul şi restul. Aş vrea să-l văd pe ăla care se ia de noi.

— Corect, îl aprobă Teppic, aplecându-se peste el pentru un fel de sprijin. Îi despicăm de la cumîizice până la treb’şoară.

— Corect!

Se împleticiră nesigur pe Podul de Bronz.

De fapt, *existau* oameni periculoşi pe acolo, în umbrele dinaintea răsăritului şi, în acest moment, se aflau cam la douăzeci de paşi în urma lor.

Sistemul complex al Breslelor infracţionale nu făcuse, de fapt, din Ankh-Morpork un loc mai sigur, doar îi raţionalizase pericolele şi le oferise un statut regulat şi de încredere. Breslele principale supravegheau oraşul cu mai multă conştiinciozitate şi, cu siguranţă, mai mult succes decât reuşise vechea Gardă vreodată să o facă şi era adevărat că orice hoţ liber-profesionist şi fără permis prins de Breasla Hoţilor s-ar fi găsit curând reţinut în custodie pentru o anchetă socială, plus că ar fi avut genunchii bătuţi în cuie unul de altul[14]. Totuşi, existau întotdeauna câteva suflete care preferau să ducă o viaţă periculoasă în afara fărădelegii, şi cinci bărbaţi care corespundeau acestei descrieri se apropiau cu grijă de cei trei pentru a le prezenta oferta specială a acestei săptămâni, un gâtlej tăiat, jaf şi îngroparea la alegere în noroiul râului.

De obicei, oamenii se fereau din calea asasinilor din cauza unui sentiment instinctiv care-i avertiza că a ucide oameni pentru sume foarte mari de bani este un lucru dezaprobat de zei (care, îngeneral, preferă ca oamenii să fie ucişi pentru sume foarte mici de bani sau gratis) şi că ar fi avut ca rezultat hybrisul, adică este judecata zeilor. Zeii cred cu tărie în justiţie, cel puţin atâta timp cât se aplică oamenilor şi se ştia despre ei că o împărţeau cu atâta entuziasm, încât persoane aflate la o distanţă considerabilă erau transformate într-o olivieră.

Totuşi, negrul de asasin nu sperie pe oricine şi, în anumite pături ale societăţii, există o distincţie anume în a omorî un asasin. Este ca şi cum ai face un marţ la table.

În mare, aşadar, cei trei care chiar acum se împleticeau pe scândurile pustii ale Podului de Bronz erau nişte asasini beţi-morţi, iar bărbaţii din spatele lor erau hotărâţi să pună virgula acolo unde trebuia.

[14]Când Breasla Hoţilor declarase Grevă Generală în Anul Împerecherii Leneşului, numărul infracţiunilor se dublase. (n. a.)

Dojenel se izbi de unul dintre hipopotamii[15] heraldici din lemn care împodobeau partea dinspre mare a podului, ricoşă şi se prăbuşi peste parapet.

— Îmi vine să vărs, anunţă el.

— Eşti invitatul meu, zise Arthur, pentru asta e fluviul.

Teppic oftă. Era ataşat de fluvii, despre care simţea că erau create pentru a avea nuferi la suprafaţă şi crocodili în adâncuri, iar Ankh îl deprima întotdeauna deoarece dacă puneai un nufăr în el, s-ar fi dizolvat. Primea apele din uriaşele câmpii noroioase până hăt, în munţii Vârfu Berbecului şi când ajungea să treacă prin Ankh-Morpork, pop. un milion, mai putea fi numit lichid doar pentru că se mişca mai repede decât terenul din jur; de fapt, dacă ai fi vărsat în el l-ai fi făcut probabil, în medie, puţin mai curat.

Se holbă în jos la dâra subţire care se prelingea printre pilonii centrali, iar apoi îşi ridică privirea către orizontul cenuşiu.

— Apare soarele, anunţă el.

— Nu-mi aduc aminte să fi mâncat aşa ceva, mormăi Dojenel.

Teppic făcu un pas în lături tocmai când un cuţit vâjâi pe lângă nasul său şi se înfipse în fesa hipopotamului de alături.

Cinci siluete ieşiră din neguri. Cei trei asasini se strânseră instinctiv la un loc.

— Dacă vă apropiaţi de mine, o să vă pară rău, gemu Dojenel ţinându-se cu mâinile de burtă. Nota de la curăţătorie o să fie *îngrozitoare.*

— Ei bine, ce avem noi aici? zise şeful bandiţilor. Astfel de lucruri se spun în aceste situaţii.

— Sunteţi din Breasla Hoţilor? întrebă Arthur.

— Nu, răspunse şeful, noi suntem minoritatea redusă şi nereprezentativă care compromite renumele celorlalţi. Daţi-ne obiectele de valoare şi armele, vă rog. La final, asta nu va conta, înţelegeţi. Doar că jefuirea cadavrelor este neplăcută şi degradantă.

— I-am putea ataca, zise Teppic, cu nesiguranţă.

---

[15]Una dintre cele două legende* despre fondarea oraşului Ankh-Morpork povesteşte că cei doi fraţi orfani care au construit capitala au fost, de fapt, găsiţi şi alăptaţi de un hipopotam (lit. orijeple, deşi unii istorici susţin că este o traducere greşită a lui orejaple, un fel de dulăpior de băuturi cu vitrină). Opt hipopotami heraldici împodobesc podul, cu faţa spre mare. Se spune că, dacă vreodată oraşul va fi în pericol, vor fugi.

* Cealaltă legendă, pe care de obicei cetăţenii nu o povestesc, este că în vremuri şi mai îndepărtate un grup de oameni înţelepţi a supravieţuit unui potop trimis de zei construind o barcă uriaşă, şi pe această barcă au luat câte două exemplare din fiecare fel de animale de pe Disc. După câteva săptămâni, bălegarul adunat a început să scufunde barca aşa că – spune povestea – l-au aruncat peste bord şi l-au numit Ankh-Morpork. (n. a.)

— Nu te uita la mine, spuse Arthur, nu sunt în stare să îmi găsesc fundul nici cu un atlas.

— Chiar o să vă pară rău când o să vărs, zise Dojenel.

Teppic ştia de cuţitele de aruncat vârâte în fiecare mânecă, dar şi că şansele de a reuşi să apuce unul la timp pentru a mai fi în viaţă ă îl arunce erau probabil foarte mici.

În asemenea momente, consolarea religioasă este foarte importantă. Se întoarse şi privi către soare, tocmai când acesta ieşi din pâlcurile de nori ale răsăritului.

În centrul lui era un punct minuscul.

Răposatul Rege Teppicymon al XXVII-lea deschise ochii.

— Zburam, şopti el, îmi amintesc senzaţia aripilor. Ce caut aici?

Încercă să se ridice în picioare. Avu un sentiment temporar de greutate, care dispăru brusc, astfel încât el se ridică în picioare aproape fără nici un efort. Se uită în jos pentru a vedea ce îl provocase.

— Oh, vai, spuse el.

Cultura regatului de pe fluviu avea multe de zis despre moarte şi despre ce se întâmplă după aceea. De fapt, avea foarte puţine de spus despre viaţă, privind-o ca pe un soi de preludiu neplăcut pentru evenimentul principal şi ca pe ceva prin care trebuie să treci în grabă pe cât de politicos se poate, aşa că prin urmare, faraonul ajunse foarte repede la concluzia că era mort. Priveliştea trupului său zdrobit pe nisipul de dedesubt jucase un rol important.

Era o mohoreală în toate. Peisajul avea o înfăţişare fantomatică, de parcă ar fi putut trece drept prin el. „Fireşte, se gândi, probabil că pot.”

Îşi frecă corespondentele mâinilor. „Ei, asta e. Acum devine interesant; acum încep să *trăiesc* cu adevărat.”

În spatele lui, o voce spuse:

— BUNĂ DIMINEAŢA.

Regele se întoarse.

— Salut, zise el. Tu eşti...

— MOARTEA, spuse Moartea.

Regele păru surprins.

— Am înţeles că moartea vine ca un scarabeu uriaş cu trei capete, zise el.

Moartea ridică din umeri.

— BINE. ACUM ŞTII.

— Ce ţii în mână?

— ASTA? E O COASĂ.

— Ciudat obiect, nu? spuse faraonul. Credeam că Moartea poartă Buzduganul Milei şi Cârligul de Cules al Dreptăţii.

Moartea păru să se gândească la asta.

— ÎN CE? zise el.

— Pardon?

— MAI VORBIM DESPRE UN GÂNDAC URIAŞ?

— Ah. În mandibule, cred. Dar mi se pare că are braţe într-una dintre frescele din palat. Regele ezită. Pare cam prostesc, zău, acum că o spun cuiva. Adică, un gândac uriaş cu mâini. Şi cu cap de ibis, dacă îmi amintesc bine.

Moartea oftă. Nu era o creatură a Timpului şi, prin urmare, trecutul şi viitorul erau una pentru el, dar existase o perioadă în care făcuse efortul de a apărea sub orice formă se aştepta clientul. Aceasta dăduse greş deoarece de obicei era imposibil să afli la ce se aştepta clientul până când nu murea. Apoi se hotărâse că, de vreme ce oricum nimeni nu se aştepta vreodată să moară, ar fi putut foarte bine să îşi facă lui pe plac şi, aşadar, rămăsese la cunoscuta mantie neagră cu glugă, care era elegantă, foarte familiară şi acceptată oriunde, precum cele mai bune cărţi de credit.

— Nu contează, spuse faraonul. Cred că mai bine pornim la drum.

— ÎNCOTRO?

— Nu ştii *tu?*

— MĂ AFLU AICI DOAR PENTRU A MĂ ASIGURA CĂ MORI LA TIMPUL STABILIT. CE SE ÎNTÂMPLĂ DUPĂ ACEEA DEPINDE DE TINE.

— Bine... Regele îşi scărpină automat bărbia. Cred că trebuie să aştept până când vor termina toate pregătirile şi aşa mai departe. Să mă mumifice. Şi să îmi construiască o nenorocită de piramidă. Hm. Trebuie să rămân pe aici ca să aştept toate astea?

— CRED CĂ DA. Moartea pocni din degete şi un cal alb minunat îşi încetă păscutul printre plantele din grădină şi veni în trap la el.

— Oh. Ei, cred că o să mă uit în altă parte. Ştii, mai întâi scot toate părţile moi dinăuntru. O umbră de îngrijorare slabă îi trecu pe faţă. Lucrurile care păruseră perfect raţionale când era în viaţă păreau cam suspecte acum, că era mort. E ca să conserve corpul, astfel încât să îşi poată începe o nouă viaţă în Lumea de Dincolo, adăugă el cu o voce cam uimită. Şi apoi te înfăşoară în bandaje. Măcar *asta* pare logic. Se scărpină pe nas. Dar apoi pun o grămadă de mâncare şi de băutură împreună cu tine în piramidă.

— UNDE SE AFLĂ ORGANELE INTERNE ÎN ACEL MOMENT?

— Asta-i partea ciudată, nu? Sunt într-un borcan în camera alăturată, spuse regele cu o urmă de îndoială în glas. Noi chiar am pus un car al naibii de bun în piramida lui taică-meu. Se încruntă şi mai mult. Lemn masiv, din asta era făcut, cu frunze din aur peste tot. Şi patru tauri din lemn să-l tragă. Şi pe urmă am trântit o piatră a naibii de mare peste intrare...

Încercă să gândească, şi descoperi că era surprinzător de uşor. Noi idei i se revărsau în minte într-un flux clar şi rece. Trebuie că avea de a face cu jocul luminii pe pietre, cu albastrul senin al cerului, cu multiplele posibilităţi ale lumii care se întindea în jurul său. Acum, când nu mai avea un corp care să îl deranjeze cu cererile lui insistente,

lumea părea plină de minunăţii, dar din nefericire, printre primele dintre ele se număra faptul că mare parte din ce credeai că era adevărat părea acum la fel de solid şi de încredere ca aburul din mlaştină. Şi, de asemenea, că, tocmai când era complet pregătit să se bucure de lume, avea să fie îngropat într-o piramidă.

Când mori, primul lucru pe care îl pierzi este viaţa. Următorul sunt iluziile.

— VĂD CĂ AI MULTE LUCRURI LA CARE SĂ TE GÂNDEŞTI, spuse Moartea încălecând. IAR ACUM, DACĂ MĂ IERŢI...

— Stai o clipă...

— DA?

— Când am... căzut. Aş fi putut jura că zburam.

— ACEA PARTE DIN TINE CARE ERA DIVINĂ CHIAR A ZBURAT, FIREŞTE. TU EŞTI ACUM COMPLET MURITOR.

— Muritor?

— CREDE-MĂ PE CUVÂNT. ŞTIU CE VORBESC.

— Oh. Uite, sunt câteva întrebări pe care aş vrea să ţi le pun...

— ÎNTOTDEAUNA SUNT. ÎMI PARE RĂU. Moartea lovi cu călcâiele în coastele calului şi dispăru.

Regele zăcea acolo în momentul în care câţiva servitori veniră în grabă pe lângă zidul palatului, încetinind când se apropiară de cadavru şi înaintând cu grijă.

— Eşti bine, o, Împodobit Stăpân al Soarelui? se aventură unul dintre ei.

— Nu, nu sunt, se răsti regele, căruia i se zdruncinaseră câteva dintre credinţele de bază despre univers, iar asta nu-i dă nimănui o dispoziţie prea bună. Sunt pe punctul de a fi mort chiar în această clipă. Uimitor, nu, adăugă el cu amărăciune.

— Ne poţi auzi, o, Divin Aducător al Dimineţii?

— Nu cred că ne poate auzi, Jahmet, spuse celălalt servitor.

— Ascultă, zise regele, a cărui grabă era egalată doar de neputinţa totală a servitorilor de a auzi ce spunea, trebuie să îl găsiţi pe fiul meu şi să îi spuneţi să renunţe la treaba cu piramidele, cel puţin cât mă mai gândesc eu niţel la ea, sunt unul sau două puncte care par cam contradictorii în ceea ce priveşte toate pregătirile pentru viaţa de apoi, şi...

— Să strig? întrebă Jahmet.

— Nu cred că poţi să strigi destul de tare. Cred că e mort.

Jahmet se uită în jos la cadavrul care înţepenea.

— Al naibii să fie, spuse el în cele din urmă. Ei, s-a dus pe apa Sâmbetei ziua de mâine.

Soarele, neştiind că dădea reprezentaţia de adio, continua să plutească lin pe deasupra marginii lumii. Şi din el, mişcându-se mai repede decât ar fi trebuit vreo pasăre să poată zbura, un pescăruş se

abătu asupra Ankh-Morpork-ului, pe Podul de Bronz şi cu cele opt siluete, pe una dintre feţele care priveau fix...

Pescăruşii erau destul de obişnuiţi în Ankh. Dar când acesta zbură pe deasupra grupului, scoase un ţipăt gutural lung care îi făcu pe trei dintre bandiţi să îşi scape cuţitele. Nimic cu pene nu ar fi trebuit să poată scoate un astfel de sunet. Avea gheare în el.

Pasărea făcu un cerc strâns şi bătu din aripi pentru a se aşeza pe un hipopotam din lemn la îndemână, de unde privi ameninţător înspre grup, cu ochi roşii, de nebun.

Şeful hoţilor îşi smulse privirea de la el tocmai când îl auzi pe Arthur spunând, destul de politicos:

— Acesta este un cuţit de aruncat numărul doi. Am luat nouăzeci şi şase de puncte la aruncarea cuţitelor. Ce ochi nu-ţi mai trebuie?

Şeful se uită lung la el. În ceea ce îi privea pe ceilalţi tineri asasini, observă el, unul încă se holba la pescăruş, iar celălalt era ocupat să verse zgomotos peste parapet.

— Tu eşti singur, zise el. Noi suntem cinci.

— Dar curând veţi rămâne doar patru, spuse Arthur.

Mişcându-se încet, ca şi cum ar fi fost ameţit, Teppic întinse mâna către pescăruş. Dac-ar fi avut de-a face cu un pescăruş de rând, acest gest ar fi avut ca rezultat pierderea unui deget, dar creatura îi sări pe braţ cu aerul arogant al stăpânului care se întoarce pe vechea plantaţie.

Părea să îi neliniştească tot mai mult pe bandiţi. Nici surâsul lui Arthur nu era de ajutor.

— Ce pasăre frumoasă, rosti şeful, cu tonul absurd de vesel al cuiva extrem de îngrijorat.

Teppic îi mângâia visător capul alungit.

— Cred că ar fi o idee bună să plecaţi, îi sfătui Arthur în timp ce pasărea înaintă pe încheietura lui Teppic. Strângând cu labele membranate, aruncându-şi aripile în lături pentru a-şi menţine echilibrul, ar fi trebuit să pară amuzantă, în schimb, arăta plină de o putere ascunsă, ca şi cum ar fi avut identitatea secretă a unui vultur. Când îşi deschise gura dezvăluind o limbă de pasăre ridicol de mov, aceasta fu o sugestie că pescăruşul ar fi putut face mai mult decât să ameninţe un sandvici cu roşii de la malul mării.

— Este vrăjit? întrebă unul dintre hoţi şi ceilalţi îl obligară imediat să tacă.

— Ei, atunci noi plecăm, spuse şeful, ne pare rău pentru neînţelegere...

Teppic îi oferi un zâmbet cald, absent.

Apoi auziră cu toţii zgomotul slab şi insistent. Şase perechi de ochi priviră în jur împrejur şi apoi în jos; ai lui Dojenel se fixaseră deja unde trebuia.

Sub ei, curgând ameninţător peste noroiul deshidratat, fluviul Ankh se umfla.

Dios, prim-ministru şi mare preot printre marii preoţi, nu era un om religios din născare. Nu era o calitate de dorit la un mare preot, îţi afecta judecata, te făcea *nesigur.* Dacă începi să crezi în lucruri, toată treaba devine o farsă.

Nu că ar fi avut ceva împotriva credinţei. Oamenii aveau nevoie să creadă în zei, fie şi doar pentru că era atât de greu să creadă în oameni. Zeii erau necesari. El le cerea doar să nu-i stea în cale şi să îl lase pe el să se ocupe de tot.

Vedeţi voi, era o binecuvântare că avea înfăţişarea potrivită pentru asta. Dacă genele au considerat potrivit să îi ofere o statură înaltă, un cap chel şi un nas cu care să poată ara pietre, atunci probabil că au avut ceva precis în minte.

Instinctiv, nu avea încredere în oamenii care acceptau religia cu uşurinţă. Cei religioşi din naştere, simţea el, erau sortiţi rătăcirii prin deşert şi primirii de revelaţii – de parcă zeii s-ar coborî la aşa ceva. Şi nu terminau niciodată nimic. Începeau să creadă că ritualurile nu erau importante. Începeau să creadă că puteai vorbi direct cu zeii. Dios ştia, cu acea siguranţă rigidă şi de neînfrânt cu care ai putea răsturna lumea, că zeilor din Djelibeybi le plăceau ritualurile la fel de mult ca oricui altcuiva. Până la urmă, un zeu care se împotriveşte ritualurilor este ca un peşte care se împotriveşte apei.

Se aşeză pe treptele tronului, cu toiagul pe genunchi. Şi transmise ordinele regelui. Faptul că nu fuseseră date de nici un rege nu era un impediment. Dios era mare preot de, ei, de mai mulţi ani decât dorea să-şi amintească, ştia ce fel de ordine ar da un rege chibzuit, şi le dădu.

Oricum, Faţa Soarelui era pe tron şi asta era ceea ce conta. Era o mască din aur masiv care acoperea tot capul, pentru a fi purtată de conducătorul în exerciţiul funcţiunii la toate ocaziile publice; expresia ei, pentru blasfematori, era cea a unei constipaţii prietenoase. De mii de ani simbolizase regalitatea în Djelibeybi. De asemenea, făcuse foarte grea sarcina de a deosebi regii între ei.

Era şi un simbol foarte puternic, deşi nimeni nu-şi mai amintea a ce.

Exista o grămadă de astfel de lucruri în Vechiul Regat. Toiagul de pe genunchii lui, bunăoară, cu şerpii lui foarte simbolici îngemănaţi simbolic în jurul unei nuiele alegorice de mânat cămila. Oamenii credeau că acesta dădea marelui preot putere peste zei şi peste morţi, dar probabil că era o metaforă, *i. e.,* o minciună.

Dios îşi schimbă poziţia.

— Regele a fost poftit în Camera Mersului Înainte? întrebă el.

Cercul de mari preoţi mai mici dădu din cap.

— Dil, îmbălsămătorul, se ocupă de el chiar în această clipă, o, Dios.

— Foarte bine. Şi constructorul de piramide a fost înştiinţat?

Hoot Koomi, mare preot al lui Khefm, Zeul cu Două Feţe al Porţilor, făcu un pas înainte.

— Mi-am luat libertatea de a mă ocupa personal de acest lucru, O, Dios, toarse el.

Dios bătu cu degetele în toiag.

— Da, zise el. Nu mă îndoiesc că ai făcut-o.

Mulţi dintre cei din rândurile preoţimii se aşteptau ca acest Koomi să fie urmaşul lui Dios în cazul în care Dios chiar ar fi murit vreodată, deşi a sta şi a aştepta ca Dios să moară nu păruse niciodată a fi o ocupaţie profitabilă. Singura părere contrară era cea a lui Dios însuşi, care, dacă avea vreun prieten, probabil că i-ar fi mărturisit anumite condiţii care ar fi trebuit îndeplinite mai întâi, după cum urmează, când o face plopul pere şi răchita micşunele şi când el, Dios, şi-o vedea ceafa. Probabil că ar fi adăugat că singura diferenţă dintre Koomi şi un crocodil sacru era sinceritatea primară a scopului crocodilului.

— Foarte bine, spuse el.

— Dacă îmi permiteţi, Domnia Ta? îndrăzni Koomi. Feţele celorlalţi preoţi deveniră complet inexpresive când Dios se uită ameninţător.

— Da, Koomi?

— Prinţul, O, Dios. A fost chemat?

— Nu, răspunse Dios.

— Atunci cum va şti? întrebă Koomi.

— Va afla, spuse Dios sigur pe sine.

— Cum se va întâmpla aceasta?

— Va *şti.* Şi acum sunteţi liberi cu toţii. Plecaţi. Vedeţi-vă de zeii voştri.

O zbughiră afară, lăsându-l pe Dios singur pe trepte. Era locul. Fusese poziţia lui obişnuit de atâta vreme, încât şlefuise o adâncitură în piatră, o adâncitură în care se potrivea perfect.

Desigur că prinţul va şti. Era un lucru cât se poate de evident. Dar în adâncurile minţii, îngropată bine sub anii de observaţie a datoriei şi a ritualurilor, Dios detectă o anumită nelinişte. Nu îşi avea locul acolo. Nelinişte a era ceva ce simţeau alţii. Nu ajunsese unde era lăsând loc pentru îndoială. Însă acolo era un gând minuscul, o *certitudine* minusculă, aceea că acest nou rege va crea necazuri.

Bine. Băiatul va învăţa curând. Cu toţii învaţă.

Îşi schimbă poziţia şi se strâmbă. Junghiurile şi durerile se întorseseră, iar el nu putea permite asta. Stăteau în calea datoriei lui, iar datoria lui era un crez sacru.

Va trebui să viziteze necropola din nou. La noapte.

— Parcă nu e el, vezi şi tu.

— Atunci cine e? întrebă Dojenel.

Înaintau pleoscăind nesiguri pe stradă, dar nu de beţie de această dată, ci cu pasul ciudat a doi oameni care încearcă să ţină direcţia pentru trei. Teppic mergea, dar nu într-un fel care să le dea cât de puţină încredere că mintea lui avea vreun rol în asta.

În jurul lor, uşile erau deschise cu putere, înjurăturile erau înjurate, se auzeau sunetele mobilei târâte către camerele de la primul etaj.

— Trebuie să fi fost o furtună a naibii de puternică sus în munţi, spuse Arthur. De obicei nu se umflă atât nici măcar primăvara.

— Poate că ar trebui să-i ardem nişte pene pe sub nas, sugeră Dojenel.

— Afurisitul ăla de pescăruş ar fi favoritul, mârâi Arthur.

— Ce pescăruş?

— L-ai văzut.

— Ei, ce-i cu el?

— Tu *chiar l-ai* văzut, nu-i aşa? Flacăra întunecată a nesiguranţei pâlpâi în ochii lui Arthur. Pescăruşul dispăruse în toată agitaţia.

— Atenţia îmi era puţin cam ocupată, zise Dojenel timid. Trebuie să fi fost din cauza pişcoturilor cu mentă pe care mi le-au servit la cafea. M-am gândit eu că erau niţel cam uscate.

— În mod clar, pasărea aia avea puteri supranaturale, zise Arthur. Uite, hai să îl punem undeva cât îmi golesc cizmele de apă, ce zici?

În apropiere era o brutărie, cu uşile larg deschise pentru ca tăvile cu pâini proaspete să se răcorească în aerul dimineţii. Îl sprijiniră pe Teppic de perete.

— Parcă l-ar fi pocnit cineva în cap, spuse Dojenel. N-a făcut-o nimeni, nu?

Arthur dădu din cap. Chipul lui Teppic încremenise într-un rânjet blând. Orice ar fi fost lucrul asupra căruia îi erau aţintiţi ochii, acesta nu ocupa spaţiul dimensional obişnuit.

— Ar trebui să-l ducem înapoi la Breaslă şi la sana...

Se opri. Din spatele lor se auzea un foşnet neobişnuit. Pâinile săreau uşor pe tăvile lor. Unele vibrară până când ajunseră pe podea, unde se învârtiră, ca nişte gândaci cu burta în sus.

Apoi, crustele li se crăpară şi se desfăcură ca nişte coji de ou şi din ele răsăriră sute de muguri verzi.

În câteva secunde, tăvile erau pline cu lanuri unduitoare de porumb proaspăt, cu vârfurile începând deja să se împlinească şi să se aplece. Printre ele mărşăluiau Dojenel şi Arthur, cu feţe impasibile şi ţinându-l bine pe Teppic între ei.

— El face toate astea?

— Am sentimentul că... Arthur privi în urmă, pentru cazul în care vreun brutar furios ar fi ieşit şi ar fi observat ce se întâmplă, şi se opri aşa de brusc, încât ceilalţi doi se învârtiră în jurul lui ca o cârmă.

Se uitară gânditor la stradă.

— Nu vezi în fiecare zi aşa ceva, spuse în cele din urmă Dojenel.

— Adică cum creşte iarbă şi alte chestii pe unde calcă el?

— Da.

Ochii li se întâlniră. Ca unul singur, se uitară în jos, la pantofii lui Teppic. Deja era cufundat până la glezne în ierburi, care crăpau pavajul vechi de secole în graba lor de-a ieşi la suprafaţă.

Fără să rostească o vorbă, îl apucară de coate şi îl ridicară în aer.

— Sanatoriul, zise Arthur.

— Sanatoriul, îl aprobă Dojenel.

Dar amândoi ştiau, chiar atunci, că asta avea să implice mai mult decât o prişniţă fierbinte.

Doctorul se lăsă pe spate.

— Destul de clar, spuse el după un scurt moment de gândire. Un caz de *mortis portalis tackulatum* cu complicaţii.

— Ce înseamnă asta? vru să ştie Dojenel.

— În termeni profani, pufni doctorul, e mort de-a binelea.

— Care sunt complicaţiile?

Doctorul se uită cu viclenie.

— Încă mai respiră, zise el. Iată, pulsul îi bate atât de tare, încât poţi să-l auzi şi are o temperatură, că ai putea să frigi ouă pe el. Ezită, conştient că asta era probabil prea clar şi prea uşor de înţeles; medicina era o artă nouă pe Disc şi nu avea să ajungă nicăieri dacă oamenii o puteau înţelege.

— *Pyrocerebrum ouerf culinaire,* spuse el după ce o ticlui.

— Bine, ce putem face?

— Nimic. E mort. Toate testele medicale o dovedesc. Aşa că, ă... îngropaţi-l, puneţi-l undeva bine la răcoare şi spuneţi-i să mă caute săptămâna viitoare. Pe zi, de preferat.

— Dar încă respiră!

— Acestea sunt doar acţiuni reflexe, care îi pot zăpăci cu uşurinţă pe profani, spuse doctorul de sus.

Dojenel oftă. Bănuia că Breasla, care, până la urmă, avea o experienţă neîntrecută în privinţa cuţitelor ascuţite şi a compuşilor organici complecşi, era mult mai bună la a pune diagnostice elementare decât doctorii. O fi omorând Breasla oameni, dar cel puţin nu se aştepta ca aceştia să-i fie recunoscători.

Teppic deschise ochii.

— Trebuie să mă duc acasă, zise el.

— E mort, ha? spuse Dojenel.

Doctorul făcea cinste profesiei lui.

— Nu este ieşit din comun ca un cadavru să scoată zgomote neliniştitoare după moarte, îndrăzni el să spună, ceea ce poate deranja rudele şi...

Teppic se ridică în capul oaselor.

— De asemenea, spasmele musculare în corpul înţepenit pot, în anumite circumstanţe... începu doctorul, dar renunţă. Apoi îi veni o idee. Este o afecţiune rară şi misterioasă, spuse el, care circulă în ultima vreme. Este provocată de un – de o – de ceva foarte mic, care nu poate fi detectat în nici un fel, termină el cu un zâmbet satisfăcut pe faţă. Asta era bună, trebuia să recunoască. Va trebui să o ţină minte.

— Mulţumim foarte mult, spuse Dojenel deschizând uşa şi poftindu-l afară. Data viitoare când o să ne simţim foarte bine o să vă chemăm cu siguranţă.

— Probabil că e o morsă[16], spuse doctorul în timp ce era împins uşor, dar ferm, afară din cameră. A luat o morsă, sunt o grămadă...

Uşa se trânti în urma lui.

Teppic îşi dădu picioarele jos de pe pat şi se îşi luă capul înmâini.

— Trebuie să mă duc acasă, repetă el.

— De ce? întrebă Arthur.

— Nu ştiu. Regatul mă vrea.

— Păreai cam dus acolo... începu Arthur. Teppic dădu din mână nepăsător.

— Uite, zise el, vă rog, nu vreau să îmi explice nimeni lucruri de bun-simţ. Nu vreau să-mi spună că ar trebui să mă odihnesc. Mă voi întoarce în regatul meu cât mai repede. Nu din *obligaţie,* înţelegeţi. *Vreau.* Şi tu poţi să mă ajuţi, Dojenel.

— Cum?

— Tatăl tău are o navă foarte rapidă pe care o foloseşte pentru contrabandă, spuse Teppic sec. Mi-o va împrumuta, în schimbul unei posibilităţi favorabile de viitoare oportunităţi de comerţ. Dacă plecăm în mai puţin de o oră, va fi destul de mult timp pentru călătorie.

— Tata e un negustor cinstit!

— Din contră. Şaptezeci la sută din venitul său din ultimul an a provenit din comerţ nedeclarat cu următoarele bunuri spuse Teppic privind în gol. Din transportul ilegal de gulane şi leuchare, nouă procente. Din transportul nocturn netaxat de...

— Bine, treizeci la sută cinstit, recunoscu Dojenel, ceea ce înseamnă mult mai cinstit decât majoritatea. Mai bine mi-ai spune de unde ştii. Foarte repede.

— Eu... nu ştiu, zise Teppic. Cât am... dormit, se părea că ştiam totul. Totul despre orice. Cred că tata a murit.

— Oh, spuse Dojenel. Doamne, îmi pare rău.

— Oh, nu. Nu e aşa. Este ceea ce şi-ar fi dorit. Cred că, de fapt, mai degrabă asta aştepta. În familia noastră moartea este clipa în care, ştii, începi cu adevărat să te bucuri de viaţă.

[16]Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză *walrus* („morsă”) şi *virus* (virus) se pronunţă asemănător (n. tr.).

De fapt, faraonul şedea pe o lespede liberă din camera de pregătire a ceremonialului, privind cum propriile părţi moi îi erau scoase din corp şi puse în borcane speciale pentru îmbălsămare.

Aceasta nu este o privelişte pe care oamenii să o vadă adesea... cel puţin, nu oamenii care să se afle în poziţia de a fi interesaţi cu adevărat.

El era cam supărat. Deşi nu mai locuia oficial în trupul său, era încă ataşat de el printr-un fel de legătură ocultă şi e greu să te bucuri prea mult când vezi cum doi artizani îşi vâră mâinile până la coate în tine.

Nici glumele nu sunt amuzante. Nu când tu eşti, aşa cum era cazul, obiectul lor.

— Uite, maestre Dil, zise Gem, un tânăr dolofan cu faţa roşie, despre care regele aflase că era noul ucenic. Uite... aşa... priveşte aici, uită-te... iată... numele tău scris cu maţe. Te-ai prins? Numele tău scris cu maţe, înţelegi?

— Fă bine şi pune-le în borcan, băiete, şopti Dil ostenit. Şi dacă tot am ajuns aici, nu m-a impresionat nici trucul cu ventrilocul.

— Scuze, maestre.

— Şi dă-mi un cârlig de creier numărul trei dacă tot eşti acolo, da?

— Imediat, maestre, zise Gem.

— Şi nu mă mişca. Asta e o treabă delicată.

— Sigur.

Regele se întinse mai aproape.

Gem îşi continuă febril munca şi apoi scoase un fluierat uşor.

— Ia te uită ce culoare are asta! zise el. Nu te-ai aştepta, nu? E ceva ce mănâncă ei, maestre?

Dil oftă.

— Tu pune-o în borcan, Gem.

— Imediat, maestre. Maestre?

— Da, băieţică?

— Care e partea de zeu, maestre?

Dil se uita cu ochii mijiţi prin nara regelui, încercând să se concentreze.

— Asta e scoasă înainte să ajungă aici jos, spuse el răbdător.

— Mă întrebam, zise Gem, pentru că nu există un borcan pentru ea, înţelegeţi.

— Nu. Nu are cum. Ar trebui să fie un borcan cam ciudat, Gem.

Gem părea un pic dezamăgit.

— Oh, spuse el, deci e doar obişnuit, atunci, nu?

— Într-un sens strict organic, zise Dil cu vocea uşor înfundată.

— Mama noastră spune că a fost bun ca rege, zise Gem. Dumneata ce crezi?

Dil se opri cu un borcan în mână şi păru să dea atenţie conversaţiei pentru prima dată.

— Nu mă gândesc la asta înainte să vină aici, răspunse el. Cred că a fost mai bun decât majoritatea. O pereche frumoasă de plămâni. Rinichi curaţi. Sinusuri mari şi bune, ceea ce caut întotdeauna la un rege. Se uită în jos şi emise judecata lui profesională. O plăcere să lucrezi cu el, serios.

— Mama zice că avea inimă, spuse Gem.

Regele, plutind trist în colţ, dădu melancolic din cap. „Da”, se gândi el. Borcanul trei, raftul de sus.

Dil îşi şterse mâinile pe o cârpă şi oftă. Se ocupa de afacerile funebre cam de treizeci şi cinci de ani, ceea ce îl făcuse să aibă o mână sigură, un mod filozofic de a privi lucrurile, un mare interes pentru vegetarianism şi, de asemenea, un auz dincolo de limita obişnuită. Deoarece era aproape convins că, exact lângă urechea lui, mai oftase cineva.

Regele pluti cu tristeţe până în celălalt capăt al camerei şi se uită la lichidul incolor din cuva de pregătire.

Ce ciudat. Când era în viaţă totul păruse atât de logic, atât de *evident.* Acum, când era mort, părea o mare pierdere de timp.

Începea să îl enerveze. Îl urmări pe Dil şi pe ucenicul său făcând curat, arzând nişte răşini de ceremonie, ridicându-l pe el –, pe corp purtându-l cu respect prin cameră şi scufundându-l încet în îmbrăţişarea uleioasă a conservantului.

Teppicymon al XXVII-lea se uită în adâncurile întunecate ale propriului trup zăcând trist pe fund, ca ultimul castravecior din borcanul de murături.

Îşi ridică ochii către sacii din colţ. Erau plini cu paie. Nutrebuia să i se spună la ce urma să fie folosite.

Barca nu tăia valurile. Se *insinua* prin apă, dansând peste valuri pe vârfurile celor douăsprezece vâsle, întinzându-se ca o pată de ulei, plutind ca o pasăre. Era de un negru mat şi avea forma unui rechin.

Nu era nici un toboşar care să ţină ritmul. Barca nu avea nevoie de o greutate în plus. Oricum, ar fi avut nevoie de tot setul, inclusiv de tobele mici.

Teppic şedea între şirurile de vâslaşi tăcuţi, în albia îngustă care era cala de mărfuri. Mai bine să nu speculăm ce fel de mărfuri. Ambarcaţiunea părea proiectată să mute cantităţi foarte mici de lucruri foarte repede şi fără să observe cineva, şi chiar se îndoia că Breasla Contrabandiştilor avea idee de existenţa ei. Comerţul era mult mai interesant decât crezuse.

Găsiră delta cu o uşurinţă suspectă – de câte ori o fi alunecat această umbră şoptitoare pe fluviu, se întrebă el – şi peste miasmele exotice ale transportului misterios, putu detecta aromele casei. Balegă de crocodil. Polen de trestie. Boboci de nufăr. Lipsa canalizării. Mirosul puternic al leilor şi duhoarea hipopotamilor.

Conducătorul vâslaşilor îl bătu încet pe umăr şi îl îndemnă să se ridice, sprijinindu-l când păşi peste bord în apa puţin adâncă. Până când ajunse pe mal, barca se întorsese şi mai era doar o simplă bănuială a unei umbre în aval.

Deoarece era curios din născare, Teppic se întrebă unde o să se ascundă ambarcaţiunea în timpul zilei, căci avea înfăţişarea unei bărci construite să călătorească doar la adăpostul întunericului, şi se hotărî că probabil se va piti pe undeva prin mlaştinile cu trestii înalte din deltă.

Şi, pentru că avea să fie rege, îşi notă în minte ca de acum înainte să pună patrule periodice prin mlaştini. Un rege trebuie să ştie cum merg treburile.

Se opri, cufundat până la glezne în mocirla fluviului. Ştiuse *totul.*

Arthur bătuse câmpii despre râuri, şi pescăruşi, şi lanuri de pâine încolţind, ceea ce arăta că băuse prea mult. Tot ce îşi putea aminti Teppic era că se trezise cu un sentiment îngrozitor de pierdere, căci memoria lui nu reuşise să reţină şi îşi pierduse noile comori. Era ca acele revelaţii care au loc în vis şi dispar cum te trezeşti. Ştiuse totul, dar de îndată ce încerca să îşi amintească ce era, i se scurgea din cap, ca dintr-o găleată găurită.

Dar îi lăsase un sentiment nou. Înainte, viaţa lui mersese înainte, la voia întâmplării. Acum gonea pe şine luminoase. Poate că nu avea ce îi trebuia pentru a fi un asasin, dar ştia că ar fi putut fi rege.

Simţi pământul tare sub picioare. Barca îl lăsase un pic în josul fluviului faţă de palat şi, albastre în lumina lunii, scânteierile piramidelor de pe malul opus umpleau noaptea cu strălucirea lor familiară.

Sălaşurile morţilor fericiţi erau de toate dimensiunile, deşi, firește, nu şi de toate formele. Se strângeau ciorchine mai aproape de oraş, de parcă morţilor le-ar fi plăcut compania.

Şi chiar şi cele mai vechi erau întregi. Nimeni nu împrumutase o piatră să construiască drumuri sau case. Teppic se simţea mândru în sinea lui de acest lucru. Nimeni nu desfăcuse uşile şi nici nu se plimbase prin ele ca să vadă dacă morţii aveau ceva comori vechi care nu le mai trebuiau. Şi, în fiecare zi, fără excepţie, mâncarea era lăsată în micile anticamere; cantinele morţilor ocupau o mare parte din palat.

Uneori mâncarea dispărea, alteori nu. Preoţii, totuşi, erau foarte clari în această privinţă. Indiferent dacă hrana era consumată sau nu, *fusese mâncată de morţi.* Probabil că le plăcea; nu se plângeau niciodată, şi nici nu se întorceau pentru supliment.

„Îngrijiţi-vă de morţi, spuneau preoţii, şi morţii se vor îngriji de voi.” Până la urmă, ei erau majoritari.

Teppic împinse în lături stufărişul. Îşi netezi hainele, scutură nişte noroi de pe mânecă şi porni spre palat.

În faţa lui, neagră în lumina torţelor, veghea statuia lui Khuft. Cu şapte mii de ani în urmă, Khuft îşi scosese poporul din – Teppic nu-şi mai amintea, dar de undeva de unde nu le plăcea să stea, probabil, şi din motive foarte bune; în astfel de momente îşi dorea să ştie mai multă istorie – şi se rugase în deşert şi zeii locului îi arătaseră Vechiul Regat. Şi intrase, da, şi luase în stăpânire prin urmare, căci fi-va în veci tărâmul seminţiei lui. Ceva de genul ăsta, oricum. Probabil că erau mai mulţi de „da” şi mai puţini de „foarte”, în plus lapte şi miere. Dar privelişte a acelei feţe patriarhale măreţe, a acelui braţ întins, a acelei bărbii pe care ai fi putut sparge pietre, semeaţă în lumina torţelor, îi spunea ceea ce el ştia deja.

Era acasă şi nu avea să mai plece niciodată.

Soarele începea să răsară.

Cel mai mare matematician de pe Disc şi, de fapt, ultimul din Vechiul Regat, se întinse în grajdul lui şi numără firele de paie din saltea. Apoi estimă numărul cuielor din perete. Apoi petrecu câteva minute dovedind că un câmp de rezonanţă automorfică are un număr semi-infinit de idealuri prime nehotărâte. După aceea, pentru a mai trece timpul, îşi mâncă iar mic-dejunul.

Cartea a II-a

Cartea Morţilor

Trecură două săptămâni. La momentul potrivit, ritualul şi ceremonia ţinuseră lumea sub cer şi stelele pe drumurile lor. Era uimitor ce puteau face ritualul şi ceremonia.

Noul rege se examină în oglindă şi se încruntă.

— Din ce-i făcută? întrebă el. E cam înceţoşată.

— Bronz, sire. Bronz lustruit, spuse Dios înmânându-i Sceptrul Milei.

— În Ankh-Morpork aveam oglinzi din sticlă cu argint pe spate. Erau foarte bune.

— Da, sire. Aici avem bronz, sire.

— Chiar trebuie să port masca asta?

— Faţa Soarelui, sire. Transmisă din generaţie în generaţie. Da, sire. La toate ocaziile publice, sire.

Teppic se zgâi prin fantele ochilor. Cu siguranţă, era o faţă frumoasă. Zâmbea slab. Îşi aminti cum tatăl lui vizitase camera copiilor într-o zi şi uitase să o dea jos; Teppic urlase cât îl ţinuse gura.

— E cam grea.

— Poartă încărcătura veacurilor, zise Dios şi îi dădu Cârligul de Cules al Dreptăţii, din obsidian.

— Eşti preot de mult timp, Dios?

— De mulţi ani, sire, bărbat şi eunuc. Acum...

— Tata zicea că erai mare preot şi pe vremea bunicului. Trebuie să fii foarte bătrân.

— Bine conservat, sire. Zeii au fost blânzi cu mine, spuse Dios, confruntat cu dovada. Şi acum, sire, dacă aţi putea ţine şi asta...

— Ce-i asta?

— Fagurele Rodniciei, sire. Foarte important.

Teppic îl puse cu îndemânare la locul lui.

— Bănuiesc că ai văzut multe schimbări, spuse el politicos.

O expresie de durere trecu pe faţa bătrânului preot, dar iute, ca şi cum ar fi fost grăbită.

— Nu, răspunse el uşor. Am fost foarte norocos.

— Oh. Asta ce e?

— Snopul Belşugului, sire. Extrem de semnificativ, foarte simbolic.

— Dacă ai putea să mi-l înfigi la subraţ, deci... Ai auzit vreodată de canalizare, Dios?

Preotul pocni din degete către un servitor.

— Nu, sire, răspunse el şi se aplecă înainte. Aceasta este Aspida Înţelepciunii. O voi băga aici, da?

— E ca găleţile, doar nu la fel de, hm, mirositoare.

— Sună îngrozitor, sire. Mirosul ţine departe influenţele rele, aşa am înţeles. Aceasta, sire, este Tigva cu Apa Cerurilor. Dacă ne-am putea ridica bărbia...

— Toate astea sunt necesare, da? întrebă Teppic slab.

— Sunt tradiţionale, sire. Dacă am putea să rearanjăm lucrurile niţel... iată Suliţa cu Trei Vârfuri a Apelor Pământului; cred că o vom

putea ţine cu degetul *ăsta.* Va trebui să ne ocupăm de căsătoria noastră, sire.

— Sunt sigur că nu ne-am potrivi, Dios.

Marele Preot zâmbi doar cu gura.

— Domniei Sale îi place să glumească, sire, spuse el pe un ton cuviincios. Totuşi, este esenţial să vă însuraţi.

— Din păcate, toate fetele pe care le cunosc sunt în Ankh-Morpork, zise Teppic visător, ştiind în sufletul său că această afirmaţie directă se referea la doamna Collar, care fusese îngrijitoarea lui în clasa a şasea şi la una dintre servitoarele căreia îi căzuse cu tronc şi care îi punea întotdeauna mai mult sos. (Dar...la această amintire inima îi bătea mai tare... existase Balul Anual al Asasinilor şi, deoarece tinerii asasini erau antrenaţi să se mişte cu uşurinţă prin societate şi se aştepta de la ei să danseze bine şi pentru că mătasea neagră bine croită şi picioarele lungi atrăgeau un anumit fel de doamne mai în vârstă, se învârteau toată noapteape baubonii, galliarde şi pavoninii încete, până când aerul se umplea de mosc şi de pofte. Dojenel, a cărui figură simplă, deschisă şi al cărui fel uşuratic de a fi îl făceau să aibă succes la femei, se întorcea la culcare foarte târziu multe zile după aceea şi avea tendinţa să adoarmă la cursuri...)

— Cam nepotrivit, sire. Vom avea nevoie de o consoartă foarte pricepută la respectarea datinilor. Desigur, mătuşa noastră este disponibilă, sire.

Se auzi un zăngănit. Dios oftă şi le făcu semn servitorilor să adune lucrurile.

— S-ar putea să o luăm de la capăt, sire? Aceasta este Varza Rodniciei Vegetative...

— Scuze, spuse Teppic. Te-am auzit cumva zicând că ar trebui să mă însor cu mătuşa mea?

— M-aţi auzit, sire. Căsătoria interfamilială este o tradiţie mândră a descendenţei noastre, răspunse Dios.

— Dar mătuşa mea este *mătuşa* mea!

Dios îşi dădu ochii peste cap. Îl sfătuise de multe ori pe răposatul rege în privinţa educaţiei fiului său, dar omul era încăpăţânat, căpos. Acum va fi nevoit să o facă din mers. Zeii îl puneau la încercare, hotărî el. Dura decenii să faci un monarh, iar el avea la dispoziţie doar câteva săptămâni.

— Da, sire, spuse el răbdător. Desigur. Şi, de asemenea, ea este unchiul vostru, vărul şi tatăl.

— Stai aşa. Tatăl meu...

Preotul îşi ridică mâna liniştitor.

— O chestiune tehnică, zise el. Odată, pentru că interesele politice o cereau stră-străbunica voastră s-a proclamat rege şi nu cred că edictul a fost abrogat vreodată.

— Dar a *fost* femeie, totuşi?

Dios păru şocat.

— Oh, nu, sire. Este bărbat. Ea însăşi a declarat asta.

— Dar uite, mătuşa unui tip...

— Cam aşa, sire. Aproape că înţeleg.

— Bine, mulţumesc, spuse Teppic.

— Este un mare păcat că nu avem nici o soră.

— Surori!

— Nu se face să îndoi sângele regesc, sire. Soarelui s-ar putea să nu-i placă. Acum, sire, *acesta* este Omoplatul Igienei. Unde doriţi să îl punem?

Regele Teppicymon al XXVII-lea se privea cum era umplut. Ce bine că nu mai simţea foamea în aceste zile. Cu siguranţă, nu ar mai fi vrut niciodată să mănânce pui.

— Foarte frumoasă cusătura asta, maestre.

— Tu ţine-ţi degetul pe loc, Gem.

— Mama coase aşa. Are un şorţuleţ cusut aşa, mama noastră, zise Gem pe un ton de conversaţie.

— Ţine-l pe loc, am spus.

— Are numai raţe şi gâşte pe el, completă Gem îndatoritor.

Dil se concentra la ce avea de făcut. Era o lucrătură bună, era gata să admită. Breasla Îmbălsămătorilor şi a Meşteşugurilor înrudite îi dăduse medalii pentru ea.

— Trebuie că te face să te simţi foarte mândru, spuse Gem.

— Ce?

— Ei, mama noastră zice că regele continuă să trăiască, într-un fel, cu toată umplutura asta şi cusăturile. Ca în Lumea de Dincolo. Cu cusătura ta în el.

Şi câţiva saci de paie şi vreo două găleţi cu smoală, se gândi cu tristeţe spiritul regelui. Şi ambalajul prânzului lui Gem, deşi nu îl învinovăţea pe puşti, care doar uitase unde îl pusese. Toată eternitatea cu ambalajul prânzului cuiva în locul organelor tale vitale. Mai rămăsese şi o jumătate de cârnat.

Ajunsese să îl îndrăgească pe Dil, ba chiar şi pe Gem. Părea să mai fie ataşat de trupul său, de asemenea – cel puţin, se simţea inconfortabil dacă rătăcea mai mult de câteva sute de iarzi depărtare de el – şi astfel, pe parcursul ultimelor câteva zile aflase destul de multe despre ei.

Ciudat, zău. Îşi petrecuse toată viaţa în regat vorbind cu câţiva preoţi şi aşa mai departe. Ştia, obiectiv, că mai existau şi alţi oameni în jur – servitori, grădinari şi tot aşa – dar apăreau în viaţa lui ca nişte puncte. El era în vârf, iar apoi familia sa, iar apoi preoţii şi nobilii, fireşte, apoi urmau punctele. Nişte puncte ale naibii de bune, o serie de puncte pe atât de loiale, pe cât ar fi sperat vreun rege să conducă. Dar puncte, nimic mai mult.

Însă acum era total absorbit de detaliile zilnice ale speranţelor timide ale lui Dil de promovare în Breaslă şi de povestea dezvăluită a avansurilor neîndemânatice făcute de Gem Glwendei, fata cultivatorului de usturoi care locuia în apropiere. Asista cu uimire la evoluţia unei lumi la fel de pline de distincţii subtile de grad şi de poziţie ca cea pe care o părăsise atât de curând; era îngrozitor să îşi imagineze că s-ar fi putut să nu afle dacă Gem depăşise obiecţiile tatălui ei şi îşi câştigase aleasa inimii sau dacă opera lui Dil asupra muncii lui – asupra *lui* – îi va permite să aspire la poziţia de Mare Variaţie de Nouăzeci de Grade în Rang Înalt a Lojii Sodei Cristalizate din Breasla Îmbălsămătorilor şi a Meşteşugurilor înrudite.

Era ca şi cum moartea ar fi fost un aparat optic minunat care transformă chiar şi o picătură de apă într-un stup complex de viaţă.

A descoperit o dorinţă puternică de a-l sfătui pe Dil în privinţa politicii elementare sau de a-l învăţa pe Gem că spălatul şi înfăţişarea respectabilă au beneficiile lor. A încercat de câteva ori. L-au putut simţi, nu era nici un dubiu în privinţa asta. Dar l-au pus pe seama curentului.

Acum îl urmărea pe Dil care mergea apăsat către marea masă cu bandaje şi se întorcea cu un sul gros pe care îl ţinea meditativ lângă ceea ce până şi regele era pregătit să înţeleagă că era cadavrul său.

— Cred că pânză de in, spuse el în cele din urmă. I se potriveşte culoarea, clar.

Gem îşi lăsă capul într-o parte.

— Ar arăta bine în pânză de sac, zise el. Sau poate în stambă.

— Stambă, nu. În mod clar nu. E prea mare pe el.

— S-ar putea lăsa în ea. Cu purtatul, ştiţi.

Dil pufni.

— Cu purtatul? Purtatul? N-ar trebui să-mi vorbeşti mie de purtat şi stambă. Ce se întâmplă dacă jefuieşte cineva cadavrul peste o mie de ani şi el e în stambă, aş vrea să ştiu. Ar merge clătinat cam vreo jumătate de coridor, poate l-ar sugruma pe unul, fie, dar pe urmă s-ar desface, da? Coatele o să-i iasă imediat, n-o să scap de ruşine toată viaţa.

— Dar veţi fi mort, maestre!

— Mort? Asta ce legătură are? Dil studie eşantioanele. Nu, o să fie pânză de sac. Are destul loc să se lase în ea. Are şi o bună susţinere. O să poată să se clatine cu viteză pe coridoare dacă are nevoie.

Regele oftă. Ar fi preferat ceva mai uşor, din tafta.

— Şi du-te şi închide uşa, adăugă Dil. S-a făcut răcoare.

— Iar acum este vremea, spuse marele preot, pentru ca noi să mergem să îl vedem pe răposatul nostru tată. Îşi permise să sachiţeze un zâmbet. Sunt sigur că abia aşteaptă, adăugă el.

Teppic se gândi la asta. Nu era ceva ce *el* abia aştepta, dar cel puţin i-ar fi făcut pe toţi ceilalţi să uite să îl mai însoare cu rude. Se

aplecă, în ceea ce el spera că este o manieră regală, să mângâie una dintre pisicile palatului. Nici aceasta nu era o mişcare bună. Creatura mirosi mâna, îşi încrucişă ochii într-un efort de gândire, apoi îl muşcă de degete.

— Pisicile sunt sacre, zise Dios şocat de vorbele rostite de Teppic.

— Pisicile cu picioare lungi, cu blană argintie şi expresii trufaşe sunt, poate, spuse Teppic în timp ce îşi îngrijea mâna, despre astea nu ştiu. Sunt sigur că pisicile sacre nu lasă ibişi morţi sub pat. Şi sunt sigur că pisicile sacre care trăiesc înconjurate de nisipuri nemărginite nu vin înăuntru să îşi facă nevoile în sandalele regelui, Dios.

— Pisicile sunt pisici, zise simplu Dios şi adăugă, dacă am fi atât de milostivi să ne urmaţi. Îi făcu lui Teppic semn spre o arcadă din depărtare.

Teppic îl urmă încet. Parcă trecuseră ani întregi de când se întorsese acasă şi tot nu se simţea bine. Aerul era prea uscat.

Hainele erau incomode. Era prea cald. Chiar şi clădirile păreau ciudate. Coloanele, de exemplu. Aca... la Breaslă, coloanele erau nişte chestii graţios canelate şi cu ciorchini de struguri din piatră şi alte lucruri la vârf. Aici erau nişte bucăţi masive în formă de pară, din care toată piatra căzuse la bază.

Şase slujitori mergeau pe urmele lui, purtând diferitele însemne regale.

Încercă să imite mersul lui Dios şi descoperi că îşi amintea mişcările. Îţi întorci trunchiul în partea *asta,* apoi îţi roteşti capul în partea *asta,* îţi întinzi braţele la patruzeci şi cinci de grade de trup cu palmele în jos şi pe urmă încerci să te mişti.

Toiagul marelui preot ridica ecouri când atingea lespezile. Un orb ar fi putut merge desculţ prin palat urmând găurelele şlefuite de vreme pe care le săpase în decursul anilor.

— Mă tem că vom descoperi că tatăl nostru s-a schimbat cumva de când l-am văzut ultima dată, spuse Dios pe un ton lejer în timp ce se unduiau pe lângă fresca ce o înfăţişa pe Regina Khaphut acceptând Tributul Regatelor Lumii.

— Ei, da, zise Teppic încurcat de tonul vocii lui. E mort, nu?

— Mai este şi asta, răspunse Dios, iar Teppic îşi dădu seama că nu se referise la ceva atât de trivial cum era condiţia fizică actuală a regelui.

Era pierdut într-o admiraţie îngrozită. Nu că Dios ar fi fost în mod special crud sau nepăsător, ci pentru că moartea era doar o simplă tranziţie iritantă în afacerea eternă a existenţei. Faptul că oamenii mureau era doar un inconvenient, ca şi cum ar fi fost afară când i-ai fi strigat.

„E o lume ciudată, se gândi el. E plină de umbre şi nu se schimbă niciodată. Iar eu fac parte din ea.”

— Cine e? întrebă el arătând către o frescă deosebit de mare care înfăţişa un bărbat înalt cu o pălărie ca un coş de sobă şi o barbă ca o funie, conducând un car peste o mulţime de alţi oameni, mult mai mici.

— Numele este în cartuşul de dedesubt, spuse Dios cu afectare.

— Ce?

— Micul oval, sire, zise Dios.

Teppic îşi miji ochii de aproape la hieroglifele înghesuite.

— Vultur subţire, ochi, linie şerpuită, om cu băţ, pasăre care stă jos, linie şerpuită, citi el. Dios se cutremură.

— Cred că ar trebui să ne aplecăm mai mult asupra studiului limbilor moderne, revenindu-şi niţel. Îl cheamă Pta-ka-ba. Este rege când Imperiul Djel se extinde de la Marea Circulară laOceanul de Miez, când aproape jumătate din continent ne plăteşte tribut.

Teppic îşi dădu seama ce era ciudat la vorbirea bărbatului. Dios ar fi sucit orice frază până la punctul de a o rupe, dacă ar fi însemnat să evite un timp trecut. Arătă spre altă frescă.

— Şi ea? întrebă el.

— Este Regina Khat-leon-ra-pta, răspunse Dios. Câştigă regatul Ţării Câtdeminunate prin şiretenie. Aceasta este în vremea celui de al Doilea Imperiu.

— Dar e moartă?

— Aşa aud, spuse marele preot, după o pauză foarte scurtă. Da. În mod clar, trecutul îl supăra pe Dios.

— Am învăţat şapte limbi, zise Teppic, ştiind sigur că notele pe care le luase la trei dintre ele vor rămâne ascunse în cataloagele Breslei.

— Într-adevăr, sire?

— Oh, da. Morporkiană, vanglemeshtă, efebă, laotaţiană şi...alte câteva... spuse Teppic.

— Ah. Dios dădu din cap, zâmbi şi continuă să înainteze pe coridor, şchiopătând uşor, dar tot potrivindu-şi pasul cu ticăitul secolelor.

— Tărâmurile barbare.

Teppic se uită la tatăl său. Îmbălsămătorii făcuseră o treabă bună. Aşteptau ca el să le spună asta.

O parte din el, care încă trăia în Ankh-Morpork, zicea: „Acesta este un cadavru, înfăşurat în bandaje, sigur n-au cum să creadă că asta o să îl ajute *să se facă bine?* În Ankh, mori şi te îngroapă, ori te ard, ori te aruncă la corbi. Aici, nu înseamnă decât că încetineşti puţin şi primeşti mâncarea cea mai bună. E ridicol, cum poţi conduce un regat aşa? Par să creadă că a fi mort e echivalent cu a fi surd, trebuie să vorbeşti puţin mai tare.”

Dar o a doua voce, mai bătrână, spunea: „Am condus regatul astfel şapte mii de ani. Cel mai umil crescător de pepeni are o seminţie care îi face pe regii din alte părţi să pară musculiţe. Obişnuiam să deţinem continentul, înainte de a-l vinde iar pentru a plăti piramidele. Nici măcar

nu ne *gândim* la celelalte ţări mai tinere de trei mii de ani. Totul pare să meargă.”

— Bună, tată, zise el.

Spiritul lui Teppicymon al XXVII-lea care îl urmărise îndeaproape se grăbi să traverseze încăperea.

— *Arăţi bine!* spuse el. *Mă bucur să te văd! Uite, e urgent. Te rog, fii atent, e despre moarte...*

— Zice că este bucuros să vă vadă, spuse Dios.

— Poţi să-l auzi? întrebă Teppic. Eu n-aud nimic.

— Morţii, fireşte, vorbesc prin preoţi, răspunse preotul. Acesta este obiceiul, sire.

— Dar mă aude, da?

— Fireşte.

— *M-am tot gândit la toată treaba asta cu piramidele şi, uite, nu sunt sigur de ea.*

Teppic se aplecă mai aproape.

— Tuşica îţi transmite că te iubeşte, spuse el tare. Se gândi la asta. Adică mătuşa mea, nu a ta. Sper, adăugă el.

— *Hei? Hei? Mă auzi?*

— Vă trimite salutări din lumea de după văl, zise Dios.

— *Ei, da, cred că îţi trimit, dar UITE, nu vreau să te chinui să construieşti...*

— O să îţi construim o piramidă minunată, tată. O să îţi placă acolo. O să fie oameni să aibă grijă de tine şi tot ce trebuie. Teppic se uită la Dios pentru confirmare. O să-i placă, da?

— *Nu VREAU una!* ţipă regele. *E o întreagă eternitate interesantă pe care nu am văzut-o încă. Îţi interzic să mă pui într-o piramidă!*

— Spune că este foarte potrivit şi că sunteţi un fiu supus, zise Dios.

— *Mă vezi? Câte degete îţi arăt? Crezi că e amuzant, nu, să îţi petreci restul morţii sub un milion de tone de piatră uitându-te cum te faci fărâmiţe? Asta înţelegi tu printr-un ev bun?*

— E cam curent aici, sire, spuse Dios. Poate că ar trebui să mergem.

— *Oricum, nu-ţi permiţi!*

— Şi o să-ţi punem înăuntru toate frescele şi statuile favorite. O să îţi placă, nu, zise Teppic fără nădejde. Toate lucruşoarele tale o să fie în jurul tău. O să îi placă, da? îl întrebă el pe Dios în timp ce se întorceau spre sala tronului. Doar că, nu ştiu, am avut cumva sentimentul că nu e prea mulţumit de asta.

— Vă asigur, sire, răspunse Dios, nu poate avea altă dorinţă.

În camera de îmbălsămare, Regele Teppicymon al XXVII-lea încercă să îl bată pe Gem pe umăr, fără efect. Renunţă şi se aşeză lângă el însuşi.

— *N-o face, băiete,* zise el cu amărăciune. *Să nu ai niciodată descendenţi.*

Şi apoi a fost însăşi Marea Piramidă. Paşii lui Teppic răsunau pe lespezile de marmură în timp ce mergea în jurul modelului. Nu era sigur ce avea de făcut aici. Dar regii, bănuia el, erau adesea puşi în această situaţie; exista întotdeauna vechea scăpare, bunăoară, să laşi impresia că te interesează.

— Ei, ei, spuse el. De când construieşti piramide?

Ptaclusp, arhitect şi constructor ocazional de piramide pentru nobilime, se înclină adânc.

— Dintotdeauna, O, Lumina Amiezii.

— Trebuie să fie fascinant, zise Teppic. Ptaclusp se uită într-o parte la marele preot, care dădu din cap.

— Are şi părţi bune, O, Fântâna Apelor, se aventură el. Nu era obişnuit ca regii să i se adreseze ca şi cum ar fi fost o fiinţă umană. Simţea într-un fel nedesluşit că nu era bine.

Teppic dădu din mână către macheta de pe podium.

— Da, zise el nesigur. Ei. Bine. Patru ziduri şi un vârf ascuţit. Minunat. Prima-ntâia. Vorbeşte de la sine, zău. Tot părea să fie prea multă linişte în jur. Se lansă mai departe. Fain spectacol, spuse el. Adică, nu-i nici o îndoială. Asta e... o... piramidă. Şi încă ce piramidă! Într-adevăr. Tot nu părea destul. Căută altceva. Oamenii o vor privi în secolele ce vor urma şi vor zice, vor zice... asta e o piramidă. Hm. Tuşi. Zidurile au o pantă frumoasă, bolborosi el. Dar...

Două perechi de ochi se rotiră spre ai lui.

— Hm, spuse el.

Dios ridică o sprânceană.

— Sire?

— Cred că îmi aduc aminte că, odată, tata a zis că, ştii, când moare, ar cam vrea să, într-un fel, să fie îngropat la mare.

Nu urmă valul de revoltă la care se aştepta.

— Se referea la deltă. Pământul e foarte moale lângă deltă, spuse Ptaclusp. Ar dura luni întregi să facem fundaţia acolo. Şi mai există şi riscul de scufundare. Şi umezeala. Nu-i bună umezeala într-o piramidă.

— Nu, răspunse Teppic, transpirând sub privirea lui Dios. Cred că ce a vrut să zică era, ştii, *în* mare.

Fruntea lui Ptaclusp se încreţi.

— Delicată treabă, spuse el gânditor. O idee interesantă. Cred că s-ar putea construi una mică, de un milion de tone şi să o ducem pe pontoane sau altceva...

— Nu, zise Teppic încercând să nu râdă, cred că voia să spună să fie îngropat *fără...*

— Teppicymon al XXVII-lea voia să zică să fie îngropat fără întârziere, interveni Dios, cu o vocea ca mătasea unsuroasă. Şi nu încape îndoială că ar cere să cinstească tot ce poţi clădi mai bun, arhitectule.

— Nu, sunt sigur că ai înţeles greşit, spuse Teppic.

Faţa lui Dios împietri. Cea a lui Ptaclusp alunecă în expresia de ceară a cuiva care, dintr-odată, n-are nici o legătură. Începu să se holbeze la podea ca şi cum chiar supravieţuirea lui ar fi depins de a memora cele mai mici detalii ale ei.

— Greşit? întrebă Dios.

— Fără supărare. Sunt sigur că vrei ce e mai bine, zise Teppic. Doar că, ei, atunci părea foarte clar în privinţa asta şi...

— Vreau ce e mai bine? spuse Dios, gustând fiecare vorbă de parcă ar fi fost un strugure acru.

Ptaclusp tuşi. Terminase cu podeaua. Acum se apucă de tavan.

Dios inspiră profund.

— *Sire,* zise el, dintotdeauna am fost constructori de piramide.Toţi regii noştri sunt îngropaţi în piramide. Aşa facem noi lucrurile, sire. Aşa se fac lucrurile.

— Da, dar...

— Nu încape discuţie, spuse Dios. Cum şi-ar putea dori cineva altceva? Sigilat cu toată iscusinţa împotriva profanărilor Timpului – acum mătasea uleioasă a vocii lui deveni armură, dură ca oţelul, înţepătoare ca suliţele – Apărat pentru Vecie împotriva insultelor Schimbării.

Teppic se uită în jos la încheieturile degetelor marelui preot. Erau albe, oasele împungeau pielea ca şi cum s-ar fi luptat să scape.

Privirea îi alunecă în sus pe braţul îmbrăcat în gri către faţa lui Dios. „Pe zei, se gândi el, e adevărat”, chiar arată de parcă aceştia s-ar fi plictisit să-l mai aştepte să moară şi l-ar fi pus la uscat. Apoi ochii lui îi întâlniră pe cei ai marelui preot, mai mult sau mai puţin cu un zăngănit.

Se simţea ca şi cum carnea i-ar fi fost suflată foarte încet de pe oase. Se simţea ca şi cum nu ar fi fost mai important decât o musculiţă efemeră. Una necesară, cu siguranţă, o musculiţă căreia i s-ar fi acordat tot respectul cuvenit, dar tot o insectă, cu toate drepturile care decurg de aici. Şi cu la fel de mult liber arbitru, în furia acelei priviri, ca o bucăţică de papirus într-un uragan.

— Dorinţa regelui este de a fi îngropat într-o piramidă, spuse Dios, cu o voce pe care Creatorul trebuie să o fi folosit când a trasat luna şi stelele.

— Ăă, făcu Teppic.

— Cea mai bună dintre piramide pentru rege, spuse Dios.

Teppic cedă.

— Oh, zise el. Bine. Fie. Da. Cea mai bună, desigur.

Ptaclusp surâse uşurat, extrase tăbliţa de ceară cu un gest pompos şi scoase un condei din ascunzişurile perucii lui. Cel mai important, ştia, era să faci afacerea cât mai repede. Dacă lăsai lucrurile să scape din mână într-o astfel de situaţie, te puteai trezi pe cap cu 1 500 000 de tone de calcar arvunit.

— Atunci va fi modelul standard, să zicem, O, Apă în Deşert?

Teppic se uită la Dios care acum stătea şi privea ameninţător în gol, îmblânzind buldogii Entropiei doar prin puterea voinţei.

— Cred că ceva mai mare, se aventură el deznădăjduit.

— Atunci e modelul Executiv, spuse Ptaclusp. Foarte exclusivist, O, Bază a Coloanei Eterne. Te ţine o perpetualitate. De asemenea, oferta noastră specială în acest eon este încadrarea în material a diferitelor măsurători de importanţă paracosmică, gratis.

Îi aruncă lui Teppic o privire prudentă.

— Da. Da. E bine, zise Teppic.

Dios inspiră adânc.

— Regele cere mai mult de atât, spuse el.

— Da? se miră Teppic.

— Într-adevăr, sire. Este dorinţa dumneavoastră expresă ca cel mai măreţ dintre monumente să fie înălţat pentru tatăl Domniei Voastre, spuse Dios calm.

Era un concurs, Teppic ştia, şi nu cunoştea regulile sau cum să joace şi avea să *piardă.*

— Este? Oh. Da. Da. Cred că este, zău. Da.

— O piramidă fără rival de-a lungul Djelului, zise Dios. Acesta este ordinul regelui. Este drept şi corect.

— Da, cam aşa ceva. Ăă. De două ori mai mare ca de obicei, spuse Teppic cu disperare şi avu scurta satisfacţie de a-l vedea pe Dios zăpăcit pentru o clipă.

— Sire? zise el.

— Este drept şi corect, spuse Teppic.

Dios deschise gura să protesteze, văzu expresia lui Teppic, şi o închise la loc.

Ptaclusp mâzgălea agitat, cu mărul lui Adam tremurându-i. Aşa ceva se întâmpla doar o dată în carieră.

— Poate aţi dori o faţadă dintr-o marmură neagră foarte frumoasă, zise el fără să ridice privirea. S-ar putea să avem destulă în carieră, O, Rege al Globurilor Celeste, adăugă el în grabă.

— Foarte bine, spuse Teppic.

Ptaclusp luă o tăbliţă nouă.

— Să vedem, vârful să fie din electrum? E mai ieftin să îl ai construit de la început, nu aţi vrea să folosiţi argint şi apoi să spuneţi mai târziu, aş fi vrut să am...

— Electrum, da.

— Şi dependinţele obişnuite?

— Ce?

— Camera mortuară, adică, şi cea exterioară. Aş recomanda Memphis, foarte selectă, vine cu o cameră de comori foarte mare asortată, atât de utilă pentru toate lucruşoarele pe care nu le poţi lăsa în urmă. Ptaclusp întoarse tăbliţa şi începu să scrie pe partea cealaltă.

Şi, firește, un apartament asemănător pentru Regină, să înțeleg? O, Rege Care Ar Trebui Să Trăiască Veşnic.

— Eh? Oh, da. Aşa cred, spuse Teppic uitându-se la Dios.Totul. Ştii tu.

— Apoi vin labirinturile, continuă Ptaclusp, încercând să-şi păstreze calmul vocii. Sunt foarte populare în era asta. E foarte important, labirintul, nu e bine să te hotărăşti că trebuia să pui un labirint după ce au trecut jefuitorii de morminte pe acolo. Poate că sunt de modă veche, dar aş alege oricând modelul Labrys. Cum spunem noi, s-ar putea să intre, în regulă, dar nu o să mai iasă niciodată. Costă puţin în plus, dar ce mai înseamnă banii în aceste vremuri? O, Stăpân al Apelor.

„Ceva ce noi nu avem", îl avertiză pe Teppic o voce din adâncul minţii. O ignoră. Era în mâinile destinului.

— Da, zise el îndreptându-se. Modelul Labrys. Două.

Condeiul lui Ptaclusp străpunse tăbliţa.

— Al lui şi al ei, O, Piatră a Pietrelor, bolborosi el. Foarte util, foarte potrivit. Cu o colecţie de capcane din stoc? Putem oferi hăuri, gropi, alunecări, bolovani care se rostogolesc, ţepuşe care cad, săgeţi...

— Da, da, spuse Teppic. Le luăm. Le luăm pe toate. Tot ce ai.

Arhitectul inspiră adânc.

— Şi, firește, veţi dori toate stelele obişnuite, bulevardele, sfincşi iceremoniali... începu el.

— O grămadă, spuse Teppic. Decizi tu totul.

Ptaclusp îşi şterse fruntea.

— Bine, zise el. Minunat. Îşi trase nasul. Tatăl dumneavoastră, dacă îmi pot permite să fiu atât de îndrăzneţ, O, Plantator al Seminţelor, este extrem de norocos să aibă un fiu atât de iubitor. Aş putea adăuga...

— Poţi *pleca,* spuse Dios. Şi ne aşteptăm ca munca să înceapă imediat.

— Fără întârziere, vă asigur, zise Ptaclusp. Ăă.

Părea să se lupte cu o imensă problemă filosofică.

— Da? întrebă Dios cu răceală.

— Este, uh. Există problema, uh. Ceea ce nu înseamnă că, uh. Firește, cel mai vechi client, cumpărător stimat, dar este faptul că, uh. N-aş dori să sugerez în nici un fel că, uh.

Dios îi aruncă o privire care ar fi făcut un sfinx să clipească şi să se uite în altă parte.

— Doreşti să spui ceva? întrebă el. Timpul Maiestăţii Sale este extrem de limitat.

Ptaclusp dădu din falcă în tăcere, dar rezultatul fu o concluzie veche de când lumea. Chiar şi zeii fuseseră reduşi la o mormăială timidă în faţa chipului lui Dios. Iar şerpii săpaţi pe toiagul lui păreau să-l privească şi ei.

— Uh. Nu, nu. Scuze. Doar, uh, mă gândeam cu voce tare. Mă duc atunci, da? Sunt atâtea de făcut, uh. Se aplecă până la pământ.

Era la jumătatea drumului către arcadă când Dios adăugă:

— Să fie gata în trei luni. La timp pentru Inundaţie[17].

— *Ce?*

— Vorbeşti cu al 1 398-lea monarh, spuse Dios cu răceală.

Ptaclusp înghiţi.

— Îmi cer iertare, şopti el, vreau să zic, ce? O, Rege Măreţ. Adică, doar târârea blocurilor va lua. Uh. Buzele arhitectului tremurau în timp ce încercau diferite comentarii şi, în închipuirea lui, le confrunta cu privirea lui Dios. Tsort nu a fost construit într-o zi, mormăi el.

— Nu credem că noi am comandat acea treabă, spuse Dios. Îi zâmbi lui Ptaclusp. În anumite sensuri, era mai rău decât orice altceva. Fireşte, continuă el, vom plăti în plus.

— Dar niciodată nu plă... începu Ptaclusp şi îşi pierdu vocea.

— Penalizările pentru neterminarea la timp vor fi, desigur, îngrozitoare, spuse Dios. Clauza obişnuită.

Ptaclusp nu mai avea curaj să se contrazică.

— Fireşte, zise el, complet înfrânt. Este o onoare. Mă pot scuza Eminenţele Voastre? Au mai rămas câteva ore din zi.

Teppic dădu din cap.

— Mulţumesc, spuse arhitectul. Fie ca vintrele voastre să fie cu adevărat fertile. Mă iertaţi, stăpâne Dios.

Îl auzi fugind pe trepte afară.

— Va fi magnifică. Prea mare, dar – magnifică, zise Dios. Se uită printre coloane la panorama necropolei de pe malul opus al Djelului.

— Magnifică, repetă el. Se cutremură încă o dată din cauza junghiului de durere din picior. Ah. Va trebui să traverseze iar râul la noapte, neîndoielnic. Fusese o nebunie să amâne atâtea zile. Dar ar fi de neconceput să nu se afle în situaţia din care să servească regatul aşa cum trebuia...

— Nu te simţi bine, Dios? întrebă Teppic.

— Sire?

— Parcă eşti cam palid.

O expresie de panică pâlpâi peste trăsăturile zbârcite ale lui Dios. Se îndreptă.

— Vă asigur, sire, sunt în cea mai bună formă. Cea mai bună, sire!

— Nu crezi că ai cam exagerat, nu?

De data aceasta nu mai era nici un dubiu în privinţa expresiei de groază.

— Ce să exagerez, sire?

---

[17]Ca multe culturi din valea fluviului, Regatul nu are de a face cu mărunțișuri ca vară, primăvară şi iarnă, ci îşi bazează calendarul direct pe marele puls al Djelului; prin urmare, are trei anotimpuri. Săditul, Inundaţia şi Umezeala. Aceasta este logic, clar şi practic, dezaprobată doar de cvartetele de frizerie.*(n.a.)

* Deoarece te simţi ca un fraier să cânţi „Vine, vine inundaţia”, de aia. (n. a.)

— Tot timpul eşti activ, Dios. Primul în picioare, ultimul la culcare. Ar trebui să o iei mai încet.

— Exist doar pentru a servi, sire, spuse Dios cu fermitate. Exist doar pentru a servi.

Teppic veni lângă el pe balcon. Soarele înserării strălucea pe un lanţ muntos făcut de mâna omului. Acesta era doar masivul central; piramidele se întindeau de la deltă până sus, la a doua cataractă, unde Djelul dispărea în munţi. Şi piramidele ocupau cel mai bun pământ, lângă fluviu. Chiar şi fermierii ar fi considerat o blasfemie orice altă sugestie.

Unele piramide erau mici, făcute din blocuri grosolane care izbuteau să pară mult mai vechi decât munţii care despărţeau valea de deşertul înalt. Până la urmă, munţii fuseseră întotdeauna acolo. Cuvinte ca „nou” şi „vechi” nu li se aplica. Dar acele prime piramide fuseseră construite de fiinţe umane, mici pungi de apă gânditoare ţinute pentru scurt timp la un loc de acumulări fragile de calciu, care tăiaseră pietrele în bucăţi, iar apoi le puseseră la loc, cu greu, într-o formă mai bună. Erau *vechi.*

De-a lungul mileniilor, modele variaseră. Piramidele următoare erau netede şi ascuţite, ori plate şi placate cu mică. Chiar şi cele mai abrupte dintre ele, medita Teppic, nu ar fi primit mai mult de 1.0 pe scala oricărui căţărător, deşi unele dintre stele şi temple, care se adunau în jurul bazelor piramidelor ca nişte remorchere în jurul cuirasatelor eternităţii, ar fi fost demne de atenţie.

„Cuirasatele eternităţii, se gândi el, plutind greoi prin negurileTimpului, fiecare pasager călătorind la clasa întâi...”

Câteva stele fuseseră lăsate afară mai devreme. Teppic ridică privirea la ele. „Poate că, se gândi el, există viaţă şi în altă parte. Pe stele, poate.” Dacă există miliarde de universuri aşezate unele lângă altele, la grosimea unui gând distanţă, atunci trebuie să existe oameni şi în altă parte.

Dar oriunde ar fi, oricât de mult ar încerca, indiferent cât ar fi de magnific efortul, cu siguranţă nu ar reuşi să fie atât de teribil de proşti ca noi. Adică, ne străduim să fim aşa. Ni s-a dat o fărâmă la început, dar în decurs de sute de mii de ani chiar ne-am perfecţionat.

Se întoarse spre Dios, simţind că ar trebui să repare un pic din ce stricase.

— Se simte cum radiază epocile din ele, nu, zise el pe un ton deconversaţie.

— Pardon, sire?

— Piramidele, Dios. Sunt atât de vechi.

Dios se uită vag peste râu.

— Da? spuse el. Da, cred că sunt.

— O să ai şi tu una?

— O piramidă? întrebă Dios. Sire, deja am una. Unuia dintre înaintaşii dumneavoastră i-a făcut plăcere să pună ceva de-o parte pentru mine.

— Trebuie să fi fost o mare onoare, spuse Teppic.

Dios dădu din cap cu eleganţă. Saloanele veciei erau rezervate de obicei celor de neam regal.

— Este, desigur, foarte mică. Foarte plată. Dar va fi de ajuns pentru nevoile mele simple.

— Va fi? întrebă Teppic căscând. E bine. Şi acum, dacă nu te superi, cred că o să mă bag în pat. A fost o zi grea.

Dios se înclină de parcă ar fi avut o balama la şale. Teppic observase că Dios avea cel puţin cincizeci de moduri bine rafinate de a face plecăciuni, fiecare purtând nuanţe subtile de înţeles. Aceasta părea a fi Nr. 3, Sunt Umilul Vostru Sclav.

— Şi încă a fost o zi foarte bună, dacă îmi permiteţi, sire.

Teppic rămăsese fără cuvinte.

— Aşa crezi? întrebă el.

— Efectele norilor la apus au fost deosebit de eficiente.

— Au fost? Oh. Trebuie să fac ceva cu apusul soarelui?

— Maiestăţii Sale îi face plăcere să glumească, zise Dios. Apusurile de soare se întâmplă de la sine, sire. Ha-ha.

— Ha-ha, îngână Teppic.

Dios îşi trosni încheieturile degetelor.

— Partea mai grea este răsăritul soarelui, spuse el.

Pergamentele fărâmicioase ale lui Nod ziceau că măreţul soare portocaliu era mâncat în fiecare seară de zeiţa cerului, Ce, care păstra la timp câte o bucăţică spre a creşte un soare proaspăt pentru dimineaţa următoare. Iar Dios ştia că aşa era.

Cartea Statului în Groapă spunea că soarele era Ochiul lui Hei, care înainta cu greu pe cer în fiecare zi în căutarea nesfârşită a unghiilor Lui[18]. Iar Dios ştia că aşa era.

Ritualurile secrete ale Oglinzii Fumegânde susţineau că soarele era, de fapt, o gaură rotundă în bula de săpun albastră şi învârtitoare a zeiţei Nesh, care se deschidea în lumea reală arzândă de dincolo, şi că stelele erau găurile prin care intra ploaia. Iar Dios ştia că, şi asta, aşa era.

Legendele populare spuneau că soarele era o minge de foc care înconjura lumea în fiecare zi şi că lumea însăşi era purtată prin hăul nesfârşit pe spatele unei enorme broaşte ţestoase. Iar Dios ştia că, de asemenea, aşa era, deşi îi dădea ceva bătaie de cap.

[18]Lit. *Dhar-ret-kar-mon* sau „tăietură de la picior”. Însă unii învăţaţi spun că ar trebui să fie *Dar-rhet-kare-mbun,* lit. „aparat cu aer cald pentru îndepărtat vopseaua”. (n. a.)

Şi Dios ştia că Net era Zeul Suprem, şi că Fon era Zeul Suprem, şi la fel şi Hast, Set, Bin, Sot, Io, Dhek şi Ptooie; că doar Herpentine Triskeles stăpânea lumea morţilor, la fel şi Syncope, şi Silur Zeul cu Cap de Peşte-Pisică, şi Orexis-Nupt.

Dios era marele preot suprem al unei religii naţionale care fermentase, şi dospise, şi fiersese mai mult de şapte mii de ani şi care nu arunca niciodată un zeu, căci s-ar fi putut dovedi de folos. Ştia că o mulţime de lucruri reciproc-contradictorii erau cu toatele adevărate. Dacă nu ar fi fost, atunci ritualul şi credinţa nu ar fi însemnat nimic, şi dacă acestea nu ar fi fost nimic, atunci lumea nu ar fi existat. Datorită acestui fel de a gândi, preoţii din Djel puteau lăsa loc în minte unei colecţii atât de mari de idei, încât ar fi făcut şi pe un mecanic cuantic să se dea bătut şi să predea trusa de scule.

Toiagul lui Dios răsuna lovind pietrele, în timp ce el şchiopăta în beznă, coborând prin coridoarele puţin umblate până când ieşi pe un mic ponton. Dezlegând barca de acolo, marele preot se sui în ea cu dificultate, întinse vâslele şi se avântă pe apele tulburi ale întunecatului Djel.

Îşi simţea mâinile şi picioarele prea reci. Ce prostie, ce prostie. Ar fi trebuit să facă asta mai înainte.

Barca zvâcnea încet în curentul principal în timp ce noaptea adâncă se pogora peste vale. Pe malul opus, ca răspuns la vechile legi, piramidele începură să lumineze cerul.

De asemenea, luminile ardeau târziu şi în casa Asociaţiilor Ptaclusp, Constructori Necropolitani ai Dinastiilor. Tatăl şi cei doi fii erau aplecaţi asupra imensei planşete de desen din ceară, certându-se.

— Nu că ar *plăti* vreodată, spuse Ptaclusp IIa. Adică nu e doar vorba că nu pot, nu par să fi înţeles *ideea.* Cel puţin dinastiile ca Tsort plătesc în o sută de ani sau cam aşa ceva. De ce nu...

— Am construit piramide de-a lungul Djelului în ultimii trei sute de ani, zise tatăl său, înţepat, şi nu am ieşit în pierdere, nu? Nu, nu am ieşit. Pentru că celelalte regate se uită la Djel, spun uite, o familie care chiar se pricepe la piramide, conisori, spun vrem şi noi ce au ei, vă rog, cu mânere cu tot. Oricum, chiar sunt de viţă regală, adăugă el, nu ca unii dintre cei din zilele noastre – azi sunt, mileniul viitor, nu. Mai sunt şi pe jumătate zei. Nu te aştepţi ca regii adevăraţi să plătească. Ăsta e unul dintre semnele după care recunoşti un rege adevărat, nu are bani.

— Atunci mai de viţă regală decât ei nu găseşti. Ţi-ar trebui un cuvânt nou, spuse IIa. În cazul ăsta *noi* suntem aproape regi.

— Nu înţelegi afacerile, fiule. Crezi că totul înseamnă să ţii contabilitatea. Ei, nu e.

— *E o problemă de masă. Şi de raportul dintre forţă şi greutate.*

Amândoi îl priviră amenințător pe Ptaclusp IIb, care ședea holbându-se la schițe. Tot învârtea condeiul în mâinile care tremurau de o nervozitate abia stăpânită.

— Va trebui să folosim granit pentru pantele mai joase, zise el pentru sine, calcarul nu ar rezista. Nu cu toate forțele gravitaționale. Care vor fi, phiii, vor fi mari. Adică nu vorbim de lame de ras aici. Chestia asta ar ascuți și un făcăleț.

Ptaclusp își dădu ochii peste cap. Era doar de o generație într-o dinastie și deja avea belele. Un fiu se născuse contabil, celălalt era îndrăgostit de această inginerie cosmică nou-născută. Pe când el era doar un puști nu exista așa ceva, era doar arhitectură. Desenai planurile, apoi luai zece mii de băieți cu o normă și jumătate și dublu la sfârșit de săptămână. Nu trebuia decât să pui lucrurile una peste alta. Nu era nevoie să o iei *cosmic.*

Descendenți! Zeii consideraseră potrivit să îi dea un fiu care te taxa pentru cantitatea de respirație consumată când spuneai „Bună dimineața” și unul care slăvea geometria și pierdea nopțile creând apeducte. Te strângeai și economiseai ca să îi trimiți la cele mai bune școli, și ei te răsplăteau devenind educați.

— Ce tot spui acolo? se răsti el.

— Doar descărcarea... IIb își trase abacul către el și zornăi mărgelele de lut pe sârme. Să zicem că vorbim de dublul greutății modelului Executiv, ceea ce ne dă o masă de... plus dimensiunile codificate adiționale ale semnificațiilor oculte conform specificațiilor... nu am fi putut face asta nici acum o sută de ani, nu cu tehnicile primitive pe care le aveam atunci... Degetul lui deveni o pată neclară din cauza mișcării.

IIa pufni și își luă propriul abac.

— Calcar la doi talanți tona... zise el. Uzura uneltelor... costurile de zidărie... depozitarea... stricăciunile... oh. Doamne, oh. Doamne... cheltuieli indirecte... marmură neagră la prețuri de înlocuire...

Ptaclusp oftă. Două abacuri care zornăiau în tandem toată ziua, unul schimbând forma lumii, celălalt deplângând prețul. Ce s-o fi întâmplat cu cele două bucățele de lemn și firul de plumb?

Ultimele mărgele țăcăniră la capete.

— Ar fi un salt cuantic în piramidologie, spuse Ptaclusp Iib lăsându-se pe spate cu un rânjet mesianic pe față.

— Ar fi un adevărat salt kwa... începu IIa.

— Cuantic, îl corectă IIb, savurând cuvântul.

— Va fi un adevărat salt *cuantic* în falimentologie, preciză IIa. Va fi nevoie să se inventeze un cuvânt nou și pentru asta.

— Ar merita ca vârf de pierdere, sugeră IIb.

— Sigur. Când e vorba de pierderi, noi suntem vârfurile, zise IIa cu acreală.

— Practic, va străluci! În mileniile ce vor urma oamenii o vor privi şi vor spune: „Ptaclusp ăla se pricepea la piramide”.

— Adică, o să-i zică Nebunia lui Ptaclusp!

Deja cei doi fraţi stăteau în picioare, cu nasurile la o foarte mică distanţă.

— Problema ta, frate, este că ştii cât costă totul, dar nu cunoşti valoarea a nimic!

— Problema cu *tine* este... este... este că tu nu!

— Omenirea trebuie să ţintească tot mai sus!

— Da, pe o bază financiară solidă, pe Khuft!

— Căutarea cunoaşterii...

— Căutarea probităţii...

Ptaclusp îi lăsă şi rămase în picioare privind în curte, unde, la lumina torţelor, echipa făcea o inventariere febrilă a materialelor.

Fusese o afacere mică atunci când tatăl său i-o transmisese – doar o curte plină de blocuri şi de tot felul de sfincşi, obeliscuri, stele şi alte rezerve, şi un teanc gros de facturi neplătite, cele mai multe adresate palatului şi arătând cu tot respectul că preţuitul nostru deviz prezentat în urmă cu nouă sute de ani pare să fi fost scăpat din vedere şi plata în cel mai scurt timp ne-ar onora. Dar fusese distractiv în acele vremuri. Erau doar el, cinci mii de muncitori şi doamna Ptaclusp, care ţinea registrele.

„Trebuie să faci piramide, spunea tata. Tot profitul venea din mastaba-le, mici morminte de familie, obeliscuri memoriale şi ocazionalele necropole generale, dar dacă nu ai făcut piramide, nu ai făcut nimic. Cel mai prăpădit cultivator de usturoi, care caută ceva drăguţ şi durabil, poate cu ceva bucăţele de marmură verde pe pereţi, dar care să se încadreze într-un buget, n-ar merge la un om care n-are o piramidă cu numele lui.”

Aşa că făcuse piramide şi fuseseră unele bune, nu din cele pe care le vezi în zilele noastre, cu număr greşit de laturi şi ziduri pe care poţi să le spargi cu piciorul. Şi da, cum-necum merseseră din bine în mai bine.

Să construieşti cea mai mare piramidă dintotdeauna...

În trei luni...

Cu penalităţi îngrozitoare dacă nu era gata la timp. Dios nu spusese cât de îngrozitoare, dar Ptaclusp îşi cunoştea muşteriul şi probabil că implicau crocodili. Ar fi fost destul de îngrozitoare, da...

Se uită fix la lumina pâlpâitoare de pe lungile bulevarde cu statui, inclusiv cea a sângerosului Hat, Zeul cu Cap de Vultur al Oaspeţilor Nepoftiţi, cumpărată cu ani în urmă de un client şi returnată sub pretextul că nu se ridică la înălţimea aşteptărilor în ce priveşte ciocul şi imposibil de schimbat de atunci, nici măcar cu reducere.

Cea mai mare piramidă dintotdeauna...

Şi după ce te speteai să ai grijă ca nobilimea să îşi primească biletele spre eternitate, ţi se permitea şi ţie să-ţi foloseşti experienţa în interes propriu, i.e., o mică piramidă ca o bijuterie, pentru tine şi doamna Ptaclusp, pentru a-ţi garanta transportul sigur în Lumea de Dincolo? Fireşte că nu. Chiar şi tatei nu i se permisese decât o mastaba, deşi era una dintre cele mai bune de pe fluviu, trebuia să recunoască, marmura aceea cu vinişoare roşii fusese comandată tocmai din Ţara Câtdeminunată, o mulţime de oameni ceruse acelaşi lucru, fusese bine pentru afaceri, aşa i-ar fi plăcut tatei...

Cea mai mare piramidă dintotdeauna...

Şi nu şi-ar fi amintit niciodată cine era sub ea.

Nu conta dacă îi ziceau Nebunia lui Ptaclusp sau Gloria lui Ptaclusp. I-ar fi spus a *lui Ptaclusp.*

Ieşi din marea gândurilor şi-şi auzi fiii certându-se.

Dacă aceasta era posteritatea, mai bine îşi încerca norocul cu blocuri de calcar de 600 de tone. Astea cel puţin nu vorbeau.

— Tăceţi din gură, amândoi, zise el.

Ei se opriră şi se aşezară mormăind.

— M-am hotărât, spuse el.

IIb se mâzgălea cu condeiul. IIa zăngănea abacul.

— O să o facem, zise Ptaclusp şi ieşi din cameră. Şi orice fiu căruia nu-i convine va fi aruncat în bezna de afară unde se aud bocete şi scrâşnete din dinţi.

Cei doi fraţi, rămaşi singuri, se priviră mânioşi.

În cele din urmă, IIa spuse.

— Ce înseamnă „cuantum”, până la urmă?

IIb dădu din umeri.

— Adică mai adaugi un zero, răspunse el.

— Oh, zise IIa, atât?

Pe toată valea fluviului Djel, piramidele scânteiau tăcute în noapte, descărcându-şi energia acumulată peste zi.

Uriaşe flăcări fără glas erupeau din vârfurile lor şi dansau în sus, zimţate ca fulgerele, reci ca gheaţa.

Pe sute de mile, deşertul strălucea de constelaţiile morţilor, aurora antichităţii. Dar în valea Djelului, luminile se uneau într-o sigură panglică solidă de foc.

Era pe podea şi avea o pernă la un capăt. Trebuia să fie un pat.

Teppic descoperi că se îndoia de asta în timp ce se foia, încercând să găsească o parte mai comodă a saltelei. „E o prostie, se gândi el, am crescut în astfel de paturi. Şi cu perne săpate în piatră. M-am născut în palatul ăsta, asta e moştenirea mea, trebuie să fiu gata să o accept...”

„Trebuie să comand un pat ca lumea şi o pernă de pene din Ankh, mâine-dimineaţă la prima oră. Eu, regele, am spus că aşa se va face.”

Se întoarse pe partea cealaltă, capul lui lovind perna cu un bufnet.

Şi canalizare. Ce idee măreaţă era. Uimitor ce poţi face cu o gaură în pământ.

Da, canalizare. Şi nişte nenorocite de uşi. În mod clar, Teppic nu era obişnuit să aibă câţiva servitori care să aştepte să-l îndeplinească voia oricând, aşa că a-şi face abluţiunile înainte de culcare fusese extrem de jenant. Şi oamenii. Neapărat trebuia să cunoască oamenii. Era greşit tot pititul ăsta prin palate.

Şi cum să dormi cu cerul de deasupra fluviului luminând ca un foc de artificii?

În cele din urmă, epuizarea îi împinse trupul într-o zonă între somn şi trezie şi imagini nebuneşti i se furişară pe globii oculari.

Iată ruşinea străbunilor când viitorii arheologi vor fi tradus frescele încă nepictate ale domniei lui: „«Şerpişor, vultur constipat, linie cotită, fund de hipopotam, şerpişor»: Şi în anul Ciclului lui Cephnet, Zeul Soare Teppic a Instalat Canalizarea şi a Dispreţuit Pernele Strămoşilor săi”.

Îl visă pe Khuft – imens, bărbos, vorbind în tunete şi fulgere, abătând mânia cerurilor asupra acestui descendent care trăda trecutul nobil.

Dios pluti prin viziunea lui, explicând că, în urma unui edict dat cu câteva mii de ani în urmă, era de cea mai mare importanţă ca el să se însoare cu o pisică.

Zei cu diferite capete se luptau pentru atenţia lui, explicând detaliile calităţii de zeu, în timp ce în fundal o voce din depărtare încerca să îi atragă atenţia strigând că nu voia să fie îngropată sub o grămadă de pietre. Dar nu avea timp să se concentreze la asta, deoarece vedea şapte vaci grase şi şapte vaci slabe, una dintre ele cântând la trombon.

Dar ăsta era un vis vechi, îl visa aproape în fiecare noapte...

Şi apoi apăru un om care trăgea cu săgeţi într-o ţestoasă...

Apoi el mergea prin deşert şi descoperea o piramidă mică. Un vânt se pornea şi împrăştia nisipul, doar că nu era vânt, era piramida care se ridica, nisipul scurgându-se pe laturile ei strălucitoare...

Şi se făcea tot mai mare, mai mare decât lumea, astfel că, la final, piramida era atât de mare, încât întreaga lume era un punct minuscul în centru.

Şi în centrul piramidei se întâmpla ceva foarte straniu.

Şi piramida începea să se micşoreze, luând lumea cu ea şi dispărând...

Fireşte, când eşti faraon, primeşti nişte vise obscure de prima clasă.

Soarele a răsărit din nou, mulţumită regelui, care era încovrigat pe pat şi îşi folosea hainele rulate pe post de pernă. În jurul labirintului de piatră al palatului, servitorii regatului începeau să se trezească.

Barca lui Dios alunecă uşor pe apă şi se lovi de ponton. Dios coborî şi intră grăbit în palat, urcând treptele câte trei odată şi frecându-şi mâinile la gândul unei noi zile care tocmai începea, fiecare oră şi ritual potrivindu-se frumos la locul lui. Erau atâtea de organizat, atâtea pentru care să fie de folos...

Sculptorul-şef şi constructor de sarcofage îşi strânse metrul.

— Bună treabă ai făcut, Maestre Dil, spuse el.

Dil dădu din cap. Nu există falsă modestie între meşteşugari.

Sculptorul îl înghionti.

— Ce mai echipă, ha? zise el. Tu-i conservi, eu îi pun la cutie.

Dil dădu din cap, dar de data asta mai încet. Sculptorul se uită la ovalul de ceară din mâinile lui.

— N-aş putea spune că mă impresionează masca mortuară, totuşi, zise el.

Gem, care lucra din greu pe lespedea din colţ la una dintre pisicile răposate ale Reginei, pe care i se permisese să o facă singur, ridică o privire îngrozită.

— Am făcut-o cu cea mai mare grijă, spuse el îmbufnat.

— Asta-i şi problema, zise sculptorul.

— Ştiu, observă Dil întristat, e nasul, nu?

— Mai degrabă bărbia.

— Şi bărbia.

— Da.

— Da.

Se uitară într-o tăcere mohorâtă la figura de ceară a faraonului. La fel şi faraonul.

— *N-are nimic bărbia.*

— Ai putea să-i pui o barbă, spuse Dil în cele din urmă. Ar acoperi destul de mult – barba.

— Tot rămâne nasul.

— Ai putea să iei un pic din el. Şi să faci ceva cu pomeţii.

— Da.

— Da.

Gem era îngrozit.

— Vorbiţi despre faţa răposatului nostru rege, zise el. Nu puteţi face aşa ceva! Oricum, oamenii o să-şi dea seama. Ezită. Nu?

Cei doi meşteri se uitară unul la altul.

— Gem, spuse Dil răbdător, cu siguranţă vor observa. Dar nu vor zice nimic. Se aşteaptă ca noi să, ăă, *îmbunătăţim* lucrurile.

— Până la urmă, zise sculptorul-şef cu veselie, nu crezi c-o să vină şi o să spună: „E greşit, chiar avea o faţă ca un pui miop”, nu?

— *Mulţumesc foarte mult. Chiar vă foarte mulţumesc, aş putea spune.* Faraonul plecă şi se aşeză lângă pisică. Se părea că oamenii nu

aveau respect pentru morţi decât atunci când credeau că aceştia ascultau.

— Cred că nu, zise ucenicul cu o urmă de nesiguranţă, chiar arată cam urât în comparaţie cu frescele.

— Asta-i ideea, nu, spuse Dil plin de înţelesuri.

Faţa mare, pistruiată şi cinstită a lui Gem se schimbă încet, ca un peisaj plin de cratere peste care trec norii. Îi trecu prin cap că asta ar fi putut fi ca o iniţiere în secretele străvechi ale meşteşugului.

— Adică până şi *pictorii* schimbă... începu el.

Dil se încruntă la el.

— Nu vorbim despre asta, zise el.

Gem se sili să afişeze o seriozitate potrivită momentului.

— Oh, spuse el. Da. Înţeleg, maestre.

Sculptorul îl bătu pe spate.

— Eşti un băiat isteţ, Gem, zise el. Te prinzi repede. Până la urmă, e destul de rău să fii urât când eşti viu. Închipuieşte-ţi cât degroaznic ar fi să fii urât în Lumea de Dincolo.

Regele Teppicymon al XXVII-lea clătină din cap. Cu toţii trebuie să arătăm la fel când suntem vii, reflectă el, şi acum se asigură că suntem identici şi morţi. Ce regat. Se uită în jos şi văzu spiritul pisicii decedate care se spăla. Când era în viaţă, urâse chestiile astea, dar acum părea un companion potrivit. O bătu uşor pe capul plat. Aceasta toarse o clipă, apoi încercă să-i smulgă carnea de pe mână. Era hotărâtă să nu se mai ferească de nimic.

Regele îşi dădu seama cu groază crescândă că cei trei discutau acum despre o piramidă. Piramida *lui.* Avea să fie cea mai mare din vale. Avea să se afle pe o bucată foarte fertilă de pământ în pantă în zona principală a necropolei. Avea să facă şi cea mai mare piramidă existentă să pară ceva ce ar putea construi un copil în tăviţa cu nisip. Avea să fie înconjurată de grădini din marmură şi de obeliscuri din granit. Avea să fie cel mai măreţ monument clădit vreodată de un fiu pentru tatăl său.

Regele gemu.

Ptaclusp gemu.

Fusese *mai bine* pe vremea tatălui său. Aveai nevoie doar de o nenorocită de grămadă de învârtitori de buşteni şi de douăzeci de ani, ceea ce era util pentru că îi scutea pe toţi de necazuri în timpul Inundaţiei, când toate câmpurile erau pline cu apă. Acum îţi era de ajuns un băiat isteţ cu o bucăţică de cretă şi incantaţiile corecte.

Vedeţi voi, era impresionant, dacă îţi plăceau chestiile astea.

Ptaclusp IIb mergea în jurul uriaşului bloc de piatră, curăţând o ecuaţie aici, subliniind o inscripţie ermetică acolo. Ridică privirea şi dădu scurt din cap către tatăl său.

Ptaclusp se întoarse în grabă la rege, care stătea cu suita lui pe stânca ce domina cariera, soarele reflectându-i-se din mască. O vizită regală, pe deasupra...

— Suntem gata, dacă doriţi, O, Arc al Cerului, spuse el năduşind, sperând din răsputeri că...

Oh, zei. Regele avea iarăşi să Îl Facă să se Simtă în Largul lui.

Privi implorator la marele preot, care cu cea mai slabă dintre zvâcnirile trăsăturilor îi arătă că el nu propusese nimic din toate astea. Era prea mult, nu era el singurul care se plângea de asta. Nu mai departe decât ieri, Dil, maestrul de îmbălsămări, fusese supus unei jumătăţi de oră de a fi nevoit să Vorbească despre Familia lui; asta era greşit, oamenii se aşteptau ca regele să stea în palat, era prea...

Regele se îndreptă agale spre el, într-un fel nonşalant, gândit să îl facă pe maestrul constructor să se simtă printre prieteni. „Oh,nu, se gândi Ptaclusp, o să îşi Amintească Numele meu."

— Trebuie să spun că ai făcut enorm de multe în nouă săptămâni, e un început bun. Ăă. Tu eşti Ptaclusp, da? zise regele.

Ptaclusp înghiţi. Nu mai avea ce face acum.

— Da, O, Mână peste Ape, răspunse el. O, Izvor al...

— Cred că „Maiestate" sau „sire" e de ajuns, spuse Teppic.

Ptaclusp intră în panică şi se uită temător la Dios, care se înfioră, dar dădu iar din cap.

— Regele doreşte să i te adresezi – o expresie de durere îi traversă faţa – neoficial. După cum se obişnuieşte pe meleagurile barba... străine.

— Trebuie să te consideri un om foarte norocos că ai nişte fii aşa de talentaţi şi de muncitori, zise Teppic, uitându-se în jos la panorama agitată a carierei.

— Eu... o voi face, O... sire, bălmăji Ptaclusp, interpretând asta ca pe un ordin. De ce nu mai puteau regii să comande ca pe vremuri? Atunci ştiai în ce poziţie erai, nu se apucau să fie fermecători şi să se poarte cu tine ca şi cum ai fi fost vreun egal, ca şi cum şi *tu* ai fi putut face soarele să răsară.

— Cred că e o meserie fascinantă, continuă Teppic.

— Sire, cum doriţi, sire, zise Ptaclusp. Dacă Maiestatea Voastră ar da comanda...

— Şi cum *funcţionează* toate astea?

— Sire? spuse Ptaclusp îngrozit.

— Faci blocurile să zboare, nu?

— Da, O, sire.

— E foarte interesant. Cum faci?

Ptaclusp aproape că îşi străpunse buza cu dinţii. Să trădeze un secret al Meseriei? Era terifiat. În ciuda aşteptărilor, Dios îi sări înajutor.

— Prin intermediul anumitor semne şi peceţi secrete, spuse el, a căror origine nu este înţelept să fie cercetată. Este înţelepciunea – se opri – celor moderni.

— Mult mai repede decât să tot ridici lucrurile, cred, observăTeppic.

— Avea o anumită glorie, sire, spuse Dios. Acum, dacă vă pot sugera...?

— Oh. Da. Dă-i drumul, te rog.

Ptaclusp îşi şterse fruntea şi fugi spre carieră.

Flutură o pânză.

Toate lucrurile sunt definite de nume. Schimbă numele, şi ai schimbat lucrul. Fireşte, e mai complicat de atât, dar din punct devedere paracosmic, la asta se reduce...

Ptaclusp IIb bătu piatra încet cu toiagul.

Aerul de deasupra ei se undui în căldură şi apoi, răspândind puţină ţărână, blocul se ridică uşor de la sol până când se legănă la câteva picioare deasupra pământului, ţinut în loc de odgoane de ancorare.

Asta era tot. Teppic se aşteptase la ceva tunete sau, cel puţin, la o limbă de foc. Dar deja muncitorii se adunau în jurul altui bloc şi câţiva bărbaţi îl trăgeau pe primul către şantier.

— Foarte impresionant, spuse el întristat.

— Într-adevăr, sire, zise Dios. Şi acum, trebuie să ne întoarcem la palat. Curând va fi vremea pentru Ceremonia celei de a Treia Ore.

— Da, da, bine, se răsti Teppic. Foarte frumos, Ptaclusp. Ţine-o tot aşa.

Ptaclusp făcu o plecăciune ca un scrânciob, peste poate de agitat şi tulburat.

— Foarte bine, sirele voastre, îngăimă el şi se hotărî să facă marea încercare. Aş putea arăta sirelor voastre ultimele planuri?

— Regele a aprobat deja planurile, zise Dios. Şi, iartă-mă dacă mă înşel, dar pare că mai e mult de lucru la piramidă.

— Da, da, dar, îndrăzni Ptaclusp, ne-a venit ideea, acest bulevard aici, vedeţi, în faţa intrării, ce loc, ne-am gândit, pentru o statuie a lui, să zicem, Hat Vulturul cu Cap de Vultur al Oaspeților Nepoftiţi la un preţ de practic...

Dios se uită la planuri.

— Astea ar trebui să fie aripi? întrebă el.

— Nici măcar un preţ, nici un preţ, să vă zic ce o să fac... spuse Ptaclusp cu disperare.

— Ăla e nasul? întrebă Dios.

— Mai mult un cioc, un cioc, răspunse Ptaclusp. Uite, O, Mare preot, ce ziceţi...

— Mai bine nu, spuse Dios. Nu. Chiar nu cred. Cercetă cariera în căutarea lui Teppic, gemu, aruncă schiţele în braţele constructorului şi începu să fugă.

Teppic coborâse la pas pe potecă spre carele ce îl aşteptau, privind melancolic la agitaţia din jurul său şi se opri să se uite la un grup de lucrători care ornau o piesă de colţ. Aceştia îngheţară când îi simţiră privirea aţintită asupra lor şi se ridicară urmărindu-l supuşi.

— Ei, ei, zise Teppic, inspectând piatra, deşi tot ce ştia despre zidărie ar fi putut fi săpat într-un fir de nisip. Ce bucată splendidă de rocă. Se întoarse spre omul cel mai de aproape, care căscă gura. Eşti zidar, nu? spuse el. Cred că e o meserie tare interesantă.

Bărbatului îi ieşiră ochii din orbite. Scăpă dalta.

— Ăă, răspunse el.

La ceva depărtare, lui Dios îi fâlfâia roba în jurul picioarelor în timp ce cobora cu viteză pe potecă. Apucă poalele şi îşi continuă galopul, cu sandalele lipăind.

— Cum te cheamă? întrebă Teppic.

— Aaaargle, răspunse omul îngrozit.

— Ei, minunat, spuse Teppic, apucându-i mâna care nu se opunea şi strângându-i-o.

— Sire! urlă Dios. Nu!

Iar zidarul se învârti, ţinându-şi mâna dreaptă de încheietură, luptându-se cu ea, ţipând...

Teppic apucă braţele tronului şi îl privi ameninţător pe marele preot.

— Dar e un gest de prietenie, nimic mai mult. De unde vin eu...

— *De aici veniţi, sire!* tună Dios.

— Dar, Doamne, să i-o tai? E prea crud!

Dios făcu un pas înainte. Acum vocea îi revenise la tonurile ei obişnuite, uleioase.

— Crud, sire? Dar va fi făcută cu precizie şi cu grijă, cu medicamente care să ia durerea. Cu siguranţă va trăi.

— Dar *de ce?*

— Am explicat, sire. Nu poate folosi mâna iar fără să o pângărească. Este un om credincios şi ştie foarte bine acest lucru. Vedeţi dumneavoastră, sire, sunteţi *zeu,* sire.

— Dar *tu* mă poţi atinge. La fel şi servitorii.

— Eu sunt preot, sire, zise Dios cu blândeţe. Iar servitorii au o dispensă specială.

Teppic îşi muşcă buza.

— E o barbarie, spuse el.

Trăsăturile lui Dios nu se mişcară.

— Nu se va face, spuse Teppic. Eu sunt regele. Interzic să se facă, înţelegi?

Dios se înclină. Teppic recunoscu nr. 49, Dispreţ Îngrozit.

— Voia vă va fi cu siguranţă îndeplinită, O, Izvor al Întregii Înţelepciuni. Deşi, fireşte, omul însuşi s-ar putea să ia problema în, dacă mă iertaţi, propriile mâini.

— Cum adică?

— Sire, dacă tovarăşii săi nu l-ar fi oprit, ar fi făcut-o singur. Cu o daltă, din câte înţeleg.

Teppic se uită fix la el şi se gândi, locuiesc ca străin într-o ţară familiară.

— Înţeleg, zise el într-un final. Se mai gândi un pic. Atunci – operaţia trebuie făcută cu toată grija, iar omului i se va da o pensie după aceea, înţelegi?

— Cum doriţi, sire.

— Una bună.

— Fireşte, sire. O strângere de mână din aur, sire, răspunse Dios impasibil.

— Şi poate că îi găsim vreo slujbă uşoară pe lângă palat?

— Ca zidar ciung, sire? Sprânceana stângă a lui Dios se ridică uşor.

— Ca orice, Dios.

— Cu siguranţă, sire. Cum doriţi. Mă voi ocupa să văd dacă avem nevoie de vreo mână de ajutor în vreun departament.

Teppic îl privi ameninţător.

— Eu *sunt* regele, ştii, îi aminti el tăios.

— Acest fapt mă însoţeşte în fiecare clipă, sire.

— Dios? zise Teppic în timp ce marele preot pleca.

— Sire?

— Cu câteva săptămâni în urmă am comandat un pat din puf din Ankh-Morpork. Nu cumva ştii ce s-a întâmplat cu el?

Dios dădu din mâini într-un gest expresiv.

— Înţeleg, sire, că în largul coastei khaliene e plin de piraţi, răspunse el.

— Neîndoielnic, piraţii sunt responsabili şi pentru neapariţia expertului de la Breasla Instalatorilor şi a Budarilor[19]? întrebăTeppic acru.

— Da, sire. Sau poate bandiţii, sire.

— Sau poate că o pasăre uriaşă cu două capete s-a năpustit din cer şi i-a luat, zise Teppic.

— Orice este posibil, sire, spuse marele preot, faţa lui radiind politeţe.

— Poţi pleca, Dios.

[19]Budar: un constructor şi curăţător de haznale. O meserie extrem de căutată în Ankh-Morpork, unde pânza de apă freatică este de obicei la nivelul solului, şi una care se bucură de un respect considerabil. Cel puţin, toată lumea trece pe cealaltă parte a străzii când vede un budar. (n. a.)

— Sire. Dacă îmi permiteţi să vă amintesc, sire, că emisarii dinTsort şi Ephebe vi se vor alătura la a cincea oră.

— Da. Poţi pleca.

Teppic rămase singur sau, cel puţin, cât de singur era vreodată, ceea ce însemna că era de capul lui, dacă nu punem la socotealăde doi mânuitori de frunze de palmier, un majordom, două enorme gărzi câtdeminunate lângă uşă şi două servitoare.

Oh, da. Slujnicele! Încă nu se împăcase cu ele. Pesemne că Dios le alesese, căci părea să supravegheze totul în palat, şi dăduse dovadă de un bun-gust surprinzător în privinţa, bunăoară, a pielii măslinii, a piepturilor şi a picioarelor. Hainele pe care acestea două le purtau ar fi acoperit, amândouă, o farfurioară. Şi asta era ciudat, deoarece efectul final era că le transforma în două piese de mobilier mişcătoare şi atractive, la fel de asexuate ca nişte coloane. Teppic suspină la amintirea femeilor din Ankh-Morpork care puteau fi îmbrăcate de la gât până la glezne în brocart şi tot făceau o clasă întreagă de băieţi să se înroşească până în vârful urechilor.

Se întinse către vasul cu fructe. Una dintre fete îl apucă imediat de mână, i-o dădu cu blândeţe într-o parte şi luă un bob de strugure.

— Te rog, nu-l decoji, spuse Teppic. Coaja e cea mai bună. E plină de vitamine şi minerale hrănitoare. Doar că nu cred că ai auzit tu despre ele, au fost inventate de curând, adăugă el, mai mult pentru sine. Adică, în ultimele şapte mii de ani, adăugă el cu amărăciune.

Trecuse atât de mult timp, se gândi el cu un aer ursuz. O fi făcut asta oriunde altundeva, dar nu aici. Aici doar se adună grămadă, ca zăpada. E ca şi cum piramidele ne-ar încetini, cum sunt chestiile alea pe care le aveau pe barcă, cumlezice, ancore. Aici, mâine e exact ca ieri, doar că reîncălzit.

Ea scoase pieliţa bobului de strugure, în timp ce secundele ca nişte fulgi de nea pluteau în jos.

La şantierul Marii Piramide uriaşele blocuri de piatră pluteau la locurile lor ca o explozie deraiată invers. Alunecau între carieră şi şantier, plutind încet peste teren deasupra unor umbre dreptunghiulare adânci.

— Trebuie să mă-nclin în faţa ta, îi spuse Ptaclusp fiului său în timp ce stăteau unul lângă altul în turnul de observaţie. Este uluitor. Cândva, oamenii se vor întreba cum am făcut-o.

— Toată treaba cu împingătorii de buşteni şi cu biciul e învechită, zise IIb. Poţi să uiţi de ea. Tânărul arhitect zâmbi, dar rictusul avea o urmă de nebunie.

Era uluitor. Mai uimitor decât ar fi trebuit să fie. Tot avea sentimentul că piramida era...

Se cutremură. Ar fi trebuit să-i fie ruşine să gândească aşa. În munca asta poţi deveni superstiţios dacă nu eşti atent.

Era firesc ca lucrurile să formeze o piramidă – ei, un con, oricum. Experimentase de dimineaţă. Grâu, sare, nisip... nu apă, totuşi, asta fusese o greşeală. Dar o piramidă era doar un con frumos, nu, un con care se hotărâse să fie niţel mai ordonat.

Poate că exagerase un pic cu măsurătorile paracosmice?

Tatăl său îl pocni pe spate.

— Foarte bine, repetă el. Ştii, arată aproape ca şi cum s-ar construi singură!

IIb ţipă şi îşi muşcă încheietura mâinii, un comportament copilăresc la care recurgea când era nervos. Ptaclusp nu observă, deoarece în acea clipă unul dintre maiştrii fugea către piciorul turnului, fluturându-şi bagheta de măsură ceremonială.

Ptaclusp se aplecă peste margine.

— Ce? întrebă el.

— Am zis să veniţi imediat, O, stăpâne!

Chiar pe piramidă, cam la jumătatea suprafeței de lucru, unde se desfăşura una dintre lucrările detaliate la camera interioară, cuvântul „impresionant” nu mai era potrivit. Cuvântul „îngrozitor”părea să fie nimerit.

Blocurile se adunau unul peste altul către cerul de deasupra într-un dans încet, uriaş, trecând şi iar trecând, conducătorii lor ţipând unul la altul şi la controlorii ghinionişti din vârful piramidei, care încercau să-şi strige comenzile peste hărmălaie.

Ptaclusp îşi croi drum prin grămada de muncitori din jurul centrului. Aici, cel puţin, era linişte. Linişte de mormânt.

— Bine, bine, spuse el. Ce se întâmp... Oh.

Ptaclusp IIb aruncă un ochi peste umărul tatălui său şi îşi înfipse încheietura pumnului în mână.

Chestia era zbârcită. Era antică. Cu siguranţă fusese odată în viaţă. Zăcea pe o lespede ca o prună foarte obscenă.

— A fost prânzul meu, zise tencuitorul-șef. Nenorocitul meu deprânz. Abia aşteptam să mănânc mărul ăla.

— Dar nu se poate să fi început deja, şopti IIb. Nu poate forma noduri temporale încă, adică, de unde *ştie* că o să fie o piramidă?

— Mi-am întins mâna către el şi l-am simţit ca... s-a simţit foarte neplăcut, se plânse tencuitorul.

— Şi mai e şi un nod negativ, adăugă IIb. N-ar trebui să avem aşa ceva *deloc.*

— Mai e acolo? întrebă Ptaclusp şi adăugă: zi-mi că da.

— Dacă mai multe blocuri sunt puse la locul lor, nu va fi, răspunse fiul său, privind în jur nebuneşte. Pe măsură ce masa se schimbă, vezi tu, nodurile vor fi trase în lături.

Ptaclusp îl trase pe tânăr într-o parte.

— Ce vrei să-mi spui acum? întrebă el şoptind ca o cămilă[20].

— Ar trebui să-i punem un vârf, mormăi IIb. Să elimine timpul prins în capcană. N-ar mai fi nici o problemă atunci...

— Cum să-i punem vârf? Nici nu-i gata, spuse Ptaclusp. Unde-ai fost şi ce-ai făcut? Piramidele nu încep să acumuleze înainte de a fi terminate. Înainte de a fi *piramide,* înţelegi? Energia piramidei, vezi? Numită după piramide. De aia-i zice energia piramidei.

— Cred că are ceva de-a face cu masa, cam aşa ceva, se hazardă arhitectul, şi cu viteza construcţiei. Timpul e prins în material. Adică, în teorie poţi avea mici noduri în timpul construcţiei, dar ar fi atât de slabe, că nu le-ai observa; dacă te-ai duce şi ai sta în unul, poate că ai deveni cu câteva ore mai tânăr sau mai bătrân sau... începu să bolborosească.

— Îmi aduc aminte că atunci când am făcut mormântul lui Kheneth al XIV-lea pictorului de fresce i-a luat două ore să facă pictura din Camera Reginei şi noi am zis că au fost trei zile şi l-am amendat, spuse Ptaclusp încet. A fost o mare agitaţie în Breaslă, îmi aduc aminte.

— Tocmai ai pomenit despre asta, spuse IIb.

— Despre ce?

— Despre pictorul de fresce. Cu o clipă în urmă.

— Nu. N-aveai cum s-auzi, spuse Ptaclusp.

— Aş putea să jur că da. Oricum, treaba asta e mai rea decât cealaltă, replică fiul său. Şi probabil că o să se mai întâmple.

— Să ne mai aşteptăm la de-astea?

— Da, spuse IIb. N-ar trebui să avem noduri negative, dar se pare că vom avea. Ne putem aştepta la curgeri rapide şi la cursuri inverse, chiar scurte bucle. Mă tem că ne putem aştepta la toate felurile de anomalii temporale. Mai bine am scoate oamenii de aici.

— Cred că nu ai cum să găseşti o cale să-i facem să muncească repede, dar noi să-i plătim pentru că lucrează încet? Întrebă Ptaclusp. E doar o idee. Sigur o să o sugereze fratele tău.

— Nu! I-ai pe toţi de aici! Băgăm blocurile şi mai întâi îi punem vârful!

— Bine, bine. Gândeam şi eu cu voce tare. Ca şi cum n-am avea destule probleme...

Ptaclusp îşi croi drum prin grămada de muncitori din jurul centrului. Aici, cel puţin, era linişte. Linişte de mormânt.

— Bine, bine, spuse el. Ce se întâmp... Oh.

Ptaclusp IIb aruncă un ochi peste umărul tatălui său şi îşi înfipse încheietura pumnului în mână.

---

[20]Şoaptele răguşite* nu sunt potrivite pentru mediul deşertic. (n. a.)

* Joc de cuvinte intraductibil. În engleză, „răguşit” („hoarse”) şi „cal” („horse”) se pronunţă asemănător. (n. tr.)

Chestia era zbârcită. Era antică. Cu siguranţă fusese odată în viaţă. Zăcea pe o lespede ca o prună foarte obscenă.

— A fost prânzul meu, zise tencuitorul-şef. Nenorocitul meu de prânz. Abia aşteptam să mănânc mărul ăla.

Ptaclusp ezită. Totul părea prea familiar. Mai avusese acest sentiment. O senzaţie copleşitoare de *reja vu*[21].

Întâlni privirea îngrozită a fiului său. Împreună, temându-se de ce ar putea vedea, se întoarseră încet.

Se văzură pe ei înşişi stând în spatele lor înşile, contrazicându-se despre ceva ce IIb se jura că auzise deja.

Şi auzise, îşi dădu Ptaclusp seama înspăimântat. Uite-mă pe mine acolo. Arăt foarte diferit din afară. Şi tot eu sunt şi *acolo.* La fel. De asemenea.

E o buclă. Ca în râu, un mic vârtej, doar că este în scurgerea timpului. Şi tocmai m-a învârtit de două ori.

Celălalt Ptaclusp se uită la el.

Urmă un moment lung, chinuitor, de încordare temporală, un sunet precum cel al unui şoarece care face baloane din gumă de mestecat şi bucla se rupse, iar silueta dispăru.

— Ştiu ce o provoacă, mormăi IIb neclar, din cauza încheieturii. Ştiu că piramida nu e gata, dar *va fi,* aşa că efectele au un fel de ecou înapoi, tată, ar trebui să ne oprim imediat, e prea *mare.* Am greşit...

— Taci din gură. Poţi să-ţi dai seama unde se vor forma nodurile? întrebă Ptaclusp. Şi vino aici, se uită toţi băieţii. Adună-te, fiule.

Instinctiv, IIb îşi duse mâna la abacul de la cingătoare.

— Ei, da, probabil, răspunse el. E doar o funcţie a distribuţiei masei şi...

— Bine, spuse constructorul cu fermitate. Apucă-te de asta. Şi pe urmă trimite-i la mine pe toţi maiştrii.

În ochii lui Ptaclusp era o scânteiere ca de mică. Bărbia îi era pătrată ca un bloc de granit. „Poate că piramida mă face să gândesc aşa, îşi zise el, gândesc rapid, ştiu."

— Şi trimite-l şi pe fratele tău aici, adăugă el.

Este efectul de piramidă. Îmi amintesc o idee pe care o să o am.

Mai bine să nu mă gândesc prea mult la asta. Fii practic.

Se uită în jur, la şantierul pe jumătate terminat. Zeii ştiau că nu puteam fi gata la timp, îşi spuse el. Acum nu mai trebuie. Putem să lucrăm cât de repede vrem!

— Te simţi bine? zise IIb. Tată, te simţi bine?

— Asta a fost una dintre buclele temporale? întrebă Ptaclusp aerian. Ce idee! Nimeni nu-i va mai întrece la vreun contract vreodată, o să câştige bonusuri pentru finalizare şi nu mai conta cât dura!

— Nu! Tată, ar trebui...

[21]Lit.: „Sunt pe punctul de a fi iar aici." (n. a.)

— Dar eşti sigur că poţi să socoteşti unde o să apară buclele astea, da?

— Da, aşa ar trebui, dar...

— Bine. Ptaclusp tremura de agitaţie. Poate că va trebui să-l plătească mai repede pe oameni, dar va merita, iar Ea sigur va găsi un fel de plan. Finanţele sunt aproape la fel de bune ca magia. Băieţii vor fi nevoiţi să accepte. Până la urmă, se plânseseră despre lucrul cu oameni liberi, se plânseseră despre lucrul cu câtdeminunaţi, se plânseseră despre lucrul cu oricine, în afară de membri ai Breslei plătiţi cum se cuvine. Aşa că nu prea ar avea cum să se plângă de lucrul cu ei înşişi.

IIb făcu un pas înapoi şi strânse abacul ca să prindă curaj.

— Tată, zise el precaut, la ce te gândeşti?

Ptaclusp îi zâmbi.

— La *întrupări,* răspunse el.

Politica era mai interesantă. Teppic simţea că aici, cel puţin, putea avea o contribuţie.

Djelibeybi era vechi. Era respectat. Dar era şi mic, iar în sensul tăişurilor de sabie, care părea să fie ceea ce conta în zilele astea, nu avea nici o putere. Nu a fost întotdeauna la fel, i-a spus Dios. Odată, stăpânise lumea doar prin forţa nobleţii, fără să folosească armata permanentă de douăzeci şi cinci de mii de oameni pe care o avea în acele vremuri măreţe.

Acum mânuia o forţă mult mai subtilă, ca stat îngust între cele două imperii puternice şi uriaşe, Tsort şi Ephebe, fiecare dintre ele fiind atât o ameninţare, cât şi un scut. De mai mult de o mie deani, regii de pe Djel păstraseră, cu diplomaţie abilă, maniere alese şi cu râvna unui miriapod cu surplus de adrenalină, pacea de-a lungul acestei părţi a continentului. Simplul fapt de a exista timp de şapte mii de ani poate fi o armă formidabilă, dacă o foloseşti ca lumea.

— Adică suntem teritoriu neutru? zise Teppic.

— Tsort este o cultură a deşertului, ca noi, spuse Dios ridicându-şi braţele. I-am ajutat să o formeze în decursul anilor. Cât despre Ephebe... Pufni. Au nişte credinţe foarte stranii.

— Cum adică?

— Ei cred că lumea este condusă de geometrie, sire. Doar linii, unghiuri şi numere. Chestia asta, sire – Dios se încruntă – poate duce la nişte idei foarte nesănătoase.

— Ah, spuse Teppic, hotărând să afle mai multe despre ideile nesănătoase cât mai repede posibil. Deci, în secret suntem de partea lui Tsort, da?

— Nu. Este important ca Ephebe să rămână puternică.

— Dar avem mai multe în comun cu Tsort?

— Aşa îi lăsăm să creadă, sire.

— Dar ei *sunt o* cultură deşertică?

Dios zâmbi.

— Mă tem că ei nu iau piramidele în serios, sire.

Teppic se gândi la toate acestea.

— Deci de partea cui suntem noi de-adevăratelea?

— De a noastră, sire. Întotdeauna există o cale. Amintiţi-vă întotdeauna, sire, că familia voastră ajunsese la a treia dinastie înainte ca vecinii noştri să înţeleagă, sire, cum se fac copiii.

Delegaţia din Tsort părea, într-adevăr, să fi studiat asiduu cultura djel, aproape cu frenezie. Era la fel de clar şi că nu începuseră încă să o înţeleagă; doar împrumutaseră cât de multe părticele păruseră utile şi apoi le puseseră la un loc în moduri subtil de greşite. De exemplu, pentru bărbaţi se angajaseră în Mersul-celor-Trei-Întoarceri, aşa cum era înfăţişat în frize, şi folosit de curtea din Djeli doar în anumite ocazii. Din când în când, pe feţele lor treceau grimase, atunci când vertebrele protestau.

De asemenea, purtau Khruspidele Dimineţii şi brăţările Mersului Înainte, dar şi kiltul lui Încă asortat cu, şi nu e de mirare că până şi fecioarele care făceau vânt îşi ascundeau zâmbetele, jambiere[22]!

Chiar şi Teppic fu nevoit să tuşească grăbit. Dar totuşi, se gândi el, mai multe nu ştiu. „Sunt ca nişte copii.”

Iar acest gând fu urmat de altul care adăugă: „Aceşti copii ne-ar putea şterge de pe hartă într-o oră.”

Încins de sinapsele celorlalte două, veni un al treilea care spuse: „Sunt doar haine, ce naiba, începi să iei totul prea în serios.”

Grupul din Ephebe era îmbrăcat, mai chibzuit, în togi albe. Exista o anumită asemănare între ei, ca şi cum undeva în ţară s-ar fi aflat o mică presă care scotea pe bandă rulantă oameni scunzi, fără păr şi cu bărbi albe cârlionţate.

Cele două grupuri se opriră în faţa tronului şi se înclinară.

— Salut, spuse Teppic.

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, vă urează bun venit şi vă porunceşte să serviţi vin cu el, rosti Dios bătând din palme după un paharnic.

— Oh, da, spuse Teppic. Luaţi loc, vă rog.

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al

[22]Aici este nevoie de o mică explicaţie. Dacă un ambasador străin la Curtea Regală a Marii Britanii ar purta (din dorinţa sinceră de a flata) un melon, o sabie scoţiană, o platoşă din Războiul Civil, pantaloni saxoni şi tunsoare iacobină, ar crea cam aceeaşi impresie. (n. a.)

Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, vă porunceşte să luaţi loc.

Teppic îşi scormoni creierii pentru un discurs potrivit. Auzise o grămadă în Ankh-Morpork. Erau probabil aceleaşi peste tot în lume.

— Sunt sigur că ar trebui să ne înţelegem...

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, vă cere să luaţi aminte! bubui Dios.

— ... Lunga istorie de prietenie...

— Să luaţi aminte la înţelepciunea Măriei Sale, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor!

Ecourile se stinseră.

— Pot să vorbesc ceva cu tine, Dios?

Marele preot se aplecă.

— E nevoie de toate astea? şuieră Teppic.

Trăsăturile acviline ale lui Dios luară expresia de piatră a celui care se luptă cu un concept necunoscut.

— Fireşte, sire. Este tradiţional, spuse el în cele din urmă.

— Mă gândeam că ar fi trebuit să vorbesc cu oamenii ăştia. Ştii, despre graniţe şi comerţ şi aşa mai departe. M-am tot gândit şi am câteva idei. Adică, o să fie cam dificil dacă continui să ţipi.

Dios îi zâmbi politicos.

— Oh nu, sire. Asta s-a rezolvat, sire. M-am întâlnit cu ei dimineaţă.

— Şi eu ce trebuie să mai fac?

Dios făcu uşor o mişcare circulară cu mâna.

— Ce doriţi, sire. Este normal să zâmbiţi puţin şi să îi faceţi să se simtă în largul lor.

— Asta-i *tot?*

— Sire, i-aţi putea întreba dacă le place să fie diplomaţi, sire, spuse Dios. Întâlni privirea ameninţătoare a lui Teppic cu nişte ochi la fel de lipsiţi de expresie ca nişte oglinzi.

— Eu sunt *regele,* şuieră Teppic.

— Cu siguranţă, sire. Nu s-ar face să vă mânjiţi funcţia cu simple probleme de conducere a statului, sire. Mâine, sire, veţi prezida Curtea Supremă. O funcţie foarte potrivită pentru un monarh, sire.

— Ah. Da.

Era destul de complicat. Teppic ascultase cu atenţie cazul, care era o acuzaţie de furt de vite conciliată de legile pământului din Djeli. „La asta ar trebui să se reducă totul, se gândi el. Nimeni altcineva nu-şi

poate da seama cine e proprietarul afurisitului de bou, aşa ceva trebuie să facă regii. Acum, să vedem, cu cinci mii de ani în urmă, *el* i-a vândut *lui* boul, dar după cum s-a dovedit...”

Se uită când la faţa unui fermier îngrijorat, când la a celuilalt. Amândoi îşi strângeau la piept pălăriile jerpelite din paie şi amândoi purtau expresiile împietrite ale oamenilor simpli, care în urmărirea neînţelegerii lor de interes local, se treziseră acum pe o podea de marmură într-o încăpere uriaşă, cu zeul lor stând pe tron chiar în faţa ochilor lor. Teppic nu se îndoia că amândoi ar fi renunţat cu bucurie la toate drepturile asupra creaturii nenorocite numai să se afle cât mai departe de palat.

„E un bou destul de matur, se gândi el, a venit vremea să fie tăiat, chiar dacă e *al lui,* s-a îngrăşat pe pământul vecinului toţi anii ăştia, câte o jumătate fiecăruia ar trebui să fie corect, o să îşi amintească de judecata asta...”

Ridică Secera Dreptăţii.

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, va face dreptate! Plecaţi-vă în faţa judecăţii Maiestăţii Sale, Regele Tep...

Teppic îl întrerupse pe Dios în mijlocul psalmodierii.

— După ce am ascultat ambele părţi ale cazului, spuse el cu fermitate, masca amplificându-i puţin vocea, şi fiind impresionaţi de argument şi contraargument, ni se pare drept ca animalul în discuţie să fie tăiat fără întârziere şi împărţit cu toată cinstea între pârât şi pârâtor.

Se lăsă pe spate. O să-mi zică Teppic cel Înţelept. Oamenilor simpli le plac lucrurile astea.

Fermierii îl priviră îndelung, cu ochii goi. Apoi, ca şi cum ar fi fost puşi pe nişte plăci turnante, se întoarseră şi se uitară către Dios, care şedea la locul lui de pe trepte, într-un grup de preoţi mai mici.

Dios se ridică, îşi netezi roba simplă, şi întinse toiagul.

— Luaţi aminte la înţelepciunea interpretată a Măriei Sale, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, spuse el. Este judecata noastră divină că animalul disputat este proprietatea lui Rhumusphut. Este judecata noastră divină ca animalul să fie sacrificat pe altarul Întrunirii Zeilor, drept mulţumire pentru Sinele Nostru Divin. Este judecata noastră ca Rhumusphut şi Ktoffle să muncească trei zile în plus pe câmpurile Regelui ca plată pentru dreptatea lui.

Dios îşi înălţă capul până când privi în lungul nasului său înspăimântător drept în masca lui Teppic. Îşi ridică ambele mâini.

— Măreaţă este înțelepciunea Măriei Sale, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domnal Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor!

Fermierii se înclinară plini de recunoştinţă terifiantă şi ieşiră cu spatele, încadraţi de gărzi.

— Dios, zise Teppic calm.

— Sire?

— Eşti atent un pic la mine, te rog?

— Sire? repetă Dios materializându-se lângă tron.

— Nu am putut să nu observ, Dios, iartă-mă dacă greşesc, o anumită înflorire a traducerii tale.

Preotul păru surprins.

— Fireşte că nu, sire. Am fost foarte precis în transmiterea deciziei voastre, având grijă doar să clarific detaliile în concordanţă cu precedentul şi tradiţia.

— Cum vine asta? Afurisitul ăla de animal le aparţinea amândurora!

— Dar se ştie că Rhumusphut este neabătut în rugăciunile sale, sire, căutând fiecare oportunitate de a proslăvi şi de a preamări zeii, pe când Ktoffle este cunoscut ca adăpostind gânduri nebuneşti.

— Ce are asta a face cu dreptatea?

— Totul, sire, zise Dios mieros.

— Dar acum nici unul dintre ei nu mai are boul!

— Cam aşa, sire. Dar Ktoffle nu îl are pentru că nu îl merită, în vreme ce Rhumusphut, prin sacrificiul său, şi-a asigurat o poziţie mai înaltă în Lumea de Dincolo.

— Şi tu mănânci vită diseară, cred, spuse Teppic.

Fu ca o lovitură, la fel de bine Teppic ar fi putut să ia tronul şi să-l pocnească pe marele preot cu el. Dios făcu un pas în spate, îngrozit, cu ochii ca două mici lacuri de durere. Când vorbi, învocea lui se distinse o urmă de asprime.

— Eu nu mănânc carne, sire, spuse el. Diluează şi întinează sufletul. Pot chema următorul caz, sire?

Teppic dădu din cap.

— Foarte bine.

Al doilea caz era o dispută asupra chiriei pentru o mie de yarzi pătraţi de teren pe malul fluviului. Teppic ascultă cu atenţie. Pământul fertil se afla la mare căutare în Djeli, căci piramidele luau atât de mult din el. Aşadar, o problemă serioasă.

Era în mod special serioasă deoarece arendaşul terenului era, după cum spuneau toţi, muncitor şi conştiincios, pe când proprietarul era în

mod clar bogat şi antipatic[23]. Din nefericire, oricum ai fi ales să aşezi faptele, acesta din urmă era şi cel care avea dreptate.

Teppic se gândi mult, apoi se uită pe furiş la Dios. Preotul dădu din cap.

— Mi se pare... spuse Teppic, cât putu de repede, dar nu îndeajuns de repede.

— Luaţi aminte la judecata Măriei Sale, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor!

— Mi se pare – *ni* se pare, repetă Teppic, că, luând în considerare toate problemele în afară de cele ce ţin strict de prefăcătoria muritorilor, adevărul şi dreptatea în această problemă... se opri. „Nu aşa vorbeşte un rege”, se gândi el.

— Proprietarul a fost pus în balanţă şi s-a descoperit că vrea, bubui el prin fanta pentru gură a măştii. Îl susţinem pe arendaş.

Ca un singur om, curtea se întoarse către Dios, care se consultă în şoaptă cu ceilalţi preoţi şi apoi se ridică.

— Ascultaţi acum tălmăcirea cuvântului Măriei Sale, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor! Ptome, fermierul, va plăti imediat 18 toone drept chirie din urmă prinţului Imtebos! Prinţul Imtebos va plăti imediat 12 toone în ofrande pentru templul zeilor fluviului! Trăiască regele! Aduceţi cazul următor!

Teppic îl chemă iar pe Dios.

— Prezenţa mea aici are vreun rost? întrebă el într-o şoaptă furioasă.

— Vă rog, fiţi calm, sire. Dacă nu aţi fi aici, cum ar mai şti oamenii că s-a făcut dreptate?

— Dar denaturezi sensul a tot ce zic!

— Nu, sire. Sire, dumneavoastră daţi judecata omului. Eu chiar tălmăcesc judecata regelui.

— Înţeleg, spuse Teppic posomorât. Ei, de acum înainte...

În afara sălii se auzi zarvă. În mod clar, acolo era un prizonier care nu avea încredere în dreptatea regelui, iar regele nu îl acuza. Nici el nu era prea mulţumit de ea.

Se dovedi a fi o fată cu părul negru, zbătându-se în mâinile a două gărzi şi dându-le cu pumnii şi călcâiele acel fel de lovituri care l-ar face

[23]Asasinii mai tineri, care sunt de obicei foarte săraci, au idei foarte clare în privinţa moralei celor bogaţi până devin, la rândul lor, asasini mai bătrâni, care sunt de obicei foarte bogaţi, şi încep să considere şi ei că nedreptatea are părţile ei bune. (n.a.)

pe un bărbat să roşească. Şi nici nu purta costumul potrivit pentru treaba asta. Abia dacă ar fi fost adecvat pentru a sta tolănită şi a decoji boabe de struguri.

Îl văzu pe Teppic şi, spre încântarea lui ascunsă, îi aruncă o privire plină de ură. După o după-amiază în care fusese tratat ca o statuie redusă mintal, era o plăcere să descopere pe cineva gata să îi acorde puţin interes.

Nu ştia ce făcuse, dar judecând după loviturile pe care le dădea gărzilor, era destul de sigur că îşi dăduse toată silinţa.

Dios se aplecă la nivelul găurilor pentru urechi ale măştii.

— O cheamă Ptraci, spuse el. O slujnică a tatălui vostru. A refuzat să ia poţiunea.

— Ce poţiune? întrebă Teppic.

— Se obişnuieşte ca un rege mort să îşi ia servitorii cu el în Lumea de Dincolo, sire.

Teppic dădu din cap posomorât. Era un privilegiu păzit cu grijă, singurul mod în care un servitor fără un chior îşi putea asigura nemurirea. Îşi amintea înmormântarea bunicului şi rugăminţile discrete ale servitorilor personali ai bătrânului. Îl făcuse pe tatăl său să fie deprimat zile întregi.

— Da, dar nu este obligatoriu, spuse el.

— Da, sire. Nu este obligatoriu.

— Tata a avut o mulţime de servitori.

— Înţeleg că ea a fost favorita lui, sire.

— Totuşi, cu ce a greşit, mai exact?

Dios oftă, ca unul care trebuie să-i explice ceva unui copil foarte înapoiat.

— A refuzat să ia poţiunea, sire.

— Scuze. Credeam că ai zis că nu e obligatoriu, Dios.

— Da, sire. Nu este, sire. Este complet voluntar. Este un act de liberă voinţă. Şi ea a refuzat, sire.

— Ah. Una dintre situaţiile *acelea,* zise Teppic. Djelibeybi era construit pe astfel de situaţii. A încerca să le înţelegi te-ar fi putut înnebuni. Dacă unul dintre strămoşii lui ar fi decretat că ziua este noapte, oamenii ar fi bâjbâit pe lumină.

Se aplecă înainte.

— Apropie-te, domniţă, spuse el.

Ea se uită la Dios.

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea...

— Chiar trebuie să trecem prin asta de fiecare dată?

— Da, sire. Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, îţi cere să îţi rosteşti vina!

Fata se smulse din strânsoarea gărzilor şi îl înfruntă pe Teppic, tremurând de groază.

— *El* mi-a spus că nu vrea să fie îngropat într-o piramidă, zise ea. A spus că ideea de a avea toate milioanele alea de tone de piatră peste el îi dă coşmaruri. Nu vreau să mor încă!

— Refuzi să iei de bunăvoie poţiunea? întrebă Dios.

— Da!

— Dar, copilă, spuse Dios, atunci regele te va condamna oricum la moarte. Cu siguranţă, este mai bine să pleci cu onoare la o viaţă demnă în Lumea de Dincolo.

— Nu vreau să fiu slugă în Lumea de Dincolo!

Se auzi un geamăt de oroare din direcţia preoţilor reuniţi. Dios dădu din cap.

— Atunci Mâncătorul Sufletelor te va lua, spuse el. Sire, vă aşteptăm judecata.

Teppic îşi dădu seama că se holba la fată. Era ceva obsedant de familiar la ea, dar nu putea spune exact ce.

— Daţi-i drumul, zise el.

— Măria Sa, Regele Teppicymon al XXVIII-lea, Domn al Cerurilor, Conducător al Carului Soarelui, Cârmaci al Luntrii Soarelui, Păzitor al Cunoaşterii Secrete, Domn al Orizontului, Păstrător al Căii, Buzduganul Milei, Cel de Viţă Nobilă, Regele Nemuritor, a vorbit! Mâine la răsărit, vei fi aruncată la crocodilii fluviului. Nesfârşită este înţelepciunea regelui!

Ptraci se întoarse şi se uită ameninţător la Teppic. El nu spuse nimic. Nu îndrăznea, de teama a ceea ce ar fi putut deveni.

Ea plecă în tăcere, ceea ce era mai rău decât dacă ar fi suspinat sau ar fi ţipat.

— Acesta a fost ultimul caz, sire, anunţă Dios.

— Mă voi retrage în apartamentele mele, zise Teppic cu răceală. Am multe lucruri la care să mă gândesc.

— Aşadar, vă voi trimite cina acolo, spuse preotul. Va fi pui prăjit.

— Nu-mi place puiul.

Dios zâmbi.

— Nu, sire. Miercurea, regele întotdeauna se delectează cu pui, sire.

Piramidele străluceau. Lumina pe care o aruncau asupra peisajului era îmblânzită curios, granulată, aproape gri, dar deasupra fiecărui vârf al fiecărui mormânt o flacără în zig zag pârâia către cer.

Un clinchet slab de metal şi de piatră o smulse pe Ptraci dintr-o picoteală agitată. Se ridică în picioare cu foarte mare grijă şi se furişă către fereastră.

Spre deosebire de ferestrele potrivite de celulă, care trebuie să fie mari şi deschise şi să aibă nevoie doar de scoaterea câtorva bare de

fier incomode pentru a permite fuga prizonierilor, această fereastră era o fantă largă de doisprezece centimetri. Şapte mii de ani îi învăţaseră pe regii de pe Djel că celulele ar trebui să fie construite pentru a-i ţine pe prizonieri *înăuntru.* Singurul fel în care ar fi putut ieşi aceştia prin fanta cu pricina ar fi fost pe bucăţele.

Dar o umbră care se profila în lumina piramidelor, iar o voce spuse:

— Psst.

Ea se lipi de perete şi încercă să ajungă la deschizătură.

— Cine eşti?

— Am venit să te ajut. Oh, la naiba. Asta înseamnă pentru ei fereastră? Uite, cobor o funie.

O coardă mătăsoasă groasă, înnodată din loc în loc, căzu pe lângă umărul ei. Ptraci se zgâi la ea o clipă sau două, apoi îşi aruncă pantofii cu vârf curbat din picioare şi se căţără pe ea.

Chipul din partea cealaltă a fantei era pe jumătate ascuns de o glugă neagră, dar putu distinge o expresie îngrijorată.

— Nu dispera, spuse acesta.

— Nu disperam. Încercam să dorm niţel.

— Oh. Scuză-mă, te rog. Atunci să plec şi să te las, da?

— Dar dimineaţă o să mă trezesc şi *atunci* o să disper. Pe ce stai, diavole?

— Ştii ce e un crampon?

— Nu.

— Ei, pe două din-astea.

Se uitară unul la altul în tăcere.

— În regulă, spuse chipul. Va trebui să dau un ocol şi să intru pe uşă. Aşteaptă. Şi cu asta dispăru în sus.

Ptraci se lăsă să alunece pe pietrele reci ale pardoselii. Să vină pe uşă! Se întrebă cum ar fi putut face asta. Ar fi trebuit ca paznicii să o deschidă mai întâi.

Se ghemui în cel mai îndepărtat colţ al celulei, privind fix la micul dreptunghi de lemn.

Trecură minute lungi. La un moment dat, i se păru că aude un sunet foarte slab, ca un suspin.

Puţin mai târziu, se auzi un clinchet metalic subtil, atât de uşor, aproape dincolo de limita auzului.

Mai mult timp se înfăşură pe mosorul eternităţii, iar apoi tăcerea din afara celulei, care fusese tăcerea provocată de absenţa sunetului, deveni foarte încet provocată de cineva care nu face niciun zgomot.

Se gândi: „E chiar în faţa uşii.”

Urmă o pauză în care Teppic unse toate zăvoarele şi balamalele, astfel încât atunci când dădu atacul final uşa se deschise lin, cu o lipsă de sunet înspăimântătoare.

— Hei? zise o voce în beznă.

Ptraci se lipi şi mai mult de zid.

— Uite, am venit să te salvez.

Acum, în lumina torţelor, putea distinge o umbră mai neagră. Aceasta înaintă cu mai multă nesiguranţă decât s-ar fi aşteptat de la un demon.

— Vii sau nu? zise aceasta. Pe gărzi doar le-am pocnit, nu e vina lor, dar nu avem prea mult timp.

— Trebuie să fiu aruncată la crocodili dimineaţă, şopti Ptraci. Însuşi regele a decretat.

— Probabil că a greşit.

Ptraci făcu ochii mari de groază.

— Mâncătorul de Suflete mă va lua! spuse ea.

— Asta vrei?

Ptraci ezită.

— Ei, atunci, spuse silueta şi îi luă mâna care nu se opunea. O conduse afară din celulă, unde ea aproape se împiedică de trupul întins cu faţa în jos al unei gărzi.

— Cine este în celelalte celule? întrebă el arătând către şirul de uşi de pe coridor.

— Nu ştiu, zise Ptraci.

— Hai să aflăm, ce zici?

Silueta atinse o sticluţă de zăvoarele şi balamalele uşii următoare şi o deschise. Strălucirea care intra pe fereastra îngustă lumină un bărbat între două vârste, aşezat cu picioarele încrucişate pe podea.

— Am venit să te salvez, spuse demonul.

Omul îl cercetă cu privirea.

— Să mă salvezi? se miră el.

— Da. Cum ai ajuns aici?

Bărbatul îşi lăsă capul să cadă.

— Am rostit blasfemii împotriva regelui.

— Cum aşa?

— Mi-am scăpat o piatră pe picior. Acum trebuie să mi se smulgă limba.

Silueta întunecată dădu din cap în semn de compătimire.

— Te-a auzit un preot, nu? spuse el.

— Nu. I-am mărturisit unui preot. Astfel de cuvinte nu ar trebui să rămână nepedepsite, spuse omul cu decenţă.

„Chiar suntem buni, se gândi Teppic. Simplele animale nu ar reuşi să se poarte aşa. Trebuie să fii o fiinţă umană pentru a fi atât de prost.”

— Cred că ar trebui să vorbim despre asta afară, zise el. De ce nu vii cu mine?

Omul se trase înapoi şi îl privi ameninţător.

— Vrei să *fug?* Întrebă el.

— Pare o idee bună, ce zici?

Bărbatul îl privi fix în ochi, mişcându-şi buzele în tăcere. Apoi păru să fi luat o decizie.

— Gărzi! ţipă el.

Strigătul răsună prin palatul cufundat în tăcere. Aşa-zisul său salvator se holbă la el neîncrezător.

— Nebun, spuse Teppic. Sunteţi cu toţii nebuni.

Ieşi din cameră, o luă pe Ptraci de mână şi se grăbi pe coridoarele învăluite în umbră. În spatele lor, prizonierul scotea tot ce putea din limba lui, cât o mai avea încă, şi o folosea ca să strige un şuvoi de impercaţii.

— Unde mă duci? întrebă Ptraci când trecură iute de un colţ şi ieşiră într-o curte încadrată de coloane.

Teppic ezită. Nu se gândise la asta.

— De ce se mai obosesc să zăvorască uşile? întrebă el privind coloanele. Asta vreau să ştiu. Sunt surprins că nu te-ai dus înapoi în celula ta cât am fost acolo.

— Nu, nu vreau să mor, spuse ea încet.

— Nu te acuz.

— Nu trebuie să zici asta! E greşit să nu vrei să mori!

Teppic se uită în sus la acoperişul din jurul curţii interioare şi îşi desfăcu ancora.

— Cred că *ar trebui* să mă întorc în celula mea, zise Ptraci fără să facă vreo mişcare în acea direcţie. Este greşit chiar şi să nu te supui regelui.

— Oh? Ce păţeşti atunci?

— Ceva rău, spuse ea vag.

— Adică, mai rău decât a fi aruncat la crocodili sau a-ţi fi sufletul luat de Mâncătorul de Suflete? zise Teppic şi agăţă bine ancora de o cornişă ascunsă de pe acoperişul plat.

— Este o idee interesantă, spuse Ptraci, câştigând Premiul Teppic pentru gândire limpede.

— Merită să o iei şi aşa, nu? Teppic se lăsă cu toată greutatea în sfoară.

— Ce vrei tu să spui este că, dacă ce e mai rău urmează să ţi se întâmple *oricum,* ar trebui să nu-ţi mai faci probleme, zise Ptraci. Dacă Mâncătorul de Suflete te va lua orice ai face, ai putea măcar să eviţi crocodilii, nu-i aşa?

— Tu urci prima, spuse Teppic, cred că vine cineva.

— Cine *eşti?*

Teppic căută în săculeţ. Se întorsese în Djeli cu un eon în urmă doar cu hainele de pe el, dar în aceleaşi haine îşi dăduse şi examenul. Cântări în palmă un cuţit de aruncat Numărul Doi; oţelul scânteie în lumină. Era posibil să fie singura bucată de oţel din ţară; nu că Djelibeybi nu ar fi auzit de fier, dar dacă arama a fost destul de bună pentru stră-stră-stră-stră-străbunicul tău, e destul de bună şi pentru tine.

Nu, gărzile nu meritau cuţite. Nu făcuseră nimic rău.

Mâna i se închise peste punguţa din zale în care îşi ţinea ghiulele ţintuite. Acestea erau un model mic, doar doi centimetri la fiecare ţep. Ghiulele nu ucid, doar încetinesc inamicul. Una sau două în talpa papucului scad viteza şi sporesc vigilenţa oricui, înafara celor suferind de entuziasm în fază terminală.

Împrăştie câteva în gura tunelului şi fugi înapoi la frânghie, ridicându-se din câteva legănări rapide. Ajunse pe acoperiş tocmai când primele gărzi soseau în fugă. Aşteptă până când auzi primul blestem, apoi strânse funia şi se grăbi după fată.

— O să ne prindă, spuse ea.

— Nu cred.

— Şi apoi regele ne va arunca va crocodili.

— Nu, nu cred... Teppic se întrerupse. Era o idee interesantă.

— S-ar putea să o facă, îndrăzni el. E foarte greu să fii sigur de ceva.

— Deci, acum ce facem?

Teppic se uită peste fluviu, unde piramidele erau în flăcări. Marea Piramidă încă se construia la lumina descărcărilor; un roi de blocuri de piatră, părând pitice din cauza distanţei, plutea către vârful ei. Volumul de muncă pe care îl depunea Ptaclusp era uimitor.

„Ce mai strălucire va da, se gândi el. Se va vedea până în Ankh.”

— Nişte lucruri oribile, nu? comentă Ptraci din spatele lui.

— Aşa crezi?

— Sunt înspăimântătoare. Fostul rege le ura, ştii. Zicea că menţin Regatul în trecut.

— A spus de ce?

— Nu. Doar le ura. Era un bătrânel drăguţ. Foarte blând. Nu ca ăsta nou. Îşi suflă nasul şi puse batista în locul ei abia potrivit din sutienul cu bănuţi de argint.

— Ăă, ce trebuia tu să faci mai exact? Ca slujnică, adică, spuseTeppic, cercetând panorama acoperişului pentru a-şi ascunde jena.

Ea chicoti.

— Nu eşti de pe aici, nu?

— Nu. Nu chiar.

— Să vorbesc cu el, în mare parte. Sau doar să ascult. Chiar vorbea, dar spunea că nimeni nu ascultă vreodată ce are de zis.

— Da, spuse Teppic înţelegând prea bine. Şi asta era tot, da?

Ea îl privi fix, apoi chicoti din nou.

— Oh, aia? Nu, era foarte blând. Nu m-ar fi deranjat, mă înţelegi, am toată pregătirea necesară. Cam dezamăgitor, zău. Femeile din familia mea servesc regii de secole, ştii.

— Oh, da? reuşi el.

— Nu ştiu dacă ai văzut o carte, se numeşte *Palatul cu...*

— *... Obloane,* spuse Teppic automat.

— Mă gândeam eu că un domn ca tine ar trebui să ştie, zise Ptraci dându-i un ghiont. E un fel de manual. Ei, stră-stră-străbunica mea a pozat pentru multe dintre ilustraţii. Nu de curând, adăugă ea, în caz că el nu înţelesese pe deplin, adică, ar fi niţel cam stânjenitor, e moartă de douăzeci şi cinci de ani. Când era mai tânără. Semăn mult cu ea, aşa spun toţi.

— Urk, aprobă Teppic.

— Era faimoasă. Putea să îşi pună picioarele după cap, ştii. Şi eu pot. Am Clasa a Treia.

— Urk?

— Fostul rege mi-a spus odată că zeii au dat oamenilor simţul umorului ca să se recompenseze pentru că le-au dat sexul. Cred că era cam supărat atunci.

— Urk. Lui Teppic nu i se mai vedea decât albul ochilor.

— Nu eşti prea vorbăreţ, nu?

Briza nopţii sufla parfumul ei către el. Ptraci folosea mirosul ca pe un berbec de asalt.

— Trebuie să găsim un loc să te ascundem, spuse el concentrându-se pe fiecare cuvânt. Nu ai părinţi sau altceva? Încercă să ignore că în lumina fără umbre a piramidelor ea părea să strălucească, dar nu prea avu succes.

— Ei, mama încă lucrează pe undeva prin palat, zise Ptraci. Dar nu cred că o să fie prea înţelegătoare.

— Trebuie se te scoatem de aici, spuse Teppic cu înflăcărare. Dacă te poţi ascunde undeva azi, pot să fur nişte cai sau o barcă, sau altceva. Apoi o să poţi să te duci în Tsort ori în Ephebe ori în altă parte.

— În străinătate, adică? Nu cred că mi-ar plăcea, recunoscu Ptraci.

— În comparaţie cu Lumea de Dincolo?

— Bine. Dacă o iei aşa... îl prinse de braţ. De ce m-ai salvat?

— Ăă? Pentru că e mai bine să fii viu decât să fii mort, cred.

— Am citit până la numărul 46, împreunarea celor Cinci Furnici de Bun Augur, spuse Ptraci. Dacă am avea nişte iaurt, am putea...

— Nu! Adică, nu. Nu acum. Nu aici. Sigur ne caută, e aproape răsăritul.

— Nu trebuie să ţipi aşa! Încercam doar să fiu drăguţă.

— Da. Bine. Mulţumesc. Teppic se întrerupse şi se uită cu disperare peste un parapet într-unul dintre numeroasele luminatoareale palatului.

— Ăsta duce la atelierele îmbălsămătorilor, spuse el. Trebuie să fie o grămadă de ascunzători acolo. Desfăcu iar coarda.

Din luminator se deschideau diferite camere. Teppic găsi una cu bancuri de lucru în jurul pereţilor şi cu podeaua acoperită cu rumeguş; o uşă dădea spre o altă încăpere plină cu sarcofage, fiecare dintre ele purtând pe capac aceeaşi faţă de păpuşă din aur pe care ajunsese să o cunoască şi să o urască. Bătu în câteva şi îl deschise pe cel mai de aproape.

— Nu-i nimeni acasă, spuse el. Poţi să te odihneşti bine aici. O să las capacul puţin deschis să ai aer.

— Chiar crezi că o să risc aşa? Dacă nu te mai întorci?

— O să mă întorc la noapte, zise Teppic. Şi... şi o să văd dacă pot să-ţi aduc ceva hrană şi apă în timpul zilei.

Ea se ridică pe vârfuri, brăţările de la glezne zornăind până la libidoul lui Teppic. El se uită fără să vrea în jos şi văzu că avea fiecare unghie de la picioare vopsită. Şi-l aminti pe Brânzar povestindu-le în spatele grajdurilor în timpul unei pauze de masă cum fetele care au degetele de la picioare vopsite sunt... ei, nu-şi mai aducea aminte, acum, dar atunci păruse destul de incredibil.

— Pare foarte tare.

— Ce?

— Dacă trebuie să mă întind în el am nevoie de nişte perne.

— Pun nişte rumeguş înăuntru, uite! zise Teppic. Dar grăbeşte-te! Te rog!

— Bine. Dar o să te-ntorci, da? Promiţi?

— Da, da! Promit!

Înfipse o aşchie de lemn în sarcofag pentru a lăsa un loc prin care să intre aer, trase capacul înapoi şi o tuli.

Spiritul regelui îl privi plecând.

Soarele răsări. Pe măsură ce lumina aurie se revărsa peste valea fertilă a Djelului, scânteierile piramidelor păleau transformându-se în dansatoare fantomatice pe cerul dimineţii. De data asta însoţite de un zgomot. Răsunase tot timpul, mult prea ascuţit pentru urechile muritorilor, un sunet ce cobora din gama înaltă de ultrasunete...

KKKkkkkkhhheeee...

Ţipă din cer, o fâşie subţire de sunet, ca un arcuş frecat pe suprafaţa dezvelită a creierului.

Kkkhheeeeeee...

Sau ca o unghie udă trasă peste un nerv expus, zic unii. Ţi-ai putea potrivi ceasul după el, ar fi zis ei, dacă ar fi ştiut cineva ce era.

... Keee...

Devenind mai jos, şi mai jos, pe măsură ce soarele scălda pietrele, trecând de la un ţipăt de pisică la un mârâit de câine.

... Ee...ee... ee...

Scânteierile încetară.

... Hopa.

— Bună dimineaţa, sire. Aţi dormit bine?

Teppic dădu din mână către Dios, dar nu spuse nimic. Bărbierul îndeplinea Ceremonia Mersului Înainte Ras.

Bărbierul tremura. Până de curând fusese un pietrar ciung, fără loc de muncă. Apoi marele preot cel înspăimântător îl chemase şi îi

poruncise să fie bărbierul regelui. Asta însemna să îl atingi pe rege, dar era în regulă, pentru că preoţii aranjaseră totul şi nu mai trebuia să îi fie tăiat nimic. Una peste alta, era mai bine decât se aşteptase şi se bucura de onoarea de a răspunde cu o singură mână de barba regelui, atâta cât era.

— Nu aţi fost deranjat în nici un fel? spuse marele preot. Ochii lui scărmănau încăperea cu un darac de suspiciune; era de mirare că nu începeau să picure mici dâre de piatră topită din pereţi.

— Foarrr...

— Dacă aţi dori să nu vă mişcaţi, O, Nemuritorule, spuse bărbierul, cu vocea rugătoare a celui care este sigur că va avea parte de un tur al tractului digestiv al unui crocodil dacă ciupeşte o ureche.

— Nu aţi auzit nici un zgomot ciudat, sire? întrebă Dios. Făcu brusc un pas înapoi ca să se uite în spatele păunului-paravan din aur din cealaltă parte a camerei.

— Mm... nu.

— Maiestatea Voastră pare cam slăbit în dimineaţa asta, sire, constată Dios. Se aşeză pe banca cu leoparzi ciopliţi la fiecare capăt. A sta jos în prezenţa regelui, cu excepţia ocaziilor speciale, nu era ceva permis. Însemna, totuşi, că putea trage cu ochiul sub patul scund al lui Teppic.

Dios era nedumerit. În ciuda durerilor şi a lipsei de somn, Teppic se simţea neobişnuit de bine dispus. Îşi şterse bărbia.

— E patul, zise el. Cred că am pomenit de el. Saltele, ştii. Au puf în ele. Dacă nu îţi este cunoscut conceptul, întreabă-i pe piraţii din Khali. Trebuie că jumătate dintre ei dorm deja pe saltele din puf de gâscă.

— Maiestăţii Sale îi face plăcere să glumească, spuse Dios.

Teppic ştia că nu ar fi trebuit să mai insiste, dar o făcu oricum.

— S-a întâmplat ceva, Dios? zise el.

— Un răufăcător a pătruns azi-noapte în palat. Fata pe nume Ptraci lipseşte.

— Asta este foarte neliniştitor.

— Da, sire.

— Poate că un peţitor, sau un iubit, sau ceva de genul ăsta.

Faţa lui Dios era ca de piatră.

— Se poate, sire.

— Crocodilii sacri vor rămâne nemâncaţi, atunci. „Dar nu pentru mult timp”, se gândi Teppic.

Mergi la marginea oricăruia dintre micile pontoane de pe malul râului, lasă-ţi umbra să cadă pe râu, şi apa galbenă ca lutul va deveni, ca prin minune, trupuri galbene ca lutul. Arată ca nişte buşteni mari, îmbibaţi cu apă, principala diferenţă fiind că buştenii nu se deschid la un capăt ca să-ţi sfâşie picioarele. Crocodilii sacri ai Djelului erau coşul de gunoi al regatului, paza de coastă a fluviului şi morgă ocazională.

Nu se putea spune doar că erau mari. Dacă vreunul dintre masculii uriaşi ar fi plutit vreodată de-a curmezişul curentului, ar fi făcut un baraj pe fluviu.

Bărbierul ieşi pe vârfuri. Doi servitori intrară pe vârfuri.

— Am anticipat reacţia naturală a Maiestăţii Voastre, sire, continuă Dios, ca apa care se scurge în cavernele adânci de calcar.

— Minunat, spuse Teppic, cercetând hainele pentru acea zi. Care era asta, mai exact?

— O căutare amănunţită în palat, cameră cu cameră.

— Absolut. Dă-i-nainte, Dios.

„Faţa îmi este perfect deschisă, îşi spuse el. Nu mi-am mişcat un muşchi. *Ştiu* că nu. Mă citeşte ca pe o stelă. Îi pot susţine privirea."

— Mulţumesc, sire.

— Îmi închipui că au ajuns deja la mile distanţă, zise Teppic. Oricine ar fi. Era doar o slujnică, nu?

— Este de neconceput ca să poată cineva încălca judecăţile regelui! Nu există nimeni în regat care să îndrăznească! Sufletelele vor fi anulate! Vor fi vânaţi, sire! Vânaţi şi distruşi!

Servitorii se făcură mici în spatele lui Teppic. Asta nu era simplă mânie. Asta era urgie. Urgie veche, de demult, reală. Şi cum creştea? Ca o mulţime de luni.

— Te simţi bine, Dios?

Dios se întoarse şi se uită peste fluviu. Marea Piramidă era aproape gata. Privelişte ei părea să îl calmeze sau, cel puţin, să îi redea stabilitatea mentală.

— Da, sire, spuse el. Mulţumesc. Inspiră adânc. Mâine, sire, veţi avea plăcerea să fiţi martorul punerii vârfului piramidei. O ocazie memorabilă. Fireşte, va mai dura ceva până când camerele interioare vor fi terminate.

— Bine. Bine. Şi, în dimineaţa asta, cred că mi-ar plăcea să-mi vizitez tatăl.

— Sunt sigur că răposatul rege va fi mulţumit să vă vadă, sire. Este dorinţa voastră să vă însoţesc.

— Oh.

Faptul că nu există un Mare Vizir bun este la fel de invariabil ca A Treia Lege a lui Sod, O predilecţie pentru trăncăneală şi uneltiri pare să facă parte din fişa postului.

Marii preoţi tind să fie incluşi în aceeaşi categorie. Trebuie să facă faţă presupunerii implicite că, de îndată ce primesc pălăria amuzantă, vor începe să dea ordine ciudate, bunăoară, prinţesa legată de pietre pentru monştri marini itineranţi şi aruncarea bebeluşilor în mare.

Aceasta este o calomnie grosolană. În decursul istoriei Discului, cei mai mulţi preoţi supremi au fost oameni cinstiţi, credincioşi şi serioşi care au făcut tot ce au putut pentru a tălmăci dorinţele zeilor, uneori

spintecând şi jupuind de vii mii de oameni pe zi pentru a fi siguri că aceştia înţeleg perfect.

Coşciugul Regelui Teppicymon al XXVII-lea era expus pe catafalc. Meşteşugit era în porfir, smaralgdiu, schels şi delfinet, încrustat era cu jad rozaliu şi şod, înmiresmat era cu multe răşini şi parfumuri scumpe...

Părea foarte impresionant, dar, se gândi regele, nu făcea să mori pentru el. Renunţă şi traversă curtea.

Un nou actor intrase în drama morţii lui.

Grinjer, cel care făcea machetele.

Întotdeauna se întrebase ce e cu machetele. Chiar şi un ţăran umil se aştepta să fie îngropat cu o serie de vite cioplite, care ar fi devenit cumva reale în Lumea de Dincolo. Mulţi se limitaseră pe lumea asta doar la o vacă, una singură, ca un gard, pentru a-şi permite o cireadă cu pedigri în următoarea. Nobilii şi regii aveau setul complet, care includea machete de căruţe, cai, bărci şi orice altceva prea mare sau prea incomod de băgat în mormânt. Odată ajunşi în partea cealaltă, ar fi devenit, nu se ştie cum, obiectul original.

Regele se încruntă. Când era în viaţă ştia că asta era adevărat. Nu se îndoise nici o clipă...

Grinjer îşi scoase limba în colţul gurii în timp ce, cu mare grijă, punea cu penseta o vâslă minusculă la o triremă de fluviu perfectă, la scara 1/80. Fiecare suprafaţă plată din colţul lui de atelier era plină de animale şi obiecte pitice; unele dintre cele mai impresionante creaţii ale lui erau prinse cu fire de tavan.

Regele se încredinţase deja din conversaţiile auzite că Grinjer avea douăzeci şi şase de ani, nu găsea nimic care să oprească avansarea inexorabilă a acneei lui şi locuia în casă cu maică-sa. Unde, serile, făcea machete. În adâncul învelitorii de molton aminţii lui, spera să găsească o fată drăguţă care să înţeleagă importanţa crucială a obţinerii fiecărui detaliu corect la un car ceremonial cu şase roţi tras de boi şi care să îi ţină oala cu lipici şi să fie întotdeauna gata să ofere un deget de ajutor atunci când e nevoie de o presiune fermă pe ceva până se întăreşte cleiul.

Auzi trompetele şi agitaţia generală din spatele lui. Le ignoră, în ultima vreme părea să fie tot timpul mare zarvă. Din experienţa lui, era întotdeauna din motive triviale. Oamenii nu îşi cunoşteau priorităţile. Aştepta de două luni câteva uncii de gumă de Varneti şi nimănui nu părea să îi pese. Îşi potrivi lupa într-o poziţie mai confortabilă şi montă o cârmă miniaturală la locul ei.

Cineva stătea lângă el. Ei, se putea face şi el folositor...

— Poţi să pui şi tu degetul aici, zise el fără să se uite înjur. Doar un minut, până se întăreşte lipiciul.

Temperatura păru să scadă brusc. Îşi ridică privirea către o mască zâmbitoare din aur. Peste umărul acesteia, faţa lui Dios trecea, în

opinia de expert a lui Grinjer, de la Nr. 13 (Piele Palidă) la Nr. 37 (Purpuriu de Apus, Strălucire).

— Oh, spuse el.

— E foarte bună, zise Teppic. Ce e?

Grinjer clipi spre el. Apoi clipi la barca lui.

— E o triremă de fluviu în stil Khali, de optzeci de picioare, cu puntea de suliţe în formă de coadă de peşte şi cu pinten la etravă. Avu impresia că se aşteptau mai multe de la el. Se uită înjur după ceva potrivit. Are mai mult de cinci sute de piese, adăugă el. Fiecare scândură de pe punte este tăiată separat, uitaţi.

— Fascinant! zise Teppic. Ei, nu te mai deranjez. Ţine-o tot aşa.

— Vela chiar se desface, adăugă Grinjer. Vedeţi, dacă se trage de firul ăsta...

Masca plecase. Dios îi luase locul. Îi aruncă lui Grinjer o scurtă privire ameninţătoare care arăta că se va mai vorbi despre asta mai târziu şi se grăbi după rege. La fel şi fantoma lui Teppicymon al XXVII-lea.

Ochii lui Teppic se rotiră în spatele măştii. Iată uşa deschisă care dădea spre încăperea sarcofagelor. Îl putea distinge pe cel în care era Ptraci; pana de lemn se afla încă sub capac.

— Tatăl nostru, totuşi, este aici, Sire, zise Dios, care se putea mişca la fel de tăcut ca o fantomă.

— Oh. Da. Teppic ezită, apoi se duse la sarcofagul mare aşezat pe capră. Se holbă o vreme la el. Faţa aurită de pe capac arăta ca orice altă mască.

— Seamănă foarte bine, sire, sugeră Dios.

— Mda, făcu Teppic. Cred că da. În mod clar arată mai fericit. Cred.

— *Salut, fiule,* zise regele. Ştia că nimeni nu-l putea auzi, dar se simţea mai bine să vorbească, totuşi, cu ei. Era mai bine decât să vorbească de unul singur. Urma să aibă mai mult decât destul timp pentru asta.

— Cred că îi scoate în evidenţă partea cea mai bună, O, Comandante al Cerurilor! spuse sculptorul-şef.

— *Mă face să arăt ca o păpuşă constipată din ceară.*

Teppic îşi întinse capul într-o parte.

— Da, zise el cu nesiguranţă. Da. Hm. Bună treabă.

Se întoarse pe jumătate, pentru a privi încă o dată în încăperea alăturată.

Dios făcu semn din cap gărzilor care stăteau de ambele părţi ale coridorului.

— Dacă îmi permiteţi, sire, spuse el politicos.

— Hmm?

— Gărzile îşi vor continua căutarea.

— Bine. Oh...

Dios se aruncă asupra sarcofagului lui Ptraci, flancat de gărzi. Prinse capacul, îl deschise cu putere şi zise:

— Ia uite! Ce-am găsit?

Dil şi Gem i se alăturară. Se uitară înăuntru.

— Rumeguş, spuse Dil.

Gem adulmecă.

— Miroase frumos, totuşi, zise el.

Degetele lui Dios băteau darabana pe capac. Teppic nu îl văzuse niciodată să fie în încurcătură. Omul chiar începu să lovească în laturile coşciugului, căutând, se pare, compartimente ascunse.

Închise capacul cu grijă şi privi absent la Teppic, care pentru prima dată era foarte bucuros că masca nu-i trăda expresia feţei.

— *Nu e acolo,* spuse bătrânul rege. *A ieşit să răspundă chemării naturii când oamenii s-au dus să-şi ia mic-dejunul.*

„Trebuie să fi ieşit, îşi zise Teppic. Deci unde e acum?”

Dios cercetă încăperea cu atenţie, iar apoi, după ce se legănă încet înainte şi înapoi ca un ac de busolă, îşi aţinti ochii pe sarcofagul în care se afla mumia regelui. Era mare. Era încăpător. Avea ceva ineluctabil.

Traversă camera din doi paşi mari şi îl deschise cu putere.

— *Nu te obosi să ciocăneşti,* mormăi regele. *Nu că aş avea unde să plec.*

Teppic riscă să se uite. Mumia regelui era cam singură.

— Te simţi bine, Dios? zise el.

— Da, sire. Niciodată nu putem fi prea atenţi, sire. E clar că nu sunt aici, sire.

— Arăţi ca şi cum ţi-ar prinde bine o gură de aer, spuse Teppic, reproşându-şi că făcea asta, dar totuşi făcând-o. Dios în încurcătură era o privelişte înspăimântătoare şi uşor tulburătoare; te făcea să te temi instinctiv pentru stabilitatea lucrurilor.

— Da, sire. Mulţumesc, sire.

— Ia un loc şi cineva o să îţi aducă un pahar cu apă. Apoi mergem să inspectăm piramida.

Dios se aşeză.

Sub el se fărâmă ceva.

— *S-a aşezat pe barcă,* spuse regele. *E primul lucra amuzant pe care îl văd să îl facă.*

Piramida dădea un sens nou cuvântului „enorm”. Îndoia peisajul în jurul ei. Lui Teppic i se părea că însăşi greutatea ei schimba forma lucrurilor, întinzând regatul ca o bilă de plumb pe o bucată de cauciuc.

Ştia că asta era o idee ridicolă. Oricât ar fi fost de mare piramida, era mică în comparaţie cu, să zicem, un munte.

Dar era mare, foarte mare, în comparaţie cu orice altceva. Oricum, munţii erau *gândiţi* să fie mari, materia universului era obişnuită cu

ideea. Piramida era un lucru făcut de mâna omului şi mult mai mare decât ar fi trebuit să fie vreun lucru făcut de mâna omului.

Era şi foarte rece. Marmura neagră de pe laturi strălucea alburie din cauza chiciurii sub soarele arzător al după-amiezii. Teppic fu destul de nechibzuit să o atingă şi-şi lăsă un strat de piele pe suprafaţa ei.

— Îngheaţă!

— Acumulează deja, O, Răsuflare a Râului, spuse Ptaclusp care transpira. Este, cumîizice, efectul de limită.

— Am observat că ai oprit munca la camerele mortuare, zise Dios.

— Oamenii... temperatura... efectele de limită... cam multe riscuri... mormăi Ptaclusp. Ăă...

Teppic se uită de la unul la altul.

— Ce se întâmplă? spuse el. E vreo problemă?

— Ăăă, făcu Ptaclusp.

— Eşti cu mult înaintea programului. E o operă minunată, spuse Teppic. Ai depus un volum uriaş de muncă pentru treaba asta.

— Ăăă. Da. Doar.

Era linişte, cu excepţia sunetelor îndepărtate ale oamenilor care munceau şi a zgomotului slab al aerului care sfârâia când atingea piramida.

— Ar trebui să fie în regulă după ce îi punem vârful, reuşi, în cele din urmă să spună constructorul de piramide. Odată ce se descarcă aşa cum trebuie, nici o problemă. Aă.

Arătă vârful din electrum. Era surprinzător de mic, lat de doar câteva picioare şi aşezat pe două capre.

— Ar trebui să îl putem pune mâine, spuse Ptaclusp. Ne vor mai onora Domniile Voastre cu ceremonia punerii vârfului? În nervozitatea sa, apucă tivul robei şi începu să îl sucească. Avem băuturi, bâigui el. Şi o mistrie de argint pe care o puteţi păstra. Toţi strigă „ura” şi îşi aruncă pălăriile în aer.

— Cu siguranţă, zise Dios. Va fi o onoare.

— Şi pentru noi, sire, spuse Ptaclusp cu loialitate.

— Mă *refeream* la voi, zise marele preot. Se întoarse spre curtea largă dintre baza piramidei şi fluviu, pe marginile căreia erau aranjate statui şi stele comemorând faptele măreţe[24] ale Regelui Teppicymon, şi arătă.

— Şi poţi să renunţi la aia, adăugă el.

Ptaclusp îi răspunse cu o privire tristă şi inocentă.

[24]Cioplitorii au fost nevoiţi să folosească destul de multă imaginaţie. Răposatul rege avusese multe calităţi, dar săvârşirea de fapte măreţe nu se număra printre ele. Scorul era: Număr de inamici făcuţi una cu pământul sub roţile carului său = 0. Număr de tronuri zdrobite sub sandaua lui = 0. Numărul de ori în care a ţinut lumea sub călcâi ca un colos = 0. Pe de altă parte: Regimuri de teroare = 0. Numărul de ori când propriul tron a fost zdrobit sub sandaua duşmanilor = 0. Feţe de sărmani la pământ = 0. Cruciade costisitoare pornite = 0. Viaţa lui fusese, practic, o victorie fără scor. (n. a.)

— Statuia aia, spuse Dios, la ea mă refer.

— Oh. Ah. Ei, m-am gândit că odată ce o vedeţi pe poziţie, înţelegeţi, în lumina potrivită, şi cu Hat, Zeul cu Cap de Vultur fiind foarte...

— Dispare, spuse Dios.

— Imediat, cu plecăciune, zise Ptaclusp nefericit. În acest moment era cea mai mică dintre problemele lui, dar colac peste pupăză începea să creadă că statuia îl urmărea.

Dios se aplecă mai aproape.

— N-ai văzut vreo tânără pe undeva pe şantier, nu? întrebă el.

— Femeile nu au ce căuta pe şantier, Domnia Ta, spuse Ptaclusp. Foarte mare ghinion.

— Aceasta era îmbrăcată provocator, zise marele preot.

— Nu, fără femei.

— Palatul nu este departe, vezi tu. Trebuie că pe aici există multe ascunzători, continuă Dios insistent.

Ptaclusp înghiţi în sec. Ştia asta, bine. Orice îl posedase...

— Vă asigur, cu plecăciune, zise el.

Dios îi aruncă o privire încruntată, apoi se întoarse către locul în care, după cum se dovedi, se aflase Teppic.

— Vă rog, rugaţi-l să nu mai dea mâna cu nimeni, spuse constructorul, în timp ce Dios se grăbea după sclipirea îndepărtată a soarelui pe aur.

Regele tot nu părea să fie în stare să înţeleagă faptul că ultimul lucru pe care şi-l dorea poporul era un om din popor. Muncitorii care nu reuşeau să se dea din drum la vreme îşi puneau repede mâinile la spate.

Singur acum, Ptaclusp îşi făcu vânt şi se împletici către umbra cortului său.

Unde, aşteptând să îl vadă, se adunaseră Ptaclusp IIa, Ptaclusp IIa, Ptaclusp IIa şi Ptaclusp IIa. Ptaclusp se simţea întotdeauna neliniştit în prezenţa contabililor, iar patru la un loc era foarte rău, mai ales când erau cu toţii aceeaşi persoană. Mai erau şi trei Ptaclusp IIb; ceilalţi doi, dacă nu erau trei deja, se aflau pe şantier.

Dădu din mâini într-un mod împăciuitor.

— Bine, bine, spuse el. Ce probleme avem azi?

Unul dintre IIa trase către el un teanc de tăbliţe din ceară.

— Ai vreo idee, tată, începu el cu acea voce ascuţită, subţire, pe care contabilii o folosesc pentru a prefaţa ceva neaşteptat şi foarte scump, ce este analiza?

— Tu să-mi zici, spuse Ptaclusp prăbuşindu-se pe un scăunel.

— Este ceea ce a trebuit să inventez pentru a mă ocupa de factura de salarii, tată, explică un alt IIa.

— Parcă asta era algebra? zise Ptaclusp.

— Am trecut de algebră săptămâna trecută, rosti un alt Ila. Acum e analiza. A trebuit să intru în buclă de încă patru ori şi sunt trei dintre mine care lucrează – le aruncă o privire fraţilor săi – la contabilitatea cuantică.

— Asta pentru ce-i? întrebă tatăl său extenuat.

— Pentru săptămâna viitoare. Şeful contabililor se uită fix la tăbliţa de sus. De exemplu, spuse el, îl ştii pe Rthur, pictorul de fresce?

— Ce-i cu el?

— El – adică, *ei* – au venit cu o factură pentru doi ani de muncă.

— Oh!

— Ei spun că au făcut-o marţi. Din cauza naturii fractale a timpului, zic ei.

— Asta au zis? spuse Ptaclusp.

— E uimitor ce prind, zise unul dintre contabili uitându-se ameninţător la arhitecţii paracosmici.

Ptaclusp ezită.

— Câţi sunt acolo?

— De unde să ştim noi? *Ştim* că erau cincizeci şi trei. Apoi a devenit serios. Cu siguranţă i-am văzut de o grămadă de ori. Doi dintre Ila se lăsară pe spate şi frecau degetele, ceea ce este întotdeauna un semn rău la cei care au de a face cu banii.

— Problema este, continuă unul dintre ei, că după entuziasmul iniţial, mulţi dintre muncitori au intrat în buclă neoficial ca să poată sta acasă şi să se trimită pe ei înşişi la lucru.

— Dar e ridicol, protestă slab Ptaclusp. Nu sunt alţi oameni şi-o fac lor înşile.

— Asta nu a oprit pe nimeni niciodată, tată, spuse Ila. Câţi oameni s-au oprit din a-şi mai bea minţile la douăzeci de ani ca să salveze un necunoscut de la moarte prin ciroză la patruzeci?

Urmă o tăcere în timp ce încercau să înţeleagă asta.

— Un străin...? zise Ptaclusp cu nesiguranţă.

— Adică pe mine însumi, mai bătrân, se răsti Ila. Asta a fost filosofie, adăugă el.

— Unul dintre zidari s-a bătut pe sine însuşi ieri, spuse posomorât unul dintre Ila. Se lupta cu sine însuşi pentru propria nevastă. Acum o ia razna, pentru că nu ştie dacă e o versiune mai veche a lui sau cineva care nu a fost încă. Îi e teamă că o să se ia prin surprindere. Şi e şi mai rău de atât. Tată, plătim patruzeci de mii de oameni, dar am *angajat* doar două mii.

— O să ne falimenteze, asta vrei să zici, spuse Ptaclusp. Ştiu. E doar vina mea. Am vrut doar să vă las ceva, ştiţi. Nu m-am aşteptat la toate astea. Părea atât de uşor.

Unul dintre numeroşii Ila îşi drese glasul.

— Nu este... uh... chiar aşa de rău ca restul, zise el încet.

— Cum adică?

Contabilul aşează o duzină de monede de aramă pe masă.

— Ei, ă, spuse el. Vezi, ă, mi-am dat seama, cu toată mişcarea asta în timp, că nu doar oamenii pot fi trecuţi prin buclă şi, ă, uite, vezi monedele?

Una dintre ele dispăru.

— Toate sunt aceeaşi monedă, da, zise unul dintre fraţii lui.

— Ei, da, spuse IIa foarte ruşinat, deoarece a interveni în cursul divin al banilor era un act străin de religia lui personală. Aceeaşi monedă la interval de cinci minute.

— Foloseşti şmecheria asta să plăteşti oamenii? rosti Ptaclusp încetişor.

— Nu e șmecherie! Eu le dau banii, răspunse IIa afectat. Ce se întâmplă cu ei după aceea nu-i responsabilitatea mea, nu?

— Nu-mi place chestia asta, zise tatăl său.

— Stai liniştit. În final totul se reglează, spuse unul dintre IIa. Fiecare primeşte ce merită.

— Da, de asta mi-e teamă, zise Ptaclusp.

— Este doar un fel de-aţi lăsa banii să producă pentru tine, spuse un alt fiu. Probabil e cuantic.

— O, bine, zise Ptaclusp cu o voce stinsă.

— O să punem blocul la noapte, nu-ţi face griji, îl asigură unul dintre IIb. După ce se descarcă, putem să ne liniştim.

— I-am zis regelui că o facem mâine.

Toţi Ptaclusp IIb păliră la unison. În ciuda arşiţei, dintr-odată părea mult mai frig în cort.

— La noapte, tată, spuse unul dintre ei. Sigur ai vrut să zici că la noapte?

— Mâine, spuse Ptaclusp cu hotărâre. Am pregătit un cort şi oameni care să arunce cu boboci de lotus. Va veni şi o formaţie de muzică. Tălăngi şi trompete şi talgere cu sunet de argint. Şi cuvântări şi un dineu la sfârşit. Aşa am făcut întotdeauna. Atrage clienţi noi. Le place să arunce o privire.

— Tată, ai văzut cum absoarbe... ai văzut chiciura...

— Las’ să absoarbă. Noi, cei din familia Ptaclusp, nu obişnuim să punem vârful la piramide ca şi cum am termina un gard de grădină. Nu dispărem ca un nu-ştiu-ce în noapte. Oamenii se aşteaptă la o ceremonie.

— Dar...

— Nu vreau să mai aud. Am ascultat prea multe chestii din astea noi. Mâine. Am făcut placa de bronz şi cortina de catifea şi restul.

Unul dintre IIa dădu din umeri.

— N-are rost să ne contrazicem cu el, spuse acesta. Sunt dinainte cu trei ore. Îmi amintesc discuţia asta. Nu l-am putut convinge.

— Eu sunt dinainte cu două ore, zise una dintre clonele lui. Îmi amintesc şi că ai spus asta.

Dincolo de pereţii cortului, piramida sfârâia din cauza timpului acumulat.

Nu e nimic mistic în puterea piramidelor.

Piramidele sunt baraje în calea timpului. Construite şi orientate corect, cu măsurătorile paracosmice potrivite corect folosite, potenţialul temporal al uriaşei mase de piatră poate fi direcţionat să accelereze sau să întoarcă timpul într-o zonă foarte mică, în acelaşi fel în care un berbec hidraulic poate fi folosit pentru a pompa apă *împotriva curentului.*

Constructorii originali, care erau desigur antici şi, prin urmare, înţelepţi, ştiau asta foarte bine şi tot scopul unei piramide corect construite era să obţină un timp-zero absolut în camera centrală, astfel încât, un rege pe moarte, vârât acolo, să trăiască într-adevăr pe vecie – sau, cel puţin, să nu moară niciodată. Timpul care ar fi trebuit să se scurgă în acea încăpere era înmagazinat în corpul piramidei şi i se permitea să fie descărcat o dată la fiecare douăzeci şi patru de ore.

După câţiva eoni, oamenii au uitat aceste lucruri şi s-au gândit că ai putea obţine acelaşi efect prin a) ritual, b) conservarea oamenilor şi c) punerea părţilor lor interne moi în borcane.

Asta funcţionează rareori.

Şi astfel arta reglării piramidelor s-a pierdut şi toată cunoaşterea a devenit o mână de reguli prost înţelese şi de amintiri înceţoşate. Anticii erau prea înţelepţi să construiască piramide foarte mari. Acestea ar fi putut provoca lucruri foarte stranii, lucruri care ar fi făcut simplele fluctuaţii ale timpului să pară minuscule prin comparaţie.

Apropo, contrar părerii populare, piramidele nu ascut lamele de ras. Doar le duc înapoi la momentul în care nu erau tocite. Probabil din cauza cuantumului.

Teppic şedea întins pe formaţiunile patului său, ascultând cu atenţie.

În faţa uşii se aflau două gărzi, încă două, afară, pe balcon şi – era impresionat de cât de prevăzător era Dios – una pe acoperiş. Le putea auzi cum încercau să nu facă nici un zgomot.

Nu prea reuşise să protesteze. Dacă răufăcători îmbrăcaţi din cap până în picioare în negru intrau în palat, atunci persoana regelui trebuia să fie protejată. Era de netăgăduit.

Alunecă de pe salteaua tare şi înaintă lin prin lumina slabă până la statuia lui Bas Zeul cu Cap de Pisică din colţ, îi scoase capul şi îşi extrase costumul de asasin. Se îmbrăcă iute, blestemând lipsa oglinzilor, iar apoi merse apăsat şi se piti pe după o coloană.

Singura problemă, din câte putea vedea, era să nu râdă. A fi soldat în Djelibeybi nu era o muncă foarte riscantă. Niciodată nu exista nici măcar o urmă de rebeliune internă şi, cum oricare dintre vecinii lor ar fi

putut zdrobi regatul instantaneu prin forţa armelor, nu avea nici un rost să fie aleşi războinici beligeranţi şi zeloşi. De fapt, ultimul lucru pe care şi-l dorea preoţimea erau soldaţii entuziaşti. Soldaţii entuziaşti care nu se luptă se plictisesc repede şi încep să gândească gânduri periculoase, cum ar fi cât de bine ar putea conduce ei ţara.

În schimb, postul atrăgea bărbaţi mari şi solizi, de felul celor care ar putea sta nemişcaţi ore întregi fără să se plictisească, oameni cu constituţia unui taur şi cu mintea corespunzătoare. Controlul excelent al băşicii udului era, de asemenea, de dorit.

Ieşi pe balcon.

Teppic învăţase cum să nu se mişte pe furiş. Milioanele de ani în care fuseseră hrană pentru animale ce ştiu cum să se mişte pe furiş i-au făcut pe oameni să studieze foarte atent mişcările pe furiş. Nici nu este de ajuns să nu faci zgomot, căci micile petice de linişte care se mişcă trezesc întotdeauna bănuiala. Trucul era să mergi lin prin noapte cu o siguranţă tăcută, exact aşa cum face aerul.

Un paznic stătea chiar lângă ieşirea din încăpere. Teppic pluti pe lângă el şi se căţără cu grijă pe zid. Fusese decorat cu un basorelief complex reprezentând triumfurile monarhilor din trecut, aşa că lui Teppic familia îi dădu o mână de ajutor.

Briza bătea dinspre deşert când el îşi trecu picioarele peste parapet şi traversă în tăcere acoperişul care încă frigea sub tălpile lui. Aerul avea un miros de mâncare proaspăt gătită, asezonată cu mirodenii.

Era un sentiment ciudat, să te strecori pe acoperişul propriului palat, încercând să te fereşti de propriile gărzi, într-o misiune care încălca direct propriul decret şi să ştii că, dacă ai fi prins, ar trebui să dispui să fii aruncat la crocodilii sacri. Până la urmă, se părea că deja dăduse ordine că nu trebuia să i se arate nici un fel de milă dacă era prins.

Cumva, făcea lucrurile mai palpitante.

Exista un fel de libertate aici pe acoperişuri, singurul fel de libertate disponibil unui rege al văii. Lui Teppic îi trecu prin minte că ţăranii fără pământuri din deltă aveau mai multă libertate decât el, deşi partea neregească şi răzvrătită din el spuse, da, libertatea de a lua ce boli le face plăcere, de a flămânzi cât doresc şi de a muri de orice molimă îngrozitoare le satisface fantezia. Dar tot un fel de libertate.

Un zgomot slab în tăcerea uriaşă a nopţii îl trase către marginea dinspre fluviu a acoperişului. Djelul se întindea sub lumina lunii, lat şi liniştit.

În mijlocul apei văzu o barcă, întorcându-se de pe malul opus şi de la necropolă. Nu încăpea nici o îndoială cine era silueta de la rame. Lumina se reflecta din capul lui pleşuv.

„Într-o zi, se gândi Teppic, o să-l urmăresc. O să aflu ce face acolo.”

Dacă se duce la lumina zilei, fireşte.

La lumina zilei, necropola era doar întunecată, ca şi cum întreg universul s-ar fi închis mai devreme. Chiar o explorase, rătăcind pe străzile şi aleile care izbuteau să rămână pustii şi prăfuite indiferent de ce vreme era pe partea cealaltă, cea *vie,* a apei. Întotdeauna îţi tăia răsuflarea, dar acesta era un sentiment la care, probabil, nu trebuia să te gândeşti. Asasinilor le plăcea noaptea în general, dar noaptea necropolei era altceva. Sau, mai degrabă, era acelaşi lucru, dar mai mult. În plus, era singurul oraş de pe Disc în care un asasin nu putea găsi de lucru.

Ajunse la luminatorul care dădea în curtea îmbălsămătorilor şi se uită în jos. O clipă mai târziu, ateriză uşor pe podea şi se furişă în camera sarcofagelor.

— Salut, băiete.

Teppic deschise capacul sarcofagului. Tot gol era.

— E în unul din cele din fund, spuse regele. *Niciodată nu prea a avut simţul orientării.*

Era un palat foarte mare. Teppic abia putea să se orienteze prin el pe lumină. Îşi socoti şansele de a căuta într-o beznă ca de smoală.

— E o trăsătură de familie, ştii. Bunicului tău a trebuit să i se scrie pe sandale Dreapta şi Stânga, aşa de gravă era situaţia. Eşti norocos că tu ai moştenit-o pe mama ta în privinţa asta.

Era ciudat. Ea nu vorbea, sporovăia. Nu părea să poată păstra în minte un singur gând mai mult de zece secunde. Creierul ei părea să fie conectat direct la gură, astfel încât, de îndată ce un gând îi venea în cap, îl rostea cu voce tare. Comparată cu doamnele pe care le întâlnise la seratele din Ankh, care erau încântate să îi distreze pe tinerii asasini şi să le dea să mănânce delicatese şi să vorbească cu ei despre probleme importante şi complicate în timp ce ochii le scânteiau ca nişte burghie de diamant, iar buzele începeau să lucească... în comparaţie cu acestea, ea era goală ca o, ca un, ei, ca un lucru gol. Cu toate acestea, descoperi că îşi dorea cu disperare să o găsească. Modestia ei pură era ca un drog. Amintirea pieptului fetei era cam nelalocul ei.

— Mă bucur că te-ai întors după ea, spuse regele vag. *E sora ta, ştii. Pe jumătate, adică. Uneori îmi doresc să mă fi însurat cu mama ei, dar, vezi tu, nu era de sânge regal. O femeie foarte inteligentă, mama ei.*

Teppic ascultă cu atenţie. Iar se auzea – un zgomot slab de respiraţie, care putea fi auzit doar mulţumită liniştii profunde a nopţii. Îşi croi drum către fundul camerei, ascultă iar, şi deschise capacul unui sarcofag.

Ptraci era încovrigată înăuntru, dormind adânc cu capul pe mână.

El sprijini cu grijă capacul de perete şi îi atinse părul. Ea mormăi ceva prin somn şi se aşeză într-o poziţie mai confortabilă.

— Ăă, cred că ar trebui să te trezeşti, şopti el.

Ea îşi schimbă iar poziţia şi mormăi ceva de genul:

— Mstflgl.

Teppic ezită. Nici profesorii lui, nici Dios nu îl pregătiseră pentru asta. Cunoştea cel puţin şaptezeci de moduri diferite de a ucide o persoană adormită, dar nici unul ca să o trezească mai întâi.

O împunse în ceea ce părea să fie cea mai puţin jenantă partea a pielii ei. Tânăra deschise ochii.

— Oh, zise ea. Tu eşti. Şi căscă.

— Am venit să te iau, spuse Teppic. Ai dormit toată ziua.

— Am auzit pe cineva vorbind, spuse ea întinzându-se într-un fel care îl făcu pe Teppic să se uite repede în altă parte. Era preotul ăla, cel cu capul de vultur pleşuv. Chiar e îngrozitor.

— Este, nu? aprobă Teppic, simţindu-se uşurat să audă asta.

— Aşa că am stat cuminte. Şi mai era şi regele. *Noul rege.*

— Oh. A fost şi el aici, da? rosti Teppic cu o voce stinsă. Amărăciunea din glasul ei era ca un jungher Numărul Patru înfipt în inimă.

— Toate fetele spun că e foarte *ciudat,* adăugă ea în timp ce el o ajuta să coboare din sarcofag. Să ştii că *poţi* să mă atingi. Nu-s de porţelan.

El îi sprijini braţul simţind o nevoie aprigă să facă o baie rece şi o cursă rapidă pe acoperişuri.

— Eşti asasin, nu, continuă ea. Mi-am adus aminte de asta după ce ai plecat. Un asasin din străinătate. Tot negrul ăla. Ai venit să-l omori pe rege?

— Aş vrea să pot, zise Teppic. Chiar începe să mă scoată dins ărite. Auzi, poţi să-ţi dai jos brăţările?

— De ce?

— Fac prea multă gălăgie când mergi. Chiar şi cerceii lui Ptraci păreau să bată ora exactă când mişca din cap.

— Nu vreau, spuse ea. M-aş simţi dezbrăcată fără ele.

— Eşti deja aproape dezbrăcată *cu* ele, şuieră Teppic. Te rog!

— *Ştie să cânte la ţiteră,* şopti fantoma regelui fără legătură. *Nu prea bine, fii atent. A ajuns la pagina cinci din Piese scurte pentru degete micuţe.*

Teppic se furişă spre coridorul care dădea afară din camera îmbălsămătorilor şi ascultă cu atenţie. Tăcerea domnea în palat, întreruptă doar de respiraţia grea şi de clinchetele ocazionale din spatele lui în vreme ce Ptraci îşi scotea bijuteriile. Se furişă înapoi.

— Te rog, grăbeşte-te, spuse el, nu avem destul...

Ptraci plângea.

— Ăăă, făcu Teppic. Ă.

— Unele dintre ele sunt cadou de la bunica, suspină Ptraci. Fostul rege mi-a dat şi el câteva. Cerceii ăştia sunt în familia mea de foarte mult timp. Ţie cum ţi-ar pica să fii nevoit să faci asta?

— *Vezi tu, bijuteriile nu sunt doar ceva ce poartă,* zise fantomalui Teppicymon al XXVII-lea. *Sunt o parte din ce este ea.* Pe cuvântul meu, adăugă el pentru sine, asta probabil că e o Fineţe. De ce e atât de uşor să gândeşti când eşti mort?

— Eu nu port, spuse Teppic.

— Ai toate pumnalele şi lucruşoarele alea.

— Bine, îmi trebuie ca să-mi fac meseria.

— Ei, vezi.

— Uite, nu trebuie să le laşi aici, poţi să le pui în sacul meu, zise el. Dar trebuie să mergem. Te rog!

— *La revedere,* spuse fantoma cu tristeţe, privindu-i cum se furişau afară, în curte. Pluti înapoi la cadavrul său care nu era cea mai bună companie.

Briza era mai puternică atunci când ajunseră pe acoperiş. Era mai fierbinte, de asemenea, şi uscată.

Peste râu, una sau două dintre piramidele mai vechi îşi trimiteau deja flăcările în sus, dar erau slabe şi păreau de rău augur.

— Simt o mâncărime, spuse Ptraci. Ce se întâmplă?

— Se pare că ne aşteaptă o vijelie, zise Teppic holbându-se la Marea Piramidă de pe malul celălalt. Negrul ei se intensificase, astfel încât apărea ca un triunghi de beznă mai adâncă în noapte, în jurul bazei ei oamenii alergau ca nişte nebuni care se uită cum le arde azilul.

— Ce-i o vijelie?

— E foarte greu de explicat, spuse el, cu o voce preocupată. Tu vezi ce fac ăia acolo?

Ptraci îşi miji ochii.

— Sunt foarte agitaţi.

— Mie-mi seamănă mai mult a panică.

Încă vreo câteva piramide se aprinseră, însă, în loc să ţâşnească drept în sus, flăcările pâlpâiră şi se legănară înainte şi înapoi, mânate de vânturi intangibile.

Teppic se cutremură.

— Haide, spuse el. Să te scoatem de aici.

— Am zis eu să-i fi pus vârful în seara asta, strigă Ptaclusp Iib peste mugetul piramidei. Acum nu pot să-l ridic, turbulenţele de sus trebuie să fie îngrozitoare!

Gheaţa de peste zi fierbea pe marmura neagră, care deja era caldă la atingere. Se holbă nebuneşte la vârful de piramidă din cutia lui şi apoi la fratele său, care era încă în cămaşă de noapte.

— Unde-i tata? întrebă el.

— L-am trimis pe unul dintre noi să se ducă să-l trezească, spuse Ila.

— Pe cine?

— Unul dintre voi, de fapt.

— Oh. IIb se zgâi iarăşi la vârful de piramidă. Nu e aşa de greu, zise el. Noi doi l-am putea căra până sus. Îi aruncă fratelui său o privire întrebătoare.

— Eşti nebun. Trimite câţiva oameni să o facă.

— Au fugit cu toţii...

În josul râului, o altă piramidă încercă să se aprindă, scuipă, apoi scoase o flacără zimţată, urlătoare care se arcui pe cer şi ateriză chiar lângă vârful Marii Piramide.

— Acum interferează cu celelalte! strigă IIb. Haide. Trebuie s-o descărcăm, e singura soluţie.

Cam la o treime din înălţime pe laturile piramidei, un zigzag albastru, pârâind, ţâşni cu boltă şi se lovi de un sfinx de piatră. Aerul de deasupra lui fierbea.

Cei doi fraţi atârnară piatra între ei şi se îndreptară şovăitori către schelă, în timp ce praful din jurul lor se învârtejea în forme stranii.

— Auzi ceva? spuse IIb când se împleticiră pe prima platformă.

— Ce, te referi la materia timpului şi a spaţiului dată prin maşina de tocat?

Arhitectul îi aruncă fratelui său o privire uşor admirativă. Era o remarcă neobişnuită pentru un contabil. Apoi figura îi reveni la expresia anterioară, uşor terorizată.

— Nu, nu asta, zise el.

— Bine, sunetul aerului însuşi fiind supus unor torturi oribile?

— Nici asta, spuse IIb, cam iritat. Mă refer la scârţâit.

Încă trei piramide îşi aruncară descărcările, care şuierară prin norii tulburi de pe cer şi se scurseră în marmura neagră de deasupra celor doi.

— N-aud aşa ceva, spuse IIa.

— Cred că se aude de la piramidă.

— Bine, cred că poţi să-ţi lipeşti urechea de ea, dacă vrei, dar eu n-o fac.

Furtuna zgâlţâia schela în timp ce ei înaintau cu greu pe o altă scară, vârful greu legănându-se între ei.

— Eu am zis că n-ar fi trebuit s-o facem, mormăi contabilul când piatra îi alunecă uşor pe degetele de la picioare. N-ar fi trebuit să construim asta.

— Taci şi ridică de partea ta, bine?

Şi astfel, de la o treaptă la alta, fraţii Ptaclusp îşi urcară sfada pe laturile Marii Piramide, în timp ce mormintele mai mici înşirate de-a lungul Djelului se aprindeau unul după altul, iar cerul era brăzdat de dâre sfârâitoare de timp sfârâind.

Cam tot la vremea aceasta, cel mai mare matematician din lume, întins într-o flatulenţă confortabilă în boxa lui de sub palat, se opri din

rumegat şi îşi dădu seama că li se întâmpla ceva foarte rău numerelor. Tuturor numerelor.

Cămila se uită lung la Teppic. Expresia ei spunea clar că dintre toţi călăreţii din lume care i-ar fi displăcut să o călărească, el se afla chiar în capul listei. Oricum, cămilele se uită aşa la oricine. Abordează foarte democratic rasa umană. Urăsc fiecare membru al ei, fără a face distincţii de rang sau de convingeri.

Asta parcă mesteca săpun.

Teppic se uită înnebunit spre grajdurile regale întunecate, care găzduiseră odată o sută de cămile. Ar fi dat lumea pentru un cal, şi un continent mediu pentru un ponei. Dar grajdurile adăposteau acum doar câteva care de luptă şubrede, relicve ale gloriei apuse, un elefant bătrân a cărui prezenţă era cam misterioasă şi această cămilă. Părea un animal extrem de ineficient. Era tocită la genunchi.

— Ei, asta e, îi spuse lui Ptraci. Nu îndrăznesc să intru în râu pe timp de noapte. Aş putea încerca să te trec peste graniţă.

— Şaua aia e pusă bine? întrebă Ptraci. Arată îngrozitor de ciudat.

— E pe o creatură îngrozitor de ciudată, spuse Teppic. Cum ne suim pe ea?

— Am văzut cămilarii la lucru, replică ea. Cred că doar le lovesc foarte tare cu un băţ mare.

Cămila îngenunche şi îi aruncă o privire demnă.

Teppic ridică din umeri, deschise uşile către lumea de afară şi dădu nas în nas cu cinci gărzi.

Se retrase. Ei avansară. Trei dintre ei ţineau arcuri grele djel, care puteau proiecta o săgeată printr-o uşă sau transforma un hipopotam în atac în trei tone de kebab mobil. Gărzile nu fuseseră niciodată nevoite să tragă cu ele într-un om, dar arătau ca şi cum ar fi fost gata să nutrească această idee.

Căpitanul gărzii îl bătu pe unul dintre ei pe umăr şi îi spuse:

— Du-te şi informează-l pe marele preot.

Se uită ameninţător la Teppic.

— Aruncă-ți toate armele, zise el.

— Ce, *toate?*

— Da. Toate.

— S-ar putea să dureze ceva, spuse Teppic prevăzător.

— Şi ţine-ţi mâinile la vedere, adăugă căpitanul.

— S-ar putea să fim într-un impas aici, îndrăzni Teppic. Se uită de la o gardă la alta. Cunoştea o mulţime de metode de luptă fără arme, dar toate se bazau pe faptul că adversarul nu era pe punctul de a trage o săgeată prin tine la cea mai mică mişcare. Dar probabil că ar fi putut să plonjeze în lateral, şi odată ce ar fi fost protejat de boxele cămilelor, ar fi putut aştepta momentul potrivit...

Şi asta ar fi lăsat-o pe Ptraci descoperită. În plus, nu putea să se lupte cu propriile gărzi. Ăsta nu era un comportament acceptabil, nici măcar pentru un rege.

În spatele gărzilor avu loc o mişcare şi Dios se ivi, la fel de tăcut şi de inevitabil ca o eclipsă de lună. Ţinea o torţă aprinsă în mână, care proiecta pete de lumină puternică pe capul lui chel.

— Ah, zise el. Răufăcătorii sunt prinşi. Foarte bine. Dădu din cap către căpitan. Aruncă-i la crocodili.

— Dios? spuse Teppic când două dintre gărzi îşi coborâră arcurile şi îl înşfăcară.

— Aud?

— Ştii cine sunt, omule. Nu fi fraier.

Marele preot ridică torţa.

— Stai mai bine decât mine, băiete, zise el. Metaforic vorbind.

— Nu e amuzant, zise Teppic. Îţi ordon să le spui cine sunt.

— Cum vrei. Acest *asasin,* spuse Dios, iar vocea lui avea tăişul şi puterea unui aparat de sudură, l-a omorât pe rege.

— Eu *sunt* regele, la naiba, zise Teppic. Cum să mă omor pe mine însumi?

— Nu suntem proşti, spuse Dios. Oamenii aceştia ştiu că regele nu se furişează prin palat noaptea şi că nici nu se însoţeşte cu infractori condamnaţi. Tot ce ne mai rămâne să aflăm este cum ai scăpat de cadavru.

Ochii lui se fixară pe faţa lui Teppic, iar acesta îşi dădu seama că marele preot era, într-adevăr, complet nebun. Era acel fel rar denebunie provocată de timpul prea îndelungat în care fusese el însuşi. Se întrebă cât de bătrân era de fapt preotul.

— Aceşti asasini sunt creaturi viclene, zise Dios. Aveţi grijă cu el.

În spatele preotului se auzi o pocnitură. Ptraci încercase să arunce cu un băţ de mânat cămila şi ratase.

În răstimpul în care ceilalţi priviră în spate, Teppic s-a evaporat. Gărzile de lângă el erau ocupate să se prăbuşească încet la podea, gemând.

Dios zâmbi.

— Luaţi femeia, se răsti el, iar căpitanul se repezi şi o prinse pe Ptraci, care nu făcuse nici o încercare de a fugi. Dios se aplecă şi luă băţul.

— Sunt mai multe gărzi afară, spuse el. Sunt sigur că îţi vei da seama. Ar fi în interesul tău să ieşi la iveală.

— De ce? întrebă Teppic din umbră. Scotoci în cizmă după sarbacană.

— Pentru că atunci vei fi aruncat la crocodilii sacri din ordinul regelui, spuse Dios.

— Ceva ce de abia aştept, ha? zise Teppic înşurubând părţile cu febrilitate.

— Ar fi cu siguranţă de preferat altor variante, glăsui Dios.

În întuneric, Teppic îşi trecu degetele peste micile dopuri cu coduri de pe săgeţele. Cele mai multe dintre otrăvurile cu adevărat spectaculoase trebuie să se fi evaporat sau să se fi dizolvat, devenind inofensive deja, dar exista un număr de otrăvuri mai slabe create pentru a nu le provoca destinatarilor mai mult de un somn bun. Un asasin poate fi nevoit să îşi croiască drumul spre un înhumat pe lângă mai multe gărzi de corp atente. Era considerat nepoliticos să le înhumezi şi pe ele.

— Ne-ai putea lăsa să plecăm, zise Teppic. Bănuiesc că asta vrei, nu? Să plec şi să nu mă mai întorc vreodată? Îmi convine de minune.

Dios ezită.

— Trebuia să spui: „Şi dă-i drumul fetei”, zise el.

— Oh, da. Şi asta.

— Nu. Mi-aş încălca datoria faţă de rege, spuse preotul.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Dios, ştii că eu sunt regele!

— Nu. Am o imagine foarte clară a regelui. Tu nu eşti regele, insistă Dios.

Teppic trase cu ochiul peste marginea boxei. Cămila trase cu ochiul peste umărul lui.

Şi atunci *lumea* o luă razna.

Mă rog, şi mai rău decât până atunci.

Toate piramidele scăpărau, umplând cerul cu lumina lor tuciurie în timp ce fraţii Ptaclusp se luptau să ajungă pe platforma de lucru principală.

IIa se prăbuşi pe scânduri, horcăind ca nişte foale vechi. La câteva picioare distanţă, partea înclinată era fierbinte la atingere şi el nu mai avea nici o îndoială că piramida *chiar* scârţâia. Nu dăduse niciodată prea multă atenţie mecanicii în sine spre deosebire de costul construcţiei unei piramide, dar era destul de sigur că zgomotul era greşit ca II şi cu II fac V.

Fratele lui se întinse să atingă piatra, dar îşi trase mâna când mici scântei săriră în jurul degetelor lui.

— Se simte căldura, spuse el. E uluitor!

— De ce?

— Să se încălzească o masă ca asta. Adică, doar tonajul...

— Nu-mi place, Doi-be, zise IIa cu o voce tremurătoare. Hai să lăsăm piatra aici, da? Sunt sigur că va fi în regulă şi dimineaţă trimitem un grup aici, o să ştie cu exactitate ce...

Cuvintele îi fură acoperite când o altă flacără pârâi pe cer şi lovi coloana de aer care dansa la cincizeci de picioare deasupra lor. Apucă o parte a schelei.

— La Sod cu asta! răcni el. Mă car.

— Stai o clipă, zise IIb. Adică, *ce* scârţâie? Piatra nu poate să scârţâie.

— Toată schela asta nenorocită se mişcă, nu fi tâmpit! Se holbăcu ochii ieşiţi din orbite la fratele lui. Spune-mi că e schela, se rugă el.

— Nu, acum sunt sigur. Vine dinăuntru.

Se uitară fix unul la altul şi apoi la scara de nuiele care ducea în vârf sau unde ar fi trebuit să fie vârful.

— Haide! îl îndemnă IIb. Nu se poate aprinde, îşi caută moduri de descărcare...

Se auzi un sunet la fel de puternic ca geamătul continentelor.

Teppic îl simţi. Simţi că pielea îi era cu câteva măsuri mai mică. Simţi că cineva îl ţinea de urechi şi încerca să îi smulgă capul.

Îl văzu pe căpitanul gărzii căzând în genunchi, luptându-se să-şi scoată coiful şi sări peste boxă.

Încercă să sară peste boxă. Totul era anapoda, iar el ateriză greoi pe o podea care părea nehotărâtă dacă să devină perete. Reuşi să se ridice în picioare şi fu tras într-o parte, dansând cu stângăcie prin grajd pentru a-şi păstra echilibrul.

Grajdurile se întindeau şi se strângeau ca o imagine într-o oglindă de bâlci. Se dusese să vadă unele odată în Ankh, ei trei riscând câte o jumătate de bănuţ fiecare ca să viziteze minunăţiile ambulante ale Bazarului Călător Îţi Ia Răsuflarea al Doctorului Mooner. Dar atunci ştiai că era doar sticla îndoită care îţi făcea un cap ca un cârnat şi picioare ca nişte mingi de fotbal. Teppic îşi dorea să fie la fel de sigur că ceea ce se întâmpla în jurul său ar fi permis o explicaţie atât de inofensivă. Probabil că ţi-ar fi *trebuit* o oglindă deformată ca să faci totul să pară normal.

Fugi împleticindu-se către Ptraci şi marele preot, în timp ce lumea se umfla şi se subţia în jurul său, şi fu răsplătit imediat văzând-o pe fată cum scapă din strânsoarea lui Dios şi-l pocneşte peste ureche.

Înainta ca printr-un vis, cu distanţele schimbându-se de parcă realitatea ar fi fost un elastic. Un alt pas îl aruncă cu forţă în cei doi. O apucă pe Ptraci de braţ, merse clătinându-se la boxa cămilei, unde creatura încă rumega şi urmărea scena cu ceea ce este cel mai aproape de un interes temperat la o cămilă, şi înhăţă căpăstrul.

Nimeni nu părea dornic să-i oprească în timp ce se ajutau unul pe altul să iasă în noaptea nebună.

— Ajută dacă închizi ochii.

Teppic încercă. Funcţiona. O parte din curte, despre care ochii îi spuneau că este un dreptunghi tremurător ale cărui laturi zbârnâiau ca nişte corzi de arc deveni, ei, doar o curte sub picioarele lui.

— Mamă, deşteaptă mişcare, zise el. Cum ţi-a dat prin cap?

— Întotdeauna închid ochii când mi-e frică, spuse Ptraci.

— Bun plan.

— Ce se întâmplă?

— Nu ştiu. Nu vreau să aflu. Cred că ar fi o idee nemaipomenit de bună s-o ştergem de aici. Cum ziceai că faci o cămilă să îngenuncheze? Am oricâte lucruri ascuţite vrei.

Cămila, care înţelegea foarte bine limba oamenilor când venea vorba de ameninţări, îngenunche cu graţie. Se căţărară pe ea şi peisajul se clătină iar, când animalul se ridică în picioare.

Cămila ştia foarte bine ce se întâmpla. Trei stomacuri şi un sistem digestiv ca o distilerie îţi oferă o grămadă de timp pentru cugetare.

Nu degeaba matematicile superioare sunt inventate de obicei în ţările calde. Este din cauza rezonanţei morfice a tuturor cămilelor, care au acea expresie dispreţuitoare şi faimoasele buze răsfrânte ca o urmare firească a abilităţii de a rezolva ecuaţii de gradul al doilea.

Îndeobşte, lumea nu îşi dă seama că aceste animale au o aptitudine înnăscută pentru matematicile superioare, mai ales atunci când implică balistica. Aceasta s-a dezvoltat din necesitate, aidoma coordonări mână-ochi la oameni, a camuflajului cameleonului şi a abilităţi recunoscute a delfinilor de a salva înotătorii de la înec dacă există posibilitatea ca a-i sfâşia în două să fie observat şi să fie comentat defavorabil de alţi oameni.

De fapt, cămilele sunt mult mai inteligente decât delfinii[25]. Sunt atât de isteţe, încât şi-au dat repede seama că cel mai prudent lucru pe care îl poate face un animal inteligent, dacă doreşte ca descendenţii lui să nu petreacă o grămadă de timp pe o masă cu electrozi înfipţi în creier sau punând mine pe fundul navelor sau fiind luaţi de sus cu severitate de zoologi, este să fie fie al naibii de sigur că oamenii nu află. Deci, cu multă vreme în urmă, au abordat un stil de viaţă care, în schimbul unui anumit grad de cărăuşie şi îmboldire cu bâtul, le oferea hrana şi îngrijirea potrivite şi ocazia de a-i scuipa pe oameni în ochi fără să păţească nimic.

Iar această cămilă anume, rezultatul a milioane de ani de selecţie naturală pentru a produce o creatură care să poată număra firele de nisip în timp ce calcă pe el şi să îşi închidă nările când vrea şi să supravieţuiască multe zile sub soarele arzător fără apă, se chema Nenorocitule.

Şi era, de fapt, cel mai mare matematician din lume.

Nenorocitule se gândea: aici pare să aibă loc o instabilitate dimensională crescândă, oscilând între zero şi patruzeci şi cinci degrade, după cum arată. Cât de interesant. Mă întreb ce o provoacă? Fie V egal 3. Fie Tau egal Chi/4. *mofmorfmorf.* Fie Kappa/y un câmp tensor diferenţial Afurisit-Împuţit[26] cu patru coeficienţi de rotire imaginari...

[25]Niciodată să nu ai încredere într-o specie care rânjeşte tot timpul. Pune ceva la cale. (n. a.)

Ptraci îl pocni în cap cu sandaua.

— Haide, dă-i drumu'! ţipă ea.

Dar Nenorocitule se gândea: Prin urmare, H la puterea corectăe gal V/s. *morfmorfmorf* astfel, în notaţie hipersilogică...

Teppic se uită în urmă. Distorsiunile stranii ale peisajului păreau să se calmeze, iar Dios...

Dios fugea din palat şi chiar reuşise să găsească câteva gărzi ale căror frică de nesupunere o depăşea pe cea de lumea misterios deformată.

Nenorocitule stătea cu stoicism nemişcat, rumegând...*morfmorfmorf* ceea ce ne dă o oscilaţie de reducere interesantă. Care ar fi perioada acesteia? Fie perioada = x. *morfmorfmorf F*ie= timp. Fie perioada iniţială...

Ptraci ţopăia pe gâtul lui şi îl lovea cu putere cu călcâiele, o acţiune care ar fi făcut orice mascul antropoid să urle şi să se dea cu capul de perete.

— Nu se mişcă! N-o loveşti?

Teppic îşi lovi palma cât de tare putu de pielea lui Nenorocitule, stârnind un nor de praf şi amorţindu-şi fiecare nerv din degete. Era ca şi cum ai fi dat într-un sac mare plin de umeraşe.

— Haide, mormăi el.

Dios ridică o mână.

— Staţi, în numele regelui! strigă el.

O săgeată lovi în cocoaşa lui Nenorocitule.

... Egal 6,3 în perioadă. Reducere. Asta ne dă... au... 314 secunde...

Nenorocitule îşi întoarse gâtul lung în spate. Stufoasele lui sprâncene uriaşe se arcuiră acuzator în timp ce ochii galbeni se mijeau şi focalizau pe marele preot, iar el lăsă pentru o clipă problema interesantă şi dezgropă din memorie matematicile antice familiare pe care rasa lui le perfecţionase cu mult în urmă:

Fie distanţa egal patruzeci şi unu de picioare. Fie viteza vântului egal 2. Vector unu-opt. *morf* Fie vâscozitatea egal 7...

Teppic scoase un cuţit de aruncat.

Dios inspiră adânc. „O să dea ordin să tragă în noi, se gândiTeppic. În numele meu, în regatul meu, o să fiu omorât."

... Unghi doi-cinci. *morf* Foc.

A fost un voleu magnific. Admirabil, bolul alimentar se ridicase, se rotise şi lovise cu un sunet ca, un sunet ca jumătate de livră de iarbă semidigerată lovind faţa cuiva. Nimic altceva nu putea suna la fel.

Tăcerea care urmă ţinu locul ovaţiilor.

[26]Recunoscut ca fiind cel mai mare matematician cămilă din toate timpurile, a inventat o matematică a spaţiului în opt dimensiuni în timp ce şedea pe burtă cu nările închise în mijlocul unei furtuni de nisip violente. (n. a.)

Peisajul începu iar să se deformeze. În mod clar, ăsta nu era un loc în care să zăboveşti. Nenorocitule se uită la picioarele lui din faţă.

Fie picioare egal patru...

Începu să fugă cu stângăcie. Cămilele, se pare, au mai mulţi genunchi decât orice alt animal, iar Nenorocitule gonea ca o locomotivă cu abur, cu o grămadă de mişcări inutile în unghi drept faţă de direcţia de înaintare, însoţite de o salvă tunătoare de zgomote digestive.

— Un animal al dracului de prost, mormăi Ptraci în timp ce se depărtau zvâcnind de palat, dar se pare că până la urmă a înţeles.

... Rata de repetiţie invariabilă de 3,5/z. Ce tot zice acolo, Prostu' Dracului trăieşte în Tsort...

Deşi se legănau prin aer ca şi cum ar fi fost legate cu nişte elastice proaste, picioarele lui Nenorocitule acopereau mult teren şi deja ţopăiau pe străzile de pământ tasat, adormite, ale oraşului.

— Iar începe, nu? spuse Ptraci. Eu îmi închid ochii din nou.

Teppic dădu din cap. Casele din jurul lor, încinse ca nişte cărămizi refractare, îşi făceau iar dansul lor de oglindă cu încetinitorul, iar drumul se ridica şi cobora într-un fel pe care terenul solid nu ar trebui să-l adopte.

— E ca marea, zise el.

— Eu nu văd[27] nimic, spuse Ptraci cu fermitate.

— Vorbesc de mare. Oceanul. Ştii. Valurile.

— Am auzit de asta. Ne urmăreşte cineva?

Teppic se întoarse în şa.

— Nu, din câte văd, zise el. Se pare că...

De aici vedea dincolo de silueta joasă şi lungă a palatului, peste râu până la Marea Piramidă. Era aproape ascunsă de nori întunecaţi, dar ceea ce putea distinge din ea era, în mod clar, greşit. Ştia că are patru laturi şi le vedea pe toate opt.

Părea să se mişte înainte şi înapoi, dar ceea ce simţea el instinctiv era un lucru periculos dacă îl făceau câteva milioane de tone de piatră. Simţi o nevoie imperioasă de-a se îndepărta de ea. Chiar şi o creatură proastă cum era cămila părea de acord.

Nenorocitule se gândea: ... Delta pătrat. Astfel, presiunea dimensională *k* va avea ca rezultat o transformare de nouăzeci degrade în *Chi*(16/xpu)t pentru o mulţime-K de orice trei invariabile. Sau patru minute, plus sau minus zece secunde...

Cămila privi în jos către labele uriaşe ale picioarelor ei.

Fie viteză egal *galop.*

— Cum ai convins-o să facă asta? zise Teppic.

— Nu eu! O face singură! Ţine-te bine!

[27]Joc de cuvinte intraductibil. În engleză, „a vedea" *(to see)* şi „mare" *(sea)* se pronunţă la fel. (n.tr.)

Asta nu era simplu. Teppic înşeuase cămila, dar neglijase hamul. Ptraci avea părţi întregi din părul cămilei de care să se ţină.Tot ce avea el erau părţi întregi din Ptraci. Oriunde ar fi încercat să-şi pună mâinile, acestea întâlneau piele goală, caldă. Nimic din lunga lui educaţie nu-l pregătise pentru asta, în timp ce, evident, pe Ptraci – totul. Părul ei lung îi biciuia faţa şi mirosea ademenitor a parfum rar[28].

— Ţi-e bine? strigă el peste urletul vântului.

— Mă ţin cu genunchii!

— Trebuie să fie foarte greu!

— E un antrenament special!

Cămilele galopează aruncându-şi picioarele cât mai departe de ele posibil şi apoi fugind să le prindă. Cu încheieturile ţăcănind ca nişte castaniete rebegite, Nenorocitule gonea mâncând pământul pe drumul înclinat care ieşea din vale şi derapa prin defileul care conducea, pe sub stâncile de calcar falnice, către deşertul înalt de dincolo.

Şi în spatele lor, chinuită peste măsură de fluxul inexorabil al geometriei, incapabilă să se descarce de povara Timpului, Marea Piramidă urlă, se ridică de la bază şi, cu întreaga ei masă şuierând prin aer la fel de neoprit ca fiind ceva complet de neoprit, se roti exact cu nouăzeci de grade şi modifică însăşi structura timpului şi spaţiului.

Nenorocitule fugea prin defileu cu gâtul întins la maximum, cu nările puternice căscate ca nişte guri de motor cu reacţie.

— E îngrozită! strigă Ptraci. Animalele ştiu întotdeauna despre asta!?

— Despre ce?

— Incendii în pădure şi alte lucruri!

— Nici n-avem copaci!

— Bine, potopuri şi... şi lucruri! Au un instinct nativ ciudat!

... Phi 1700[u/v]. Lateral e/y. Egal o parte de şapte până la doisprezece...

Sunetul îi lovi. Era la fel de tăcut ca o păpădie la miezul nopţii, dar avea *presiune.* Se rostogolea peste ei, sufocant ca o catifea, scârbos ca un caltaboş zdrobit.

Şi dispăru.

Nenorocitule mergea la pas acum, o procedură care implica instrucţiuni precise pentru fiecare picior în parte.

Se simţea o eliberare, o uşurare.

Nenorocitule se opri. În lumina de dinaintea răsăritului zărise un pâlc de tufişuri ţepoase care creşteau printre pietrele de pe marginea drumului.

... Unghi la stânga, x egal 37. y egal 19. z egal 43. *Muşcă...*

[28]Un efect obţinut prin distilarea testiculelor unei specii de urs mic, care trăieşte în copaci, în vomă de balenă, la care se adaugă un pumn de petale de trandafir. Probabil că Teppic nu s-ar fi simţit mai bine dacă ar fi ştiut asta. (n.a.)

Pacea se pogorî. Nu se auzea nimic, în afară de eructaţiile tractului digestiv al cămilei şi de cântecul modulat al unei bufniţe de deşert din depărtare.

Ptraci alunecă de la locul ei şi ateriză cu stângăcie.

— Fundul meu, anunţă ea deşertului în general, este o băşică uriaşă.

Teppic sări jos şi pe jumătate fugi, pe jumătate se împletici pe grohotişul de lângă marginea drumului, apoi alergă pe platoul de calcar crăpat până când ajunse într-un loc de unde putea vedea bine valea.

Nu mai era acolo.

Era încă întuneric atunci când Dil, maestrul îmbălsămător se trezi, corpul său vibrând de senzaţia că era ceva în neregulă. Se dădu jos din pat, se îmbrăcă în grabă şi trase draperia care ţinea loc de uşă.

Noaptea era moale şi catifelată. Acoperit de zumzăitul insectelor, mai era un sunet, un zgomot ca de prăjit, o sfârâială slabă la limita auzului.

Poate că asta îl trezise.

Aerul era cald şi umed. Vălătuci de ceaţă se ridicau din fluviu şi...

Piramidele nu se descărcau.

Crescuse în această casă; fusese în familia lor de maeştri îmbălsămători de mii de ani, iar el văzuse piramidele descărcându-se atât de des, încât nu le mai lua în seamă, nu mai mult decât îşi lua în seamă propria respiraţie. Dar acum erau întunecate şi tăcute, iar liniştea ţipa şi bezna strălucea.

Dar asta nu era partea cea mai rea. Când ochii îngroziţi i se ridicară spre cerul gol de deasupra necropolei, văzură stelele şi pe ce erau ele prinse.

Dil era înspăimântat. Şi atunci, când avu timp să se gândească la asta, îi fu ruşine cu el însuşi. „Până la urmă, îşi zise el, este ce mi s-a spus întotdeauna că se află acolo. E de la sine înţeles. Doar că văd clar pentru prima dată.

Gata. Mă face să mă simt mai bine?”

Se întoarse şi o luă la fugă pe stradă, clămpănind din sandale, până la casa care îi găzduia pe Gem şi numeroasa lui familie. Îl trase pe ucenicul care protesta de pe preşul de dormit la comun şi îl târî în stradă, îi întoarse faţa către cer şi şuieră:

— Spune-mi ce vezi!

Gem îşi miji ochii.

— Văd stelele, maestre, zise el.

— Pe ce sunt, băiete?

Gem se relaxă nitel.

— E uşor, maestre. Toată lumea ştie că sunt pe corpul zeiţei Nept care se arcuieşte din... oh, la naiba!

— O vezi şi tu?

— Oh, măiculiţă, şopti Gem şi alunecă în genunchi.

Dil dădu din cap. Era un om religios. Era o mare consolare să ştii că zeii erau acolo. Să ştii că erau *aici* era partea înspăimântătoare.

Deoarece trupul unei femei se arcuia peste ceruri, albăstrui, uşor neclar în lumina stelelor fluide.

Era enormă, de dimensiuni interstelare. Umbra dintre sânii ei galactici era o nebuloasă întunecată, curba stomacului, o poleială de gaze luminoase, buricul ei, incandescenţa întunecată şi clocotită în care se năşteau noile stele. Nu sprijinea cerul. Ea era cerul.

Imensa ei faţă tristă, cu capul în jos pe orizontul dinspre Rotirea Discului, se uita drept la Dil. Iar el îşi dădea seama că puţine lucruri pot zdruncina credinţa ca a vedea, clar şi precis, obiectul acelei credinţe. Atunci încetează credinţa, pentru că numai e nevoie de ea.

— Oh, Sod! gemu Gem.

Dil îl lovi pe braţ.

— Termină, zise el. Şi vino cu mine.

— Oh, maestre, ce am putea face?

Dil se uită înjur la oraşul adormit. Nu avea nici cea mai vagă idee.

— O să mergem la palat, spuse el hotărât. Probabil e o păcălealăa, a, a întunericului. Oricum, soarele o să răsară imediat.

Porni cu paşi mari, dorindu-şi să poată face schimb de locuri cu Gem şi să arate doar o urmă de groază totală. Ucenicul îl urmă într-un fel de furişat în galop.

— Văd umbre pe stele, maestre! Le vezi şi tu, maestre? Pe lângă marginea lumii, maestre!

— Sunt doar ceţuri, băiete, spuse Dil, ţinându-şi privirea drept înainte cu dârzenie şi păstrându-şi o postură demnă, aşa cum se cuvine Paznicului Uşii din Stânga a Lojei Sodei Cristalizate şi deţinătorului mai multor medalii pentru cusut.

— Uite, zise el. Vezi, Gem, răsare soarele!

Se opriră şi îl priviră.

Apoi Gem scânci foarte slab.

Ridicându-se pe cer, foarte încet, era o uriaşă bilă în flăcări. Şi era împinsă de un cărăbuş-de-bălegar mai mare decât lumile.

Cartea a III-a

Cartea Noului Fiu

Soarele a răsărit, şi pentru că aici nu suntem în Vechiul Regat este un simplu glob de gaz arzând. Noaptea purpurie a deşertului se evaporă sub strălucirea lui de lampă de sudură. Şopârlele o tulesc în crăpăturile dintre pietre. Nenorocitule s-a aşezat în umbra slabă a ceea ce a rămas din tufişuri, se uită ca nebunul la peisaj şi începe să rumege şi să calculeze rădăcini pătrate în baza şapte.

Teppic şi Ptraci au găsit în cele din urmă umbra unui pinten de calcar şi stau jos privind posomorâţi la valurile de căldură care se ridică unduindu-se din pietre.

— Eu nu înţeleg, spuse Ptraci. Ai căutat peste tot?

— E o ţară! N-are cum să cadă naibii printr-o gaură din pământ!

— Atunci unde e? întrebă Ptraci pe un ton neutru.

Teppic mârâi. Căldura lovea ca un ciocan, dar păşi peste pietre ca şi cum trei sute de mile pătrate s-ar fi putut ascunde sub o pietricică sau după un tufiş.

Realitatea era că drumul se scufunda între stânci, dar aproape imediat se ridica iar şi continua peste dune în ceea ce era, destul declar, Tsort. Recunoscuse un sfinx erodat de vânt care fusese pus drept piatră de hotar; legenda spunea că în vremuri de restrişte naţională cruntă rătăceşte pe graniţă, deşi legenda nu explica limpede de ce.

Ştia că ajunseseră în Ephebe. Ar fi trebuit să privească peste valea, fertilă şi presărată cu piramide a Djelului, care se întindea între cele două ţări.

Petrecuse o oră căutând-o.

Era inexplicabil. Era straniu. Era, de asemenea, şi foarte jenant.

Îşi puse mâna streaşină la ochi şi se uită în jur pentru a mia oară la terenul tăcut, care se cocea. Şi îşi mişcă capul. Şi văzu Djelibeybi.

Preţ de o clipă în trecu scânteind prin faţa ochilor. Îşi smuci capul înapoi şi îl văzu iar, o explozie scurtă de culoare ceţoasă care dispăru de îndată ce se concentră asupra ei.

Câteva minute mai târziu, Ptraci îl urmări cu privirea din umbră şi îl văzu stând de-a buşilea. Când începu să întoarcă pietrele, hotărî că el stătuse destul în soare.

Teppic îşi scutură mâna ei de pe umăr şi făcu gesturi nerăbdătoare.

— Am găsit-o! Scoase un cuţit din geantă şi începu să împungă pietrele.

— Unde?

— Aici!

Ea puse un deget cu inel pe fruntea lui.

— Oh da, zise ea. Înţeleg. Da. În regulă. Acum cred că ai face bine să vii la umbră.

— Nu, serios! Aici! Uite!

Ea se lăsă pe vine şi se zgâi la piatră ca să-i facă pe plac.

— E o crăpătură, spuse ea cu un aer de îndoială.

— Uită-te la ea, vrei? Trebuie să-ţi întorci capul şi să te uiţi cu coada ochiului, cumva. Pumnalul lui Teppic plesni crăpătura, care nu era mai mult decât o linie ştearsă pe piatră.

— Ei, se duce departe, zise Ptraci, uitându-se fix la pământul ars.

— De la A Doua Cataractă până în Deltă, spuse Teppic. Ajută dacă îţi acoperi un ochi. Te rog, încearcă. Te rog!

Ea îşi puse o mână şovăielnică pe un ochi şi îl miji pe celălalt, supusă, către piatră.

În cele din urmă zise:

— Nu merge, nu... văăăd...

Rămase nemişcată pentru o clipă, apoi se aruncă într-o parte pe pietre. Teppic încetă să mai încerce să înfigă cuţitul în crăpătură şi se târî până la ea.

— Eram chiar pe margine! se văicări ea.

— Ai văzut-o? întrebă el plin de speranţă.

Ea dădu din cap şi, cu mare grijă, se ridică în picioare şi se trase înapoi.

— Da, zise Ptraci cu răceală. Poţi să-mi dai brăţările, te rog?

— Ce?

— Brăţările mele. Le-ai pus în buzunar. Le vreau, te rog.

Teppic dădu din umeri şi scotoci în geantă. Brăţările erau în mare parte din aramă, cu câteva bucăţele de email ciobit. Ici şi colo, meşteşugarul încercase, fără prea mare succes, să facă ceva interesant cu căpăţele răsucite de sârmă şi cu bucăţi de sticlă colorată. Ea le luă şi şi le puse.

— Au vreo semnificaţie ocultă? se interesă el.

— Ce înseamnă ocult? întrebă ea.

— Oh. Atunci la ce-ţi trebuie?

— Ţi-am zis. Nu mă simt complet îmbrăcată fără ele.

Teppic ridică din umeri şi începu să lovească din nou cu cuţitul în crăpătură.

— De ce faci asta? întrebă ea.

El se opri şi se gândi.

— Nu ştiu, recunoscu el. Dar ai văzut valea, nu?

— Da.

— Bine, atunci?

— Atunci ce?

Teppic îşi dădu ochii peste cap.

— Nu ţi-a trecut prin cap că e cam, ei, ciudat? O ţară întreagă să dispară? Nu vezi aşa ceva în fiecare zi, la naiba!

— Eu de unde să ştiu? Nu am mai ieşit din vale niciodată. Nu ştiu cum ar trebui să arate din afară. Şi nu înjura.

Teppic clătină din cap.

— Cred că o să mă duc să mă întind la umbră, zise el. La ce a mai rămas din ea, adăugă, deoarece lumina arămie a soarelui ardea umbrele. Se împletici către pietre şi o privi.

— Toată valea s-a închis, reuşi el într-un final. Toţi oamenii...

— Am văzut focuri de gătit, spuse Ptraci, prăbuşindu-se lângă el.

— Are ceva de a face cu piramida, zise el. Arăta foarte ciudat chiar înainte să plecăm. E magie, sau geometrie, sau nici una dintre astea. Cum crezi că ne mai putem întoarce?

— Nu vreau să mă întorc. De ce aş vrea să mă întorc? Pe mine mă aşteaptă crocodilii. Nu mă întorc, nu doar pentru crocodili.

— Hm. Poate că aş putea să te graţiez sau cam aşa ceva, spuseTeppic.

— Oh da, încuviinţă Ptraci privindu-şi unghiile. Ziceai că eşti regele, nu?

— Sunt regele! Regatul meu e – Teppic ezită, neştiind în ce direcţie să îşi îndrepte degetul – undeva. Sunt regele lui.

— Nu arăţi ca regele, zise Ptraci.

— De ce?

— Purta o mască de aur.

— Eram eu!

— Deci tu ai ordonat să fiu aruncată la crocodili?

— Da! Adică, nu. Teppic ezită. Adică, regele a făcut-o. Într-un fel. Oricum, eu te-am salvat, adăugă el galant.

— Na, poftim. În orice caz, dacă ai fi regele, ai fi şi zeu. Acum nu te porţi chiar ca un zeu.

— Da? Bine. Hm. Teppic ezită iar. Nepăsarea literală a lui Ptraci însemna că frazele inocente trebuiau examinate cu grijă înainte de a fi trimise în lume.

— Practic, sunt bun la a face soarele să răsară, spuse el. Deşi nu ştiu cum. Şi râurile. Dacă vrei să se umfle vreun râu, eu sunt omul tău. Zeul adică.

Amuţi ca şi cum i-ar fi venit o idee.

— Mă întreb ce se întâmplă acolo fără mine? zise el.

Ptraci se ridică şi porni prin defileu.

— Unde te duci?

Ea se întoarse.

— Ei, domnule rege sau zeu, sau asasin, sau ce-oi fi tu, poţi să faci apă?

— Ce, aici?

— Adică de băut. O fi un fluviu ascuns în crăpătura aia, n-o fi, dar nu putem ajunge la el, nu? Aşa că trebuie să mergem undeva unde putem. E atât de simplu, încât cred că până şi regii ar înţelege.

Se grăbi după ea, coborând grohotişul către locul în care Nenorocitule stătea întins cu capul şi gâtul lipite de pământ, dând din urechi din cauza căldurii şi aplicând alene Teoria Integralelor Oscilante

a lui Vită Nesuferita pe o succesiune promiţătoare de numere cisoide. Supărată, Ptraci îi dădu un şut.

— Deci ştii unde e apă? întrebă Teppic.

...E/27. Unsprezece mile.

Ptraci se uită urât la el cu ochii ei încercuiţi cu kohl.

— Adică *tu* nu ştii? Voiai să mă duci în deşert şi nu ştii unde e apa?

— Bine, mă aşteptam să reuşesc să iau cu mine puţină!

— Nici măcar nu te-ai gândit!

— Ascultă, nu poţi să-mi vorbeşti aşa! Sunt rege! Teppic se opri. Ai perfectă dreptate, spuse el. Nu m-am gândit la asta. De unde vin eu, plouă aproape în fiecare zi. Îmi pare rău.

Ptraci se încruntă.

— Cine domneşte[29] aproape în fiecare zi? întrebă ea.

— Nu, mă refer la ploaie. Ştii. Picături mici de apă care vin din cer?

— Ce idee stupidă. De *unde* vii tu?

Teppic păru nefericit.

— Eu vin din Ankh-Morpork. De aici am început. Privi înlungul drumului. Dacă ştiai unde să te uiţi, puteai zări o crăpătură slabă trecând peste pietre. Se căţăra de o parte şi de alta a rocilor, o imperfecţiune de grosime unei linii care, întâmplarea făcea, conţinea un întreg regat de pe malurile fluviului şi 7 000 de ani de istorie.

Urâse fiecare clipă petrecută acolo. Şi acum, îl lăsase pe dinafară. Iar acum, pentru că nu putea, voia să se întoarcă.

Se îndreptă spre el şi îşi acoperi un ochi. Dacă îţi smuceai capul în poziţia potrivită...

Îi trecu repede prin faţa ochilor şi dispăru. Mai încercă de câteva ori, dar nu îl mai văzu.

Dacă aş sparge toate pietrele? Nu, se gândi, e o prostie. E o linie. Nu poţi să intri într-o linie. O linie nu are grosime. E un lucru bine cunoscut din geometrie.

O auzi pe Ptraci venind în spatele lui şi în următorul moment mâinile ei erau pe gâtul lui. Pentru o clipă, se întrebă de unde ştia Strânsoarea Morţii Catharti, dar apoi degetele începură să îi maseze încet muşchii, stresul topindu-se sub mângâierea lor îndemânatică asemeni untului atins de un cuţit fierbinte. Se înfioră când tensiunea dispăru.

— E bine, spuse el.

— Suntem instruite pentru asta. Tendoanele îţi sunt înnodate ca nişte mingi de ping-pong pe un şiret, explică Ptraci.

Recunoscător, Teppic se lăsă pe unul dintre bolovanii care se găseau din belşug la baza stâncii şi lăsă ritmul degetelor ei să îndepărteze problemele de peste noapte.

---

[29]Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, „a ploua” *(to rain)* şi „a domni”*(to reign)* se pronunţă asemănător. (n. tr.)

— Nu ştiu ce să fac, murmură el. E *bine.*

— Să fii slujnică nu înseamnă doar să decojeşti struguri, spuse Ptraci. Prima lecţie pe care o învăţăm este că atunci când stăpânul a avut o zi grea nu e cel mai potrivit moment să-i sugerăm împreunarea Vulpii cu Portocala. Cine zice că trebuie să faci ceva?

— Mă simt responsabil. Teppic îşi schimbă poziţia ca o pisică.

— Dacă ştii de unde să iau o ţiteră, ţi-aş putea cânta ceva liniştitor, propuse Ptraci. Am ajuns până la *Picnicul goblinilor* din Cartea I.

— Adică, un rege n-ar trebui să-şi lase regatul să dispară aşa.

— Toate celelalte fete ştiu să cânte la instrumente cu coarde şi la orice, zise Ptraci melancolică, masându-i umerii. Dar fostul rege spunea că mă preferă pe mine. Spunea că îl înveseleam.

— Adică, o să i se zică Regatul Pierdut, murmură Teppic adormit. Atunci, te întreb, eu cum o să mă simt?

— Spunea şi că îi plăcea cum cânt. Toţi ceilalţi spuneau că sună ca un stol de vulturi care tocmai a dat peste un măgar mort.

— Adică, regele Regatului Pierdut. Ar fi îngrozitor. Trebuie să-l aduc înapoi.

Nenorocitule îşi întoarse încet capul pentru a urmări o muscă de carne bezmetică; în adâncul creierului său pâlpâiau coloane de cifre roşii, detaliind vectorii, viteza şi elevaţia. Conversaţia fiinţelor umane rareori îl interesa, dar îi trecu prin minte că masculii şi femelele se înţeleg întotdeauna mai bine atunci când nici unul nu ascultă în întregime ce spune celălalt. Era mult mai simplu la cămile.

Teppic se holba la linia din piatră. Geometrie. Asta era.

— O să mergem la Ephebe, zise el. Ei ştiu totul despre geometrie şi au nişte idei foarte nesănătoase. Ideile nesănătoase sunt ce mi-ar trebui mie acum.

— De ce porţi toate cuţitele şi chestiile alea? Adică, serios?

— Hmm? Pardon?

— Toate cuţitele. De ce?

Teppic se gândi la asta.

— Cred că nu mă simt complet îmbrăcat fără ele, spuse el.

— Oh!

Ptraci se uită preocupată în jur, căutând un nou subiect de conversaţie. Introducerea Subiectelor de Discuţie Amuzantă făcea parte şi ea din îndatoririle unei slujnice. Nu fusese niciodată prea bună la asta. Celelalte fete găseau o varietate uluitoare: orice de la obiceiurile de împerechere la crocodili, până la speculaţii despre viaţa din Lumea de Dincolo. Ei i se părea greu după ce termina de vorbit despre vreme.

— Deci, zise ea. Ai omorât mulţi oameni, bănuiesc?

— Mm?

— Ca asasin, adică. Eşti plătit să omori oameni. Ai omorât mulţi? Ştii că îţi încordezi prea tare muşchii spatelui?

— Nu cred că ar trebui să vorbesc despre asta, spuse el.

— Trebuie să ştiu. Dacă o să traversăm deşertul împreună şi aşa mai departe. Mai mult de o sută?

— Doamne, nu.

— Bine, mai puţin de cincizeci?

Teppic se întoarse pe partea cealaltă.

— Uite, chiar şi cei mai faimoşi asasini nu au omorât mai mult de treizeci de oameni în toată viaţa lor, zise el.

— Mai puţin de douăzeci, atunci?

— Da.

— Mai puţin de zece?

— Cred că, spuse Teppic, cel mai bine ar fi un număr între zero şi zece.

— Ca să ştiu şi eu. Lucrurile astea sunt importante.

Merseră înapoi la Nenorocitule. Dar acum Teppic părea să se gândească la ceva.

— Toată adunarea asta... zise el.

— Împreunare, îl corectă Ptraci.

— Tu... ăă... mai mult de cincizeci de oameni?

— O astfel de femeie se cheamă *altfel,* spuse Ptraci, dar fără prea multă supărare.

— Scuze. Mai puţin de zece?

— Să spunem, zise Ptraci, un număr între zero şi zece.

Nenorocitule scuipă. La douăzeci de picioare distanţă, musca de carne fu luată direct din zbor şi lipită de o piatră din spatele ei.

— Uimitor cum o face, nu, spuse Teppic. Cred că e un instinct animalic.

Nenorocitule îi aruncă o privire trufaşă pe sub genele lui care măturau deşertul şi se gândi:

... Fie z = ei0. *morfmorfmorf* Apoi dz = ieşi0ţd0 = izd0 sau d0= dz/iz...

Ptaclusp, încă în cămaşă de noapte, rătăcea fără ţintă printre sfărâmăturile de la baza piramidei.

Zumzăia ca o turbină. Ptaclusp nu ştia de ce, nu ştia nimic despre uriaşa eliminare de energie care îi răsucise dimensiunile cu nouăzeci de grade şi care le ţinea aşa împotriva unor presiuni imense, dar cel puţin schimbările temporale tulburătoare păreau să se fi oprit. Erau mai puţini fii decât fuseseră până atunci; de fapt, i-ar fi fost de ajuns să găsească unul sau doi.

Mai întâi, descoperi vârful de piramidă, care era spart, învelişul de electrum desfăcându-se de pe el. În căderea lui de pe piramidă, lovise statuia lui Hat Zeul cu Cap de Vultur, îndoind-o de la mijlocşi dându-i o expresie de uşoară surprindere.

Un geamăt slab îl făcu să tragă de rămăşiţele unui cort. Sfâşie pânza grea şi îl dezgropă pe IIb, care clipi spre el în lumina gri.

— N-a mers, tată, gemu el. Aproape îl suisem acolo şi pe urmă s-a *răsucit cu* totul!

Constructorul ridică o bârnă de pe picioarele fiului său.

— Ţi-ai rupt ceva? zise el încet.

— Cred că am doar nişte vânătăi. Tânărul arhitect se ridică în capul oaselor, strâmbându-se şi îşi întinse gâtul să se uite înjur.

— Unde e IIa? întrebă el. Era mai sus ca mine, aproape în vârf...

— L-am găsit, zise Ptaclusp.

Arhitecţii nu sunt renumiţi pentru atenţia lor la variaţiile subtile de sens, dar IIb auzi plumbul din vocea tatălui său.

— Nu e mort, da? şopti el.

— Nu cred. Nu sunt sigur. E viu. Dar. Se mişcă... se mişcă...Ei, mai bine vii să vezi tu. Cred că i s-a întâmplat ceva cuantic.

Nenorocitule înainta greoi, la o viteză de aproximativ 1,247 metri pe secundă, calculând coordonate conjugate complexe pentru a alunga plictiseala în timp ce copitele lui imense, ca nişte farfurii, făceau nisipul să scârţâie.

Lipsa degetelor a fost un alt mare imbold în dezvoltarea intelectului cămilei. Dezvoltarea matematică umană a fost întotdeauna trasă înapoi de tendinţa instinctivă a oricui ca, atunci când se confruntă cu ceva foarte complex, de felul polinoamelor triforme sau a diferenţialelor parametrice, să numere pe degete. Cămilele au început prin a număra *cifre.*

Şi deşerturile au fost de mare ajutor. Nu sunt multe lucruri care să-ţi distragă atenţia. În ceea ce le priveşte pe cămile, calea spre dezvoltarea intelectuală magnifică a fost că nu aveau prea multe de făcut şi nimic cu care să facă.

Ajunse pe creasta dunei, privi aprobator la nisipurile purtate de vânt din faţa lui şi începu să gândească în logaritmi.

— Cum e în Ephebe? întrebă Ptraci.

— Nu am fost niciodată acolo. Se pare că e condusă de un Tiran.

— Atunci, sper să nu ne întâlnim cu el.

Teppic clătină din cap.

— Nu e chiar aşa, zise el. Au un Tiran nou la fiecare cinci ani şi mai întâi îi fac ceva. Ezită. Cred că îl *voi-teză.*

— Asta e ceva cum se face la motani, tauri şi alte animale?

— Ăăă...

— Ştii tu. Ca să nu se mai bată şi să fie mai paşnici.

Teppic se strâmbă.

— Sincer, nu sunt sigur, spuse el. Dar nu cred. Au ceva cu care o fac, cred că se cheamă mocraţie şi înseamnă că toată lumea din ţară poate să zică cine să fie noul Tiran. Un om, un... Se opri. Lecţia de istorie politică părea să fi avut loc cu foarte mult timp înurmă şi

prezentase concepte necunoscute în Djelibeybi sau în Ankh-Morpork, la drept vorbind. Făcu o încercare, totuşi. Un om, un vit.

— Deci asta e pentru voitare?

El dădu din umeri. Ar fi putut fi, din câte ştia.

— Ideea este, totuşi, că oricine o poate face. Sunt foarte mândri de asta. Toată lumea are... Ezită iar, sigur acum că lucrurile nu erau în regulă... vitul. În afară de femei, fireşte. Şi de copii. Şi de infractori. Şi de sclavi. Şi de oameni de altă naţionalitate. Şi de oameni cu care nu sunt de acord din, ăă, diferite motive. Şi de mulţi alţi oameni. Dar toată lumea, în afară de ei. E o civilizaţie foarte luminată.

Ptraci se gândi o vreme la asta.

— Şi asta e mocraţie, da?

— Au inventat-o în Ephebe, ştii, spuse Teppic, simţind nedesluşit că ar fi trebuit s-o apere.

— Fac pariu că n-au reuşit s-o exporte, rosti Ptraci cu convingere.

Soarele nu era doar o minge de bălegar în flăcări împinsă pe cer de un gândac uriaş. Era şi o barcă. Depindea de cum te uitai la el.

Lumina era în neregulă. Avea o calitate plată, ca apa lăsată în pahar săptămâni întregi. Nu avea nici o bucurie. Lumina, dar fără viaţă; mai degrabă ca lumina puternică a lunii decât ca aceea a zilei.

Dar Ptaclusp era mai îngrijorat pentru fiul său.

— Ştii ce are? spuse el.

Celălalt fiu îşi muşca nefericit condeiul. Îl durea mâna. Încercase să îşi atingă fratele, dar şocul pârâitor îi luase pielea de pe degete.

— S-ar putea, îndrăzni el.

— Poţi să-l vindeci?

— Nu cred.

— Ce *are,* atunci?

— Bine, tată. Când eram pe piramidă... ei, când nu se putea descărca... vezi tu, sunt sigur că a răsucit... timpul, înţelegi, e o altă dimensiune... hm.

Ptaclusp îşi dădu ochii peste cap.

— Termină cu sporovăiala de arhitect, băiete, zise el. Ce a păţit?

— Cred că este dereglat dimensional, tată. Timpul şi spaţiul s-au cam încurcat pentru el. De aia se mişcă tot timpul în lateral.

Ptaclusp IIb îi zâmbi curajos tatălui său.

— *Întotdeauna* s-a mişcat lateral, spuse Ptaclusp.

Fiul său oftă.

— Da, tată, zise el. Dar atunci era normal. Toţi contabilii se mişcă aşa. Acum se mişcă în lateral pentru că e ca, ei, e ca Timpul pentru el.

Ptaclusp se încruntă. Faptul că aluneca uşurel în lateral nu era singura problemă a lui IIa. De asemenea era plat. Nu plat ca o coală, cu faţă, spate şi margine – ci plat din orice parte.

— Mă face să mă gândesc la oamenii din fresce, spuse el. Unde e adâncimea lui sau cum îi zice?

— Cred că e în Timp, spuse IIb deznădăjduit. Al nostru, nu al lui.

Ptaclusp păşi în jurul fiului său, observând cum îl urmărea platitudinea. Îşi scărpină bărbia.

— Deci poate să meargă în timp, da? rosti el încetişor.

— S-ar putea, da.

— Crezi că l-am putea convinge să facă o plimbare până în urmă cu câteva săptămâni şi să ne spună să nu construim afurisita de piramidă?

— Nu poate comunica, tată.

— Asta nu s-a *schimbat* prea mult, atunci. Ptaclusp se aşeză pe sfărâmături ţinându-şi capul în mâini. Se ajunsese la asta. Un fiu normal şi prost, unul plat ca o umbră. Şi ce fel de viaţă ar fi putut duce sărmanul copilaş plat? Ar trece prin viaţă fiind folosit la deschis zăvoare, la curăţat gheaţa de pe parbrize şi va dormi ieftin în presele de pantaloni din camerele de hotel[30]. A fi în stare să intre pe sub uşi şi să citească cărţile fără să le deschidă nu ar fi fost o compensaţie prea mare.

IIa alunecă în lateral, un decor plat în peisaj.

— Nu putem face chiar *nimic?* Zise el. Să-l împăturim frumos sau altceva?

IIb dădu din umeri.

— Am putea să punem ceva în drum. Asta ar fi o idee bună. Ar împiedica să i se întâmple ceva şi mai rău pentru că, hm, nu ar avea un timp în care să se întâmple. Cred.

Împinseră statuia îndoită a lui Hat Zeul cu Cap de Vultur în calea celui plat. După un minut sau două, alunecarea lui uşoară în lateral îl aduse lângă aceasta. Se produse o scânteie mare şi albastră care topi parțial statuia, dar mişcarea încetă.

— De ce scoate scântei? întrebă Ptaclusp.

— E cam ca descărcarea piramidelor, cred.

Ptaclusp nu ajunsese unde era azi – nu, ar trebui să se corecteze – nu ajunsese unde fusese noaptea trecută fără a vedea, în cele din urmă, avantaje chiar şi în cea mai neobişnuită situaţie.

— O să economisească la îmbrăcăminte, spuse el încet. Adică, poate să şi-o vopsească direct.

— Nu cred că ai înţeles cum stă treaba, tată, zise IIb epuizat. Se aşeză lângă tatăl lui şi privi spre palatul de peste fluviu.

— Acolo se întâmplă ceva, spuse Ptaclusp. Crezi că au observat piramida?

[30]Aceasta este, desigur, o traducere liberă, căci Ptaclusp nu cunoştea cuvintele pentru „gheaţă”, „parbrize” sau „camere de hotel”; este interesant, totuşi, că *Şerpişor Vultur Vultur Vază Linie Unduită Raţă* se traduce exact prin „o presă pentru apărătorile de picioare ale barbarilor”. (n. a.)

— Nu m-ar mira. Până la urmă, s-a rotit cu nouăzeci de grade.

Ptaclusp se uită peste umăr şi dădu încetişor din cap.

— Ce ciudat, zise el. Niţică instabilitate structurală.

— Tată, e o piramidă! Ar fi trebuit s-o descărcăm! Ţi-am *spus!* Forţele implicate, bine, e prea...

O umbră căzu asupra lor. Se uitară în jur. Se uitară în sus. Se uitară un pic mai sus.

— Oh, vai, zise Ptaclusp. E Hat, Zeul cu Cap de Vultur....

Ephebe se întindea în faţa lor, un poem clasic de marmură albă lenevind pe stânca lui, într-un golf de un albastru sclipitor...

— Ce-i aia? spuse Ptraci după ce o studie o vreme cu un ochi critic.

— E marea, zise Teppic. Ţi-am spus, adu-ţi aminte. Valuri şi altele.

— Ai zis că e verde şi dură.

— Uneori este.

— Hm. Tonul ei sugera că nu era de acord cu marea, dar, înainte de a putea explica de ce, auziră sunetul unor voci furioase. Veneau de după o dună de nisip din apropiere.

Pe dună era un afiş.

Spunea, în mai multe limbi: „STAŢIE DE TESTARE A AXIOMELOR.”

Dedesubt, cu litere un pic mai mici, era adăugat: „ATENŢIE – POSTULATE NEREZOLVATE.”

În timp ce îl citeau sau, cel puţin, în timp ce Teppic citea, iar Ptraci nu, se auzi un zbârnâit din spatele dunei, urmat de un clic, urmat de o săgeată vâjâindu-le pe deasupra capetelor. Nenorocitule îi aruncă o privire scurtă, apoi îşi întoarse capul şi se uită fix la o porţiune foarte mică de nisip.

O clipă mai târziu săgeata se înfipse acolo.

Apoi îşi încercă greutatea pe picioare şi făcu o mică socoteală care îi dezvălui că doi oameni fuseseră sustraşi din spatele lui. O adunare arătă că fuseseră incluşi în dună.

— De ce ai făcut asta? spuse Ptraci scuipând nisip.

— Cineva a tras în noi!

— N-aş prea crede. Adică, nu ştiau că suntem aici, nu? Nu trebuia să mă arunci aşa.

Teppic acceptă asta, cam fără tragere de inimă, şi se furişă cu precauţie pe suprafaţa alunecoasă a dunei. Vocile se certau iar:

— Renunţi?

— Pur şi simplu nu avem toţi parametrii corecţi.

— Ştiu eu ce nu avem.

— Ce anume, rogu-te?

— Nu mai avem ţestoase din asta afurisite. Asta nu avem.

Teppic îşi ridică grijuliu capul peste vârful dunei. Văzu o zonă mare liberă, înconjurată de şiruri complicate de indicatoare şi steaguri. În ea erau una sau două clădiri, în cea mai mare parte formate din cuşti şi

câteva alte construcţii complicate pe care nu le putu recunoaşte. În mijloc erau doi bărbaţi – unul mic, gras şi roşcovan, celălalt înalt, zvelt şi cu un aer indescriptibil de autoritate. Erau îmbrăcaţi cu cearşafuri. Adunaţi ciorchine în jurul lor, şi purtând mai nimic, se aflau mai mulţi sclavi. Unul dintre ei ţinea un arc.

Câţiva aveau ţestoase puse pe beţe. Arătau cam jalnic, ca nişte acadele de ţestoasă.

— Oricum, e o cruzime, spuse bărbatul înalt. Sărmanele creaturi. Arată aşa de trist când dau din picioruşe.

— Logic este imposibil ca săgeata să le lovească! Grăsanul îşi ridică mâinile. N-ar trebui să se întâmple! Sigur îmi dai modelul greşit de ţestoasă, adăugă el acuzator. Ar trebui să încercăm iar, cu ţestoase mai iuţi.

— Sau cu săgeţi mai încete?

— Se poate, se poate.

Teppic auzi un zgomot slab lângă bărbia lui. Acolo era o mică ţestoasă care trecea grăbită pe lângă el. Avea câteva urme de ricoşare pe carapace.

— Mai încercăm o dată, spuse grăsanul. Se întoarse către sclavi. Voi duceţi-vă şi găsiţi ţestoasa aia.

Micuţa creatură îi aruncă lui Teppic o privire în care se amestecau rugămintea şi speranţa. El se uită fix la ea, apoi o ridică grijuliu şi o vârî după o piatră.

Se lăsă să alunece pe dună înapoi la Ptraci.

— Acolo se întâmplă ceva foarte ciudat, zise el. Trag în ţestoase.

— De ce?

— Habar n-am. Se pare că ăştia cred că ţestoasele ar trebui să fie în stare să fugă.

— Ce, de o săgeată?

— Cum spuneam. Foarte ciudat. Stai aici. Fluier dacă e sigur să vii după mine.

— Ce faci dacă *nu* e sigur?

— Ţip.

Se căţără iar pe dună şi, după ce îşi scutură cât nisip putu de pe haine, se ridică şi îşi flutură pălăria către micul grup. O săgeată i-o zbură din mână.

— Hopa! zise grăsanul. Scuze!

Alergă pe nisipul cu urme de picioare până la locul în care Teppic stătea şi se uita la degetele care îl usturau.

— Abia l-am luat în mână, spuse el cu vocea întretăiată. Mii de scuze, nu mi-am dat seama că e încărcat. Ce-o să crezi despre mine?

Teppic inspiră adânc.

— Xeno mă cheamă, gâfâi grasul înainte să poată vorbi. Eşti rănit? Noi chiar am pus nişte semne de avertizare, sunt sigur. Ai venit de peste deşert? Cred că ţi-e sete. Vrei ceva de băut? Cine eşti? N-ai văzut

o ţestoasă pe-acolo? Ale naibii de iuţi creaturi, dispar ca fulgerul, n-ai cum să le opreşti pe afurisite.

Teppic expiră iar.

— Ţestoase? zise el. Vorbim despre acele, ştii, pietre cu picioare?

— Exact, exact, spuse Xeno. Le scapi o clipă din ochi, şi *vruum!*

— Vruum? se miră Teppic. Ştia ce sunt ţestoasele. În Vechiul Regat existau ţestoase. Li se putea spune într-o grămadă de feluri – vegetariene, răbdătoare, gânditoare, chiar maniaci sexuali extrem de perseverenţi şi de insistenţi – dar niciodată, până acum, iuţi. Iute era un cuvânt asociat cu ţestoasele tocmai pentru că nu erau aşa.

— Eşti sigur? zise el.

— Cel mai rapid animal de pe faţa Discului, ăsta-i ţestoasa obişnuită, spuse Xeno, dar avu eleganţa să pară ambiguu. Din punct de vedere logic[31], adică, adăugă el.

Bărbatul înalt îi făcu un semn din cap lui Teppic.

— Nu-l lua în seamă, băiete, îl îndemnă el. Nu face decât să se acopere pentru accidentul de săptămâna trecută.

— Ţestoasa *chiar* a întrecut iepurele, spuse Xeno îmbufnat.

— Iepurele era *mort,* Xeno, rosti răbdător bărbatul înalt. Pentru că tu ai tras în el.

— Ţinteam în ţestoasă. Ştii, încercând să combin două experimente, să reduc preţiosul timp de cercetare, să mă folosesc din plin de resursele – Xeno gesticulă cu arcul, care acum avea o altă săgeată în el.

— Scuzaţi-mă, spuse Teppic. Puteţi să-l laşi niţel jos? Eu şi prietena mea am bătut cale lungă şi ar fi drăguţ să nu se mai tragă în noi.

---

[31]Pentru toţi cei lipsiţi de un asemenea cadru de referinţă logic, cel mai iute animal* de pe Disc este extrem de nevrotica Puzuma Ambiguă, care se mişcă atât de rapid încât poate chiar ajunge aproape de viteza luminii în câmpul magic al Discului. Aceasta înseamnă că dacă vezi o puzuma, ea nu este acolo. Cei mai mulţi masculi puzuma mor de tineri din cauza afecţiunilor acute de gleznă provocate de alergatul foarte repede după femele care nu sunt acolo şi, firește, dobândind masă suicidală conform teoriei relativiste. Restul mor din cauza Principiului Nesiguranţei al lui Heisenberg, deoarece le este imposibil să ştie cine sunt şi unde sunt *în acelaşi timp,* iar pierderea de concentrare în zigzag pe care aceasta o provoacă înseamnă că puzuma dobândeşte un sentiment identitar doar atunci când se odihneşte – de obicei cam la cincizeci de picioare sub sfărâmăturile care mai rămân din muntele în care tocmai a intrat cu viteză apropiată de cea a luminii. Se zvoneşte că puzuma este cam de dimensiunea unui leopard, cu o blană unică, în carouri alb şi negru, deşi specimenele descoperite de filosofii şi înţelepţii Discului i-au făcut pe aceştia să declare că în starea sa naturală, puzuma este plată, foarte subţire şi moartă. (n. a.)

* Cea mai rapidă *insectă* este molia de cărţi de calibrul 303. S-a dezvoltat în bibliotecile magice, unde este necesar să mănânci foarte repede pentru a evita să fii afectat de radiaţiile taumaturgice. O molie de cărţi de calibrul 303 adultă poate mânca toate cărţile de pe un raft atât de iute, încât ricoşează din perete. (n.a.)

„Cei doi par inofensivi”, se gândi el, şi aproape crezu.

Fluieră. La semnal, Ptraci veni pe după dună, aducându-l pe Nenorocitule. Teppic se îndoi de capacitatea costumului ei de a avea vreun buzunar, dar ea părea să fi reuşit să-şi refacă machiajul, să-şi dea iar cu kohl la ochi şi să-şi aranjeze părul. Se unduia către grup ca un şarpe în atac, hotărâtă să-i lovească pe necunoscuţi cu toată forţa personalităţii ei. De asemenea, ţinea ceva în cealaltă mână.

— A găsit ţestoasa! zise Xeno. Bravo!

Reptila se retrase iute în carapacea ei. Ptraci privi ameninţător. Nu avea prea multe pe lume în afară de ea însăşi şi nu îi plăcea să fie întâmpinată ca o simplă purtătoare de testudinide.

Bărbatul înalt oftă.

— Ştii, Xeno, spuse el, nu pot să nu mă gândesc că ai dat chix cu toată treaba asta cu ţestoasa-şi-săgeata.

Micuţul îl privi ameninţător.

— Problema ta, Ibid, zise el, este că te crezi cea mai mare autoritate în orice.

Zeii Vechiului Regat se trezeau.

Credinţa este o forţă. Una slabă, în comparaţie cu gravitaţia; când se ajunge la mutat munţii din loc, gravitaţia învinge întotdeauna. Însă există, iar acum, când Noul Regat era închis în sine însuşi, plutind liber faţă de restul universului, depărtându-se de consensul general cinstit cu numele de realitate, puterea credinţei se făcea simţită.

Timp de şapte mii de ani, oamenii din Djelibeybi crezuseră în zeii lor.

Acum zeii existau. Aveau, după cum se spune, Set-ul complet[32].

Iar oamenii din Vechiul Regat aflau, de exemplu, că Vut Zeul cu Cap de Câine al Serii arată mult mai bine pictat pe o oală decât atunci când întreaga lui înălţime de şaptezeci de picioare, mârâind şi duhnind, bântuie pe stradă.

Dios şedea în sala tronului, cu masca de aur a regelui pe genunchi, privind în gol prin atmosfera sumbră. Grupul de preoţi mai mici din jurul uşii îşi adună în cele din urmă curajul de a se apropia de el, cu aceeaşi stare de spirit cu care te-ai apropia de un leu furios. Nimeni nu este mai îngrijorat de manifestarea fizică a unui zeu decât preoţii lui; este ca şi cum ar veni revizorii pe neaşteptate.

Doar Koomi stătea puţin mai departe de ceilalţi. Se gândea din greu. Gânduri stranii şi neobişnuite se îngrămădeau pe potecile neurale arareori bătute, îndreptându-se în direcţii de neconceput. Voia să vadă unde duceau.

[32]Seth, fratele lui Isis şi al lui Osiris, este zeul egiptean al răului şi al întunericului. (n. tr.)

— O, Dios, murmură marele preot al lui Ket, Zeul cu Cap de Ibis al Dreptăţii. Care este comanda regelui? Zeii păşesc pe pământ, O, Dios. Unde este regele? Ce ne-ar cere să facem?

— Da, zise marele preot al lui Scrab, împingătorul Mingii Soarelui. Simţi că se aştepta ceva mai mult de la el. Şi pe bună dreptate, adăugă el. Domnia Ta va fi observat că soarele tremură, căci toţi Zeii Soarelui se bat pe el şi – îşi târşâi picioarele – binecuvântatul Scrab a făcut o retragere strategică şi a făcut, hm, o aterizare neprevăzută pe oraşul Hort. Un număr de clădiri i-a atenuat căderea.

— Şi pe bună dreptate, spuse marele preot al lui Thrrp, Căruţaşul Soarelui. Căci, cum ştim cu toţii, stăpânul meu este adevăratul zeu al...

Îşi înghiţi vorbele.

Dios tremura, trupul i se legăna înainte şi înapoi. Ochii i se holbau în gol. Mâinile strângeau masca aproape atât de tare, cât să-şi lase amprentele în aur, iar buzele formau în tăcere cuvintele Ritualului celei de a Doua Ore, care fuseseră spuse în acest moment de mii de ani.

— Cred că este şocul, zise unul dintre preoţi. Ştii, a fost întotdeauna atât de neschimbat în obiceiurile lui.

Ceilalţi se grăbiră să arate că exista cel puţin *ceva* despre care puteau da sfaturi.

— Adu-i un pahar cu apă.

— Pune-i o pungă de hârtie pe cap.

— Sacrifică-i un pui sub nas.

Se auzi un fluierat ascuţit, bufnitura îndepărtată a unei explozii şi un şuierat lung. Câteva fire de abur pătrunseră în încăpere.

Preoţii fugiră pe balcon, lăsându-l pe Dios în vâltoarea moleşitoare a traumei sale, şi descoperiră că mulţimile din jurul palatului priveau pe cer.

— S-ar părea, spuse marele preot al lui Cephut, Zeul Tacâmurilor de Masă, care simţea că ar putea avea o interpretare mai relaxată a situaţiei actuale, că Thrrp a interceptat balonul şi a fost deposedat prin surprindere de Jeht, Cârmaciul Bărcii Globului Solar.

Se auzi un bâzâit din depărtare, ca şi cum câteva miliarde de muşte albastre ar fi decolat speriate, şi o imensă umbră neagră trecu peste palat.

— Dar, zise marele preot al lui Cephut, Scrab vine din nou... da, prinde înălţime... Jeht nu l-a văzut încă, avansează încrezător spre meridian... şi iat-o pe Sessifet, Zeiţa După-Amiezii! Ce surpriză! Ce surpriză! O tânără zeiţă, mai are până să fie remarcată, dar, pe cuvântul meu, cât de promiţătoare, ce încercare uluitoare, eunucilor şi domnilor, şi... da... Scrab l-a interceptat! L-a interceptat!...

Umbrele dansau şi se învârteau pe lespezile balconului.

— ... Şi... ce se întâmplă? Zeii mai bătrâni, nu există un termen pentru asta, cooperează împotriva obraznicilor nou-veniţi! Dar tânăra şi curajoasă Sessifet se ţine pe poziţii, exploatează slăbiciunea... a

câştigat!... şi acum se retrage, se retrage, Gil şi Scrab se pare că se bat, a prins cer liber şi, da, da... da!... e seară! E seară! E *seaaară!*

Tăcere. Preotul îşi dădea seama că toţi se uitau la el.

Apoi cineva spuse:

— De ce urli în păsărească asta?

— Scuze. Nu ştiu ce m-a apucat.

Preoteasa lui Sarduk, Zeiţa Peşterilor, pufni.

— Şi dacă unul dintre ei îl scăpa? se răsti ea.

— Dar... dar... înghiţi în sec. Nu e posibil, nu? Nu chiar? Cred că toţi am mâncat ceva stricat sau am stat prea mult în soare sau altceva. Pentru că, adică, toată lumea *ştie* că zeii nu sunt... adică, soarele e o minge mare de gaz care arde, nu, care se învârte în jurul întregii lumi în fiecare zi şi, şi, şi zeii... bine, ştiţi şi voi, oamenii au mare nevoie să *creadă,* nu mă înţelegeţi greşit...

Koomi, chiar şi cu mintea zumzăindu-i de gânduri perfide, a priceput mai repede decât colegii săi.

— Luaţi-l, băieţi! strigă el.

Patru preoţi l-au înşfăcat de mâini şi de picioare pe ghinionistul adorator al tacâmurilor de bucătărie şi i-au oferit o cursă peste lespezi către marginea balconului, peste parapet şi în apele de culoarea noroiului ale Djelului.

Ieşi la suprafaţă, împroşcând.

— Ce v-a apucat să faceţi asta? întrebă el. *Ştiţi* cu toţii că am dreptate. Nici unul dintre voi nu...

Apele Djelului îşi deschiseră leneş fălcile şi el dispăru, chiar când uriaşa formă înaripată a lui Scrab bâzâi ameninţător pe deasupra palatului şi se depărtă zumzăind către munţi.

— Hm, zise unul dintre ei. Cephut o să fie cam supărat, totuşi, nu?

— Slavă lui Cephut, intonară ei. Pentru orice eventualitate.

— Nu văd de ce, mormăi un preot bătrân din spatele mulţimii. Un afurisit de artist de cuţite şi furculiţe.

Îl înhăţară, el încă protesta, şi îl aruncară în fluviu.

— Slavă lui... Se opriră. Al cui mare preot era, până la urmă?

— Al lui Bunu, Zeul cu Cap de Ţap al Caprelor? Nu ăsta era?

— Slavă lui Bunu, probabil, intonară ei, în timp ce crocodilii sacri se apropiau ca nişte submarine.

Koomi îşi ridică mâinile, implorând. Se spune că o situaţie critică scoate la iveală omul potrivit. El era felul de om care este scos la iveală de situaţiile întortocheate şi neplăcute, iar în capul său chel anumite concluzii începeau să apară, ca lucruri închise ani întregi în pietre. Încă nu era sigur ce erau, dar în mare se refereau la zei, la noua eră, la nevoia unei mâini de fier la conducere şi, poate, la introducerea lui Dios în cel mai apropiat crocodil. Doar acest gând, şi îl copleşea o plăcere interzisă.

— Fraţilor! ţipă el.

— Iartă-mă, spuse preoteasa lui Sarduk.

— Şi surorilor...

— Mulţumesc.

— ...Să ne bucurăm! Preoţii reuniţi rămaseră într-o tăcere totală. Aceasta era o abordare radicală care nu le trecuse până acum prin minte. Şi Koomi le privi feţele ridicate şi simţi un fior cum nu mai trăise niciodată. Erau speriaţi de moarte şi se aşteptau ca el – *el* – să le spună ce să facă.

— Da! zise el. Şi, într-adevăr, pe bună dreptate, vremea zeilor...

— ...Şi a zeiţelor...

— ... Da, şi a zeiţelor, este aproape. Hm.

Mai departe? Ce *avea,* în esenţă, să le spună să facă? Şi apoi se gândi: nu contează. Doar să par destul de încrezător. Bătrânul Dios îi mână întotdeauna, niciodată n-a încercat să-i conducă. Fără el rătăcesc ca o turmă.

— Şi, fraţilor – şi surorilor, desigur – trebuie să ne punem întrebarea, trebuie să ne întrebăm, trebuie, hm, da. Vocea i se ridică iar încrezătoare. Da, trebuie să ne întrebăm *de ce* zeii sunt aproape. Şi neîndoielnic este pentru că nu am fost de ajuns de destoinici în credinţa noastră, pentru că am, hm, am poftit la idoli ciopliţi.

Preoţii schimbară priviri. Aşa făcuseră? Cum se făcea asta, de fapt?

— Şi, da, şi cum e cu sacrificiile? A fost un timp în care sacrificiul era sacrificiu, nu o prostească cu un pui şi nişte flori.

Asta provocă ceva tuse în audienţă.

— Vorbim despre fecioare? spuse şovăielnic unul dintre preoţi.

— *Ahm.*

— Şi de tineri neexperimentaţi, cu siguranţă, zise el repede. Sarduk era una dintre cele mai vechi zeiţe, ale cărei adoratoare nu puneau nimic bun la cale în peşterile sacre; gândul că aceasta rătăcea pe undeva, plină de sânge până la coate, te făcea să plângi.

Lui Koomi îi bubuia inima.

— Ei, de ce nu? spuse el. Era mai bine atunci, nu?

— Dar, hm, credeam că am oprit toată chestia asta. Declinul populaţiei şi aşa mai departe.

Dinspre fluviu se auzi un pleoscăit monstruos. Tzut, Zeul cu Cap de Şarpe al Djelului de Sus, ieşi la suprafaţă şi privi solemn preoţimea adunată. Apoi Fhez, Zeul cu Cap de Crocodil al Djelului de Jos, ţâşni lângă el şi făcu o încercare iute de a-i smulge capul dintr-o muşcătură. Cei doi se scufundară împroşcând o coloană de apă şi provocând un val care se revărsă peste balcon.

— Ah, dar poate că populaţia a scăzut pentru că am oprit sacrificarea virginelor – şi a virginilor, firește – spuse Koomi îngrabă. V-aţi gândit vreodată la asta?

Ei se gândiră la asta. Apoi se gândiră iar la asta.

— Nu cred că regele ar fi de acord – zise unul dintre preoţi cu precauţie.

— Regele? strigă Koomi. Unde este regele? Arătaţi-mi-l pe rege! Întrebaţi-l pe Dios unde e regele!

Lângă picioarele lui se auzi o izbitură. Se uită în jos îngrozit când masca de aur sări şi se rostogoli către preoţi. Ei se împrăştiară repede, ca nişte popice.

Dios păşi în lumina soarelui disputat, cenuşiu la faţă de furie.

— Regele e mort, spuse el.

Koomi se clătină sub apăsarea furiei, dar îşi reveni uimitor.

— Atunci, succesorul său... începu el.

— *Nu* există succesor, zise Dios. Se uită pe cer. Puţini oameni se pot uita direct la soare, dar sub veninul privirii lui Dios, însuşi soarele s-ar fi putut să tresară şi să se uite în altă parte. Privi în josul acelui nas înspăimântător, ca două cătări gemene.

Spuse, în direcţia nimănui:

— Vin aici ca la ei acasă. *Cum îndrăznesc?*

Koomi căscă gura. Începu să protesteze, dar o privire de un kilowatt îl amuţi.

Koomi căută sprijin la mulţimea de preoţi, care erau ocupaţi să-şi studieze unghiile sau să se holbeze atenţi în gol. Mesajul era clar. Era pe cont propriu. Totuşi, dacă ar fi avut norocul să câştige bătălia voinţelor, ar fi fost înconjurat de oameni care să îl asigure că fuseseră alături de el tot timpul.

— Oricum, chiar sunt la ei acasă, mormăi el.

— *Ce?*

— Ei, hm, ei *chiar* sunt la ei acasă, Dios, repetă Koomi. Îşi pierdu calmul. Sunt afurisiţi de *zei,* Dios.

— Sunt zeii *noştri,* şuieră Dios. Nu suntem poporul lor. Sunt zeii *mei* şi vor învăţa să facă ce li se spune!

Koomi renunţă la atacul frontal. N-ai fi putut înfrunta privirea de safir, n-ar fi putut suporta nasul ca o secure de război şi, mai mult decât orice, nimeni nu ar fi reuşit să ciobească suprafaţa credinţei înspăimântătoare a lui Dios.

— Dar... reuşi el.

Cu o mână tremurătoare, Dios îi făcu un semn care îl amuţi.

— Nu au nici un drept! zise el. Nu am dat nici un ordin! *Nu au nici un drept!*

— Atunci ce o să *faci?*

Mâinile lui Dios se desfăcură şi se strânseră spasmodic. Se simţea aşa cum s-ar fi putut simţi un regalist – unul bun, unul care decupează poze cu toţi Regii şi le lipeşte într-un caiet, un regalist care n-ar asculta nici o vorbă rea despre ei, ei au făcut o treabă aşa de bună şi nu pot să dea socoteală – dacă dintr-odată toţi Regii ar apărea în sufrageria lui şi ar începe să-i mute mobila. Tânjea după necropolă şi după liniştea rece

din mijlocul vechilor prieteni şi după un pui de somn după care ar fi fost în stare să gândească mult mai clar...

Lui Koomi îi bătea inima mai tare. Inconvenientul lui Dios era o crăpătură unde, cu grija şi atenţia cuvenite, s-ar fi putut înfige o pană. Dar nu puteai folosi un ciocan. Cu capul înainte, Dios ar fi putut înfrânge lumea.

Bătrânul tremura iar.

— Eu nu îmi îngădui să le spun cum să-şi desfăşoare afacerile în Lumea de Dincolo, zise el. Ei nu ar trebui să îşi îngăduie să îmi arate mie cum să îmi conduc regatul.

Koomi îşi puse la păstrare, pentru un studiu amănunţit, afirmaţia perfidă şi îl bătu uşor pe spate.

— Ai dreptate, fireşte, zise el. Ochii lui Dios se rotiră.

— Da? spuse el suspicios.

— Sunt sigur că, în calitate de ministru al regelui, vei găsi o cale. Ai tot sprijinul nostru, O, Dios. Koomi făcu un semn cu mâna pe sus către preoţi, care intonară o aprobare din toată inima. Dacă nu te puteai bizui pe regi şi pe zei, întotdeauna te puteai baza pe bătrânul Dios. Nici măcar unul dintre ei nu ar fi preferat, în locul urgiei nesigure a zeilor, o mustrare de la Dios. Acesta îi îngrozea într-un fel foarte uman şi pozitiv, în care nici o entitate supranaturală nu ar fi fost în stare să o facă vreodată. Dios o va scoate la capăt.

— Şi nu dăm crezare acelor zvonuri smintite despre dispariţia regelui. Neîndoielnic, sunt exagerări nebuneşti, fără bază, spuse Koomi.

Preoţii dădură din cap în timp ce, în mintea fiecăruia, un zvon minuscul îşi desfăcea coada.

— Ce zvonuri? zise Dios din colţul gurii.

— Aşa că luminează-ne, stăpâne, calea pe care trebuie acum să o urmăm, spuse Koomi.

Dios dădu din mână.

Nu ştia ce să facă. Pentru el, asta era o experienţă nouă. Asta era Schimbare.

Singurul lucru la care se putea gândi, tot ce îi trecea prin minte, erau cuvintele Ritualului celei de a Treia Ore, pe care le spusese în acest moment timp de – cât de mult? Prea mult, prea mult! – Şi ar fi trebuit să se ducă să se odihnească demult, dar nu fusese niciodată vremea potrivită, nu exista niciodată nimeni capabil, ar fi fost pierduţi fără el, regatul s-ar fi prăbuşit, i-ar fi *dezamăgit pe toţi* aşa că traversase râul... a jurat de fiecare dată că era ultima dată, dar niciodată nu era, nu când răceala i-a cuprins membrele, iar decadele deveniseră – mai lungi. Şi acum, când regatul avea nevoie de el, vorbele unui Ritual se săpaseră în creierul său şi îi tulburaseră toate încercările de a gândi.

Nenorocitule mesteca fericit. Teppic îl priponise prea aproape de un măslin care acum primea o curăţire totală. Din când în când, cămila se oprea şi arunca o privire scurtă către pescăruşii care dădeau roată peste tot deasupra oraşului Ephebe şi îi supunea unei scurte rafale mortale de sâmburi de măslină.

Răsucea pe toate părţile în minte un nou concept interesant în fizica tau-dimensională care unifica timpul, spaţiul, magnetismul, gravitaţia şi, nu se ştie de ce, brocoli. Periodic, scotea zgomote ca nişte explozii dintr-o carieră de piatră din depărtare, dar care nu făceau decât să arate că toate stomacurile lui funcţionau perfect.

Ptraci şedea sub un copac, hrănind ţestoasa cu frunze de viţă-de-vie.

Căldura crăpa zidurile albe ale tavernei, dar, se gândi Teppic, cât de diferită era de Noul Regat. Acolo până şi căldura era veche; aerul era muced şi lipsit de viaţă, apăsa ca un teasc, simţeai că era făcut din secole condensate. Aici era influenţat de briza mării. Era tivit cu cristale de sare. Purta urme incitante de vin; mai mult decât o urmă, de fapt, căci Xeno se afla deja la a doua amforă. Acesta era genul de loc în care lucrurile îşi suflecă mânecile şi se pun pe treabă.

— Dar tot nu înţeleg cum e cu ţestoasa, spuse el cu ceva greutate. Tocmai luase prima gură de vin ephebian şi se părea că îi lustruise gâtlejul.

— E destul de simplu, zise Xeno. Uite, să spunem că acest sâmbure de măslină este săgeata şi acest, acest – se uită înjur fără ţintă – acest pescăruş ameţit este ţestoasa, bine? Acum, când tragi cu arcul, săgeata se duce de aici până la pesc – ţestoasă, corect?

— Cred că da, dar...

— *Dar,* până acum, pesc – ţestoasa s-a mişcat puţin, nu? Am dreptate?

— Cred că da, zise Teppic neajutorat.

Xeno îi aruncă o privire triumfătoare.

— Deci, săgeata trebuie să meargă puţin mai mult, nu, până unde este ţestoasa acum. Între timp, a zburat – s-a mişcat, nu mult, de acord, dar nu trebuie să fie mult. Corect? Deci săgeata mai are încă puţin de mers, dar ideea este că până ajunge unde este ţestoasa *acum,* ţestoasa nu mai e acolo. Aşadar, dacă ţestoasa continuă să meargă, săgeata nu o va lovi niciodată. Se va tot apropia, dar n-o va lovi niciodată. QED.

— Corect? zise Teppic automat.

— Nu, interveni Ibid cu răceală. O duzină de kebaburi de ţestoasă arată că greşeşte. Problema prietenului meu aici de faţă este că nu cunoaşte diferenţa dintre un postulat şi o metaforă a existenţei umane. Sau de o groapă.

— N-a lovit-o ieri, sări Xeno.

— Da, mă uitam. Abia ai tras de coarda arcului. Te-am văzut, zise Ibid.

Începură să se certe iar.

Teppic se zgâi în stacana lui de vin. „Aceşti oameni sunt filosofi”, se gândi el. Aşa i-au spus. Deci creierele lor trebuie să fie atât de mari, încât să aibă loc şi pentru idei la care nimeni nu s-ar gândi nici cinci secunde. Pe drumul spre tavernă, Xeno îi explicase, de exemplu, de ce este logic imposibil să cazi dintr-un copac.

Teppic descrisese dispariţia regatului, dar nu îşi dezvăluise poziţia în cadrul lui. Nu avea prea multă experienţă în aceste probleme, dar simţea că regii fără regat nu sunt prea îndrăgiţi în ţările vecine. Existaseră unul sau doi dintre aceştia în Ankh-Morpork – regi maziliţi, care fugiseră din regatele lor, devenite dintr-odată periculoase, în sânul ospitalier al Ankh-ului neavând decât hainele de pe ei şi câteva căruţe de bijuterii. Oraşul, fireşte, primea pe oricine – indiferent de rasă, culoare, clasă ori credinţă – care avea cantităţi incredibile de bani de cheltuit, dar, oricum, înhumarea monarhilor în plus era o sursă obişnuită de contracte pentru Breasla Asasinilor. Întotdeauna exista cineva acasă care dorea să fie sigur că monarhii detronaţi rămâneau aşa. De obicei era un caz de azi aici, mâine mort.

— Cred că s-a prins în geometrie, zise el cu speranţă. Am auzit că sunteţi foarte buni la geometrie aici, adăugă el, şi poate mi-aţi putea spune cum să îl aduc înapoi.

— Geometria nu este punctul meu forte, explică Ibid. După cum probabil ştii.

— Pardon?

— Nu ai citit lucrarea mea *Principii ale Guvernării Ideale?*

— Mă tem că nu.

— Sau *Discurs despre Inevitabilitatea Istorică?*

— Nu.

Ibid se posomorî.

— Ibid este o bine-cunoscută autoritate în orice, îl informă Xeno. În afară de geometrie. Şi de decoraţiuni interioare. Şi de logică. Ibid îl privi ameninţător.

— Dar dumneata, atunci? zise Teppic.

Xeno îşi goli carafa.

— Eu sunt implicat mai mult în testarea distructivă a axiomelor, spuse el. Tipul pe care îl cauţi este Pthagonal. Un om foarte ascuţit, cu un unghi.

Fu întrerupt de zgomotul potcoavelor. Câţiva călăreţi trecură într-un galop nebunesc pe lângă tavernă pe străzile pietruite şerpuitoare ale oraşului. Păreau foarte agitaţi dintr-un anumit motiv.

Ibid scoase un pescăruş ameţit din cupa cu vin şi îl aşeză pe masă. Părea gânditor.

— Dacă Vechiul Regat a dispărut într-adevăr... zise el.

— A dispărut, rosti Teppic ferm. Nu e ceva de care să te înşeli, serios.

— Atunci înseamnă că graniţa noastră se învecinează cu cea a Tsortului, zise Ibid cu greutate.

— Pardon? spuse Teppic.

— Nu mai e nimic între noi, explică filosoful. Oh vai. Asta înseamnă că vom fi obligaţi să pornim un război.

— De ce?

Ibid deschise gura, se opri şi se întoarse către Xeno.

— De ce înseamnă că vom fi obligaţi să pornim un război?

— Imperativul istoric, răspunse Xeno.

— A, da. Ştiam că e ceva de genul ăsta. Mă tem că este inevitabil. E păcat, dar asta e.

Se auzi un alt tropăit când un alt grup de călăreţi dădu colţul, coborând dealul, de data aceasta. Purtau căştile cu panaş înalt ale armatei ephebiene şi strigau cu entuziasm.

Ibid se aşeză mai confortabil pe bancă şi îşi puse mâinile în sân.

— Ăştia sunt oamenii Tiranului, spuse el, în timp ce trupa galopa pe sub porţile oraşului şi se îndrepta spre deşert. Îi trimite să verifice, fii sigur.

Teppic ştia totul despre duşmănia dintre Ephebe şi Tsort, fireşte. Vechiul Regat profitase din plin de ea, asigurându-se ca negustorii din ambele ţări să aibă un loc liniştit în care să practice comerţul între ei. Bătu darabana cu degetele în masă.

— Nu v-aţi mai mai bătut unii cu alţii de mii de ani, spuse el. În acele vremuri eraţi nişte ţărişoare. Era doar o gâlceava. Acum sunteţi uriaşi. Oamenii ar putea să fie răniţi. Nu vă îngrijorează asta?

— Este o problemă de mândrie, zise Ibid, dar vocea lui era atinsă de nesiguranţă. Nu cred că avem de ales.

— A fost afurisita aia de vacă de lemn sau ce-o fi fost, spuse Xeno. N-o să ne ierte niciodată pentru asta.

— Dacă noi nu atacăm, o să atace ei primii, explică Ibid.

— Corect, spuse Xeno. Aşa că am face bine să trecem la represalii înainte de a avea ei ocazia să lovească.

Cei doi filosofi se uitară neplăcut unul la altul.

— Pe de altă parte, zise Ibid, din cauza războiului e foarte dificil să gândeşti limpede.

— Asta aşa este, aprobă Xeno. Mai ales pentru cei morţi.

Urmă o tăcere stânjenitoare, întreruptă doar de vocea lui Ptraci care îi cânta ţestoasei şi de ţipetele ocazionale ale pescăruşilor loviţi.

— În ce zi suntem? întrebă Ibid.

— Marţi, răspunse Teppic.

— Cred că, zise Ibid, ar putea fi o idee bună să vii la simpozion.Ţinem unul în fiecare marţi, adăugă el. Toate marile minţi din Ephebe vor fi acolo. Toate astea cer să fie gândite.

O privi amenințător pe Ptraci.

— Totuşi, spuse el, tânăra ta nu poate participa, firește. Femeile sunt absolut interzise. Li se încing creierii.

Regele Teppicymon al XXVII-lea deschise ochii. „Ce beznă afurisită”, gândi el.

Şi îşi dădu seama că îşi putea auzi propria inimă bătând, dar înfundat şi ceva mai departe.

Şi atunci îşi aduse aminte.

Era viu. Era iarăşi viu. Şi, de data aceasta, era pe bucăţele.

Cumva, presupusese că eşti asamblat la loc odată ce ai ajuns pe Lumea de Dincolo, ca unul dintre seturile lui Grinjer.

„Revino-ţi, omule”, gândi el.

De tine ţine să te aduni.

„Bine”, se gândi el. Erau cel puţin şase borcane. Deci ochii mei sunt într-unul dintre ele. Ar fi de preferat să scoatem capacul, ca să vedem ce facem.

Asta o să implice mâini, picioare şi degete.

O să fie foarte delicat.

Se întinse, de probă, cu încheieturile înţepenite şi localiză ceva greu. Părea că ar fi putut ceda, aşa că îşi mută braţul în poziţie, cu multă stângăcie şi împinse.

Se auzi o bufnitură îndepărtată şi avu o senzaţie clară de deschidere deasupra lui. Se ridică, scârţâind până la capăt.

Lateralele sarcofagului de ceremonie încă îl ţineau în loc, dar spre surprinderea lui descoperi că o mişcare înceată de braţ le mătură ca pe nişte hârtii. „Trebuie să fie toată conservarea şi umplerea, se gândi. Îţi dă ceva greutate.”

Îşi pipăi drumul până la marginea lespezii, îşi coborî picioarele grele pe pământ şi, după ce şuieră niţel din obişnuinţă, făcu primii paşi nesiguri de mort viu.

Este uimitor de greu să mergi cu picioarele pline cu paie atunci când creierul care ţine direcţia se află într-un borcan la zece picioare mai departe, dar reuşi să meargă până la perete şi înaintă pipăind în lungul acestuia până când o izbitură îi arătă că ajunsese la raftul cu borcane. Găsi orbecăind capacul primului dintre ele şi îşi vâri uşor mâna înăuntru.

„Trebuie să fie creierii, se gândi el nebuneşte, pentru că grişul nu e aşa maleabil. Mi-am adunat gândurile, ha-ha.”

Mai încercă unul sau două borcane, până când o explozie de lumină îi spuse că îl găsise pe cel în care erau ochii. Îşi privi propria mână bandajată întinzându-se spre ei, devenind gigantică, şi îi pescui cu grijă.

„Astea par să fie părţile importante, se gândi el. Restul poate aştepta până mai târziu. Poate când o să îmi fie foame şi aşa mai departe.”

Se întoarse şi îşi dădu seama că nu era singur. Dil şi Gem îl urmăreau. Ca să se strângă şi mai mult în colţul îndepărtat al încăperii, le-ar fi trebuit coloane vertebrale triunghiulare.

— Ah. Hei, oameni buni, zise regele, remarcând că vocea îi era cam spartă. Ştiu atât de multe despre voi, mi-ar plăcea să vă strâng mâinile. Se uită în jos. Doar că acum sunt ocupate, adăugă el.

— Ăăă, făcu Gem.

— N-ai putea să faci un pic de reasamblare, te rog? zise regele întorcându-se spre Dil. Cusăturile tale par să ţină de minune, apropo. Bravo, domnule.

Mândria profesională sparse bariera de groază a lui Dil.

— Sunteţi viu? spuse el.

— Asta era ideea de bază, nu? zise regele.

Dil dădu din cap. Cu siguranţă era. Întotdeauna crezuse că era adevărat. Doar că niciodată nu se aşteptase chiar să se întâmple. Dar se întâmplase şi primele vorbe, bine, aproape primele vorbe rostite fuseseră pentru a lăuda cusătura lui. I se umflă inima în piept. Nimeni din Breaslă nu mai fusese lăudat pentru munca lui de către un beneficiar.

— Iată, îi zise el lui Gem, ai cărui omoplaţi făceau o încercare vioaie de a-şi săpa drumul prin zid. Ascultă ce i s-a spus maestrului tău.

Regele se opri. Începea să îi treacă prin cap că lucrurile nu erau chiar în regulă. *Fireşte* că Lumea de Dincolo era ca lumea asta, doar că mai bună, şi fără îndoială că exista o grămadă de servitori şi aşa mai departe. Dar deja părea mult prea semănătoare cu lumea asta. Era destul de sigur că Dil şi Gem nu ar fi trebuit încă să fie în ea. Oricum, înţelesese dintotdeauna că oamenii obişnuiţi aveau propria Lume de Dincolo, unde ar fi fost mult mai degajaţi şi s-ar fi putut amesteca cu cei de felul lor şi nu s-ar fi simţit stângaci şi nelalocul lor din punct de vedere social.

— Hei, zise el. S-ar putea să-mi fi scăpat ceva aici. Nu sunteţi morţi, nu?

Dil nu răspunse imediat. Unele dintre lucrurile pe care le văzuse azi îl făcuseră să fie cam nesigur în această privinţă. Până la urmă, totuşi, a fost nevoit să admită că probabil era în viaţă.

— Atunci ce se întâmplă? întrebă regele.

— Nu ştim, O, rege, spuse Dil. Chiar nu ştim. Totul a devenit aievea, O, Izvor al Apelor!

— Ce?

— Totul!

— Totul?

— Soarele, O, Doamne. Şi zeii! Oh, zeii! Sunt peste tot, O Stăpâne al Cerului!

— Am intrat prin spate, zise Gem care căzuse în genunchi, iartă-ne, O, Domn al Dreptăţii, care s-a întors să ne înmâneze măreaţa lui

înţelepciune şi asta. Îmi pare rău de ce s-a întâmplat cu mine şi Glwenda, a fost un moment de cumîizice, pasiune nebună, nu ne-am putut controla. De asemenea, eu am fost...

Dil îi făcu un semn care îl făcu să tacă pios.

— Iartă-mă, îi spuse el mumiei regelui. Dar am putea vorbi ceva mai departe de băiat? De la om la...

— Cadavru? îl ajută regele, încercând să îl facă să se simtă mai în largul lui. Cu siguranţă.

Merseră în cealaltă parte a încăperii.

— Problema este, O, Rege Graţios al... începu Dil, şoptind conspirativ.

— Cred că putem renunţa la toate astea, spuse regele vioi. Morţii nu se supun etichetei. „Rege" ar fi de ajuns.

— Problema *este,* atunci – Rege, zise Dil, simţind un uşor fior din cauza acestui tratament echitabil, că tânărul Gem crede că el este de vină. I-am spus de nenumărate ori că zeii nu s-ar deranja atât doar pentru un puşti în creştere cu dorinţe, dacă mă înţelegeţi. Se opri şi adăugă precaut. Nu s-ar deranja, nu?

— N-ar trebui s-o crezi nici o clipă, răspunse regele vioi. Nu le-am mai vedea spatele, altfel.

— Asta i-am spus şi eu, zise Dil, luându-i-se o piatră de pe inimă. E un băiat bun, domnule, doar că mama lui e cam ciudată în privinţa religiei. „Nu le-am mai vedea spatele", exact astea au fost cuvintele mele. Aş fi foarte recunoscător dacă aţi putea vorbi cu el, domnule, ştiţi, să-l liniştiţi...

— Aş fi încântat, spuse regele cu bunăvoinţă.

Dil se apropie şi mai mult.

— Problema este, domnule, că nu sunt în regulă. Ne-am uitat, domnule. Cel puţin, eu m-am uitat. M-am căţărat pe acoperiş. Gem nu s-a suit, s-a ascuns sub banc. Nu sunt în regulă, domnule!

— Ce s-a întâmplat cu ei?

— Bine, sunt aici, domnule! Asta nu-i în regulă, nu? Adică, să nu fie cu adevărat aici. Şi se plimbă şi se bat între ei şi strigă la oameni. Se uită în stânga şi în dreapta înainte de a continua. Între noi doi, domnule, zise el, nu par prea deştepţi.

Regele dădu din cap.

— Ce fac preoţii în privinţa asta?

— I-am văzut aruncându-se unul pe altul în fluviu, domnule.

Regele dădu iar din cap.

— Asta pare în regulă, spuse el. Până la urmă le-a venit minteala cap.

— Ştiţi ce cred eu, domnule? zise Dil cu sinceritate. Tot ce credem noi devine real. Şi am mai auzit ceva, domnule. În dimineaţa asta, dacă a fost dimineaţa asta, mă înţelegeţi, pentru că soarele e peste tot, domnule, şi nu e soarele potrivit, dar azi-dimineaţă câţiva soldaţi au

încercat să iasă pe drumul spre Ephebe, domnule, şi ştiţi ce au descoperit?

— Ce au descoperit?

— Drumul de plecare, domnule, duce înăuntru! Dil făcu un pa sîn spate ca să ilustreze mai bine seriozitatea destăinuirilor. Au intrat printre stânci şi apoi dintr-odată s-au trezit întorcându-se pe drumul dinspre Tsort. Pare să se întoarcă asupra lui însuşi. Suntem închişi înăuntru, domnule. Închişi cu zeii noştri.

Iar eu sunt închis în corpul meu, se gândi regele. Tot ce credem este adevărat? Şi ceea ce credem nu este ceea ce credem că credem.

Adică, noi *credem* că credem că zeii sunt înţelepţi, şi drepţi, şi puternici, dar ceea ce credem cu adevărat este că sunt ca tata după o zi grea. Şi credem că credem că Lumea de Dincolo este un fel de paradis, dar credem de fapt că este chiar aici şi că intri în ea cu trupul tău şi eu sunt *înăuntru* şi nu o să mai scap niciodată. Niciodată.

— Fiul meu ce are de spus despre toate astea? se interesă el.

Dil tuşi. Era tusea de rău augur. Spaniolii folosesc un semn al întrebării întors pentru a-ţi spune că eşti pe cale să auzi o întrebare; aceasta era tusea care îţi spune că ceea ce eşti pe cale să auzi este o tânguială.

— Nu ştiu cum să vă spun, domnule, zise el.

— Dă-i drumul, omule.

— Domnule, se zice că e mort, domnule, se zice că s-a sinucis şi că a fugit.

— S-a sinucis?

— Îmi pare rău, domnule.

— Şi a fugit după aceea?

— Pe o cămilă, se spune.

— Avem o viaţă de apoi foarte activă în familia asta, nu? observă regele sec.

— Pardon, domnule?

— Adică, s-ar putea susţine că cele două afirmaţii sunt reciproc exclusive.

Faţa lui Dil deveni de o grăitoare inexpresivitate.

— Adică, nu pot fi amândouă adevărate, explică regele.

— Ah!

— Da, dar eu sunt un caz special, spuse regele morocănos. În acest regat credem că trăieşti după moarte doar dacă ai fost mum...

Se opri.

Era prea îngrozitor, ca să se gândească la asta. Cu toate acestea o făcu.

Apoi spuse:

— Trebuie să facem ceva în privinţa asta.

Dil zise:

— Cu fiul dumneavoastră, domnule?

— Lasă-l pe fiul meu, nu e mort, aş şti, se răsti regele. Poate să aibă grijă de el, e *fiul meu.* Strămoşii mei mă îngrijorează.

— Dar sunt *morţi...* începu Dil.

Deja s-a observat că Dil avea o imaginaţie foarte redusă. Într-o slujbă ca a lui, o imaginaţie redusă este esenţială. Dar ochiul minţiii se deschise către panorama piramidelor, care se întindea în lungul râului, iar urechea minţii pluti şi se strecură prin uşile solide de care nici un hoţ nu poate trece.

Şi auzi mişunarea.

Şi auzi loviturile.

Şi auzi strigătele înfundate.

Regele îşi petrecu un braţ bandajat peste umerii lui tremurători.

— Ştiu că eşti un om îndemânatic cu acul, Dil, zise el. Spune-mi – cum te descurci cu un baros?

Copolimer, cel mai mare povestitor din istoria lumii, se lăsă pe spate şi zâmbi celor mai mari minţi din lume, întrunite în jurul mesei.

Teppic mai adăugase o fărâmă bagajului său de cunoștințe. „Simpozion” înseamnă o serată la care se serveşte mâncare.

— Ei, spuse Copolimer şi se lansă în povestea despre Războaiele Tsorţiene.

— Vedeţi, voi, ce s-a întâmplat a fost că el o *dusese* pe *ea* înapoi acasă, iar tatăl ei – ăsta nu era vechiul rege, ăsta era cel de dinainte, cel cu nuştiucum, s-a însurat cu o fată din Elharib, era saşie, cum o chema, începea cu P.? Sau poate cu L. Una dintre literele astea, oricum. Tatăl ei avea o insulă în golful de acolo, Papylos cred că îi zicea. Nu, mint, era Crinix. *Oricum,* regele, celălalt rege, a adunat o armată şi au... Eleonora, aşa o chema. Era saşie, ştiţi. Dar destul de drăguţă, se spune. Când zic că s-au însurat, sper că nu trebuie să vă explic. Adică, a fost cam neoficial. Hm. Oricum, era calul ăsta de lemn şi după ce l-au băgat înăuntru... V-am zis de calul ăsta? Era un cal. Sunt destul de sigur că era un cal. Sau poate că era un pui. O să uit şi cum mă cheamă! A fost ideea lui cumîizice, cel care şchiopăta. Da. De un picior, adică. Am pomenit de el? Fusese bătălia asta. Nu, asta a fost cealaltă, cred. Da. Oricum, porcul ăsta de lemn, a naibii idee, l-au făcut din ceva. Îmi stă pe limbă. Lemn. Dar asta a fost mai târziu, ştiţi. Bătălia! Mai să uit de bătălie. Da. O bătălie a naibii de bună. Toţi băteau în scuturi şi ţipau. Armura nuştiucui strălucea ca o armură strălucitoare. O bătălie şi jumătate, bătălia asta. Până una alta, nu cel şchiop, celălalt, cumîizice, avea părul roşu. Ştiţi *voi.* Un tip înalt, era gângăvit. Staţi aşa, tocmai mi-am amintit, era de pe altă insulă. Nu el. Celălalt, şchiopul. Nu voia să meargă, zicea că e nebun. Fireşte, era al naibii de nebun, clar. Adică, o vacă de lemn! Cum a spus, cumîizice, regele, nu, nu regele ăla, celălalt, a văzut capra, a spus: „Mi-e frică de ephebieni, mai ales când sunt atât de nebuni să lase la uşă o vită din lemn a naibii de mare, ce tupeu,

ăştia cred că suntem veniţi cu pluta, daţi-i foc” şi, desigur, cumîizice s-a strecurat prin spate şi i-a trecut pe toţi prin sabie, ce mai distracţie. Am spus că era saşie? Cică era drăguţă, dar depinde de gusturi. Da. Oricum, aşa s-a întâmplat. *Acum,* fireşte, cumîizice – cred că îl chema Melicanus, era şchiop – voia să meargă acasă, ei, cine n-ar vrea, fuseseră acolo ani *întregi,* îmbătrânea şi el. De acea a visat chestia despre nuştiuce de lemn. Da. Mint, Lavaelous era cel cu genunchiul. O luptă destul de bună, lupta aia, vă zic eu.

Tăcu mulţumit de sine.

— O luptă destul de bună, mormăi el şi, zâmbind uşor, adormi.

Teppic îşi dădu seama că rămăsese cu gura larg deschisă.

O închise. La masă, câţiva dintre participanţi îşi ştergeau ochii.

— Magie, spuse Xeno. Magie pură. Fiecare cuvânt este un canaf pe baldachinul Timpului.

— E felul în care îşi aminteşte şi cel mai mic detaliu. La milimetru, murmură Ibid.

Teppic se uită în lungul mesei, apoi îl înghionti pe Xeno.

— Cine sunt restul? întrebă el.

— Ei, pe Ibid îl ştii deja. Şi pe Copolimer. Acolo e Iesop, cel mai mare povestitor de fabule din lume. Şi acolo e Antiphon, cel mai mare scriitor de piese comice din lume.

— Unde e Pthagonal? întrebă Teppic. Xeno arătă spre capătul opus al mesei, unde un bărbat băutor, destul de posac, încerca să determine unghiul dintre două chifle.

— O să te prezint după aceea, promise el.

Teppic se uită în jur la capetele pleşuve şi la bărbile albe lungi, care păreau să fie un însemn al funcţiei. Dacă ai capul chel şi o barbă albă şi lungă, acestea par să arate că orice se află între ele trebuie să bubuie de înţelepciune. Singura excepţie era Antiphon, care arăta ca şi cum ar fi fost clădit din carne de porc.

„Acestea sunt minţi luminate, îşi spuse el. Aceştia sunt oameni care încearcă să înţeleagă cum e formată lumea, nu prin magie, nu prin geometrie, ci vârându-şi creierele în orice crăpătură găsesc şi încercând să o desfacă.”

Ibid bătu în masă cerând linişte.

— Tiranul a anunţat război cu Tsort, zise el. Acum, să analizăm locul războiului în republica ideală, spuse el. Ne-ar trebui...

— Scuze, poţi să-mi dai şi mie ţelina? întrebă Iesop. Mulţumesc.

— ...Republica ideală, după cum spuneam, bazată pe legile fundamentale care guvernează...

— Şi sarea. E lângă cotul tău.

— ...Legile fundamentale, deci, care guvernează toţi oamenii. Acum, este de netăgăduit că războiul... vrei să încetezi, te rog?

— Ţelina e de vină, se scuză Iesop, ronţăind voios. Nu mă pot abţine când vine vorba de ţelină.

Xeno se uită cu suspiciune la ce avea în furculiţă.

— Ia uite, ăsta-i calamar, exclamă el. Eu n-am cerut calamar. Cine a comandat calamar?

— De netăgăduit, repetă Ibid ridicând vocea, de netăgăduit, vă întreb eu...

— Cred că ăsta e cuşcuş de miel, constată Antiphon.

— Al tău era calamarul?

— Eu am cerut peşte cu sarmale.

— *Eu* am comandat miel. Poţi să mi-l dai, te rog?

— Nu-mi amintesc să fi cerut cineva atâta pâine cu usturoi, zise Xeno.

— Uite, *unii* dintre noi încearcă să emită un concept filosofic, rosti Ibid sarcastic. Ne scuzaţi că vă întrerupem, da?

Cineva aruncă în el cu o baghetă de pâine.

Teppic se uită la cea avea el în furculiţă. Fructele de mare nu erau cunoscute în regat, iar ceea ce avea în furculiţă poseda prea multe valve şi ventuze pentru a-l linişti. Ridică cu mare grijă o frunză de viţă fiartă şi fu sigur că vede ceva zbughind-o pe după o măslină.

Ah, încă ceva de ţinut minte, deci. Ephebienii făceau vin din orice puteau pune într-o găleată şi mâncau orice nu putea ieşi dintr-una.

Împinse mâncarea pe farfurie. O parte împinse şi ea.

Iar filosofii nu se ascultau unul pe altul. Şi îşi pierdeau firul ideii. Probabil că aşa funcţionează mocraţia.

O chiflă sări pe lângă el. Ah, şi devin surescitaţi.

Observă un omuleţ slab care stătea în faţa lui şi mesteca afectat un tentacul anonim. În afară de geometrul Pthagonal, care acum calcula posomorât raza farfuriei sale, aceasta era singura persoană care nu striga tot ce avea pe suflet. Uneori, făcea câte o notiţă scurtă pe o bucată de pergament pe care o vâra apoi în togă.

Teppic se întinse în faţă. Mai departe, la masă, Iesop, încurajat de sâmburii ocazionali de măslină şi de chifle, începuse o fabulă lungă despre o vulpe, un curcan, o gâscă şi un lup care puseseră un rămăşag să vadă cine poate sta mai mai mult sub apă cu greutăţi legate de picioare.

— Iartă-mă, spuse Teppic, ridicându-şi vocea peste vacarm. Cine eşti?

Micuţul îl privi timid. Avea nişte urechi foarte mari. Într-o anumită lumină, ar fi putut fi confundat cu o carafă foarte subţire.

— Eu sunt Endos, se prezentă el.

— De ce nu filosofezi?

Endos tăie o moluscă ciudată.

— De fapt, eu nu sunt filosof, mărturisi el.

— Nici scriitor de piese umoristice sau altceva? zise Teppic.

— Mă tem că nu. Eu sunt un Ascultător. Endos Ascultătorul, aşa sunt cunoscut.

— E fascinant, spuse Teppic automat. Ce implică asta?

— Să ascult.

— Doar să asculţi?

— Pentru asta sunt plătit, explică Endos. Uneori dau din cap. Sau zâmbesc. Sau dau din cap şi zâmbesc în acelaşi timp încurajator, ştii. Le place.

Teppic simţi că se cerea ca în acest moment el să comenteze.

— Mamă! spuse el.

Endos dădu din cap încurajator şi îi zâmbi într-un fel care sugera că din toate lucrurile pe care Endos le-ar fi putut face acum, nici unul nu era la fel de captivant ca a-l asculta pe Teppic. Era ceva cu urechile lui. Păreau să fie o uriaşă gaură neagră auriculară care cerea să fie astupată cu vorbe. Teppic simţi o dorinţă copleşitoare de a-i spune totul despre viaţa, şi speranţele, şi visele lui...

— Fac pariu, zise el, că primeşti o grămadă de bani.

Endos îi surâse încurajator.

— L-ai ascultat pe Copolimer spunându-şi povestea de multe ori?

Endos dădu din cap şi zâmbi, deşi o urmă slabă de suferinţă se zărea în ochii lui.

— Bănuiesc, zise Teppic, că urechile tale îşi dezvoltă o suprafaţă dură de protecţie după o vreme?

Endos dădu din cap.

— Continuă, te rog, îl îndemnă el.

Teppic se uită la Pthagonal, care desena abătut unghiuri drepte în salata tarama.

— Mi-ar plăcea să stau toată ziua şi să te ascult cum mă asculţi, spuse el. Dar e acolo un om cu care aş vrea să vorbesc.

— Uluitor, zise Endos făcând o scurtă notă şi îndreptându-şi atenţia către o conversaţie din altă parte a mesei. Un filosof afirmase că deşi adevărul înseamnă frumuseţe, frumuseţea nu înseamnă neapărat adevăr, şi se pornise o ceartă. Endos ascultă cu atenţie[33].

Teppic se duse la locul în care Pthagonal şedea într-o suferinţă neostoită şi, acum, se uita bănuitor la crusta unei plăcinte.

Teppic privi peste umărul lui.

— Cred că am văzut ceva mişcându-se acolo, zise el.

— Ah, spuse geometrul, scoţând cu dinţii dopul unei amfore. Misteriosul tânăr în negru din regatul pierdut.

— Speram că m-aţi putea ajuta să îl găsesc, zise Teppic. Am auzit că aveţi nişte idei foarte neobişnuite în Ephebe.

[33]Rolul ascultătorilor nu a fost niciodată apreciat pe deplin. Totuşi, este binecunoscut că majoritatea oamenilor nu ascultă. Folosesc timpul în care vorbeşte cineva pentru a se gândi la ce vor spune după aceea. Adevăraţii Ascultători au fost întotdeauna respectaţi în culturile orale şi slăviţi pentru valoarea lor rară; barzi şi poeţi sunt pe toate drumurile, dar un bun Ascultător e greu de găsit sau, cel puţin, greu de găsit a doua oară. (n. a.)

— Trebuia să se întâmple, spuse Pthagonal. Scoase un compas din pliurile robei şi măsură gânditor plăcinta. Crezi că e o constantă? E un concept descurajant.

— Pardon?

— Diametrul se împarte la circumferinţă, ştii. Ar trebui să fie de trei ori. Aşa ai zice, nu? Dar se întâmplă? Nu. Trei virgulă unu patru unu şi o grămadă de alte numere. Afurisitele nu se mai termină. Ştii cât mă scoate asta din sărite?

— Cred că vă scoate foarte rău din sărite, încuviinţă Teppic politicos.

— Corect. Îmi arată că Creatorul nu a folosit cercurile potrivite. Nici măcar nu e un număr! Adică, trei virgulă cinci, asta poţi să accepţi. Sau trei virgulă trei. Asta ar părea *corect.* Se zgâi ursuz la plăcintă.

— Iartă-mă, spuneaţi că trebuia să se întâmple?

— Ce? întrebă Pthagonal din adâncurile întristării lui. Plăcintă[34]! adăugă el.

— Ce trebuia să se întâmple? întrebă Teppic.

— Nu poţi să te joci cu geometria, prietene. Piramidele? Periculoase chestii. O caută cu lumânarea. Adică, Pthagonal se întinse şovăielnic spre cupa lui de vin, cât credeau că o să mai ţină să construiască piramide tot mai mari? Adică, de unde cred ei că vine puterea? Adică, sughiţă, ai fost acolo, nu? Ai observat vreodată cât de încet pare să fie totul?

— Oh, da, rosti Teppic sec.

— Asta pentru că timpul e absorbit, înţelegi? Piramidele. Aşa că trebuie să îl descarce. Scânteiere îi zice. Li se pare că arată frumos! Îşi pierd *timpul!*

— Tot ce ştiu e că aerul parcă a fost fiert într-o şosetă, explicăTeppic. Şi nimic nu se schimbă vreodată, chiar dacă nu rămâne la fel.

— Corect, spuse Pthagonal. Motivul fiind că e timpul trecut. Îl folosesc iar şi iar. Piramidele iau tot timpul nou. Şi, dacă nu laşi piramidele să se descarce, puterea adunată va... se opri. Cred, continuă el, că a scăpat printr-o, cumîizice, o ruptură. În timp.

— Am fost acolo înainte ca regatul să, hm, dispară, zise Teppic. Mi s-a părut că am văzut cum s-a mişcat marea piramidă.

— Poftim. Probabil că a răsucit dimensiunile cu nouăzeci de grade, spuse Pthagonal cu siguranţa celui complet beat.

— Adică, aşa încât lungimea e înălţime şi înălţimea e lăţime?

Pthagonal clătină un deget nesigur.

— Nununu, zise el. Aşa încât lungimea e înălţime şi înălţimea e grosime şi grosimea e lăţime şi lăţimea e... râgâi... timp. I-o altă

[34]Joc de cuvinte intraductibil. În limba engleză, „plăcintă” *(pie)* şi „pi” (simbolul matematic) se pronunţă la fel. (n. tr.)

dimensiune, înţelegi? Sunt patru, nenorocitele. Timpul e una dintre ele. La nouăzeci de chestii faţă de celelalte. La grade mă refer. Doar că, doar că, nu poate exista în lumea *asta* aşa, pur şi simplu, deci locul a trebuit să iasă un pic afară, înţelegi? Altfel oamenii ar fi îmbătrânit dacă mergeau în lateral. Se uită cu tristeţe în străfundurile cupei. Şi la fiecare zi de naştere ai mai fi împlinit o milă, adăugă el.

Teppic se uită la el înspăimântat.

— Astea-s timpul şi spaţiul, continuă Pthagonal. Poţi să le dai peste cap dacă nu eşti atent. Trei virgulă unu patru unu. Ce fel de număr e ăsta?

— Pare oribil, spuse Teppic.

— Aşa e, la naiba. Undeva, Pthagonal începu să se clatine pe bancă, undeva cineva a construit un univers cu o valoare respectabilă, decentă, a, a, se uită inexpresiv la masă, a plăcintei. Nu un afurisit de număr care nu se termină niciodată, ce fel de...

— Adică, oamenii să îmbătrânească doar mergând.

— Nu ştiu, totuşi. Ai putea să faci o plimbare până unde aveai optsprezece ani. Sau să mergi să vezi cum o să arăţi la şaptezeci. Să călătoreşti în lăţime, totuşi, asta *chiar ar* fi o şmecherie.

Pthagonal zâmbi distrat, iar apoi, foarte încet, se prăbuşi în mâncarea din faţa lui. O parte din ea se dădu din drum[35].

Teppic îşi dădu seama că gâlceava filosofică din jurul lui se potolise niţel. Se uită în lungul şirului până când îl zări pe Ibid.

— Nu va merge, spuse Ibid. Tiranul nu ne va asculta. Nici poporul. Oricum, se uită la Antiphon, nu suntem cu toţii de acord în această problemă.

— Afurisiţii de tsorţieni trebuie să primească o lecţie, zise Antiphon cu asprime. Pe continentul ăsta nu e loc pentru două mari puteri. Nu ştiu să piardă, oricum, doar pentru că le-am furat regina. Buna dispoziţie tinerească, dragostea îşi va găsi calea...

Copolimer se trezi.

— Ai înţeles greşit, rosti el cu blândeţe. Marele război a fost pentru că ei au furat regina *noastră.* Cum o chema, închipuiţi-vă că a lansat o sută de cămile, începea cu A sau cu T sau...

— Aşa au făcut? strigă Antiphon. Nenorociţii!

— Sunt aproape sigur, zise Copolimer.

Teppic se aşeză şi se întoarse spre Endos Ascultătorul. Acesta încă îşi mânca mâncarea, cu aerul celui care este hotărât să aibă grijă de digestia lui.

— Endos?

[35]Greşea. Natura urăşte anomaliile dimensionale şi le închide frumuşel, ca să nu-i deranjeze pe oameni. Natura, de fapt, urăşte multe lucruri, inclusiv vidurile, navele numite *Marie Celeste* şi cheile de mandrină pentru bormaşinile electrice. (n. a.)

Ascultătorul îşi puse cu atenţie cuţitul şi furculiţa de o parte şi de alta a farfuriei.

— Da?

— Sunt nebuni cu toţii, nu? întrebă Teppic epuizat.

— Foarte interesant, răspunse Endos. Te rog, continuă. Băgă timid mâna în togă şi scoase o bucăţică de pergament, pe care o împinse uşurel către Teppic.

— Ce-i asta?

— Nota mea, explică Endos. Cinci minute de Ascultare Atentă. Majoritatea domnilor de aici are conturi lunare, dar înţeleg că dumneata pleci dimineaţă?

Teppic renunţă. Se ridică de la masă şi ieşi în grădina răcoroasă care înconjura citadela Ephebe. Statui din marmură albă ale ephebienilor din antichitate, făcând diverse lucruri eroice dezbrăcaţi se iţeau din frunziş şi, din loc în loc, se aflau statui ale zeilor ephebieni. Era greu să îi deosebeşti. Teppic ştia că Dios avea vorbe grele de spus despre ephebieni pentru că aveau zei care arătau ca oamenii. „Dacă zeii arătau ca muritorii, obişnuia el să zică, atunci de unde mai ştiau oamenii cum să se poarte cu ei?”

Lui Teppic îi cam plăcuse ideea. Conform legendei, zeii ephebieni *erau* chiar ca oamenii, doar că îşi foloseau puterile pentru a face lucruri pe care oamenii nu aveau curajul să le facă. Un truc favorit al zeilor ephebieni, îşi aminti el, era să se transforme în câte un animal pentru a obţine favorurile femeilor ephebiene sus-puse. Şi unul dintre ei, se povestea, se transformase într-o ploicică aurie în urmărirea alesei lui. Toate acestea ridicaseră nişte întrebări foarte interesante despre viaţa de noapte obişnuită a sofisticatei Ephebe.

O găsi pe Ptraci şezând pe iarbă sub un plop, hrănind ţestoasa, îi aruncă broaştei o privire suspicioasă, pentru cazul în care ar fi fost un zeu care făcea o încercare. Nu arăta ca un zeu. Dacă era un zeu, atunci juca incredibil de bine.

Ea îi dădea să mănânce o frunză de salată.

— Pţestoasă dragă şi micuţă, o alinta ea, apoi îşi ridică privirea. A, tu erai, zise ea sec.

— N-ai pierdut prea multe, spuse Teppic aşezându-se pe iarbă. Sunt o adunătură de nebuni. Când am plecat spărgeau farfuriile.

— Asta e ptradiţional sfârşitul unei mese ephebiene, zise Ptraci.

Teppic se gândi la asta.

— De ce nu la început? întrebă el.

— Şi apoi probabil că dansează pe sunetele de burzuki, adăugă Ptraci. Cred că e o rasă de câini.

Teppic şedea cu capul în mâini.

— Trebuie să recunosc că vorbeşti foarte bine epheba, zise el.

— Pmulţumesc.

— Doar o urmă de accent, totuşi.

— Limbile străine fac parte din pregătirea noastră, zise ea. Şi bunica mi-a spus că o urmă de accent e mai pfascinantă.

— Am învăţat acelaşi lucru, îşi aminti Teppic. Un asasin ar trebui să fie întotdeauna puţin străin, indiferent unde se află. La partea asta sunt *bun,* adăugă el cu amărăciune.

Ea începu să îi maseze gâtul.

— Am fost în port, spuse ea. Sunt chestiile alea ca nişte plute mari, ştii tu, cămilele mării...

— Corăbii, o corectă Teppic.

— Şi merg peste tot. Am putea merge oriunde am vrea. Lumea e un plucru minunat, dacă dorim.

Teppic îi povesti despre teoria lui Pthagonal. Ea nu păru surprinsă.

— Ca un eleşteu vechi în care nu mai vine apă proaspătă, observă ea. Aşa că toată lumea tot intră în aceeaşi băltoacă veche. Tot ptimpul pe care îl trăieşti a fost deja trăit. Trebuie să fie ca şicum ai face baie în apa în care s-a mai îmbăiat cineva.

— Eu mă voi întoarce.

Degetele se opriră din frământarea iscusită a muşchilor lui.

— Am putea merge oriunde, repetă ea. Avem pbunuri, putem vinde cămila. Mi-ai putea arăta oraşul ăla, Ankh-Morpork. Pare interesant.

Teppic se întrebă ce efect ar fi avut Ankh-Morpork asupra fetei. Apoi se întrebă ce efect ar fi avut ea asupra oraşului. În mod clar, ea înflorea. Se părea că în Vechiul Regat nu avusese nici un gând al ei, în afară de a alege următorul bob de strugure pe care să îl decojească, dar de când ieşise de acolo părea să se fi schimbat. Maxilarul nu i se schimbase, era tot micuţ şi, trebuia să recunoască, foarte frumos. Dar, cumva, era mult mai vizibil. Obişnuia să privească în pământ când vorbea cu el. Continua să nu se uite întotdeauna la el când îi vorbea, dar acum era din cauză că se gândea la altceva.

Descoperi că tot dorea să spună, politicos, fără să o accentueze în vreun fel, doar ca o blândă aducere aminte, că el era regele. Dar avea sentimentul că ea ar fi spus că nu a auzit şi să fie e bun să repete, şi dacă s-ar fi uitat la el, n-ar mai fi putut s-o zică iar.

— Te-ai putea duce, spuse el. Te-ai descurca bine. Ţi-aş da câteva nume şi adrese.

— Şi tu ce ai face?

— Mi-e teamă să mă gândesc la ce se întâmplă acolo. Ar trebui să fac ceva.

— Nu poţi. De ce să pte chinui? Chiar dacă n-ai vrea să fii asasin, ptot sunt o grămadă de lucruri pe care le-ai putea face. Şi ai zis că bărbatul a spus că nu e un loc în care oamenii să mai poată intra. Urăsc piramidele.

— Sigur nu sunt acolo oameni de care îţi pasă?

Ptraci dădu din umeri.

— Dacă sunt morţi, nu mai am ce face, spuse ea. Şi dacă sunt vii, nu mai am ce face. Deci nu voi face.

Teppic se holbă la ea cu un fel de admiraţie amestecată cu groază. Era un rezumat minunat al felului în care stăteau lucrurile. Doar că el nu reuşea să gândească aşa. Trupul îi fusese departe vreme de şapte ani, dar sângele fusese în regat de o mie de ori mai mult. Cu siguranţă, dorise să îl *lase* în urmă, dar asta era întreaga problemă. Ar fi fost acolo. Chiar dacă l-ar fi evitat tot restul vieţii, ar fi rămas ca un fel de ancoră.

— Mă simt atât de nefericit, repetă el. Îmi pare rău. La asta se reduce totul. Aş vrea să mă întorc măcar pentru cinci minute, doar ca să le spun că, ei, că nu mă mai întorc. Ar fi destul. Probabil că e doar vina mea.

— Dar nu ai cum să te întorci! O să stai pe dinafară trist, ca regii detronaţi despre care mi-ai povestit ptu. Ştii, cu mantiile ptocite şi cerşind tot timpul de mâncare într-un fel de înaltă clasă. Nimic nu e mai nefolositor decât un rege fără regat, ai spus. Gândeşte-te la asta.

Merseră pe străzile oraşului scăldate de lumina apusului îndreptându-se către port. Toate străzile din oraş duceau către port.

Cineva tocmai punea o torţă în far, care era una dintre cele Mai Mult de Şapte Minuni ale Lumii şi fusese construit după planurile lui Pthagonal, folosind Regula de Aur şi cele Cinci Principii Estetice. Din păcate, fusese construit în locul nepotrivit, pentru că a-l pune unde trebuia, ar fi stricat aspectul portului, dar, în general, marinarii erau de acord că era un far minunat şi că aveai la ce să te uiţi în timp ce aşteptai să fii remorcat dintre stânci.

Portul de mai jos era plin de corăbii. Teppic şi Ptraci merseră pe lângă lăzi şi baloturi până ajunseră la zidul de apărare lung şi curbat, calmul portului de o parte, bătut de valuri în cealaltă. Deasupra, farul lumina şi scânteia.

Acele nave vor pleca spre locuri de care doar auzise, ştia asta. Ephebienii erau mari negustori. S-ar fi putut întoarce în Ankh să îşi ia diploma, iar apoi lumea ar fi fost într-adevăr molusca pe care o dorea, iar el ar avea toate cuţitele pentru a o deschide.

Ptraci îşi puse mâna în a lui.

Şi n-ar mai auzi despre însurătoarea cu rudele. Lunile petrecute în Djelibeybi deja păreau ca un vis, unul dintre acele vise circulare pe care nu reuşeşti niciodată să le goneşti şi care transformă insomnia într-o perspectivă atractivă.

Ce-i trebuie unui tip într-o astfel de situaţie e un semn, un fel de manual de instrucţiuni. Problema vieţii este că nu ai ocazia să te antrenezi înainte de a o face serios. Doar...

— Doamne? E Teppic, nu?

Vocea i se adresa de la nivelul gleznei. Un cap se iţi peste piatra pontonului, urmat iute de trup. Unul extrem de bogat îmbrăcat, unul pe

care nu se făcuse economie de diamante, blănuri, mătăsuri şi fireturi, având în vedere că toate, fără nici o excepţie, erau negre.

Era Dojenel.

— Acum ce face? întrebă Ptaclusp.

Fiul său îşi iţi grijuliu capul peste ruinele unei coloane şi îl urmări pe Hat, Zeul cu Cap de Vultur.

— Amuşină, zise el. Cred că îi place statuia. Sincer, tată, de ce a trebuit să cumperi aşa ceva?

— A fost pentru un contract, spuse Ptaclusp. Oricum, am crezutc ă o să fie o linie îndrăgită.

— De cine?

— Ei, *lui* îi place.

Ptaclusp IIb riscă să mai arunce o privire la monstruozitatea ascuţită care încă ţopăia printre ruine.

— Spune-i că poate s-o ia dacă pleacă, sugeră el. Spune-i că poate s-o cumpere la preţul de cost.

Ptaclusp se strâmbă.

— Cu *reducere,* zise el. O promoţie specială pentru clienţii noştri supranaturali.

Se uită la cer. Din ascunzătoarea lor dintre ruinele şantierului, cu Marea Piramidă încă bâzâind ca o centrală electrică în spatele lor, avusese o privelişte excelentă a venirii zeilor. La început, se uitase la ei cu un anumit calm. Zeii aveau să fie nişte clienţi buni, întotdeauna voiau temple şi statui, putea negocia direct, să sară peste intermediar.

Şi apoi îşi dăduse seama că un zeu, când este nemulţumit de produs, aşa cum s-ar putea întâmpla, poate că tencuiala nu respectă exact specificaţiile sau poate că un colţ al templului s-a lăsat puţin din cauza nisipurilor mişcătoare, un zeu nu se apucă să ceară cu voce puternică să vină directorul. Nu. Un zeu ştie exact unde eşti şi trece la subiect. De asemenea, se ştie foarte bine că zeii sunt rău-platnici. La fel şi oamenii, firește, dar ei nu se aşteaptă să mori ca să se stingă datoria.

Privirea i se întoarse către celălalt fiu, o siluetă pictată pe statuie, cu gura îngheţată într-un „O” de uimire, şi Ptaclusp ajunse la o concluzie.

— Mi s-a luat de piramide, zise el. Să-mi aduci aminte, băiete. Dacă scăpăm de aici, gata cu piramidele. Am devenit prea rigizi. Socot că-i timpul să ne extindem.

— Asta îţi tot spun de ani întregi, tată! strigă IIb. Ţi-am spus, vreo două apeducte bunicele vor face o...

— Da, da, mi-aduc aminte, zise Ptaclusp. Da. Apeducte. Toate arcadele şi chestiile alea. Bine. Doar că nu-mi amintesc unde spuneai că se pune sarcofagul.

— *Tată!*

— Nu mă lua în seamă, băiete. Cred că înnebunesc.

Nu se poate să fi văzut acolo o mumie şi doi bărbaţi cărând un baros...

Era, într-adevăr, Dojenel.

Şi Dojenel avea o corabie.

Teppic ştia că mai departe pe coastă Seriphul din Al-Khali trăia într-un palat fabulos, numit Rhoxie, despre care se spunea că fusese construit într-o singură noapte de un duh şi era vestit în mituri şi legende pentru minunăţia lui[36]. *Nenumita* era o Rhoxie plutitoare, dar mai mult. Creatorul ei a avut un complex al auritului şi a încercat toate trucurile cu vopseaua aurie, stâlpi încolăciţi şi draperii scumpe care făceau nava să pară mai mult un budoar care se ciocnise cu un gen foarte suspect de teatru.

De fapt, îţi trebuia un ochi de asasin, care vede detaliile ascunse, pentru a observa cât de inocent masca lipsa de gust supleţea carenei şi faptul că, socotind până şi spaţiul cabinei şi calele, tot părea să mai existe mult loc de depozitare nevăzut.

Apa din jurul a ceea ce Ptraci numea capătul ascuţit se vălurea ciudat, dar ar fi fost absolut ridicol să bănuieşti că o navă comercială atât de bătătoare la ochi ar fi avut ascuns un pinten de abordaj sub apă sau că doar cinci minute de lucru cu un topor ar fi transformat acest *Alcăzar* greoi în ceva care ar fi putut fugi de aproape orice alt obiect plutitor şi le-ar fi făcut pe cele care *l-ar fi putut* prinde să regrete foarte mult.

— Foarte impresionant, spuse Teppic.

— E doar pentru imagine, serios, se scuză Dojenel.

— Da. Îmi dau seama.

— Adică, suntem nişte negustori săraci.

Teppic dădu din cap.

— Formula obişnuită este „negustori săraci, *dar* cinstiţi”, spuse el.

Dojenel zâmbi ca un comerciant.

— Oh, cred că deocamdată rămânem doar la partea cu „săraci”. Oricum, tu ce naiba mai faci? Ultima dată plecai să te faci rege într-un loc de care n-a auzit nimeni. Şi cine este această *minunată* domniţă?

— O chea... începu Teppic.

— Ptraci, spuse Ptraci.

— E o sluj... începu Teppic.

— Cu siguranţă e o prinţesă de sânge regal, zise Dojenel mieros. Şi mi-ar face cea mai mare plăcere dacă ea, de fapt dacă *amândoi,* aţi lua masa cu mine diseară. Nu avem decât umila mâncare a marinarului, din păcate, dar o scoatem noi la capăt, o scoatem.

— Nu e ephebiană, nu? spuse Teppic.

[36]Era, aşadar, cunoscut colocvial drept Casa Spirtului. (n.a.)

— Biscuiţi marinăreşti, carne sărată, chestii de astea, zise Dojenel fără să îşi ia ochii de la Ptraci. Nu o părăsiseră de când ea venise la bord.

Apoi râse. Era vechiul şi cunoscutul râs al lui Dojenel, nu chiar fără umor, dar în mod clar bine controlat de centrii superiori ai creierului proprietarului său.

— Ce coincidenţă uluitoare! spuse el. Şi noi trebuie să ridicăm ancora la răsărit. Pot să vă ofer nişte haine de schimb? Amândoi arătaţi cam, hm, prăfuiţi.

— Haine aspre, marinăreşti, bănuiesc, zise Teppic. După cum I se cuvine unui umil negustor, dacă nu greşesc?

De fapt, Teppic fu condus într-o cabină mică, la fel de elegant şi de atent decorată ca un ou cu diamante, unde pe pat era întinsă o serie de haine pe cât de frumoase se puteau găsi oriunde pe Marea Circulară. Este adevărat, toate păreau a fi la mâna a doua, dar spălate bine şi cusute cu iscusinţă, astfel încât tăieturile de sabie abia se vedeau. Privi gânditor la cârligele din perete şi la urmele slabe de pe lemn, care arătau că acolo fuseseră atârnate diferite lucruri şi că fuseseră scoase în grabă.

Ieşi în coridorul îngust şi se întâlni cu Ptraci. Aceasta îşi alesese o rochie roşie de gală, aşa cum era la modă în urmă cu zece ani în Ankh-Morpork, cu mâneci umflate, cu multă lenjerie ascunsă şi colerete cât pietrele de hotar.

Teppic află ceva nou, anume că femeile atractive, îmbrăcate în câteva fâşii de voal şi câţiva metri de mătase *pot,* de fapt, să arate mult mai plăcut atunci când sunt complet îmbrăcate din cap până în picioare. Ea se învârti de probă.

— Sunt o grămadă de lucruri din astea înăuntru, spuse ea. Aşa se îmbracă femeile din Ankh-Morpork? E ca şi cum ai purta o casă. Şi nici nu transpiri aşa de rău.

— Uite, despre Dojenel, zise el grăbit. Adică, e un băiat bun, dar...

— E foarte bun, aşa-i, aprobă ea.

— Bine. Da, recunoscu Teppic deznădăjduit. E un vechi prieten.

— Foarte frumos.

Unul dintre membrii echipajului se materializă la capătul coridorului şi îi pofti cu o plecăciune în cabina de ceremonii. Aerul de bătrân servitor al marinarului era tulburat doar de modelul în zigzag al cicatricelor de pe cap şi de nişte tatuaje care făceau ca imaginile din *Palatul cu Obloane* să pară a fi ilustraţii dintr-un manual de făcut etajere. Lucrurile pe care acestea le făceau când el îşi încorda muşchii i-ar fi putut fascina ore întregi pe clienţii tuturor tavernelor din port, iar el nici nu avea habar că cel mai prost moment din viaţa sa era doar la câteva minute distanţă.

— Totul este foarte plăcut, spuse Dojenel, turnând nişte vin. Dădu din cap către bărbatul tatuat. Poţi să serveşti supa, Alfonz, adăugă el.

— Uite, Dojenel, nu eşti pirat, nu-i aşa? întrebă Teppic.

— Asta te tot frământa? Dojenel rânji hâtru.

Nu era singurul lucru care îl frământa pe Dojenel, dar se luptase pentru primul loc. Dădu din cap.

— Nu, nu suntem. Doar preferăm să, hm, evităm birocraţia oricând avem ocazia. Ştii? Nu ne place ca oamenii să îşi bată capul cu tot ce facem noi.

— Doar că toate hainele...

— Ah. Suntem *atacaţi* de piraţi destul de des. De aceea a pus tata să fie construită *Nenumita.* Întotdeauna îi surprinde. Şi toată chestia este sigură din punct de vedere moral. Noi le luăm nava, toate comorile şi orice prizonieri vor fi reuşit să salveze şi le oferim un drum spre casă la preţuri competitive.

— Ce faci cu piraţii?

Dojenel se uită la Alfonz.

— Asta depinde de posibilităţile de angajare ulterioară, spuse el. Tata zice întotdeauna că unui om la ananghie trebuie să îi oferi o mână de ajutor. Punând condiţii, adică. Cum merge munca de rege?

Teppic îi povesti. Dojenel ascultă atent, legănându-şi vinul în pahar.

— Deci asta e, spuse el la final. Am auzit că va fi un război. De aceea ridicăm pânzele la noapte.

— Te înţeleg, zise Teppic.

— Nu, vreau să spun că plecăm ca să organizăm comerţul. Cu ambele părţi, fireşte, deoarece suntem absolut imparţiali. Armele produse pe acest continent chiar sunt destul de şocante. Sunt total periculoase. Ar trebui să vii şi tu cu noi. Eşti o persoană foarte valoroasă.

— Niciodată nu m-am simţit mai lipsit de valoare ca acum, rosti Teppic lipsit de orice speranţă.

Dojenel îl privi uluit.

— Dar eşti rege! zise el.

— Ei, da, dar...

— Al unei ţări care teoretic încă există, dar de fapt nu poate fi atinsă de vreun muritor?

— Din păcate.

— Şi poţi să dai legi pentru, ei bine, monedă şi taxe, da?

— Cred că da, însă...

— Şi nu crezi că eşti valoros? Doamne, Tep, contabilii noştri probabil că pot născoci cincizeci de feluri ca să... bine, mi se umezesc mâinile doar când mă gândesc la asta. Probabil că tata va cere să ne mutăm biroul principal acolo, pentru început.

— Dojenel, ţi-am explicat. *Ştii* asta. Nimeni nu poate intra, spuse Teppic.

— Asta nu contează.

— *Nu contează?*

— Nu, pentru că o să ne facem filiala principală în Ankh şi o să ne plătim taxele unde o fi locul ăla. Tot ce ne trebuie este o adresă oficială pe, nu ştiu. Calea Piramidelor sau aşa ceva. Ascultă la mine şi nu accepta nimic până când tata nu îţi dă un scaun în consiliul de administraţie. Oricum, eşti de sânge regal, asta e întotdeauna impresionant...

Dojenel continuă să trăncănească. Teppic simţea cum i se încingeau hainele.

Deci asta era. Îţi pierzi regatul şi pe urmă acesta devine mai valoros, pentru că e un paradis fiscal şi te aşezi în consiliu, orice o însemna asta, şi se rezolvă lucrurile.

Ptraci dezamorsă situaţia apucând braţul lui Alfonz în timp ce acesta servea fazanul.

— Împreunarea Câinelui Prietenos cu a celor Doi Biscuiţi Mici! exclamă ea, cercetând tatuajul complicat. Nu prea mai vezi aşa ceva în zilele noastre. Nu e bine făcut? Se distinge până şi iaurtul.

Alfonz îngheţă, apoi roşi. Să vezi fierbinţeala împrăştiindu-se pe marele cap brăzdat de cicatrice era ca şi cum ai privi soarele răsărind de după un lanţ muntos.

— Cu ce e ăla de pe cealaltă mână?

Alfonz, care arăta ca şi cum printre slujbele anterioare ar fi avut-o şi pe cea de berbec, murmură ceva şi, foarte timid, îşi arătă antebraţul.

— Nu-i prea potrivit pentru domniţe, şopti el.

Ca un explorator pasionat, Ptraci dădu în lături părul sârmos, în timp ce Dojenel o urmărea cu gura căscată.

— O, o ştiu pe asta, zise ea cu nepăsare. E din *Cele 130 de Zile ale Pseudopolisului.* Anatomic e imposibil. Dădu drumul braţului şi se întoarse la mâncarea ei. După o clipă ridică privirea spre Teppic şi Dojenel.

— Nu mă luaţi în seamă, rosti ea cu voce cristalină. Continuaţi, vă rog.

— Alfonz, te rog să te duci să îţi pui o cămaşă ca lumea pe tine, îl îndemnă Dojenel cu o voce răguşită.

Alfonz se retrase, holbându-se la braţul său.

— Hm. Ce, hm, ziceam? spuse Dojenel. Scuze. Mi-am pierdut şirul. Hm. Mai vrei vin, Tep?

Ptraci nu doar deraiase trenul gândirii, ci rupsese şinele, arsese staţiile şi topise podurile pentru a le da la fier vechi. Şi astfel, cina se împotmoli în plăcintă cu carne, pere proaspete, arici-de-mare cristalizat şi o flecăreală sporadică despre vremurile bune din trecut de la Breaslă. Fuseseră acolo cu trei luni în urmă. Parcă trecuse o viaţă. Trei luni în Vechiul Regat *erau* o viaţă de om.

După o vreme, Ptraci căscă şi se duse în cabina ei, lăsându-i pe cei doi singuri cu o sticlă de vin neîncepută. Într-o tăcere plină de veneraţie, Dojenel o urmări plecând.

— Mai sunt multe ca ea în palatul tău? întrebă el.

— Nu ştiu, recunoscu Teppic. S-ar putea. De obicei stau întinse peste tot şi cojesc struguri sau flutură evantaie.

— E uimitoare. O să-i dea peste cap în Ankh, ştii. Cu aşa o faţă şi cu o minte ca... Ezită. E...? Adică, voi doi sunteţi...?

— Nu, zise Teppic.

— E foarte atractivă.

— Da, spuse Teppic.

— Un fel de încrucişare între o dansatoare de templu şi un ferăstrău.

Îşi luară paharele şi ieşiră pe punte, unde câteva dintre luminile oraşului păleau în faţa strălucirii stelelor. Apa era nemişcată, aproape uleioasă.

Lui Teppic începea să i se învârtă capul încetişor. Deşertul, soarele, două straturi lucioase de alcool ephebian pe pereţii stomacului şi o sticlă de vin îşi adunau forţele să-i facă praf sinapsele.

— Tre' să recunosc, îngăimă el, întinzându-se pe balustradă, că te descurci bine.

— E în regulă, spuse Dojenel. Comerţul este destul de interesant. Construieşti pieţe, ştii. Lupta cu competiţia în sectorul corsarilor. Ar trebui să ni te alături, băiete. Aici e viitorul, cum zice tata. Nu cu vrăjitorii şi cu regii, ci cu oameni întreprinzători care îşi pot permite să îi angajeze. Fără supărare, înţelegi.

— Noi suntem singurii rămaşi, spuse Teppic în paharul de vin. Din tot regatul. Eu, ea, şi o cămilă care miroase ca un covor. Un regat străvechi, pierdut.

— Bine că nu era unul nou, zise Dojenel. Cel puţin oamenii au apucat să-l poarte o vreme.

— Nu ştii cum e, spuse Teppic. E ca o mare piramidă. Dar cu susul în jos, înţelegi. Toată istoria, toţi strămoşii, toţi oamenii. Totul se scurge în mine. Chiar la fund.

Se prăbuşi pe un odgon încolăcit când Dojenel îi dădu înapoi sticla şi spuse:

— Te pune pe gânduri, nu? Sunt toate oraşele şi regatele astea pierdute în jur, ca Ee, în Marele Nef. Ţări întregi, dispărute. Pierdute pe undeva. Poate că oamenii au început să se joace cu geometria, ce zici?

Teppic sforăia.

După câteva clipe, Dojenel se clătină înainte, aruncă sticla goală peste bord – făcu pleosc şi pentru câteva secunde un şuvoi de bule deranjă calmul nemişcat – şi se împletici către patul său.

Teppic visa.

Şi în visul său, stătea într-un loc înalt, dar nesigur, deoarece se balansa pe umerii tatălui şi ai mamei lui, iar sub ei îi putea distinge pe

bunici şi sub ei strămoşii săi se întindeau în lături într-o, ei bine, într-o mare *piramidă* de umanitate a cărei bază se pierdea în nori.

Auzea murmurul ordinelor strigate şi a indicaţiilor care pluteau spre el.

Dacă nu faci nimic, nu vom fi fost niciodată.

— E doar un vis, spuse el şi ieşi din el într-un palat în care un om mic şi negricios, cu o pânză în jurul mijlocului, şedea pe o bancă de piatră mâncând smochine.

— Fireşte că-i un vis, zise acesta. Lumea este visul Creatorului. Totul înseamnă vise, feluri diferite de vise. Se presupune că îţi spun diferite lucruri. Ca: nu mânca ouă înainte să te culci. Chestii de genul ăsta. L-ai avut pe cel despre cele şapte vaci?

— Da, zise Teppic privind înjur. Visa o arhitectură destul de bună. Una dintre ele cânta la trombon.

— Pe vremea mea fuma un trabuc. Ăsta-i un vis ancestral binecunoscut.

— Ce înseamnă?

Micuţul îşi scoase o sămânţă dintre dinţi.

— Habar n-am, răspunse el. Mi-aş da mâna dreaptă ca să aflu. Apropo, nu cred că ne cunoaştem. Eu sunt Khuft. Am fondat acest regat. Visezi o smochină bună.

— Şi pe tine te visez?

— Ba bine că da. Aveam un vocabular de opt sute de cuvinte, chiar crezi că aşa aş vorbi? Dacă te aştepţi la vreun sfat ancestral folositor, las-o baltă. Ăsta e un *vis.* Nu pot să-ţi spun nimic din ce nu ştii.

— Tu eşti *întemeietorul?*

— Aici de faţă.

— Eu... credeam că eşti altfel, zise Teppic.

— Cum adică?

— Ei... pe statuie...

Khuft dădu nerăbdător din mână.

— Aia e doar pentru relaţiile publice, spuse el. Adică, uită-te la mine. Arăt eu patriarhal?

Teppic îl evaluă critic.

— Nu cu pânza aia în jurul mijlocului, recunoscu el. E cam, ei, jerpelită.

— Mai poate fi purtată ani întregi, zise Khuft.

— Totuşi, bănuiesc că doar asta mai apuci să iei când fugi de persecuţie, spuse Teppic, dornic să arate o fire înţelegătoare.

Khuft mai luă o smochină şi se uită chiorâş la el.

— Ce face?

— Erai persecutat, zise Teppic. De aceea ai fugit în deşert.

— Oh, da. Ai dreptate. A naibii dreptate. Eram persecutat pentru convingerile mele.

— E îngrozitor, spuse Teppic.

Khuft scuipă.

— A naibii dreptate. Eram convins că oamenii n-o să-şi dea seama că le-am vândut cămile cu dinţi de ipsos decât când ajungeam eu departe de oraş.

Trecu ceva până când vorbele lui îşi făcură efectul, dar reuşiră să o facă cu tot aplombul unui bloc de beton în nisipuri mişcătoare.

— Eşti *infractor?* spuse Teppic.

— Ei, infractor e un cuvânt urât, ştii ce vreau să zic? Spuse micuţul strămoş. Eu prefer antreprenor. Am fost înaintea vremurilor mele, asta e problema mea.

— Şi tu fugeai? întrebă Teppic slab.

— N-ar fi fost, răspunse Khuft, o idee bună să mai zăbovesc.

— „Şi Khuft, cămilarul, s-a pierdut în Deşert şi s-a deschis înf aţa lui, ca un Dar de la Zei, o Vale prin care curgeau Laptele şi Mierea", cită Teppic cu o voce cavernoasă. Adăugă: Credeam că trebuie să fi fost îngrozitor de lipicioasă.

— Iată-mă pe mine, mort de sete, toate cămilele făcând o zarvă uriaşă, ţipând după apă şi, în clipa următoare – vâj – o afurisită de vale a unui mare fluviu, cu şiruri de stuf, hipopotami, tot tacâmul. Din senin. Aproape că am fost călcat în picioare când au dat năvală.

— Nu, zise Teppic. N-a fost aşa! Zeilor văii li s-a făcut milă de tine şi ţi-au arătat drumul, nu? Tăcu, surprins de tonurile rugătoare din vocea sa.

Khuft rânji batjocoritor.

— Oh, da? Şi s-a nimerit că am dat eu peste o sută şi ceva de mile de fluviu în mijlocul deşertului pe care toţi ceilalţi nu-l băgaseră de seamă. E uşor să nu o vezi, o vale de fluviu de o sută şi ceva de mile în mijlocul deşertului, nu? Nu că aş fi vrut să caut cămila de dar la dinţi, mă înţelegi, aşa că m-am dus şi mi-am adus familia şi restul băieţilor imediat. Nici nu m-am uitat înapoi.

— Acum nu era, şi în clipa următoare era? zise Teppic.

— Cam aşa. Greu de crezut, nu?

— Nu, spuse Teppic. Nu. Nu chiar.

Khuft îl împunse cu un deget zbârcit.

— Întotdeauna am crezut că au făcut-o cămilele, zise el. Tot timpul m-am gândit că, într-un fel, ele au chemat-o, ca şi cum ar fi fost acolo potenţial, dar nu prea, şi avea nevoie doar de un pic de efort ca să devină reală. Ciudate lucruri, cămilele.

— Ştiu.

— Mai ciudate ca zeii. E vreo problemă?

— Scuze, spuse Teppic, doar că e cam şocant. Adică, eu credeam că suntem cu adevărat de sânge regal. Adică, suntem mai nobili ca *oricine.*

Khuft îşi scoase o sămânţă de smochină dintre două cioturi înnegrite care, deoarece se aflau în gura lui, probabil ar fi trebuit numite dinţi. Apoi scuipă.

— Asta ţine de tine, zise el, şi dispăru.

Teppic mergea prin necropolă, piramidele erau un luminator cu margini zimţate profilându-se în noapte. Cerul era corpul arcuit al unei femei, iar zeii stăteau în jurul orizontului. Nu arătau ca zeii care fuseseră pictaţi pe ziduri vreme de mii de ani. Arătau mai rău. Arătau mai bătrâni decât Timpul. Până la urmă, zeii nu interveneau niciodată în treburile oamenilor. Dar pentru alte lucruri erau ei proverbiali.

— Ce să fac? Nu sunt decât un om, spuse el tare.

Cineva zise:

— *Nu cu totul.*

Teppic se trezi în ţipetele pescăruşilor.

Alfonz, care purta o cămaşă cu mâneci lungi şi expresia celui care nu are de gând s-o mai dea vreodată jos, niciodată, îi ajuta pe alţi câţiva oameni să desfacă una dintre pânzele *Nenumitei.* Se uită în jos la Teppic, în patul său de frânghie şi îi făcu un semn din cap.

Se mişcau. Teppic se ridică în capul oaselor şi văzu portul Ephebe alunecând în tăcere în lumina gri a dimineţii.

Se ridică în picioare nesigur, gemu, îşi luă capul în mâini, o luă la goană şi sări peste parapet.

Heme Krona, proprietarul grajdurilor Profesioniştii Cămilelor, mergea încet în jurul lui Nenorocitule, fredonând. Cercetă genunchii cămilei. Dădu un şut de probă într-unul dintre picioarele ei. Cu o mişcare iute, care îl luă pe Nenorocitule complet prin surprindere, deschise brusc gura animalului şi îi studie dinţii mari, galbeni, apoi sări în spate.

Luă o scândură dintr-o grămadă dintr-un colţ, înmuie o pensulă într-o oală cu vopsea neagră şi după o clipă de gândire scrise cu grijă: „UN SINGUR PROPRIETAR”.

După ce se mai gândi niţel, adăugă „KILOMETRAJ REDUS!”

Tocmai picta şi „MARE VITEZĂ” când Teppic intră clătinându-se şi se sprijini, gemând, de tocul uşii. La picioare i se formau băltoace de apă.

— Am venit după cămila mea, spuse el.

Krona oftă.

— Noaptea trecută ai spus că te întorci într-o oră, zise el. O să te taxez pentru o zi întreagă de chirie a grajdului, bine? Plus că i-am făcut un masaj şi m-am ocupat de picioarele ei, serviciu complet. Face cinci *cerci,* în regulă, emirule?

— Ah, Teppic se bătu peste buzunar.

— Uite, spuse el, am plecat de acasă cam în grabă, vezi tu. Nuc red că am vreun ban la mine.

— Mie-mi convine, emirule. Krona se întoarse la scândura lui. Cum se scrie „UN AN GARANŢIE”?

— Sigur o să îţi trimit banii, zise Teppic.

Krona îi oferi zâmbetul ucigător al celui care le-a văzut pe toate – măgari cu părul refăcut, elefanţi cu colţi de ipsos, cămile cu cocoaşe false lipite pe ele – şi care cunoaşte adâncurile putrede ale sufletului uman atunci când se ajunge la afaceri.

— Las-o jos, rajahule, spuse el, că măcăne.

Teppic se scotoci în tunică.

— Ţi-aş putea da acest cuţit valoros, propuse el.

Krona îi aruncă o privire scurtă şi pufni.

— Scuze, emirule. Nu se poate. Nu dai banii, nu vezi cămila.

— Ţi l-aş putea da cu vârful în faţă, spuse Teppic disperat, ştiind că doar ameninţarea asta l-ar fi putut scoate din Breaslă. De asemenea, ştia că nu era prea bună ca ameninţare. Ameninţările nu făceau parte din programa de la şcoala Breslei.

Unde mai pui că, şezând pe baloţii de paie din spatele grajdurilor, se găseau doi oameni solizi, care tocmai începeau să dea atenţie dezbaterii. Arătau ca fraţii mai mari ai lui Alfonz.

Fiecare centru de vehicule de orice fel de oriunde din univers îi are. Niciodată nu sunt chiar grăjdari, sau mecanici, sau angajaţi, sau cumpărători. Întotdeauna funcţia lor este neclară. Mestecă paie sau fumează ţigări pe furiş. Dacă există pe acolo lucruri ca ziarele, le citesc sau, cel puţin, se uită la poze.

Începură să îl urmărească pe Teppic cu atenţie. Unul dintre ei ridică două cărămizi şi începu să le arunce şi să le prindă.

— Eşti un băiat tânăr, înţeleg asta, spuse Krona cu blândeţe. Abia intri în viaţă, emirule. Nu vrei belele. Făcu un pas înainte.

Uriaşul cap păros al lui Nenorocitule se întoarse pentru a se uita la el. În străfundurile minţii lui, coloane de cifre mici ţâşniră iar în sus.

— Uite, îmi pare rău, dar trebuie să îmi iau cămila înapoi, insistă Teppic. E o problemă de viaţă şi de moarte!

Krona dădu din mână către cei doi bărbaţi de prisos.

Nenorocitule îl pocni. Nenorocitule avea idei foarte concise despre oamenii care îşi băgau mâinile în gura lui. În plus, văzuse cărămizile şi orice cămilă ştie cât dă adunarea a două cărămizi. A fost o lovitură bună, cu degetele bine întinse, puternică şi înşelător de înceată. L-a ridicat pe Krona şi l-a trimis direct într-o grămadă aburindă de gunoi de grajd augean.

Teppic îşi luă avânt, se prinse de blana prăfuită a lui Nenorocitule şi ateriză greoi pe gâtul acestuia.

— Îmi pare foarte rău, spuse el către ce se mai vedea din Krona. Chiar o să îţi trimit nişte bani.

Nenorocitule, în acest moment, dansa în cerc. Tovarăşii lui Krona stăteau în spate în timp ce copitele ca nişte farfurii vâjâiau prin aer.

Teppic se aplecă înainte şi şuieră într-o ureche care se zbătea nebuneşte.

— Mergem acasă, zise el.

Aleseseră prima piramidă la întâmplare. Regele se uită la cartuşul de pe uşă.

— Binecuvântată este Regina Far-re-ptah, citi Dil cu supunere, Conducătoare a Cerurilor, Doamnă a Djelului, Stăpână a...

— Bunica Pooney, zise regele. Merge. Se uită la feţele lor uimite. Aşa îi spuneam eu când eram mic. Vedeţi voi, nu puteam să pronunţ Far-re-ptah. Ei, dă-i drumul. Nu mai căsca gura. Sparge uşa.

Gem cântări ciocanul cu nesiguranţă.

— E o piramidă, maestre, spuse el adresându-se lui Dil. Nu ai voie să o deschizi.

— Şi ce propui, băiete? Să băgăm un cuţit în crăpătură şi să-l zgâlţâim? zise regele.

— Fă-o, Gem, îl îndemnă Dil. N-o să se întâmple nimic.

Gem dădu din umeri, îşi scuipă în palmele care erau, de fapt, destul de umede din cauza transpiraţiei şi groazei, şi roti.

— Din nou, zise regele.

Placa uriaşă bubui când fu lovită de baros, dar era granit, şi rezistă. Câteva bucăţi de mortar plutiră, apoi ecourile se întoarseră, plimbându-se înainte şi înapoi pe bulevardele moarte ale necropolei.

— Din nou.

Bicepsul lui Gem se mişcă asemenea unei ţestoase în untură.

De data aceasta primi ca răspuns un bubuit, cum ar fi cel provocat de un capac greu care se loveşte de pământ undeva departe.

Rămaseră în tăcere, ascultând un sunet de târşâire înceată dinăuntrul piramidei.

— Să lovesc din nou, sire? întrebă Gem. Amândoi îi făcură semn să tacă.

Târşâitul se apropie.

Apoi piatra se mişcă. Se împotmoli o dată sau de două ori, dar cu toate acestea se mişcă, încet, rotindu-se pe o parte, astfel încât o crăpătură de umbră neagră apăru. Dil putea distinge o formă şi mai întunecată în beznă.

— Da? spuse aceasta.

— Eu sunt, bunico, zise regele.

Umbra rămase nemişcată.

— Ce, micul Pootle? întrebă aceasta bănuitoare.

Regele evită faţa lui Dil.

— E în regulă, bunico. Am venit să te scoatem.

— Cine-s oamenii ăştia? rosti umbra pe un ton arţăgos. N-am nimic, tinere, îi spuse ea lui Gem. Nu ţin bani în piramidă şi poţi să laşi arma aia, nu mă sperie.

— Sunt servitori, bunico, explică regele.

— Au ceva cu care să se identifice? mormăi bătrâna.

— *Eu* îi identific, bunico. Am venit să te scoatem.

— Băteam de *ore* întregi, zise răposata regină, ieşind la lumina zilei. Arăta exact ca regele, doar că bandajele mumiei erau mai gri şi prăfuite. A trebuit să mă duc să mă întind niţel, a venit sfârşitul. Nu-i mai pasă nimănui de tine când eşti mort. Unde mergem?

— Să le dăm drumul şi celorlalţi, propuse regele.

— A naibii de bună idee. Bătrâna regină se clătină în spatele lui.

— Deci asta e Lumea de Dincolo, da? zise ea. Nu e cu mult mai bună. Îl înghionti cu un cot ascuţit pe Gem. Eşti mort şi tu, tinere?

— Nu, doamnă, răspunse Gem, cu tonurile brave şi tremurătoare ale cuiva care merge pe sârmă peste hăurile nebuniei.

— Nu merită. Aşa să ştii.

— Da, doamnă.

Regele păşi pe dalele antice către următoarea piramidă.

— Îl ştiu pe ăsta, spuse regina. Era aici pe vremea mea. Regele Ashk-ur-men-tep. Al Treilea Imperiu. Pentru ce e ciocanul, tinere?

— Vă rog, doamnă, trebuie să bat în uşă, doamnă, zise Gem.

— Nu trebuie să baţi. E întotdeauna înăuntru.

— Asistentul meu vrea să spună că sparge sigiliile, doamnă, spuse Dil, dornic să facă pe plac.

— Tu cine eşti? întrebă regina.

— Mă numesc Dil, O, Regină. Maestru îmbălsămător.

— Oh, asta eşti, da? Am nişte cusături care trebuie refăcute.

— Va fi o onoare şi un privilegiu, O, Regină, zise Dil.

— Da. Va fi, spuse ea şi se întoarse scârţâind spre Gem. Dă-l drumu' cu ciocanu', tinere!

Astfel îndemnat, Gem roti rapid ciocanul într-un arc lung. Trecu prin faţa nasului lui Dil scoţând un sunet ca de potârniche şi sparse sigiliul în bucăţi.

Ceea ce ieşi, când praful se aşezase, nu era îmbrăcat chiar după ultima modă. Bandajele erau maronii şi putrede şi, observă Dil cu îngrijorare profesională, deja începeau să se desfacă pe la coate. Când vorbea, era ca şi cum ai fi deschis un sarcofag străvechi.

— M-am sculat, spuse acesta. Şi nu a fostu lumină. Aiasta-l Lumea de Dincolo?

— S-ar părea că nu, zise regina.

— Asta-i *tot?*

— Nu prea merită să mori, nu? spuse regina.

Regele antic dădu din cap, dar uşurel, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu-i cadă.

— Ceva, zise el, trebuie făcutu.

Se întoarse pentru a privi Marea Piramidă şi arătă cu ceea ce fusese odată un braţ.

— Cine doarme acolo? întrebă el.

— Ea mea, de fapt, zise Teppicymon clătinându-se înainte. Nu cred că ne cunoaştem, încă nu am fost înmormântat, fiu-meu a construit-o pentru mine. A fost împotriva voinţei mele, crede-mă.

— E un lucru înfricoşătoriu, constată regele antic. I-am sâmţit clădirea. Şi în somnul morţii am sâmţit-o. E destul de mare să înmormântezi lumea în ea.

— Eu am vrut să fiu înmormântat în mare, zise Teppicymon. Urăsc piramidele.

— Ba nu, spuse Ashk-ur-men-tep.

— Iartă-mă, dar le urăsc, repetă regele politicos.

— Dar nu le urăşti. Ceea ce sâmţi acuma este o uşoară repulsie. După ce ai statu într-una vreme de o mie de ani, spuse străbunul, *atunci* începi să ştii ce iaste ura.

Teppicymon se înfioră.

— Marea, zise el. Acolo e bine. Doar te dizolvi.

Porniră către următoarea piramidă. Gem mergea înainte, cu faţa ca o frescă, posibil una pictată târziu în noapte de către un artist care îşi ia inspiraţia pe reţetă. Dil îl urma. Îşi umflă pieptul, întotdeauna sperase să-şi croiască drum în lume, şi iată-l acum, păşind în rând cu regi.

Bine. *Clătinându-se* în rând cu regii.

Era o altă zi frumoasă în deşert. Întotdeauna era o zi frumoasă, dacă prin frumos înţelegeai o căldură ca de cuptor şi un nisip pe care ai fi putut prăji castane.

Nenorocitule înainta cu viteză, mai mult ca să-şi ţină picioarele departe de pământ cât mai mult posibil. Pentru o clipă, în timp ce se legănau pe dealurile de lângă oaza împresurată de ogoare şi plină de măslini din jurul Ephebei, lui Teppic i se păru că vede *Nenumita* ca un punct minuscul pe azuriul mării. Dar se putea să fi fost doar o scânteiere de lumină pe un val.

Apoi trecură de creastă, intrând într-o lume de galben şi ocru. Pentru o vreme, copacii piperniciţi ţinură piept nisipului, dar apoi nisipul câştigă şi se întinse triumfător, dună după dună.

Deşertul nu era doar fierbinte, era şi tăcut. Nu existau păsări, nici freamătul fiinţelor organice ocupate să trăiască. Noaptea s-ar fi putut auzi tânguirea insectelor, dar acum erau ascunse adânc sub nisip pentru a se feri de arşiţa zilei, iar soarele galben şi nisipul galben deveniră o încăpere fără ecou în care respiraţia lui Nenorocitule suna ca un motor pe aburi.

Teppic învăţase multe lucruri de când plecase prima dată dinVechiul Regat, şi era pe punctul să mai înveţe unul. Toate

autorităţile în domeniu sunt de acord că atunci când traversezi un deşert arzător e bine să porţi pălărie.

Nenorocitule intră în trapul târşăit pe care o cămilă de viteză de prima mână îl poate ţine ore întregi.

După vreo două mile, Teppic zări o coloană de praf în spatele dunei următoare. În cele din urmă ajunseră în spatele corpului principal al armatei Elphebiene, care înainta legănându-se în jurul a jumătate de duzină de elefanţi de luptă, ale căror panaşe de pe coifuri se unduiau în briza de cuptor. În baza unor principii generale, soldaţii aclamară când Teppic trecu pe lângă ei.

Elefanţi de luptă! Teppic gemu. Şi Tsort trecuse la elefanţi de luptă. Elefanţii de luptă erau la modă în ultima vreme. Nu erau prea buni la nimic în afară de a-şi călca în picioare propriile trupe atunci când, inevitabil, intrau în panică, aşa că geniile militare din ambele tabere ripostau crescând elefanţi şi mai mari. Elefanţii erau impresionanţi.

Nu se ştie din ce motiv, mulţi dintre aceşti elefanţi trăgeau căruţe uriaşe pline cu lemne.

Alergă înainte, în vreme ce soarele se ridica tot mai sus şi, iar asta era neobişnuit, puncte mov şi albastre începeau să joace încetişor de-a lungul orizontului.

Un alt lucru straniu se întâmpla. Cămila părea să meargă pe cer. Poate că asta avea vreo legătură cu ţiuitul pe care Teppic îl avea în urechi.

Ar fi trebuit să se oprească? Dar atunci cămila ar fi putut cădea...

Trecuse bine de amiază când Nenorocitule se împletici la umbra arzătoare a formaţiunii de calcar care odată indicase marginea văii şi se prăbuşi uşor în nisip. Teppic se rostogoli pe jos.

Un detaşament de ephebieni se zgâia peste spaţiul îngust către un număr foarte asemănător de tsorţieni aflaţi de partea cealaltă. Ocazional, de dragul imaginii, câte unul dintre ei flutura o suliţă.

Când Teppic deschise ochii, îi fu dat să vadă înfricoşătoarele măşti de bronz ale câtorva soldaţi ephebieni uitându-se la el. Gurile lor de metal erau blocate în rânjete de dispreţ suprem. Sprâncenele strălucitoare erau strâmbate de o furie ucigaşă.

Unul dintre ei spuse:

— Îşi revine, domnule sergent.

O faţă de metal ca mânia forţelor naturii se apropie, umplând câmpul vizual al lui Teppic.

— Am ieşit fără pălărie, nu, băieţică? zise aceasta cu o voce veselă care suna ciudat din cauza metalului. Grăbiţi se ne încleştăm cu duşmanul, aşa am făcut?

Cerul se învârtea în jurul lui Teppic, dar un gând ieşi la suprafaţă în tigaia fierbinte a minţii lui, preluă controlul corzilor vocale şi bolborosi:

— Cămila!

— Ar trebui să fii închis pentru cum te porţi cu ea, spuse sergentul dând din deget. N-am mai văzut vreuna în starea asta.

— N-o lăsaţi să bea! Teppic se ridică drept în capul oaselor, cu gonguri uriaşe bătând şi artificii fierbinţi declanşându-i-se în craniu. Capetele acoperite de coifuri se întoarseră unul spre altul.

— Pe zei, trebuie că are ceva cu cămilele, zise unul dintre ele. Clătinându-se, Teppic se ridică şi se împletici către Nenorocitule, care încerca să rezolve ecuaţia complexă care i-ar fi permis să se ridice în picioare. Limba îi atârna şi nu se simţea bine.

O cămilă la ananghie nu se ruşinează. Nu pierde vremea prin baruri, stând de una singură cu nasul în paharul de băutură. Nu sună pe la toţi prietenii vechi pentru a li se plânge. Nu zace şi nici nu scrie lungi poeme sentimentale despre Viaţă şi cât de îngrozitoare este când o vezi dintr-o garsonieră. Nu ştie ce e aia depresie.

Tot ce are o cămilă sunt o pereche de plămâni de capacitate industrială şi o voce ca o turmă de măgari tăiaţi cu drujba.

Teppic înainta însoţit de zbierete. Nenorocitule îşi dădu capul înapoi şi îl întoarse încoace şi încolo, triangulând. Ochii i se rotiră nebuneşte în timp ce făcea trucul cămilei de a părea că se uită la Teppic cu nările.

Scuipă.

Încercă să scuipe.

Teppic îl apucă de frâu şi trase.

— Haide, nenorocitule, zise el. E apă. O *miroşi.* Tot ce trebuies ă faci e să îţi dai seama cum să ajungi acolo!

Se întoarse către grupul de soldaţi. Aceştia se uitau la el cu feţe uimite, în afara celor care nu îşi dăduseră jos coifurile şi care se holbau la el cu feţe de o ferocitate metalică.

Teppic înhăţă o ploscă de la unul dintre ei, îi scoase dopul şi o înclină pe pământ în faţa nasului fremătând al cămilei.

— Acolo e un fluviu, şuieră el. Ştii că aşa e, nu trebuie decât să te duci acolo!

Soldaţii se uitau în jur cu nervozitate. La fel făceau şi câţiva tsorţieni care veniseră să vadă ce se întâmplă.

Nenorocitule se ridică în picioare, cu genunchii tremurând, şi începu să se învârtă pe loc. Teppic se agăţă de el.

... Fie d egal 4, gândea Nenorocitule cu disperare. Fie a.d egal 90. Fie non-d egal 45...

— Îmi trebuie un băţ! strigă Teppic atunci când vâjâi pe lângă sergent. Astea nu înţeleg nimic dacă nu le loveşti cu băţul, pentru cămile e ca semnele de punctuaţie!

— E bună o sabie?

— Nu!

Sergentul ezită, apoi îi dădu lui Teppic suliţa.

El o apucă de vârf, se luptă să îşi recapete echilibrul, iar apoi o pocni cu putere de laterala cămilei, ridicând un nor de praf şi de păr.

Nenorocitule se opri. Urechile i se întoarseră ca nişte antene de radar. Se holbă la peretele de piatră, dându-şi ochii peste cap. Apoi, când Teppic apucă un smoc de păr şi se ridică pe spinarea ei, cămila începu să meargă.

Gândeşte *fractali...*

— Hei, o să intri drept... începu sergentul.

Urmă o tăcere. Aceasta continuă ceva vreme.

Sergentul se mişcă neliniştit. Apoi se uită peste stânci la tsorţieni şi îl zări pe conducătorul lor. Cu înţelegerea nerostită împărtăşită de centurionii şi sergenţii-majori de oriunde, se îndreptară unul spre altul pe lângă pietre şi se opriră lângă crăpătura abia vizibilă din stâncă.

Sergentul tsorţean îşi trecu mâna peste ea.

— Te-ai aştepta să fie nişte, ştii, păr de cămilă sau aşa ceva, spuse el.

— Sau sânge, zise ephebianul.

— Cred că e unul din fenomenele alea inexplicabile.

— Oh. Atunci e bine.

Cei doi bărbaţi se zgâiră la piatră o vreme.

— Ca un miraj, sări tsorţeanul în ajutor.

— Una dintre chestiile alea, da.

— Mi s-a părut că aud şi un pescăruş.

— O tâmpenie, nu. Nu ajung până aici.

Tsorţeanul tuşi politicos şi se uită în spate la oamenii săi. Apoi se întinse mai aproape.

— Restul oamenilor tăi vor veni în curând, bănuiesc, zise el.

Ephebianul făcu un pas mai aproape şi, când vorbi, o făcu din colţul gurii, în timp ce ochii păreau să rămână aţintiţi pe pietre.

— Aşa-i, spuse el. Şi ai tăi la fel, dacă pot să întreb?

— Da. Cred că va trebui să vă masacrăm dacă ai noştri ajung primii.

— Şi noi, fără îndoială. Totuşi, asta e.

— Una din chestiile alea, zău, aprobă tsorţeanul.

Celălalt bărbat dădu din cap.

— Ciudată lume, dacă stai să te gândeşti.

— Ai pus degetul pe rană, aşa-i. Sergentul îşi slăbi platoşa un pic, bucuros că nu mai stătea în soare. Raţiile sunt bune la voi?

— Oh, ştii tu. N-ai voie să te plângi.

— Nici noi, zău.

— Că dacă te plângi, devin şi mai rele.

— Şi la noi la fel. Auzi, n-ai cumva nişte smochine în tabăra ta? Mi-ar prinde bine o smochină.

— Scuze.

— Am întrebat şi eu.

— Am o grămadă de curmale, dacă îţi folosesc.

— Avem destule curmale, mersi.

— Scuze.

Cei doi rămaseră o vreme nemişcaţi, pierduţi în propriile gânduri. Apoi ephebianul îşi puse iar coiful, iar tsorţeanul îşi aranjă centura.

— Bine, atunci.

— Bine, atunci.

Îşi îndreptară umerii, îşi scoaseră bărbiile înainte şi plecară în pas de marş. O clipă mai târziu, se întoarseră iute pe călcâie şi, schimbând cea mai slabă urmă de rânjet stânjenit, se duseră la armatele lor.

Cartea a IV-a

Cartea celor 101 Lucruri pe care le Poate Face un Băiat

Teppic se aşteptase la... ce?

Probabil la sunetul trupului zdrobit de piatră. Poate, deşi asta era chiar la marginea oricărei aşteptări, la imaginea Vechiului Regat desfăşurându-se sub el.

Nu se aşteptase la ceţuri umede şi reci.

Acum, în lumea ştiinţifică se ştie că există mult mai multe dimensiuni decât cele patru clasice. Oamenii de ştiinţă spun că acestea nu atentează de obicei la lume pentru că dimensiunile în plus sunt foarte mici şi se curbează asupra lor înselor şi că, devreme ce realitatea este fractală, cea mai mare parte a ei se vâră în ea însăşi. Asta înseamnă fie că universul este mai plin de minuni decât putem noi spera să înţelegem, fie că, mai probabil, oamenii de ştiinţă inventează lucruri pe măsură ce avansează.

Însă multiversul este plin de mici dimensiuni, locuri de joacă ale creaţiei în care fiinţele imaginaţiei îşi pot face de cap fără să fie dărâmate de actualitatea serioasă. Uneori, când plutesc prin găurile din realitate, se ciocnesc de ea şi dau naştere miturilor, legendelor şi acuzaţiilor de Deranjarea Liniştii Publice pe Fondul Consumului de Alcool.

Şi într-una dintre acestea intrase Nenorocitule, din cauza unei greşeli banale de calcul.

Legenda înţelesese aproape bine. Sfinxul *chiar bătea* hotarele regatului. Doar că legenda nu fusese clară în privinţa felului de hotare la care se referea.

Sfinxul este o creatură ireală. Există doar pentru că a fost imaginată. Este bine ştiut că într-un univers infinit orice poate fi închipuit trebuie să existe undeva, şi cum multe dintre acestea nu sunt lucruri care ar trebui să existe într-un cadru spaţiu-timp bine organizat, sunt vârâte într-o dimensiune laterală. Aceasta ar putea explica într-o oarecare măsură iritabilitatea cronică a Sfinxului, deşi orice fiinţă creată cu trup de leu, piept de femeie şi aripi de vultur are o criză de identitate serioasă şi se enervează din orice.

Aşa că formulase Ghicitoarea.

În diferite dimensiuni îi oferise Sfinxului un amuzament considerabil şi nenumărate mese.

Acestea, Teppic nu le ştia în timp ce îl conducea pe Nenorocitule prin vălătucii de ceaţă, însă oasele pe care le zdrobea sub picioare îi ofereau destule detalii esenţiale.

Aici muriseră o mulţime de oameni. Şi era corect să presupui că cei care muriseră mai recent văzuseră osemintele celor de mai demult şi, prin urmare, înaintaseră pe ascuns. Şi asta nu funcţionase.

Nu avea rost să se furişeze, deci. În plus, unele dintre stâncile care se înălţau dintre ceţuri aveau forme foarte neliniştitoare. Aceasta de aici, bunăoară, arăta exact ca...

— Stai, strigă Sfinxul.

Nu se auzea nici un sunet în afară de picuratul ceţii şi de zgomotul de aspirare scos de Nenorocitule care încerca să extragă umezeala din aer.

— Eşti un sfinx, zise Teppic.

— *Sfinxul,* îl corectă Sfinxul.

— Mamă! Acasă avem o grămadă de statui ridicate în cinstea ta. Teppic se uită în sus, apoi şi mai sus. Credeam că eşti mai mic, adăugă el.

— Pleacă-te, muritorule, porunci Sfinxul. Căci te afli în faţa celui înţelept şi îngrozitor. Clipi. Şi sunt bune la ceva statuile alea?

— Nu sunt corecte faţă de tine, zise Teppic sincer.

— Chiar crezi asta? De obicei oamenii greşesc nasul, spuse Sfinxul. Mi s-a zis că din dreapta arăt cel mai bine şi... Sfinxul îşi dădu seama că îşi face singur un deserviciu. Tuşi cu asprime.

— Înainte de a trece de mine, O, muritorule, zise el, trebuie să-mi răspunzi la ghicitoare.

— De ce? întrebă Teppic.

— Poftim? Sfinxul clipi la el. Nu fusese creat pentru chestia asta.

— De ce? De ce? De aia. Hm. Pentru că, stai aşa, da, pentru că o să-ţi smulg capul dacă nu o faci. Da, cred că de asta.

— Bine, zise Teppic. Să auzim, atunci.

Sfinxul îşi drese glasul scoţând un zgomot ca al unui camion gol care dă înapoi într-o carieră de piatră.

— Ce are patru picioare dimineaţa, două la amiază şi trei seara? recită Sfinxul plin de sine.

Teppic se gândi la asta.

— E grea, zise el în cele din urmă.

— Cea mai grea, confirmă Sfinxul.

— Hm.

— N-o să te prinzi niciodată.

— Ah, făcu Teppic.

— Ai putea să-ţi dai hainele jos de pe tine în timp ce te gândeşti? Firele mi se încurcă între dinţi.

— Ăsta nu-i vreun fel de animal căruia îi cresc picioarele care i-au fost...

— O pistă complet greşită, spuse Sfinxul întinzându-şi ghearele.

— Oh.

— N-ai nici cea mai mică idee, nu?

— Încă mă gândesc, zise Teppic.

— N-o să te prinzi niciodată.

— Ai dreptate. Teppic se uită fix la gheare. Ăsta nu e un animal de luptă, îşi spuse el încurajator, probabil că e supradotat. În plus, pieptul o să îl împiedice, chiar dacă nu o face creierul.

— Răspunsul este: „Omul”, zise Sfinxul. Acum, nu te împotrivi, te rog, îţi eliberează nişte substanţe chimice neplăcute în sânge.

Teppic se dădu înapoi pentru a se feri de o lovitură de labă.

— Stai, stai aşa, spuse el. Cum adică, omul?

— E uşor, spuse Sfinxul. Copilul merge de-a buşilea dimineaţa, stă în două picioare la amiază şi seara bătrânul merge cu un băţ. Bună, nu?

Teppic îşi muşcă buza.

— E vorba de o *singură zi* aici? spuse el neîncrezător.

Urmă o tăcere lungă, penibilă.

— E o, cumîizice, o figură de stil, zise Sfinxul nervos, atacând iar.

— Nu, nu, uite, stai o clipă, spuse Teppic. Aş vrea să ne înţelegem bine aici, da? Adică, aşa e corect, nu?

— Ghicitoarea n-are nimic, zise Sfinxul. E a naibii de bună. O am de cincizeci de ani, de când eram puşti. Se gândi la asta. Pui, se corectă el.

— E o ghicitoare bună, îl asigură Teppic ca să îl calmeze. Foarte profundă. Foarte mişcătoare. Un rezumat al condiţiei umane. Dar trebuie să recunoşti, toate astea nu i se întâmplă unei persoane într-o singură zi, nu?

— Bine. Nu, recunoscu Sfinxul. Dar asta e evident din context. Un element de analogie dramatică este prezent în toate ghicitorile, adăugă el cu aerul cuiva care auzise fraza cu mult timp în urmă şi căruia îi cam plăcuse, deşi nu într-atât cât să nu-l mănânce pe cel ce o rostise.

— Da, *însă,* zise Teppic lăsându-se pe vine şi netezind o porţiune din nisipul umed, metafora are consecvenţă internă? Să spunem, de exemplu, că media de viaţă este de şaptezeci de ani, bine?

— Bine, spuse Sfinxul pe tonul nesigur al celui care a lăsat un comis-voiajor să-i intre în casă şi acum se gândeşte plin de regrete la un viitor în care, fără îndoială, va cumpăra o asigurare de viaţă.

— *Corect.* Bine. Deci amiaza ar fi la vârsta de 35 de ani, aşa-i? Acum, având în vedere că majoritatea copiilor începe să meargă cam pe la un an, referinţa la cele patru picioare e cam nepotrivită, nu crezi? Adică, cea mai mare parte a dimineţii e petrecută pe două picioare. Conform analogiei tale – se opri şi făcu câteva calcule cu un femur aflat la îndemână – doar cam douăzeci de minute imediat după orele zero, o jumătate de oră cel mult, sunt petrecute pe patru picioare. Am dreptate? Fii cinstit.

— Bine... admise Sfinxul.

— Prin urmare, nu ai folosi un baston înainte de şase p.m. pentru că ai avea doar, hm, 52 de ani, zise Teppic mâzgălind furibund. De fapt, nu te-ai gândi la nici un fel de ajutor pentru mers înainte de nouă şi jumătate, cred. Asta presupunând că întreaga durată de viaţă se desfăşoară într-o singură zi ceea ce, cred că am arătat deja, este ridicol. Îmi pare rău, în mare e în regulă, dar nu ţine.

— Bine, spuse Sfinxul, însă de data aceasta cu nervozitate, nu văd ce aş putea face. Nu mai am alta. E singura de care am avut vreodată nevoie.

— Nu trebuie decât să o modifici niţel, asta-i tot.

— Cum adică?

— Să o faci puţin mai realistă.

— Hm. Sfinxul se scărpină în coamă cu o gheară.

— În regulă, zise el cu îndoială. Cred că aş putea întreba: Ce are patru picioare...

— Metaforic vorbind, spuse Teppic.

— Patru picioare, metaforic vorbind, aprobă Sfinxul, cam...

— Douăzeci de minute, cred că ne-am înţeles.

— OK, bine, douăzeci de minute dimineaţa, două...

— Dar cred că e cam exagerat să spui „dimineaţă”, zise Teppic. E imediat după miezul nopţii. Adică, teoretic e dimineaţă, dar în realitate e încă noaptea trecută, ce părere ai?

O expresie de uşoară panică trecu pe faţa Sfinxului.

— *Tu* ce crezi? îngăimă el.

— Ia să vedem unde am ajuns, da? Ce, metaforic vorbind, are patru picioare imediat după miezul nopţii, două pentru cea mai mare parte a zilei...

— ...Excluzând accidentele, completă Sfinxul dorind într-un mod jalnic să arate că avea şi el o contribuţie.

— Aşa, două picioare excluzând accidentele până cel puţin la ora cinei, când are trei picioare...

— Am cunoscut oameni care folosesc două bastoane, sări Sfinxul în ajutor.

— În regulă. Cum ţi se pare: Când continuă să aibă două picioare şi orice fel de proteză doreşte?

Sfinxul se gândi o vreme la asta.

— Mdaaa, spuse el grav. Pare să cuprindă toate situaţiile.

— Ei? zise Teppic.

— Ei ce? întrebă Sfinxul.

— Ei, care-i răspunsul?

Sfinxul îi aruncă o privire rece, apoi îşi dezveli dinţii.

— Oh nu, zise el. Nu mă prinzi tu pe mine cu asta. Crezi că-s prost? *Tu* trebuie să îmi dai *mie* răspunsul.

— Oh, la naiba, spuse Teppic.

— Credeai că m-ai încurcat, nu? zise Sfinxul.

— Scuze.

— Credeai că poţi să mă zăpăceşti de tot, nu? Sfinxul rânji.

— Merita să încerc, admise Teppic.

— Te-nţeleg. Deci, care-i răspunsul?

Teppic se scărpină pe nas.

— Habar n-am, zise el. Doar dacă, şi asta e la nimereală, mă înţelegi, este: Omul.

Sfinxul se uită urât la el.

— Ai mai fost aici, nu? spuse el acuzator.

— Nu.

— Atunci cineva a vorbit, nu-i aşa?

— Cine să fi vorbit? A răspuns cineva la ghicitoare? întrebăTeppic.

— Nu!

— Ei, vezi. N-avea cine să vorbească.

Ghearele Sfinxului zgâriară cu nervozitate stânca.

— Atunci cred că ai face bine să pleci, mormăi el.

— Mulţumesc, zise Teppic.

— Ţi-aş fi recunoscător dacă n-ai mai spune nimănui, te rog, adăugă Sfinxul cu răceală. N-aş vrea să le strici surpriza altor oameni.

Teppic se căţără pe o piatră şi apoi pe Nenorocitule.

— Fii fără grijă, zise el, îndemnând cămila cu călcâiele. Nu putu să nu observe felul în care Sfinxul îşi mişca buzele în tăcere, ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă ceva.

Nenorocitule făcuse doar vreo douăzeci de paşi înainte ca un urlet mânios să izbucnească în spatele lui. Pentru o clipă uită regula care spune că o cămilă trebuie lovită cu băţul înainte de a face ceva. Toate cele patru picioare loviră nisipul şi împinseră.

De data aceasta nimeri bine.

Preoţii deveneau iraţionali.

Problema nu era că zeii nu îi ascultau. Zeii îi *ignorau.*

Aşa făcuseră întotdeauna. Îţi trebuie multă iscusinţă pentru a convinge un zeu din Djelibeybi să ţi se supună, iar preoţii trebuie să fie foarte rapizi. Bunăoară, dacă împingi un bolovan de pe o stâncă, atunci o cerere făcută rapid zeilor ca acesta să cadă va fi ascultată cu siguranţă. În acelaşi fel, zeii aveau grijă ca soarele să apună şi stelele să răsară. Orice petiţie adresată zeilor ca palmierii să crească cu rădăcinile în pământ şi frunzele în sus era, desigur, rezolvată cu bunăvoinţă. În general, orice preot care se ocupa de astfel de lucruri îşi putea asigura o rată crescută de succes.

Totuşi, una era ca zeii să te ignore când erau departe şi invizibili, şi era cu totul altceva să o facă atunci când se plimbau prin jur. Te făcea să te simţi prost.

— De ce nu ascultă? întrebă marele preot al lui Teg, Zeul cu Cap de Cal al agriculturii. Avea ochii în lacrimi. Teg fusese văzut stând pe un câmp, smulgând porumbul şi chicotind.

Nici ceilalţi preoţi nu o duceau mai bine. Ritualurile consfinţite de vreme umpluseră aerul din palat cu un fum albastru, dulceag, şi fripseseră destule vite cât să stârpească foametea, dar zeii se aşezau în Vechiul Regat ca şi cum ar fi fost al lor, iar oamenii din acesta nu ar fi fost mai mult decât nişte insecte.

Iar mulţimea era încă afară. Religia domnise în Vechiul Regat aproape şapte mii de ani. În ochii minţii fiecărui preot prezent se afla o imagine foarte explicită a ce s-ar fi întâmplat dacă oamenii s-ar fi gândit vreodată, doar o clipă, că religia nu mai domnea.

— Şi astfel, Dios, spuse Koomi, ne întoarcem spre tine. Ce doreşti să facem acum?

Dios şedea pe treptele tronului şi se holba posomorât în podea. Zeii nu ascultau. *Ştia* asta. Dintre toţi, el ştia asta. Dar până acum nu contase. Treceai prin toate etapele şi născoceai un răspuns.

Ritualul era important, nu zeii. Zeii existau pentru a îndeplini rolul unui megafon, pentru că de cine altcineva ar fi ascultat oamenii?

În timp ce se chinuia să gândească limpede, mâinile parcurgeau mişcările Ritualului celei de a Şaptea Ore, îndrumate de instrucţiuni neurale la fel de rigide şi de neschimbat ca nişte cristale.

— Aţi încercat totul? întrebă el.

— Tot ce ne-ai sfătuit, O, Dios, zise Koomi. Aşteptă până când cei mai mulţi preoţi îi urmăreau şi apoi, cu voce destul de tare, continuă: Dacă regele ar fi fost aici, ar fi intervenit pentru noi.

Întâlni privirea preotesei lui Sarduk. Nu vorbise cu ea; chiar aşa, ce era de vorbit? Dar avea o bănuială că era implicat un tip, pardon, un sentiment[37]. Ea nu-l plăcea prea mult pe Dios, dar era mai puţin înspăimântată de el decât ceilalţi.

— V-am spus că regele e mort, zise Dios.

— Da, te-am auzit. Dar se pare că nu există nici un cadavru, O, Dios. Cu toate acestea, noi credem ce ne spui, căci marele Dios ne vorbeşte, iar noi nu plecăm urechea la bârfele răutăcioase.

Preoţii tăceau. Şi bârfe răutăcioase? Cineva deja menţionase zvonuri, nu? În mod clar, ceva era în neregulă aici.

— S-a întâmplat de multe ori în trecut, continuă preoteasa. Când un regat era ameninţat sau fluviul nu se revărsa, regele mergea şi intervenea pe lângă zei. Era *trimis* să intervină pe lângă zei.

Urma de satisfacţie din vocea ei arăta că acesta era un drum fără întoarcere.

Koomi se înfioră de plăcere şi de groază. Oh, da. Ce vremuri. Unele ţări încercaseră idea de rege de sacrificiu, cu mult timp în urmă. Câţiva ani de petreceri şi domnie, apoi jap – şi faci loc unei noi administraţii.

— În timpuri de criză, probabil că orice prim-ministru de sânge nobil ar fi de ajuns, continuă ea.

Dios ridică privirea, iar faţa lui oglindea chinurile tendoanelor sale.

— *Înţeleg,* spuse el. Şi cine ar fi mare preot după aceea?

— Zeii vor alege, fu de părere Koomi.

— Poate că da, admise Dios cu amărăciune. Mă cam îndoiesc de înţelepciunea alegerii lor.

— Morţii pot vorbi cu zeii în Lumea de Dincolo, zise preoteasa.

— Dar zeii sunt cu toţii *aici,* îi aminti Dios, împotrivindu-se zvâcnetului din picioarele care insistau că, acum, ar fi trebuit să meargă pe coridorul central pentru a supraveghea Ritul Cerului de Jos.

[37]Joc de cuvinte intraductibil între *fellow („tip”)* şi felling (sentiment). (n. tr.)

Trupul lui tânjea după singurătatea râului. Şi odată râul trecut, să nu se mai întoarcă... dar întotdeauna zisese asta.

— În absenţa regelui, marele preot îi îndeplineşte treburile. Nu-l aşa, Dios? spuse Koomi.

Aşa era. Era scris. Nu puteai să rescrii, odată ce era scris. El scrisese asta. Cu mult timp în urmă.

Dios îşi lăsă capul să cadă. Asta era mai rău decât canalizarea, era mai rău decât orice. Şi totuşi, şi totuşi... să traverseze fluviul...

— Foarte bine, atunci, zise el. Am o ultimă dorinţă.

— Da? Vocea lui Koomi avea timbru acum, era deja o voce de mare preot.

— Vreau să fiu înmormântat în... începu Dios, dar fu întrerupt de un murmur venit dinspre acei preoţi care puteau vedea ce se întâmpla peste fluviu. Ochii tuturor se întoarseră spre malul întunecat din depărtare.

Legiunile regilor Djelibeybiului mărşăluiau.

Se clătinau, dar înaintau rapid. Erau cu plutoanele, cu batalioanele. Nu mai aveau nevoie de ciocanul lui Gem.

— E conservarea, spuse regele în timp ce urmăreau cum o jumătate de duzină de strămoşi scoteau un sigiliu din locaşul său cu mâinile lor de mumii. Te întăreşte.

Unii dintre cei mai străvechi deveneau prea entuziaşti şi atacau piramidele, reuşind chiar să mute blocuri de piatră mai mari decât ei. Regele îi înţelegea. Cât de îngrozitor era să fii mort, să ştii că eşti mort şi că eşti încuiat în beznă.

N-o să mă bage niciodată într-una din astea, jură el.

În cele din urmă au ajuns, ca o maree, la încă o piramidă. Era mică, scundă, negricioasă, pe jumătate ascunsă de nisipurile purtate de vânt, iar blocurile ei abia dacă puteau fi numite zidărie; nu erau mai mult decât nişte bolovani ciopliţi grosolan. Se vedea că fusese construită cu mult înainte ca Regatul să înţeleagă cum stă treaba cu piramidele. Nu era cu mult mai mult decât o grămadă.

Săpate în sigiliul uşii, ascuţite şi adânci, erau hieroglifele Regatului Ur: „KHUFT M-A FĂCUT. PRIMUL.”

Câţiva strămoşi se adunară în jurul ei.

— Oh, vai, zise regele. S-ar putea ca asta să fi mers prea departe.

— Primul, şopti Dil. Prima din Regat. Nu era nimeni aici înafară de hipopotami şi crocodili. Din interiorul acestei piramide şaptezeci de secole ne privesc. Mai veche decât orice...

— Da, da, bine, îl întrerupse Teppicymon. N-are rost să ne lăsăm luaţi de val. A fost un om, ca noi toţi.

— „Iar Khuft, cămilarul, a privit asupra văii...” începu Dil.

— După şapte mii de ani, o să dorească să se uite iar la ea, fu de părere Ashk-ur-men-tep tăios.

— Chiar şi aşa, spuse regele. *Chiar* pare cam...

— Morţii sunt egali, zise Ashk-ur-men-tep. Tu, tinere. Cheamă-l.

— Cine, eu? se miră Gem. Dar a fost Pri...

— Da, am mai vorbit despre asta, zise Teppicymon. Fă-o. Toţi suntem nerăbdători. La fel şi el, bănuiesc.

Gem îşi dădu ochii peste cap şi ridică barosul. Tocmai când era gata să îl coboare şuierând peste sigiliu, Dil ţâşni înainte făcându-l pe Gem să ţopăie nebuneşte în încercarea dureroasă de a evita să îngroape ciocanul în capul maestrului său.

— E deschis! spuse Dil. Uite! Sigiliul se dă deoparte!

— Adică a ieşit?

Teppicymon se clătină înainte şi apucă uşa piramidei. Se mişca destul de uşor. Apoi cercetă podeaua de rocă de sub ea. Deşi era părăsită şi pe jumătate îngropată, cineva avusese grijă să păstreze o potecă până la piramidă. Iar piatra era destul de tocită, ca şi cum multe picioare ar fi trecut pe ea.

Asta nu era, prin firea lucrurilor, starea normală a unei piramide. Ideea era că odată ce intrai, acolo rămâneai.

Mumiile examinară intrarea veche şi scârţâiră una către alta cu surprindere. Unul dintre cei mai străvechi, care abia se mai ţinea, scoase un sunet ca al unor cari ce au reuşit, într-un final, să cucerească un copac putred.

— Ce zice? spuse Teppicymon.

Mumia lui Ashk-ur-men-tep traduse.

— Zise că e înînfricoşătoriu, cârâi el.

Răposatul rege dădu din cap.

— O să arunc o privire. Voi doi, ăştia-n viaţă, veniţi cu mine.

Lui Dil îi pică faţa.

— Oh, haide, omule, se răsti Teppicymon împingând uşa. Uite, *mie* nu mi-e frică. Arată că ai ceva coloană vertebrală. Toţi ceilalţi o fac.

— Dar o să avem nevoie de lumină, protestă Dil.

Mumiile din imediata lui apropiere se dădură iute înapoi când Gem scoase cu timiditate un amnar din buzunar.

— O să avem nevoie de ceva de ars, le explică Dil. Mumiile se traseră şi mai în spate, mormăind.

— Sunt torţe aici, zise Teppicymon cu vocea uşor înfundată. Şi poţi să le ţii departe de mine, băiete.

Era o piramidă mică, fără labirint, fără capcane, doar un coridor de piatră care mergea în sus. Tremurând, aşteptându-se în orice clipă să vadă diavoli nenumiţi sărind la ei, îmbălsămătorii îl urmară pe rege într-o cămăruţă pătrată care mirosea a nisip. Tavanul era negru de cenuşă.

Înăuntru nu era nici un sarcofag, nici un coşciug, nici un diavol numit sau nu. Centrul podelei era ocupat de un bloc mai înalt, cu o pătură şi o pernă pe el.

Nici una dintre ele nu arăta a fi prea veche. Era aproape dezamăgitor.

Gem îşi întinse gâtul şi se uită în jur.

— E drăguţ, zău, spuse el. Confortabil.

— Nu, zise Dil.

— Hei, Stăpâne Rege, ia uite, spuse Gem ducându-se repede la unul dintre pereţi. Uite. Cineva a scrijelit ceva. Uite, toate liniuţele astea pe zid.

— Şi pe ăsta, zise regele. Şi pe podea. Cineva a numărat. Fiecare zece linii sunt tăiate, vezi. Cineva a numărat ceva. Să dădu înapoi.

— Ce? se miră Dil uitându-se în spate.

— Foarte ciudat, zise regele. Se aplecă înainte. Abia mai poţi distinge inscripţiile de dedesubt.

— Le poţi citi, Rege? spuse Gem, arătând ceea ce Dil consideră a fi un entuziasm inutil.

— Nu. E un dialect foarte vechi. Nu pot să înţeleg nici o hieroglifă, recunoscu Teppicymon. Nu cred că mai există vreun om în viaţă care să le citească.

— Păcat, spuse Gem.

— Aşa-i, zise regele şi oftă. Rămaseră într-o tăcere posomorâtă.

— Oare am putea ruga pe vreunul dintre cei morţi? Propuse Gem.

— Hm, Gem, zise Dil dând înapoi.

Regele îl plesni pe ucenic pe spinare, aruncându-l în faţă.

— Ce idee deşteaptă! spuse el. Mergem şi-l luăm pe unul dintre primii străbuni. Oh. Se dezumflă. Nu merge. Nimeni n-o să-l înţeleagă...

— Gem! zise Dil, ai cărui ochi se tot căscau.

— Nu, e în regulă. Rege, spuse Gem bucurându-se de libertatea de gândire de curând dobândită, pentru că, după cum se vede, toată lumea înţelege pe *cineva,* tot ce trebuie să facem noi e să îi punem în ordine.

— Isteţ puşti. Isteţ, zise regele.

— *Gem!*

Amândoi se uitară la el uluiţi.

— Ţi-e bine, maestre? întrebă Gem. Te-ai albit de tot.

— To... bâigui Dil, împietrit de groază.

— Ce e, maestre?

— To... uită-te la to...

— Ar trebui să se întindă niţel, zise regele. Îi ştiu eu pe ăştia ca el. Artişti. Foarte încordaţi.

Dil inspiră adânc.

— *Uită-te la torţa aia afurisită, Gem!* strigă el.

Se uitară.

Fără zarvă, transformându-şi cenuşa neagră în paie uscate, torţa ardea invers.

Vechiul Regat se întindea în faţa lui Teppic şi era ireal.

Se uită la Nenorocitule, care îşi înfipsese botul într-un pârâu de pe marginea drumului şi scotea un zgomot de parcă ar fi tras ultima picătură dintr-un pahar cu milkshake[38]. Nenorocitule părea destul de real. Nimic nu e mai bun decât o cămilă atunci când vine vorba de a arăta solid. Însă terenul avea o calitate nesigură, ca şi cum nu ar fi fost prea hotărât dacă să fie acolo sau nu.

În afară de Marea Piramidă. Se zărea lipită de pământ, nu prea departe, la fel de reală ca acul care ţine fluturele în insectar. Reuşea să pară extrem de solidă, ca şi cum ar fi tras toată soliditatea din peisaj.

Ei, ajunsese aici. Oriunde s-ar fi aflat asta.

Cum omori o piramidă?

Şi ce s-ar întâmpla dacă ai face-o?

Se gândea la ipoteza că totul ar fi sărit la loc, în bazinul de timp recirculat al Vechiului Regat.

O vreme îi privi pe zei, întrebându-se ce naiba erau şi cum de părea să nu conteze. Nu arătau mai reali decât pământul pe care mergeau, pentru treburile lor de neînţeles. Lumea nu era decât un vis. Teppic se simţea incapabil să fie surprins. Dacă şapte vaci grase ar fi trecut pe lângă el, nu s-ar fi uitat a doua oară la ele.

Încălecă iar pe Nenorocitule şi îl conduse, pleoscăind uşor, pe drum. Câmpurile de pe ambele părţi păreau devastate.

Soarele apunea în cele din urmă; zeii nopţii şi ai serii îi învingeau pe cei ai zilei, însă fusese o luptă lungă şi, dacă te gândeai la toate lucrurile care aveau să i se întâmple astrului acum – să fie mâncat de zeiţe, să fie purtat în bărci pe sub lume şi aşa mai departe – exista o mare şansă ca acesta să nu mai fie văzut.

Nu zări pe nimeni când intră în curtea grajdurilor. Nenorocitule merse calm în boxa lui şi apucă delicat un smoc de fân. Se va gândi la ceva interesant legat de distribuţiile bivariante.

Teppic îl bătu pe greabăn, ridicând alt nor şi urcă pe scara laterală care ducea la palatul propriu-zis. Tot nu erau gărzi, nici servitori. Nici un suflet.

Se strecură în propriul palat ca un hoţ în plină zi şi găsi drumul până la atelierul lui Dil. Era gol şi arăta ca şi cum un spărgător cu gusturi foarte neobişnuite lucrase de curând aici. Camera tronului mirosea ca o bucătărie şi, după cum arăta, bucătarii plecaseră în grabă.

Masca de aur a regilor din Djelibeybi, uşor deformată, se rostogolise într-un colţ. O ridică şi, având o suspiciune, o zgârie cu unul dintre cuţitele lui. Aurul se decoji, dezvelind o strălucire gri, ca de argint.

Bănuise asta. Pur şi simplu nu exista atât aur pe aici. Masca era grea ca plumbul pentru că, de fapt, *era* de plumb. Se întrebă dacă

[38]Ştii tu. Ce nu mai poţi să bei cu paiul. (n. a.)

fusese vreodată de aur şi care strămoş o făcuse şi câte piramide plătise cu ea. Probabil că era foarte simbolică pentru ceva. Poate că nici măcar nu simboliza nimic. Era doar simbolică, prin ea însăşi.

Una dintre pisicile sacre era ascunsă sub tron. Îşi lipi urechile de cap şi îl scuipă pe Teppic atunci când el se întinse să o mângâie. Măcar asta nu se schimbase.

Tot nu erau oameni. Merse pe balcon.

Şi iată-i pe oameni, o uriaşă mulţime tăcută, privind peste fluviu, în lumina ştearsă, plumburie. În timp ce Teppic privea, o flotă de bărci şi de bacuri plecă de pe malul din apropiere.

„Ar fi trebuit să construim poduri, se gândi el. Dar am zis că asta ar încătuşa fluviul.”

Se lăsă să cadă uşor peste balustradă pe pământul bătătorit şi se îndreptă către mulţime.

Şi întreaga forţă a credinţei acesteia îl izbi ca o coasă.

Se putea ca oamenii din Djelibeybi să aibă idei contradictorii despre zeii lor, însă credinţa în regi fusese de neclintit de mii de ani. Pentru Teppic era ca şi cum ar fi mers printr-un butoi de alcool. Îl simţi cum se scurgea în el până când vârfurile degetelor îi pârâiau, ridicându-se prin corp până îi ţâşni în creier, aducându-l nu omnipotenţa, ci *sentimentul* de omnipotenţă, senzaţia foarte puternică că, deşi nu ştia totul, o va face în curând şi o făcuse odată.

La fel se întâmplase în Ankh, atunci când avusese revelaţia caracterului său divin. Dar aceea fusese doar o pâlpâire. Acum avea puterea solidă a credinţei adevărate din spatele ei.

„La naiba, se gândi el. Chiar *sunt zeu.*”

Asta poate fi foarte jenant.

Îşi croi drum cu umerii printre oamenii care se împingeau până când ajunse pe malul fluviului şi rămase acolo, într-un lan de porumb tot mai des. Când mulţimea îl ajunse din urmă, cei mai de aproape de el căzură în genunchi şi un cerc de oameni care se prăbuşeau cu respect se întinse dinspre Teppic ca unduirile din apă.

Dar nu am vrut niciodată asta! Eu doar am vrut să-i ajut pe oameni să trăiască mai bine, cu canalizare. Am vrut să fac ceva cu zonele distruse ale oraşului. Am vrut doar să îi fac să se simtă în largul lor şi să îi întreb cum le plac vieţile lor. Am crezut că şcolile ar putea fi o idee bună, ca să nu se mai arunce la pământ şi să slăvească pe cineva doar pentru că are picioare verzi.

Şi am vrut să fac ceva cu arhitectura...

Când lumina se scurse de pe cer ca oţelul care se răceşte, piramida deveni parcă şi mai mare decât înainte. Dacă ar fi trebuit să construieşti ceva care să dea impresia foarte clară de masă, piramida era acel Ceva. În jurul ei era o ceată de siluete, neidentificabile în lumina gri.

Teppic căută în mulţimea prosternată până când zări pe cineva în uniforma gărzilor palatului.

— Tu, omule, ridică-te, porunci el.

Omul îi aruncă o privire îngrozită, dar se ridică timid, clătinându-se.

— Ce se întâmplă aici?

— O, Rege, care eşti stăpânul...

— Nu cred că avem timp, spuse Teppic. Ştiu cine sunt, vreau să aflu ce se întâmplă.

— O, Rege, i-am văzut pe morţi mergând! Preoţii s-au dus să vorbească cu ei.

— Morţi mergând?

— Da, O, Rege.

— Oh. Bine, mulţumesc. A fost foarte succint. Nu informativ, dar succint. E vreo barcă prin preajmă?

— Preoţii le-au luat pe toate, O, Rege.

Teppic vedea că ăsta era adevărul. Pontoanele de lângă palat erau de obicei aglomerate de bărci, iar acum erau toate goale. În timp ce se uita la apă, acesteia îi crescură doi ochi şi un bot, reamintindu-i că a înota în Djel era la fel de posibil ca a prinde ceaţa în cuie de perete.

Se holbă la mulţime. Fiecare persoană îl urmărea plină de aşteptare, convinsă că va şti ce să facă mai departe.

Se întoarse iar cu faţa la fluviu, îşi întinse braţele în faţă, le apăsă unul de altul, apoi le deschise uşor.

Se auzi un sunet slab de aspirare şi apele Djelului se despărţiră în faţa lui. Dinspre gloată se ridică un suspin, dar uluirea lor nu fu nimic pe lângă surpriza a aproape o duzină de crocodili care se treziră încercând să înoate în zece picioare de aer.

Teppic coborî malul în goană şi fugi prin noroiul gros, ferindu-se de cozile care şfichiuiau nebuneşte spre el atunci când reptilele căzeau greoi pe fundul râului.

Djelul se zărea ca doi pereţi kaki, astfel încât el alerga pe o alee umedă şi întunecată. Ici şi colo erau fragmente de os, scuturi vechi, bucăţele de suliţe, schelete de bărci. Sărea şi făcea slalom printre rămăşiţele veacurilor.

În faţa lui, un crocodil mare se propulsă ca în vis din peretele de apă, flutură nebuneşte prin aer şi pleoscăi în noroi. Teppic călcă apăsat pe botul lui şi sări.

În spatele său, câţiva cetăţeni mai iuţi, văzând animalele năucite, începură să caute pietre. Crocodilii fuseseră stăpânii indiscutabili ai fluviului din vremuri primordiale, dar dacă era posibil să le-o plăteşti în vreun fel, cu siguranţă merita să încerci.

Zgomotul monştrilor fluviului care îşi începeau lunga călătorie spre a deveni poşete izbucni în spatele lui Teppic chiar în clipa când el se căţăra pleoscăind pe malul opus.

Un şir de strămoşi se întindea prin încăpere, pe coridorul întunecat şi ieşea pe nisipuri. Era plin cu şoapte care mergeau în ambele direcţii, un sunet sec, ca vântul care bate printr-o hârtie veche.

Dil zăcea pe nisip, iar Gem îi flutura o cârpă deasupra feţei.

— Ce fac? murmură el.

— Citesc inscripţia, îl opri Gem. Ar trebui să vezi, maestre! Cel care citeşte e practic o...

— Da, da, bine, spuse Dil ridicându-se cu greu.

— Are mai mult de şase mii de ani! Şi strănepotul lui îl ascultă şi îi zice strănepotului *lui,* care îi spune stră...

— Da, da, bi...

— „Şi Khuft-îi-zise-Primului, Ce-îţi-putem-Da-Noi-Ţie, Care-ne-ai-Arătat-Calea-cea-Dreaptă", rosti Teppicymon[39], care era la capătul şirului. „Iar-Primul-Vorbi, Şi-Astfel-Rosti, Clădeş-te-Mi-o-Piramidă, În-care-să-Mă-Odihnesc, Şi-Clădeşte-o-cu-Aceste-Dimensiuni, Căci-Este-Drept. Şi-Astfel-fost-a-Făcut, iar-Numele-Primului-este..."

Dar nu era nici un nume. Era doar o bolboroseală de voci ridicate, certuri şi blesteme străvechi întinzându-se prin şirul de strămoşi uscaţi ca o scânteie pe o dâră de praf de puşcă. Până când ajunse la Teppicymon, care explodă.

Sergentul ephebian, transpirând tăcut la umbră, văzu ceea ce pe jumătate aştepta şi de care în întregime se temea. La orizont se înălţa o coloană de praf.

Armata tsorţienilor ajungea prima.

Se ridică, dădu din cap cu profesionalism către omologul său de peste drum şi se uită la cele două mâini de oameni de sub comanda lui.

— Am nevoie de un mesager care să ducă, hm, un mesaj înapoi în oraş, spuse el. O pădure de braţe ţâşni în sus. Sergentul oftă şi îl alese pe Promter, despre care ştia că îi era dor de mămica lui.

— Fugi ca vântul, zise el. Deşi bănuiesc că nu ai nevoie să ţi se spună, nu? Iar apoi... apoi...

Rămase cu buzele mişcându-i-se în tăcere, în timp ce soarele scălda pietrele din trecătoarea îngustă şi fierbinte, iar câteva insecte bâzâiau în tufişurile pipernicite. Instrucţia lui nu indusese şi un curs de Ultime Cuvinte Faimoase.

Îşi ridică privirea în direcţia casei lui.

— Mergi şi spune-le ephebienilor... începu el.

Soldaţii aşteptau.

— Ce? întrebă Promter după o vreme. Să merg să le spun ce?

[39]Dar nu imediat, fireşte, deoarece mesajele se schimbau când erau rostite, iar unii dintre strămoşi nu erau capabili să pronunţe corect, şi alţii încercau să fie de ajutor şi ofereau ceea ce credeau că erau cuvinte pierdute. Mesajul primit de Teppicymon prima dată începea astfel: „Încătuşată de pat, mătuşii îi era sete."(n. a.)

Sergentul se relaxă, ca aerul lăsat să iasă dintr-un balon.

— Mergi şi spune-le, ce v-a reţinut? zise el. Zări o altă coloană de praf care avansa.

Aşa mai mergea. Dacă avea să fie un masacru, atunci ar fi trebuit să fie împărtăşit de ambele tabere.

Oraşul morţilor se întindea în faţa lui Teppic. După Ankh-Morpork, care era aproape opusul lui (în Ankh până şi aşternuturile erau vii), era probabil cel mai mare oraş de pe Disc; străzile lui erau cele mai bune, arhitectura lui, cea mai maiestuoasă şi mai impunătoare.

În privinţa populaţiei, necropola depăşea de departe celelalte oraşe din Vechiul Regat, însă locuitorii ei nu prea ieşeau şi sâmbăta seara nu aveai ce face.

Până acum.

Acum era aglomeraţie.

Teppic urmări din vârful unui obelisc brăzdat de vânturi cum armatele gri şi maro, şi pe alocuri verzui, ale decedaţilor treceau pe sub el. Regii fuseseră democraţi. După ce piramidele fuseseră golite, se împărțiseră în bande şi îşi îndreptaseră atenţia spre mormintele mai mici, iar acum necropola avea într-adevăr negustorii, nobilii şi chiar artizanii ei. Nu că, în general, ai fi avut cum să-i deosebeşti.

Se îndreptau, până la ultimul cadavru, spre Marea Piramidă. Se profila ca un buboi peste celelalte clădiri mai mici şi mai vechi. Şi cu toţii păreau foarte supăraţi de ceva.

Teppic se lăsă să cadă uşurel pe acoperişul plat şi larg al unei mastaba, alergă în capătul opus, sări pe un sfinx ornamental – nu fără să se îngrijoreze o clipă, dar acesta părea destul de inert – şi de acolo era doar o azvârlitură de ancoră până la unul dintre nivelurile de jos ale unei piramide în trepte.

Lumina lungă a soarelui controversat străpungea peisajul tăcut în timp ce el sărea de la un monument la altul, înaintând în zigzag pe deasupra armatei care îşi târşâia picioarele.

În urma lui, mlădiţe apăreau pentru scurt timp în piatra străveche, crăpând-o niţel, apoi se uscau şi mureau.

Pentru asta, îi spunea sângele în timp ce îi pulsa prin corp, te-ai antrenat. Nici măcar Mericet nu te-ar putea acuza pentru asta. Grăbindu-te prin umbre pe deasupra unui oraş tăcut, fugind ca opisică, găsind prize care ar fi uluit şi o şopârlă – şi, la destinaţie, o victimă.

Adevărat, era vorba de un miliard de tone de piramidă, iar până acum cel mai mare client al unei înhumări fusese Patricio, despotul de 116 ocale din Quirm.

Un obelisc monumental, care înregistra în basorelief realizările unui rege din urmă cu patru mii de ani şi care ar fi fost mai potrivit dacă nisipul purtat de vânt nu ar fi erodat demult numele lui, se dovedi o scară la îndemână, din vârful căreia nu avu nevoie decât de o aruncare

expertă de ancoră, care se înfipse în degetele răşchirate ale unui monarh uitat, pentru a descrie uşor un arc lung până pe acoperişul unui mormânt.

Fugind, căţărându-se şi legănându-se, bătând în grabă crampoane în monumentele morţilor, Teppic mergea înainte.

Luminiţele focurilor pâlpâiau printre rocile de calcar unde-şi aveau tabăra armatele inamice. Oricât de profundă şi de stilizată ar fi fost duşmănia dintre cele două imperii, ambele se supuneau tradiţiei străvechi care spune că războiul nu se poartă noaptea, în timpul secerişului sau când este umed. Este ceva destul de important, încât să fie păstrat pentru ocazii speciale. Să te năpusteşti pur şi simplu asupra cuiva ar fi redus totul la o farsă.

În lumina înserării, de ambele părţi ale liniei se auzea sunetul dulgherilor ce munceau din greu.

Se spune că generalii sunt întotdeauna gata să poarte încă o dată ultima bătălie. Trecuseră mii de ani de la ultimul război dintreTsort şi Ephebe, dar generalii au memoria lungă şi de această dată erau pregătiţi.

De ambele părţi ale liniei, cai de lemn prindeau formă.

— A plecat, spuse Ptaclusp IIb alunecând înapoi pe grămada de sfărâmături.

— Era şi timpul, zise tatăl său. Ajută-mă să-l împăturesc pe fratele tău. Sigur n-o să-i facă rău?

— Ei, dacă o facem cu grijă nu o să se mai poată mişca în Timp, adică, laterala pentru noi. Deci dacă pentru el nu trece timpul, nu poate păţi nimic.

Ptaclusp se gândea la trecut, când construcţia de piramide însemna doar să aşezi blocurile unul peste altul şi tot ce trebuia să ţii minte era să pui mai puţine în vârf pe măsură ce avansai. Şi acum însemna să încerci să îi faci o cută unuia dintre fiii tăi.

— Bine, spuse el cu îndoială. Să mergem, atunci. Se urcă încet pe sfărâmături şi îşi iţi capul peste vârful mormanului tocmai când avangarda morţilor venea de după colţul celei mai apropiate piramide mici.

Primul său gând fu: „Asta e, vin să se plângă”.

Făcuse tot ce îi stătuse în puteri. Nu e întotdeauna uşor să construieşti cu bani puţini. Poate că nu era fiecare prag conform desenelor, poate calitatea tencuielii interioare nu se ridica întotdeauna la aşteptări, dar...

Nu se poate să se plângă cu *toţii.* Nu atât de mulţi.

Ptaclusp IIb se sui lângă el. Rămase cu gura căscată.

— De unde vin? zise el.

— Tu eşti expertul. Tu să-mi spui.

— Sunt *morţi?*

Ptaclusp îi studie pe câţiva dintre ei.

— Dacă nu sunt, unii dintre ei sunt îngrozitor de bolnavi, zise el.

— Hai să fugim!

— Unde? Pe piramidă?

Marea Piramidă se profila în spatele lor, vibraţiile ei umplând aerul. Ptaclusp se zgâi la ea.

— Ce o să se întâmple la noapte?

— Ce?

— Ei, o să... facă ce-a mai făcut... iar?

IIb se uită fix la el.

— Nu ştiu.

— Poţi să afli?

— Doar aşteptând. Nu sunt sigur nici măcar de ce a făcut *acum.*

— O să ne placă?

— N-aş crede, tată. Oh, vai.

— Ce mai e acum?

— Uită-te acolo.

Îndreptându-se către morţii care mărşăluiau, urmându-l pe Koomi ca o coadă de cometă, veneau preoţii.

Era cald şi întuneric în cal. De asemenea, era şi foarte aglomerat.

Aşteptau, transpirând.

Tânărul Promter se bâlbâi:

— Ce o să se întâmple acum, domnule sergent?

Sergentul mişcă de probă un picior. Atmosfera ar fi provocat claustrofobie unei sardine.

— Ei, băiete. O să ne găsească, vezi tu, şi o să fie atât de impresionaţi, încât o să ne tragă până în oraşul lor, pe urmă noi sărim afară şi îi trecem prin sabie. Sau trecem sabia prin ei. Una din astea. Şi pe urmă jefuim oraşul, ardem zidurile şi aruncăm sare pe ogoare. Îţi aminteşti, băiete, ţi-am arătat vineri.

— Oh.

Umezeala picura din douăzeci de frunţi. Câţiva bărbaţi încercau să compună scrisori către cei de acasă, trasând cu condeiele pe ceara care aproape se topea.

— Şi după aceea ce se întâmplă, domnule sergent?

— Ei, băiete, după aceea ne ducem acasă eroi.

— Oh.

Soldaţii mai bătrâni stăteau impasibili privind la pereţii de lemn. Promter se mişcă neliniştit, încă îngrijorat de ceva.

— Mama mea zice să mă întorc cu scutul sau pe el, domnule sergent, spuse el.

— Foarte bine, băiete. Aşa trebuie.

— Totuşi, nu vom păţi nimic. Nu, domnule sergent?

Sergentul se holbă în bezna fetidă.

După o vreme cineva începu să cânte la muzicuţă.

Ptaclusp îşi întoarse capul pe jumătate de la acea scenă şi o voce de lângă urechea lui zise:

— Tu eşti constructorul de piramide, nu?

Un alt personaj li se alăturase în vizuina lor, unul care era îmbrăcat din cap până în picioare în negru şi care se mişca într-un fel care făcea mersul unei pisici să sune ca un om-orchestră.

Ptaclusp dădu din cap, incapabil să vorbească. Avusese destule şocuri pentru o zi.

— Bine, opreşte-o. Opreşte-o *acum.*

IIb se aplecă mai aproape.

— Cine eşti? spuse el.

— Mă cheamă Teppic.

— Ce, ca pe rege?

— Da. Chiar ca pe rege. Acum opreşte-o.

— E o piramidă! Nu ai cum să opreşti piramidele! zise IIb.

— Bine, atunci fă-o să se descarce.

— Am încercat asta noaptea trecută. IIb arătă către vârful spart. Desfă-l pe Doi-a, tată.

Teppic îl privi pe fratele plat.

— E un fel de afiş de perete, da? zise el într-un final.

IIb se uită în jos. Teppic văzu mişcarea şi făcu la fel; era îngropat până la glezne în mlădiţe verzi.

— Scuze, spuse el. Nu reuşesc să scap de asta.

— Poate fi îngrozitor, fu de părere IIb înfierbântat. Ştiu cum e, am avut şi eu o dată ciuperca asta, nu trece cu nimic.

Teppic se aplecă lângă piatra crăpată.

— Chestia asta, spuse el. Ce semnificaţie are? Adică, e acoperită cu metal. De ce?

— Pentru descărcare trebuie să existe un vârf ascuţit, zise IIb.

— Asta-i tot? E aur, nu?

— E electrum. Un aliaj de aur şi argint. Vârful trebuie să fie din electrum.

Teppic desfăcu foiţa.

— Nu e doar metal, spuse el cu blândeţe.

— Da. Bine, zise Ptaclusp. Am descoperit că, hm, că poleiala merge la fel de bine.

— N-aţi putea folosi ceva mai ieftin? Ca oţelul?

Ptaclusp rânji dispreţuitor. Nu avusese o zi bună, sănătatea mintală era o amintire ştearsă, dar existau anumite lucruri pe care le ştia cu siguranţă.

— N-ar dura mai mult de un an sau doi, spuse el. Cu toată roua şi aşa mai departe. Ai pierde vârful. N-ar ţine mai mult de o sută sau două de ori.

Teppic îşi sprijini capul de piramidă. Era rece, zumzăia. I se păru că auzea, printre toate vibraţiile, un ton crescând slab.

Piramida se ridica deasupra lui. IIb i-ar fi putut spune că asta se datora faptului că pereţii erau înclinaţi la exact 56° şi că un efect numit taluzare făcea ca piramida să pară chiar mai mare decât era cu adevărat. Probabil că, de asemenea, ar fi folosit cuvinte ca perspectivă şi înălţime virtuală.

Marmura neagră era netedă, ca de sticlă. Pietrarii făcuseră o treabă bună. Crăpăturile dintre fiecare panou lucios abia erau destul de mari pentru a băga un cuţit în ele. Dar, totuşi, destul de mari.

— Dar ţine o dată? întrebă el

Koomi îşi rodea frenetic unghiile.

— Focul, zise el. Asta o să-i oprească. Sunt foarte inflamabili. Sau apa. Probabil că s-ar dizolva.

— Unii dintre ei distrugeau *piramidele,* spuse marele preot al lui Juf, Zeul cu Cap de Cobră al Papirusului.

— Oamenii întotdeauna se întorc din morţi cu o dispoziţie proastă, grăi un alt preot.

Koomi privea cu nelinişte crescândă armata care se apropia.

— Unde-i Dios? întrebă el.

Bătrânul mare preot fu împins în faţă de mulţime.

— Ce să le zic? întrebă el.

Ar fi fost greşit să spui că Dios zâmbise. Nu era o acţiune pe care se simţea prea des dator să o facă. Dar colţurile gurii i se încreţiră şi ochii se închiseră pe jumătate.

— Le-ai putea spune, zise el, că la vremuri noi e nevoie de oameni noi. Le-ai putea spune că a venit timpul să facă loc tinerilor cu idei proaspete. Le-ai putea spune că sunt demodaţi. Le-ai putea spune toate astea.

— O să mă omoare!

— Ar fi atât de nerăbdători să aibă parte de compania ta eternă, mă întreb?

— Încă mai eşti mare preot!

— De ce nu vorbeşti tu cu ei? sugeră Dios. Nu uita să le spui că vor fi târâţi cu forţa în Secolul Cobrei. Îi înmână toiagul lui Koomi. Sau cum s-o fi chemând secolul ăsta, adăugă el.

Koomi simţi asupra sa privirile fraţilor şi surorilor lui reuniţi, îşi drese glasul, îşi potrivi roba şi se întoarse spre mumii.

Acestea intonau ceva, un singur cuvânt, iar şi iar. Nu-l prea înţelegea, dar părea să le fi provocat furia.

Ridică toiagul, iar şerpii sculptaţi în lemn păreau neobişnuit de vii în lumina mată.

Zeii Discului – şi aici este vorba de cei care se supun consensului general, care chiar există în Dunmanifestin, Valhalla lor semi-detaşată de pe muntele central imposibil de înalt al lumii, unde îşi petrec timpul observând trucurile drăguţe ale muritorilor şi alcătuind petiţii despre cum afluxul de Giganţi de Gheaţă a scăzut valoarea proprietăţilor din regiunile celeste – zeii Discului au fost întotdeauna fascinaţi de abilitatea incredibilă a umanităţii de a spune cel mai greşit lucru la momentul nepotrivit.

Nu este vorba aici de mici erori ca „E foarte sigur” sau „Câinele care latră nu muşcă”, ci de mici fraze simple care sunt injectate în situaţiile dificile cu acelaşi efect ca al unei bare de oţel scăpată în mecanismul unei turbine cu abur de 660 megawaţi şi 3000 rpm.

Iar cunoscătorii tendinţei umane de a-şi pune extremitatea inferioară acolo unde ar trebui să fie limba sunt de acord că atunci când plicurile juraţilor vor fi deschise, interpretarea minunată a lui Koomi în „Plecaţi din acest loc, umbre scârboase” va concura pentru titlul de cel mai prostesc salut din toate timpurile.

Rândul din faţă al străbunilor se opri şi fu împins un pic înainte de apăsarea celor din spate.

Regele Teppicymon al XXVII-lea, care în urma consimţământului unanim al celorlalţi douăzeci şi şase de Teppicymoni era purtător de cuvânt, se clătină înainte şi îl ridică de mâini pe Koomi, care tremura.

— Ce-ai zis? spuse el.

Koomi îşi dădu ochii peste cap. Îşi deschise gura şi o închise, dar vocea hotărî cu înţelepciune să nu iasă.

Teppicymon îşi apropie faţa bandajată de nasul ascuţit al preotului.

— Îmi amintesc de tine, mârâi el. Te-am văzut linguşind prin tot locul. Aveai cea mai urâtă pălărie din câte am văzut. Îmi aducaminte că aşa gândeam.

Se uită ameninţător la ceilalţi.

— Voi toţi sunteţi preoţi, da? Aţi venit să vă cereţi scuze, nu? *Unde-i Dios?*

Străbunii îl împinseră în faţă, mormăind. Când ai fost mort vreme de sute de ani, nu eşti dispus să te araţi generos faţă de cei care te-au asigurat că te vei simţi minunat. Avu loc o încăierare în mijlocul mulţimii căci Regele Psam-nut-kha, care petrecuse cinci mii de ani fără să se uite la altceva decât la interiorul unui capac, era ţinut de colegii mai tineri.

Teppicymon îşi întoarse atenţia spre Koomi, care nu plecase nicăieri.

— Umbre scârboase, da? spuse el.

— Hm, zise Koomi.

— Lasă-l jos. Dios luă uşurel toiagul dintre degetele moi ale lui Ko-omi şi spuse:

— Eu sunt Dios, marele preot. De ce aţi venit?

Era o voce extrem de calmă şi de calculată, cu tonurile înalte ale autorităţii îngrijorate, dar de netăgăduit. Era un ton pe care faraonii din Djelibeybi îl auziseră de mii de ani, o voce care reglementase zilele, prescrisese ritualurile, împărţise timpul în segmente bine gândite, interpretase căile zeilor pentru oameni. Era sunetul autorităţii, care trezea amintiri antice printre străbuni şi îi făcea să pară jenaţi şi să-şi târşâie picioarele.

Unul dintre faraonii mai tineri se clătină înainte.

— Nenorocitule, bolborosi el. Ne-ai doborât şi ne-ai închis, unul câte unul, şi ai mers mai departe. Oamenii credeau că numele se transmite, dar întotdeauna ai fost *tu.* Cât de *bătrân* eşti, Dios?

Nu se auzi nici un sunet. O adiere de vânt agită puţin nisipul.

Dios suspină.

— N-am vrut, zise el. Erau atâtea de făcut. Niciodată nu erau destule ore într-o zi. Sincer, nu mi-am dat seama ce se întâmpla. M-am gândit că e odihnitor, nimic mai mult, nu am bănuit nimic. Am notat trecerea riturilor, nu a anilor.

— Te tragi dintr-o familie longevivă, nu? spuse Teppicymon sarcastic.

Dios îl privi fix, dând din buze.

— Familie, zise el în cele din urmă, cu o voce mai moale decât lătratul lui obişnuit. Familie. Da. Trebuie că am avut şi eu o familie, nu? Dar, ştii, nu-mi aduc aminte. Memoria e prima care dispare. Ciudat, piramidele nu par să o conserve.

— Ăsta e Dios, păstrătorul adnotărilor istoriei? spuseTeppicymon.

— Ah. Marele preot zâmbi. Memoria dispare din minte. Dar este peste tot în jurul meu. Fiecare pergament şi fiecare carte.

— Aia-i istoria regatului, omule!

— Da. Istoria mea.

Regele se relaxă puţin. Fascinaţia şi groaza desfăceau nodul furiei.

— Cât de bătrân eşti? întrebă el

— Cred că... şapte mii de ani. Dar uneori pare mult mai mult.

— *Chiar* şapte mii de ani?

— Da, zise Dios.

— Cum poate să reziste cineva atât de mult? se miră regele.

Dios ridică din umeri.

— Şapte mii de ani înseamnă doar câte o zi o dată, zise el.

Încet, strâmbându-se de durere din când în când, se lăsă cu un genunchi în pământ şi ridică toiagul cu mâinile tremurânde.

— O, regi, spuse el. Am existat întotdeauna doar pentru a servi.

Urmă o pauză lungă, extrem de penibilă.

— Vom distruge piramidele, zise Far-re-ptah împingându-se înainte.

— Veţi distruge regatul, spuse Dios. Nu pot permite asta.

— *Nu poţi permite asta?*

— Da. Ce se va întâmpla fără piramide? vru să ştie Dios.

— Vorbind pentru morţi, spuse Far-re-ptah, vom fi liberi.

— Dar regatul va fi doar o altă ţărişoară, zise Dios şi spre groaza lor, străbunii văzură lacrimi în ochii lui. Tot ce ne este mai drag, voi veţi arunca în scurgerea timpului. Nesigur. Fără îndrumare. *Schimbător.*

— Atunci n-are decât să-şi încerce norocul, spuse Teppicymon. La o parte, Dios.

Dios îşi ridică toiagul. Şarpele de pe el se descolăci şi sâsâi la rege.

— Stai pe loc, strigă Dios.

Un fulger întunecat pârâi printre străbuni. Dios se holbă la toiag uimit; niciodată nu mai făcuse asta. Dar timp de şapte mii de ani, preoţii lui crezuseră, în adâncul sufletelor lor, că bastonul lui Dios putea conduce această lume, şi pe cealaltă.

În tăcerea care se lăsă brusc se auzi clinchetul slab, de undeva de sus, al unui cuţit vârât între două blocuri de marmură neagră.

Piramida pulsa sub Teppic, iar marmura era alunecoasă ca gheaţa. Panta dinspre interior nu-i oferea ajutorul la care se aşteptase.

„Tot ce trebuie, îşi spuse el, este să nu te uiţi nici în sus, nici în jos, ci drept la marmură, împărţind înălţimea imposibilă în secţiuni cu care să te descurci. Ca şi cu timpul. Aşa supravieţuim infinitului – îl împărţim în bucăţele mai mici.”

Auzea strigătele de sub el şi aruncă o privire peste umăr. Abia dacă făcuse o treime din drum, dar vedea mulţimile de peste fluviu, o masă gri împestriţată de punctele şterse ale feţelor ridicate spre cer. Mai aproape, armata palidă a morţilor înfruntând grupul gri şi mic al preoţilor, cu Dios în faţa lor. Avea loc un fel de ceartă.

Soarele era la orizont.

Se întinse, localiză următoarea crăpătură, găsi o priză...

Dios zări capul lui Ptaclusp care se înălţa peste sfărâmături şi trimise doi preoţi să îl aducă. IIb îi urmă, cu fratele său împăturitcu grijă la subraţ.

— Ce face băiatul ăla? întrebă Dios.

— O, Dios, a zis că va descărca piramida, spuse Ptaclusp.

— Cum o s-o facă?

— O, Doamne, zice că o să îi pună un vârf înainte de apusul soarelui.

— Se poate? întrebă Dios întorcându-se spre arhitect. IIb ezită.

— S-ar putea, spuse acesta.

— Şi ce se va întâmpla? O să ne întoarcem la lumea de afară?

— Bine, depinde dacă efectul dimensional variază treptat, aşa cum făcea, şi este stabil în fiecare stare sau dacă, din contră, piramida funcţionează ca o bucată de cauciuc supusă tensiunii...

Vocea îi tremură şi se opri sub intensitatea privirii lui Dios.

— Nu ştiu, recunoscu el.

— Înapoi la lumea de afară, zise Dios. Nu e a noastră. Lumea noastră e Valea. Lumea noastră este una a ordinii. Oamenii au nevoie de ordine.

Ridică toiagul.

— Ăla e fiul meu! strigă Teppicymon. Să nu îndrăzneşti nimic! Ăla-i regele!

Şirurile de strămoşi se legănară, dar nu reuşiră să rupă vraja.

— Hm, Dios, spuse Koomi.

Dios se întoarse, ridicând din sprâncene.

— Ai vorbit? zise el.

— Ah, dacă *este* rege, hm, eu – adică, noi – ne gândim că poate ar trebui să îl laşi pe el să se ocupe. Ah, nu crezi că ar fi o idee foarte bună?

Toiagul lui Dios lovi, iar preoţii simţiră chingile reci îngheţându-le membrele.

— Mi-am dat viaţa pentru regat, spuse marele preot. Mi-am dat-o iar şi iar. Tot ce există, eu am creat. Nu pot renunţa acum.

Şi apoi îi văzu pe zei.

Teppic mai înaintă două picioare şi se întinse uşurel în jos pentru a scoate un cuţit din marmură. Nu avea să meargă totuşi. Căţărarea pe cuţite era pentru acele scurte porţiuni neobişnuite şi primită cu încruntare, deoarece arăta că alesesei drumul greşit. Nu era pentru aşa ceva, decât dacă aveai un număr nelimitat de cuţite.

Se uită iar peste umăr când ciudate umbre vărgate pâlpâiră pe suprafaţa piramidei.

Ieşind din apus, unde îşi desfăşuraseră ciondăneala eternă, zeii se întorceau.

Se împleticeau şi se clătinau peste câmpuri şi stuf, către piramidă. Aşa, aproape lipsiţi de creier cum erau, înţelegeau ce era. După variatele lor feţe de animale era greu să fii sigur, dar se părea că erau foarte mânioşi.

— O să-i controlezi, Dios? zise regele. O să le spui că lumea trebuie să rămână neschimbată?

Dios se uită la creaturile care se înghionteau între ele în timp ce traversau fluviul. Erau prea mulţi dinţi, prea multe limbi atârnate. Părţile din ei care erau umane se desprindeau. Un zeu cu cap de leu al dreptăţii – Put, îşi aminti Dios numele – îşi folosea balanţa ca pe un buzdugan pentru a-l lovi pe unul dintre zeii fluviului. Chefet, Zeul cu Cap de Câine al metalurgiei mârâia şi îşi ataca la întâmplare tovarăşii

cu ciocanul; acesta era Chefet, se gândi Dios, zeul pe care el îl crease să fie un exemplu pentru oameni în arta sârmei, a filigranului şi a micilor frumuseţi.

Dar funcţionase. Luase o gloată din deşert şi îi arătase tot ce îşi putea aminti din artele civilizaţiei şi secretele piramidelor. Atunci avusese nevoie de zei.

Problema cu zeii este că după ce destui oameni încep să creadă în ei, ajung să existe. Şi ceea ce începe să existe nu este ceea ce s-a dorit la început.

„Chefet, Chefet, se gândi Dios. Creatorul de inele, ţesătorul de metal. Acum a ieşit din capetele noastre, şi uite cum unghiile i se transformă în gheare...”

Nu aşa mi l-am imaginat.

— Stop, comandă el. Îţi ordon să te opreşti! Te vei supune. Eu te-am făcut!

De asemenea, le lipsea recunoştinţa.

Regele Teppicymon simţi cum forţa din jurul său slăbi când Dios îşi îndreptă întreaga atenţie asupra problemelor ecleziastice. Văzu silueta minusculă la jumătatea zidului piramidei, o văzu şovăind.

Restul strămoşilor o văzură şi ei şi, ca un singur cadavru, ştiură ce să facă. Dios mai putea aştepta.

Era vorba de o rudă.

Teppic auzi pocnetul mânerului sub piciorul său, alunecă puţin şi rămase atârnat într-o singură mână. Mai avea un cuţit înfipt deasupra lui, dar... nu, nu avea rost. Nu ajungea la el. Din motive practice, îşi simţea mâinile ca nişte bucăţi scurte de frânghie umedă. Acum, dacă şi-ar fi desfăcut picioarele în timp ce aluneca, ar fi putut reuşi să încetinească destul...

Se uită în jos şi îi văzu venind spre el pe cei care se căţărau, ca un val rostogolindu-se *în sus.*

Strămoşii se înălţau pe suprafaţa piramidei în tăcere, ca iedera, fiecare nou şir ocupându-şi poziţia pe umerii generaţiei de dedesubt, pe când cei mai tineri se suiau pe ei. Mâini osoase îl apucară pe Teppic în timp ce valul de ctitori se sparse pe lângă el şi fu pe jumătate tras, pe jumătate împins pe zidul în pantă. Voci ca scârţâitul sarcofagelor îi acoperiră urechile, gemând încurajări.

— Bravo, băiete, murmură o mumie fărâmicioasă, trăgându-l cu uşurinţă pe umăr. Îmi aduci aminte de mine când trăiam. Prinde-l, fiule.

— L-am prins, spuse un cadavru de deasupra, ridicându-l cu uşurinţă pe Teppic de un braţ întins. Frumos spirit de familie, băiete. Toate cele bune de la stră-stră-stră-străunchiul tău, deşi nu cred că îţi aminteşti de mine. Acolo *sus,* vine.

Alţi strămoşi se căţărau pe lângă Teppic în timp ce el urca din mână în mână. Degete antice cu o strânsoare ca de oţel îl prindeau, purtându-l mai departe.

Piramida se îngusta.

Jos, Ptaclusp urmărea scena gânditor.

— Ce mai mână de lucru, spuse el. Adică, cei de jos sprijină toată greutatea!

— Tată, zise IIb. Cred că am face bine să fugim. Zeii sunt tot mai aproape.

— Crezi că i-am putea angaja? întrebă Ptaclusp ignorându-l. Sunt morţi, probabil nu o să vrea salarii mari şi...

— Tată!

— ... Un fel de auto-construire...

— Ai zis că ai terminat cu piramidele, tată. Niciodată, aşa ai zis. Acum, hai!

Teppic se căţără pe vârful piramidei, sprijinit de ultimii doi strămoşi. Unul dintre ei era tatăl lui.

— Nu cred că o cunoşti pe străbunica, spuse el arătându-i silueta mai mică, bandajată, care dădu uşurel din cap spre Teppic. El deschise gura.

— N-avem vreme, zise ea. Te descurci bine.

Aruncă o privire spre soarele care, ca un vechi profesionist ce era, îşi alese momentul să coboare sub linia orizontului. Zeii trecuseră fluviul, înaintarea fiindu-le încetinită doar de tendinţa lor de a se împinge şi a se înghionti între ei, şi se împleticeau printre clădirile necropolei. Câţiva se strânseseră în jurul locului în care se aflase Dios.

Strămoşii se lăsară să cadă, alunecând pe piramidă la fel de repede pe cât se suiseră, lăsându-l pe Teppic de unul singur pe câteva picioare pătrate de piatră.

Apărură câteva stele.

Văzu forme albe sub el, căci strămoşii se grăbeau la nişte treburi personale de ale lor, clătinându-se cu o viteză surprinzătoare către braţul larg al fluviului.

Zeii îşi pierdură interesul pentru Dios, acest omuleţ ciudat cu băţ şi voce spartă. Cel mai apropiat zeu, ceva cu cap de crocodil, sări în piaţeta din faţa piramidei, îşi miji ochii către Teppic şi se întinse către el. Teppic se scotoci după un cuţit, întrebându-se care model era potrivit pentru zei...

Şi, de-a lungul Djelului, piramidele începură să îşi descarce încărcătura slabă de timp acumulat.

Preoţii şi strămoşii fugiră când pământul începu să se clatine. Chiar şi zeii păreau încurcaţi.

IIb îşi înhăţă tatăl de braţ şi îl trase de acolo.

— Haide! îi ţipă el în ureche. N-ar trebui să fim pe aici când se porneşte! Altfel o să te duci la culcare pe umeraş!

În jurul lor alte câteva piramide începură să se descarce, nişte chestii subţiri şi plăpânde, abia vizibile în lumina amurgului.

— Tată! Am zis că trebuie să mergem!

Ptaclusp fu tras pe dale, încă holbându-se la conturul uriaş al marii piramide.

— Mai e cineva acolo, uite, spuse el şi arătă spre o siluetă care stătea singură în piaţetă.

IIb se uită cu ochii mijiţi prin lumina înserării.

— Nu-i decât Dios, marele preot, zise el. Cred că are el un plan în minte, mai bine să nu ne băgăm nasul în treburile preoţilor, acum *haide!*

Zeul cu cap de crocodil îşi întoarse botul încolo şi încoace, încercând să îl distingă clar pe Teppic, dar lipsindu-i avantajul vederii binoculare. De aproape, corpul lui era uşor transparent, ca şi cum cineva ar fi trasat conturul şi s-ar fi plictisit să-l mai coloreze. Păşi pe un mormânt mic, făcându-l praf.

O mână ca un grup de canoe cu gheare se legăna deasupra lui Teppic. Piramida tremura şi piatra de sub picioarele lui era caldă, însă se abţinea cu hotărâre de la orice semn de descărcare.

Mâna coborî. Teppic se lăsă într-un genunchi şi, din disperare, îşi înălţă cuţitul deasupra capului cu ambele mâini.

Lumina scânteie o clipă pe vârful lamei şi *atunci* Marea Piramidă se descărcă.

Pentru început, o făcu într-o tăcere totală, aruncând în sus o coloană de foc chinuitoare pentru ochi, care transformă întreg regatul într-un zigzag de umbră neagră şi de lumină albă, o pălălaie care ar fi putut preface orice privitor nu doar într-un stâlp de sare, ci într-un întreg set de condimente la alegere. Explodă ca o păpădie peste care sufli, tăcută ca lumina stelelor, arzând ca o supernovă.

Doar după ce aceasta a scăldat câteva secunde necropola în strălucirea ei imposibilă, doar atunci a venit şi sunetul, iar acesta era sunetul care se înfăşoară chiar prin oase, se strecoară în celule şi încearcă, cu ceva succes, să le întoarcă pe dos. Era prea puternic pentru a fi numit zgomot. Există sunete atât de puternice, încât nu se aud şi astfel de sunet era acesta.

În cele din urmă acceptă să scadă de la scara cosmică şi deveni, doar, cel mai tare sunet pe care îl simţiseră vreodată urechile cuiva.

Zgomotul se opri, umplând aerul cu zăngănitul metalic şi întunecat al liniştii subtile. Lumina se stinse, străpungând noaptea cu imagini consecutive albastre şi mov. Nu erau tăcerea şi întunericul încheierea, ci pauza, ca momentul de echilibru când unei mingi aruncate i se

termină accelerația, dar mai trebuie să i se atragă atenția asupra gravitației și, pentru o clipită, crede că ce e mai rău s-a terminat. Acest moment fu vestit de un fluierat ascuțit venit din cerul senin și de o pală de vânt care deveni o scânteiere, deveni o flacără, o descărcare ce sfârâi în jos, în piramidă, pocnind masa de marmură neagră. Fulgere ca niște degete țâșniră și aterizară pe mormintele mai mici din jur, astfel încât șerpi de foc alb ardeau de la o piramidă la alta prin toată necropola, iar aerul se umplu cu mirosul pietrei arse.

În mijlocul furtunii de foc, Marea Piramidă păru să se ridice câteva degete pe o rază incandescentă și se roti cu nouăzeci de grade. Pesemne era acel gen de iluzie optică ce poate avea loc *chiar dacă nimeni nu se uită.*

Și apoi, cu o încetineală înșelătoare și cu o demnitate considerabilă, explodă.

Acesta era un cuvânt prea dur. De fapt, s-a desfăcut greoi în bucăți cât casa care s-au despărțit plutind ușurel, zburând calm înafară și peste necropolă. Câteva loviră alte piramide, stricându-le rău, într-un mod firesc și leneș, iar apoi săriră în tăcere până când se opriră, târându-se, în spatele unui munte de sfărâmături.

Doar atunci se auzi bubuitul. Dură destul de mult.

Praful gri plutea deasupra regatului.

Ptaclusp se ridică în picioare și merse înainte orbește până când se lovi de cineva. Se înfioră când se gândi la ce fel de oameni văzuse mergând pe aici în ultima vreme, gândurile nu-i veneau ușor, deoarece se părea că ceva îl lovise în cap de curând...

— Tu ești, băiete? se aventură el.

— Tu ești, tată?

— Da, spuse Ptaclusp.

— Eu sunt, tată.

— Mă *bucur că* tu ești.

— Vezi ceva?

— Nu. Nu-i decât ceață și pâclă.

— Mulțumesc zeilor pentru asta, credeam că eu sunt.

— Tu *ești,* nu? Așa ai zis.

— Da, tată.

— Fratele tău e bine?

— E în siguranță la mine în buzunar.

— Bine. Să nu pățească ceva.

Înaintară cu greu, cățărându-se pe bucăți de zidărie pe care abia le vedeau.

— A explodat ceva, tată, spuse IIb încet. Cred că a fost piramida.

Ptaclusp se frecă în creștetul capului, acolo unde două tone de piatră zburătoare fuseseră foarte aproape de a-l califica pentru una dintre piramidele sale.

— Cimentul ăla contrafăcut pe care l-am cumpărat de la Marco Ephebianul a fost de vină, bănuiesc...

— Cred că a fost ceva mai rău decât o grindă nesigură, tată, îndrăzni IIb. De fapt, cred că a fost mult mai rău.

— A părut niţel cam, cumîizice, un pic cam nisipos...

— Cred că ar trebui să te aşezi undeva, tată, spuse IIb cât mai blând posibil. Uite-l pe Doi-a. Ţine-te de el.

Se strecură singur, urcându-se pe un bloc de ceva care semăna foarte suspect cu marmura neagră. Ceea ce dorea, hotărî el, era un preot. Trebuie să fie buni la ceva, iar acesta părea momentul în care ai avea nevoie de unul. Pentru consolare sau, simţi el neclar, pentru a-i da în cap cu o piatră.

În schimb, dădu peste cineva care se târa de-a buşilea, tuşind. IIb îl ajută – era în mod clar un cineva, se temuse puţin că ar fi putut fi un ceva – şi îl aşeză pe o altă bucată de, da, aproape sigur, marmură.

— Eşti preot? zise el scotocind printre sfărâmături.

— Sunt Dil. Îmbălsămător-şef, mormăi silueta.

— Ptaclusp IIb, arhitect paracos... începu IIb, dar apoi, bănuind că arhitecţii nu aveau să fie prea îndrăgiţi pentru o vreme, se corectă iute. Sunt inginer, zise el. Ai păţit ceva?

— Nu ştiu. Ce s-a întâmplat?

— Cred că a explodat piramida, recunoscu IIb.

— Suntem morţi?

— N-aş crede. Până la urmă, poţi să mergi şi să vorbeşti.

Dil se cutremură.

— Asta nu-i o indicaţie, crede-mă. Ce-i aia inginer?

— Oh, un constructor de apeducte, explică IIb repede. O să fie la mare căutare.

Dil se ridică, cam nesigur.

— Trebuie să beau ceva, spuse el. Hai să găsim fluviul.

Mai întâi îl găsiră pe Teppic.

Se ţinea de un mic trunchi de piramidă care făcuse un crater de dimensiuni medii la aterizare.

— Îl ştiu, zise IIb. E băiatul care era în vârful piramidei. E ridicol, cum de a scăpat cu viaţă din toată *asta?*

— Şi de ce încolţeşte porumbul în jurul lui? se întrebă Dil.

— Adică, poate că are vreun efect dacă stai chiar în centrul descărcării sau cam aşa ceva, gândi IIb cu voce tare. Un fel de zonă de calm, ca în mijlocul unui vârtej. Duse mâna instinctiv la tăbliţa de ceară, dar se abţinu. Omul nu a fost făcut să înţeleagă lucrurile în care îşi bagă nasul. E mort? vru el să ştie.

— Nu mă-ntreba pe mine, zise Dil făcând un pas înapoi. Se tot gândise la ocupaţiile alternative care îi erau deschise. Tapiţeria părea atractivă. Cel puţin scaunele nu se ridicau să meargă după ce le umpleai.

IIb se aplecă asupra trupului.

— Uite ce ţine în mână, spuse el desfăcându-i uşurel degetele. E o bucată de metal topit. Ce face cu ea?

... Teppic visa.

Văzu şapte vaci grase şi şapte vaci slabe, iar una dintre ele mergea pe bicicletă.

Văzu nişte cămile, cântând, iar cântecul descreţi ridurile realităţii.

Văzu un deget scriind pe zidul unei piramide: A merge înainte e uşor. A merge înapoi necesită (vezi zidul următor)...”

Ocoli piramida, iar degetul continuă: „Un efort de voinţă, pentru că este mult mai greu. Mulţumesc.”

Teppic se gândi la asta şi îi trecu prin minte că mai era un lucru pe care nu-l făcuse. Înainte nu ştiuse cum, dar acum înţelegea că erau doar numere, aranjate într-un mod special. Tot ce era magic era doar un fel de a descrie lumea în cuvinte pe care aceasta să nu le poată ignora.

Scoase un geamăt de efort.

Dil şi IIb se uitară înjur când raze lungi de lumină scânteiară prin ceţuri şi praf, transformând peisajul în aur vechi.

Şi soarele răsări.

Sergentul deschise grijuliu chepengul din burta calului. Când ploaia de suliţe aşteptată nu se materializă, îi ordonă lui Promter să lase în jos scara de frânghie, coborî pe ea şi se uită peste deşertul răcoros de dimineaţă.

Noul recrut îl urmă şi rămase în picioare, ţopăind de pe o sandală pe alta, pe nisipul care acum era aproape îngheţat, iar până la prânz va frige.

— Uite, spuse sergentul arătând, vezi liniile tsorţiene, băiete?

— Mie-mi seamănă cu un şir de cai de lemn, domnule sergent, răspunse Promter. Cel de la capăt e ca un balansoar.

— Ăia trebuie să fie ofiţerii. Huh. Tsorţienii ăştia ne-or fi crezând proşti. Sergentul tropăi ca să îşi pună sângele în mişcare, luă câteva guri de aer proaspăt şi se întoarse la scară.

— Haide, băiete, spuse el.

— De ce trebuie să ne suim la loc acolo?

Sergentul se opri cu un picior pe un inel de sfoară.

— Gândeşte-te şi tu, băieţică. Nu o să vină să ne ia caii dacă ne văd pe afară, nu? E logic.

— Păi, sigur o să vină? zise Promter. Sergentul se încruntă la el.

— Uite, soldat, spuse el. Oricine este atât de prost să creadă că o să tragem o grămadă de cai plini cu soldaţi până la noi în oraş e cu siguranţă destul de tâmpit să îi tragă pe *ai noştri* până în oraşul *lor.* QED.

— QED, domnule sergent?

— Înseamnă să te sui înapoi pe nenorocita asta de scară, băiete.

Promter salută.

— Mai întâi îmi permiteţi, domnule sergent?

— Ce să-ţi permit?

— Să-mi *permiteţi,* domnule sergent, zise Promter, niţel cam disperat. Adică, e cam înghesuit în cal, domnule sergent, dacă mă înţelegeţi.

— Va trebui să înveţi câte ceva despre puterea voinţei dacă vrei să stai cu soldaţii din cal, băiete. Ştii asta?

— Da, domnule sergent, spuse Promter nefericit.

— Ai un minut.

— Mulţumesc, domnule sergent.

Când chepengul se închise deasupra lui, Promter se duse într-o parte, la unul dintre picioarele masive ale calului şi începu să-l folosească într-un fel pentru care acesta nu fusese conceput.

Şi în timp ce privea în gol în faţă, pierdut într-o contemplare de tip zen care are loc în astfel de momente, se auzi un pocnet slab în aer şi o întreagă vale de fluviu se deschise în faţa lui.

Nu este un lucru care ar trebui să i se întâmple unui băiat gânditor. Mai ales unuia care trebuie să-şi spele singur uniforma.

O briză dinspre mare bătea în regat, aducând aminte, nu, în mod clar urlând sugestii despre sare, scoici şi plaje scăldate de soare. Câteva păsări marine cam zăpăcite se roteau pe deasupra necropolei, unde vântul bătea printre bucăţile de zidărie căzută şi acoperea cu nisip monumentele regilor antici, iar păsările spuneau mai multe cu un găinaţ decât a reuşit vreodată Ozymandias să spună.

Vântul era răcoros, plăcut. Oamenii de afară, care reparau stricăciunile făcute de zei, simţeau nevoia să îşi întoarcă feţele spre el, aşa cum un peşte în iaz se întoarce către un aflux de apă proaspătă şi curată.

Nimeni nu muncea în necropolă. Celor mai multe dintre piramide le explodaseră părţile de sus şi stăteau fumegând uşurel ca nişte vulcani stinşi de curând. Ici şi colo, blocuri de marmură neagră împestriţau peisajul. Unul dintre ele aproape decapitase o frumoasă statuie a lui Hat, Zeul cu Cap de Vultur.

Străbunii dispăruseră.

Nimeni nu se oferea să se ducă să îi caute.

Cam pe la amiază, o navă urcă pe Djel cu toate pânzele sus. Era o corabie înşelătoare. Părea să plutească greoi ca un hipopotam gras şi vulnerabil, însă doar după ce o urmăreai o vreme îţi dădeai seama că înainta remarcabil de repede. Aruncă ancora lângă palat.

După o vreme, coborî o barcă.

Teppic şedea pe tron şi urmărea cum viaţa regatului se reunea, ca o oglindă spartă care este lipită la loc şi reflectă aceeaşi lumină veche în noi şi neaşteptate feluri.

Nimeni nu era prea sigur în baza a ce *era* el pe tron, însă nimeni altcineva nu era deloc dornic să îl ocupe şi era o uşurare să auzi indicaţiile rostite cu o voce clară şi încrezătoare. Este uimitor cum se mai supun oamenii dacă o voce clară şi încrezătoare este folosită, iar regatul era foarte obişnuit cu o voce clară şi încrezătoare.

În plus, a da ordine îl împiedica să se gândească la anumite lucruri. Ca, de exemplu, la ce avea să urmeze. Dar, cel puţin, zeii nu mai erau printre ei, ceea ce făcea mult mai uşor să crezi în existenţa lor, iar iarba nu mai părea să-i crească de sub tălpi.

„Poate că aş putea reuni regatul, se gândi el. Dar apoi ce aş face cu el? Măcar dacă l-am găsi pe Dios.” El ştia întotdeauna ce să facă, asta era cel mai important la el.

O gardă îşi croi drum prin mulţimea dezordonată de preoţi şi de nobili.

— Mă iertaţi, sire, spuse acesta. Un negustor vrea să vă vadă. Zice că e urgent.

— Nu acum, omule. Reprezentanţii armatelor ephebă şi tsorţeană vin să se întâlnească cu mine într-o oră, şi înainte de asta mai sunt o grămadă de lucruri de făcut. Nu mă pot întâlni cu orice negustor care se nimereşte pe aici. Oricum, ce vinde?

— Covoare, sire.

— *Covoare?*

Era Dojenel, rânjind ca o jumătate de lubeniţă, urmat de câţiva oameni din echipajul lui. Traversă sala zgâindu-se la fresce şi tapiserii. Fiind vorba de Dojenel, probabil că le evalua. Când ajunse la tron deja trăgea o linie dublă sub total.

— Frumos palat, spuse el rezumând mii de ani de acumulare arhitectonică în doar două cuvinte. Nici n-o să ghiceşti ce s-a întâmplat, tocmai se făcea că navigam pe lângă coastă, când brusc a apărut un fluviu. Într-o clipă erau stânci, în următoarea, un fluviu. Ce chestie ciudată, m-am gândit eu. Pariez că bătrânul Teppic e pe undeva în amonte.

— Unde-i Ptraci?

— Ştiu că te plângeai de lipsa comodităţilor de acasă, aşa că ţi-am adus covorul ăsta.

— Am *zis,* unde-i Ptraci?

Echipajul se dădu în lături, lăsându-l pe Alfonz, rânjind, să taie sforile care legau covorul şi să îl desfacă.

Se desfăşură iute pe podea, într-un nor de scame, praf, molii şi, într-un final, de Ptraci, care continuă să se rostogolească până când capul i se lovi de cizma lui Teppic.

El o ajută să se ridice în picioare şi încercă să-i scuture scamele din păr, în timp ce ea se legăna înainte şi înapoi. Îl ignoră şi se întoarse către Dojenel, roşie de furie şi de lipsa de aer.

— Puteam să mor acolo! strigă ea. Şi multe alte lucruri au făcut-o, după miros! Şi *căldura!*

— Ai zis că a mers cu regina cum îizice, Ram-Jam-Hurrah sau mai ştiu eu cum, spuse Dojenel. Nu da vina pe mine, acasă un colier sau altceva e de ajuns, de obicei.

— Fac pariu că *ea* a avut un covor ca lumea, se răsti Ptraci. Nu ceva înghesuit în cală de şase luni.

— Ai noroc că l-am avut şi pe ăsta, zise Dojenel cu blândeţe. A fost ideea ta.

— Huh, făcu Ptraci. Se întoarse spre Teppic. Salut, îi zise. Asta trebuia să fie o surpriză uimitor de originală.

— A mers, spuse Teppic cu înflăcărare. Chiar a mers.

Dojenel era întins pe o sofa pe veranda palatului, în timp ce trei slujnice îi decojeau struguri cu schimbul. O cană cu bere stătea la rece, la umbră. El rânjea amical.

Pe o pătură de lângă el, Alfonz stătea pe burtă simţindu-se foarte stânjenit. Stăpâna Femeilor descoperise că, pe lângă tatuajele de pe braţe, spatele lui era o adevărată istorie ilustrată a practicilor exotice şi le adusese pe fete să le educe. El se strâmba uneori, când indicatorul ei împungea în elementele de un interes deosebit şi îşi înfipsese hotărât degetele în urechile lui uriaşe şi pline de cicatrice ca să nu audă chicotele.

În capătul opus al verandei, oferindu-li-se intimitate printr-un acord nerostit, şedeau Teppic şi Ptraci. Lucrurile nu mergeau bine.

— Totul s-a schimbat, spuse el. Nu o să mai fiu rege.

— *Eşti rege,* zise ea. Nu poţi să schimbi asta.

— Pot. Pot să abdic. E foarte simplu. Dacă nu mai sunt rege, atunci pot să mă duc unde vreau. Dacă *sunt rege,* atunci cuvântul regelui e lege şi pot să abdic. Dacă putem să schimbăm sexul prin decret, cu siguranţă putem să ne schimbăm funcţia. Să găsească o rudă care să facă treaba asta. Cred că am cu zecile.

— *Treaba?* Oricum, ai zis că mai e doar mătuşa ta.

Teppic se încruntă. Mătuşa Cleph-ptah-re nu era, dacă se gândea bine, felul de monarh de care ar avea nevoie un regat care vrea să o ia de la început. Avea o serie de păreri de nezdruncinat despre multe subiecte, dar cele mai multe dintre ele implicau jupuirea de vii a celor cu care nu era de acord. Asta însemna majoritatea bărbaţilor până în treizeci şi cinci de ani, pentru început.

— Ei, altcineva, atunci, spuse el. N-ar trebui să fie greu, întotdeauna mi s-a părut că avem mai mulţi nobili decât e nevoie. Nu trebuie decât să găsim unul care a avut visul cu vacile.

— Oh, ăla cu vaci grase şi slabe? zise Ptraci.

— Da. E cumva ancestral.

— E enervant, atâta ştiu. Una dintre ele rânjeşte tot timpul şi cântă la corn.

— Mie mi s-a părut că e un trombon, spuse Teppic.

— E un corn de ceremonie, dacă te uiţi atent, preciză ea.

— Ei, bănuiesc că fiecare îl vede un pic diferit. Nu cred că are importanţă. Oftă şi privi cum era descărcată *Nenumita.* Părea să aibă un număr mai mare de saltele de puf decât cel aşteptat şi câţiva dintre oamenii care coborau preocupaţi pe schela de debarcare duceau cutii de scule şi ţevi.

— Cred că o să fie cam dificil, spuse Ptraci. Nu poţi să zici: „Toţi cei care visaţi vaci faceţi, vă rog, un pas în faţă”. Ar goni vânatul.

— Nu pot să stau până se nimereşte cineva s-o spună, nu? Fii serioasă, se răsti el. Câţi o să zică, hei, am avut un vis ciudat cu vaci azi-noapte? În afară de tine, adică.

Se holbară unul la altul.

— Şi e *sora* mea? se miră Teppic.

Preoţii dădură din cap. Lui Koomi îi rămânea să o rostească. Tocmai petrecuse zece minute de căutat prin dosare împreună cu Stăpâna Femeilor.

— Mama ei a fost, hm, favorita răposatului vostru tată, zise el. A acordat multă atenţie creşterii ei, după cum ştiţi, şi, hm, s-ar părea că... da. S-ar putea să fie mătuşa voastră, fireşte. Concubinele nu se descurcă prea bine cu completarea actelor. Dar cel mai probabil e sora voastră.

Ea îl privi cu ochii plini de lacrimi.

— Asta nu contează, da? şopti ea.

Teppic se uită în jos.

— Ba da, zise el. Chiar contează. Îşi ridică privirea spre ea. Dar poţi fi regină, adăugă el. Se uită urât la preoţi. Aşa e, afirmă el cu hotărâre.

Marii preoţi se uitară unul la altul. Apoi se uitară la Ptraci, care stătea singură, cu umerii tremurând. Mică, cu educaţie de palat, obişnuită să primească ordine... Se uitară la Koomi.

— Ar fi ideală, spuse acesta. Pe neaşteptate, se auzi un murmur de aprobare.

— Poftim, deci, zise Teppic pe un ton de consolare.

Ea se uită urât la el. El făcu un pas înapoi.

— Ei, eu mă duc, spuse el. Nu am nimic de strâns, e în regulă.

— Aşa, pur şi simplu? întrebă ea. Asta-i tot? Nu vrei să *spui* nimic?

El ezită, la jumătatea drumului spre uşă. Ai putea rămâne, îşi zise el. N-ar merge, totuşi. S-ar sfârşi cu o mare încurcătură; probabil că aţi ajunge să împărţiţi regatul între voi. Doar pentru că soarta v-a unit, nu înseamnă că ea a şi înţeles bine. Oricum, tu ai mers înainte.

— Cămilele sunt mai importante decât piramidele, spuse el încetişor. Asta nu trebuie să uităm.

O tuli în timp ce ea căuta ceva cu care să arunce.

Soarele ajunse în vârful amiezii fără gândaci, iar Koomi pluteşte în jurul tronului ca Hat, Zeul cu Cap de Vultur.

— Maiestăţii Voastre îi va face plăcere să confirme succesiunea mea la rangul de mare preot, zise el.

— Ce? Ptraci şedea cu bărbia în căuşul palmei. Flutură cealaltă mână spre el. Oh. Da. În regulă. Bine.

— Din nefericire, nu s-a dat de urma lui Dios. Credem că a fost foarte aproape de Marea Piramidă atunci când... s-a descărcat.

Ptraci privea în gol.

— Continuă, spuse ea. Koomi se umflă în pene.

— Va dura ceva vreme să pregătim încoronarea oficială, zise el luând masca de aur. Totuşi, Milostivenia Voastră va fi încântată să poarte acum masca autorităţii, căci mai sunt multe treburi oficiale de îndeplinit.

Ea se uită la mască.

— Nu port aşa ceva, refuză ea categoric.

Koomi zâmbi.

— Maiestăţii Voastre îi va face plăcere să poarte masca autorităţii, repetă el.

— Nu, zise Ptraci.

Zâmbetul lui Koomi o luă un pic razna pe la margini în timp ce încerca să înţeleagă acest nou concept. Era sigur că Dios nu se confruntase niciodată cu acest fel de problemă.

Trecu peste impediment, ocolindu-l. Ocolirea îl plasase într-un post bun toată viaţa lui; nu avea să o abandoneze acum. Puse, cu mare grijă, masca pe un scăunel.

— Este Prima Oră, spuse el. Maiestatea Voastră va dori să conducă Ritualul Ibisului, iar apoi va binevoi să ofere o audienţă comandanţilor armatelor ephebă şi tsorţeană. Amândoi cer permisiunea de a traversa regatul. Maiestatea Voastră va interzice acest lucru. La a Doua Oră, va...

Ptraci şedea bătând darabana cu degetele pe braţele tronului. Inspiră adânc.

— O să fac o baie, zise ea.

Koomi se legănă puţin înainte şi înapoi.

— Este prima oră, repetă el, incapabil să se gândească la altceva. Maiestatea Voastră va dori să conducă...

— Koomi?

— Da, O, Nobilă Regină?

— Taci.

— ... Ritualul Ibisului, gemu Koomi.

— Sunt sigură că eşti în stare să îl faci singur. Arăţi ca un om obişnuit să facă lucrurile de unul singur, din câte văd şi eu, adăugă ea acră.

— ... Comandanţii armatelor...

— *Spune-le,* începu Ptraci, apoi se opri. Spune-le, repetă ea, că amândouă armatele pot să traverseze. Nu doar una sau alta, ai înţeles? Amândouă.

— Dar – Koomi reuşi în cele din urmă să priceapă – asta înseamnă că vor ajunge fiecare în cealaltă parte.

— Bine. Şi după asta, poţi să comanzi nişte cămile. E un negustor în Ephebe care are marfă bună. Primul lucru, le verifici la dinţi. Oh, şi pe urmă poţi să îi ceri căpitanului *Nenumitei* să vină să mă vadă. Îmi explica ce înseamnă o „zonă liberă”.

— În baia voastră, O, Regină? se interesă Koomi cu voce pierită. Nu putea să nu observe cum, acum, vocea ei se schimba cu fiecare frază, pe măsură ce lacul educaţiei ei ardea sub lampa cu benzină a eredităţii.

— Nu-i nimic rău în asta, se răsti ea. Şi ocupă-te de canalizare. Se pare că ţevile sunt importante.

— Pentru laptele de măgăriţă? întrebă Koomi care acum era total pierdut în deşert[40].

— Koomi, taci.

— Da, O, Regină, zise Koomi, nefericit.

Dorise schimbări. Dar voise şi ca lucrurile să rămână la fel.

Soarele coborî sub linia orizontului fără nici un fel de ajutor. Pentru unii, se dovedea a fi o zi destul de bună.

Lumina roşiatică arată trei membri de sex masculin ai dinastiei Ptaclusp aplecaţi asupra planurilor pentru un...

— Se cheamă pod, preciză IIb.

— E ca un apeduct? întrebă Ptaclusp.

— Într-un fel, dar pe dos, zise IIb. Apa trece pe dedesubt, noi pe deasupra.

— Oh, Rege... reginei nu-i va plăcea asta, spuse Ptaclusp. Familia regală a fost întotdeauna împotriva schimbării fluviului sfânt cu baraje şi stăvilare şi aşa mai departe.

IIb rânji triumfător.

— Ea a *sugerat-o,* zise el. Şi a continuat binevoitoare, dacă am putea să ne ocupăm să fie locuri în care oamenii să stea şi să arunce cu pietre în crocodili.

— A zis ea asta?

— Bolovani ascuţiţi, aşa a zis.

— Pe cinstea mea! exclamă Ptaclusp. Se întoarse spre celălalt fiu. Sigur n-ai nimic?

[40]O cultură mai puţin deshidratată ar fi folosit expresia „în ceaţă”. (n. a.)

— Mă simt bine, tată, spuse Ila.

— Nu ai – Ptaclusp îşi căuta cuvintele – dureri de cap sau altceva?

— Mă simt mai bine ca niciodată, îl asigură Ila.

— Dar n-ai întrebat despre preţ, observă Ptaclusp. Mă gândeam că poate încă te mai simţi pla... rău.

— Regina a fost încântată să îmi ceară să arunc o privire prin finanţele regale, zise Ila. Spune că preoţii nu ştiu să adune. Experienţele lui recente nu aveau alte efecte secundare decât o tendinţă profitabilă de a gândi în unghiuri drepte faţă de ceilalţi, iar acum şedea încadrat de zâmbete şi construia în minte rate tarifare, preţuri portuare şi un sistem complex de taxă pe valoare adăugată care în curând le va provoca asociaţiilor de negustori din Ankh-Morpork un şoc neplăcut.

Ptaclusp se gândea la toate milele de Djel virgin, complet lipsite de poduri. Şi acum exista o grămadă de piatră finisată prin preajmă, milioane de tone. Şi nu se ştie niciodată, poate pe unul dintre acele poduri va fi loc şi pentru una sau două statui. Avea exact ce trebuia.

Îşi petrecu braţele peste umerii celor doi fii.

— Băieţi, zise el cu mândrie. Pare foarte cuantic.

Soarele care apunea strălucea şi asupra lui Dil şi Gem, deşi în acest caz o făcea pe o rută ocolitoare, prin luminatorul de la bucătăriile palatului. Ajunseseră acolo fără vreun motiv anume, însă era foarte trist în camera de îmbălsămare pustie.

Cei din bucătărie lucrau în jurul lor, recunoscând aerul de tristeţe impenetrabilă din jurul celor doi îmbălsămători. Nici în vremurile ei cele mai bune nu era o meserie sociabilă, iar îmbălsămătorii nu îşi fac prieteni uşor.

Şedeau în mijlocul agitaţiei, scrutându-şi viitorul într-o carafă cu bere.

— Cred, spuse Gem, că Gwlenda ar putea să vorbească cu tatăl ei.

— Asta-i, băiete, zise Dil ostenit. Asta-i de viitor. Oamenii o să vrea întotdeauna usturoi.

— O treabă a naibii de plictisitoare, usturoiul ăsta, spuse Gem cu o ferocitate neobişnuită. Şi nu cunoşti oameni noi. Asta mi-a plăcut mie la meseria noastră. Întotdeauna vedeai feţe noi.

— Gata cu piramidele, zise Dil fără ranchiună. Aşa a spus ea. Ai făcut o treabă bună, Maestre Dil, aşa a spus, dar am de gând să duc cu forţa această ţară în Secolul Liliacului.

— Cobrei, preciză Dil.

— Ce?

— E Secolul Cobrei. Nu al Liliacului.

— Nu contează, spuse Dil pe un ton iritat. Se uită nefericit în cana lui. Asta era problema acum, reflectă el. Trebuia să începi să ţii minte în ce secol erai.

Se uită fix la o tavă cu tartine. Astea erau la modă acum. Toată lumea umblând fără rost...

Luă o măslină şi o tot suci între degete.

— N-aş putea spune că simt acelaşi lucru faţă de vechea slujbă, totuşi, zise Gem secând carafa, dar fac pariu că erai mândru, maestre... adică, Dil. Ştii, când toate cusăturile tale au ţinut aşa de bine.

Dil, cu ochii aţintiţi asupra măslinei, duse ca prin vis mâna la centură şi apucă unul dintre cele mai mici cuţitaşe ale lui, pentru treburile complicate.

— Cred eu că îţi pare rău că s-a terminat, spuse Gem.

Dil se roti ca să aibă mai multă lumină şi respiră greoi, concentrându-se.

— Totuşi, o să treci peste asta, zise Gem. Cel mai important e să nu te gândeşti...

— Pune sâmburele ăsta undeva, ceru Dil.

— Pardon?

— Pune sâmburele ăsta undeva, repetă Dil.

Gem dădu din umeri şi i-l luă din mână.

— Aşa, spuse Dil, vocea lui tremurând dintr-odată. Acum dă-mi o bucată de gogoşar...

Şi soarele strălucea peste deltă, acea mică infinitate de stuf şi bancuri de nisip unde Djelul se tolăneşte pe crăpătura continentului. Înaintând cu greu, păsările ţopăie după hrană prin labirintul verde de tulpini şi miliarde de musculiţe dansează în zigzag peste apa sălcie. Aici, cel puţin, timpul a trecut întotdeauna, căci delta respiră de două ori pe zi apa rece şi proaspătă a mareei.

Aceasta venea acum, vârful ei încoronat cu spumă strecurându-se printre trestii.

Din loc în loc, bandaje străvechi şi înmuiate se desfăcură, se suciră o vreme ca nişte şerpi incredibil de bătrâni, iar apoi, fără zarvă, se dizolvară.

— ESTE FOARTE NEOBIŞNUIT.

— Ne pare rău. Nu e vina noastră.

— CÂŢI SUNTEŢI?

— Mă tem că peste 1 300.

— FOARTE BINE, ATUNCI. VĂ ROG SĂ FORMAŢI O COADĂ ÎN ORDINE.

Nenorocitule se uita la pătulul gol.

Acesta reprezenta o sub-mulţime a mulţimii generale „fân”, conţinând valori arbitrare între zero şi K.

Nu avea nici un pic de fân. De fapt, s-ar fi putut ca în el să existe o cantitate negativă de fân, dar pentru un stomac gol, diferenţa dintre nici un pic de fân şi minus-fân nu prezintă nici un interes.

Nu conta cum o rezolva, răspunsul era întotdeauna acelaşi. Era o ecuaţie de o clasică simplitate. Avea o anumită eleganţă pură pe care el nu o putea admira în acest moment.

Nenorocitule se simţea abuzat şi urât tratat. Nu era nimic ieşit din comun aici, căci aceasta este starea psihică normală a unei cămile. Îngenunche răbdător, în timp ce Teppic încărca desagii.

— Vom evita Ephebe, se adresă Teppic pare-se către cămilă. Vom merge la capătul Mării Circulare, poate în Quirm sau în Munţii Vârfu Berbecului. Sunt tot felul de locuri. Poate chiar o să căutăm câteva din oraşele alea, eh? Cred că ţi-ar plăcea.

E o greşeală să încerci să înveseleşti cămilele. La fel de bine ai putea încerca să arunci bezele într-o gaură neagră.

Uşa din capătul opus al grajdului se deschise. Era un preot. Arăta cam zăpăcit. Azi preoţii făcuseră o grămadă de drumuri cu care nu erau obişnuiţi.

— Hm, începu el. Maiestatea Sa îţi comandă să nu părăseşti regatul. Tuşi. Zise: Există vreun răspuns?

Teppic se gândi.

— Nu, spuse el, nu cred.

— Deci să îi transmit că i te vei alătura în curând, da? Întrebă preotul plin de speranţă.

— Nu.

— *Ţie* îţi e foarte uşor să spui asta, zise preotul cu acreală şi se făcu nevăzut.

Câteva minute mai târziu fu înlocuit de Koomi, foarte roşu la faţă.

— Maiestatea Sa îţi cere să nu părăseşti regatul, spuse el.

Teppic se sui pe Nenorocitule şi plesni uşor cămila cu un băţ.

— A vorbit foarte serios, zise Koomi.

— Sunt sigur.

— Ştii, ar putea să te arunce la crocodilii sacri.

— N-am mai văzut prea mulţi azi. Cum o mai duc? spuseTeppic şi îndemnă iar cămila.

Ieşi în lumina tăioasă a zilei şi merse pe străzile din pământ bătătorit, pe care timpul îl transformase într-o suprafaţă mai dură decât piatra. Erau pline de oameni. Absolut toată lumea îl ignoră.

Era un sentiment minunat.

Călări încet pe drumul spre graniţă şi nu se opri până nu ajunse pe coastă, lăsând valea în urma lui. Un vânt fierbinte dinspre deşert bătea prin tufişuri când îl priponi pe Nenorocitule la umbră, se căţără niţel mai sus şi privi înapoi.

Valea era veche, atât de veche, încât ai fi putut crede că existase prima şi că urmărise cum restul lumii se formase în jurul ei. Teppic îşi sprijini capul pe braţe.

Fireşte, se *făcuse* singură veche. Se dezbrăcase uşurel de viitor timp de mii de ani. Acum schimbarea o lovea aşa cum pământul loveşte un ou.

Dimensiunile erau probabil mai complicate decât credeau oamenii. Probabil că la fel era şi timpul. Probabil că şi oamenii, deşi aceştia pot fi mai previzibili.

Urmări coloana de praf care se ridică în faţa palatului şi îşi croi drum prin oraş, peste porţiunea îngustă de ogoare, dispăru un moment într-un pâlc de palmieri din apropierea coastei şi reapăru la poalele pantei. Cu mult înainte să-l poată vedea, ştiu că undeva în norul de praf trebuie să fie un car.

Se lăsă să alunece pe pietre şi se aşeză pe vine, răbdător, la marginea drumului. În cele din urmă, carul trecu huruind pe lângă el şi se opri ceva mai în faţă, se întoarse stângaci în spaţiul îngust şi rulă înapoi.

— Ce-o să *faci?* strigă Ptraci, aplecându-se peste margine.Teppic se înclină.

— Şi termină cu asta, se răsti ea.

— Nu-ţi place să fii rege?

Ea ezită.

— Ba da...

— Fireşte că îţi place, zise Teppic. O ai în sânge. În vremurile de demult, oamenii s-ar fi luptat ca tigrii. Fraţii cu surorile, verii cu unchii. Îngrozitor.

— Dar nu trebuie să pleci! Am *nevoie* de tine!

— Ai sfătuitori, spuse Teppic cu blândeţe.

— Nu mă refeream la asta, se răsti ea. Oricum, e doar Koomi şi nu e bun.

— Ai noroc. Eu l-am avut pe Dios, şi ăsta era bun. Koomi va fi mult mai bun, poţi să înveţi o mulţime de lucruri, dacă nu asculţi ce are de spus. Poţi să ajungi departe cu sfătuitori incompetenţi. În plus, Dojenel te va ajuta, sunt sigur. Are o grămadă de idei.

Ea roşi.

— Mi-a propus câteva când eram pe navă.

— Poftim, atunci. Ştiam că voi doi o să vă înţelegeţi de minune. Ţipete, flăcări, oameni fugind la adăpost...

— Iar tu o să fii iar asasin, nu? surâse ea batjocoritor.

— Nu cred. Am înhumat o piramidă, un panteon şi întreg vechiul regat. Ar merita să încerc altceva. Apropo, n-ai văzut să răsară mlădiţe verzi pe unde calci, nu?

— Nu, ce prostie!

Teppic se relaxă. Atunci chiar se terminase.

— Nu lăsa să-ţi crească iarbă pe unde păşeşti, asta contează, zise el. Şi n-ai văzut pescăruşi prin preajmă?

— Sunt o grămadă azi, n-ai băgat de seamă?

— Da. E bine. Cred.

Nenorocitule îi urmări sporovăind o vreme, acel fel de conversaţie fără şir, pe care două persoane de sexe diferite o poartă când se gândesc la altceva. Era mult mai uşor cu cămilele, când femela nu trebuie decât să verifice metodologia masculului.

Apoi se sărutară într-un mod destul de cast, în măsura în care cămilele pot judeca. Se ajunsese la o decizie.

Nenorocitule îşi pierdu interesul în acest moment şi se hotărî să îşi mănânce iar prânzul.

LA ÎNCEPUT...

Era linişte în vale. Fluviul, cu malurile încă neîmblânzite, rătăcea alene prin pâlcurile de trestie şi de papirus. Ibişii păşeau prin vaduri; în adâncuri, hipopotamii se ridicau şi se scufundau încetişor, ca ouăle murate.

Singurul sunet în tăcerea umedă era pleoscăitul ocazional al peştilor sau şuieratul câte unui crocodil.

Dios zăcea întins în noroi de ceva vreme. Nu era sigur cum ajunsese acolo sau de ce jumătate din roba lui era sfâşiată, iar cealaltă jumătate pârlită. Îşi amintea vag un zgomot puternic şi o senzaţie de mare viteză dar că, în acelaşi timp, rămase nemişcat. Chiar în această clipă, nu dorea răspunsuri. Răspunsurile implică întrebări, iar întrebările n-au ajutat pe nimeni niciodată. Întrebările doar strică lucrurile. Noroiul era răcoros şi calmant, iar el nu avea nevoie să ştie nimic o vreme.

Soarele apuse. Tot felul de animale de pradă ale nopţii rătăciră pe lângă Dios, dar dintr-un instinct atavic hotărârâ că în mod sigur nu ar fi meritat toate problemele care ar fi decurs din a-i muşca piciorul.

Soarele se înălţa iar. Bâtlanii ţipară. Ceaţa se desfăcu peste iazuri, fu arsă când cerul se transformă din albastru în bronz nou.

Şi timpul se desfăşură într-o glorioasă lipsă de evenimente pentru Dios, până când un zgomot străin luă locul tăcerii şi făcu ceva echivalent cu a o tăia în mici bucăţele cu un cuţit de pâine ruginit.

Era, de fapt, un zgomot ca al unui măgar tăiat cu drujba. La cum sunt sunetele, era pentru o melodie ceea ce este o cutie plină de curmale pentru cursă de motocros. Cu toate acestea, pe măsură ce alte voci i se alăturau, similare dar diferite, într-o varietate de chei rupte şi de tonuri sparte, efectul general era curios de atractiv. Avea cârlig. Trăgea. Absorbea ciudat.

Zgomotul ajunse la un punct culminant, o singură notă pură făcută de o succesiune de discordanţe şi atunci, pentru o fracţiune de secundă, vocile se despărţiră, fiecare pe câte un vector...

Aerul se agită uşor, soarele pâlpâi.

Şi o duzină de cămile apăru peste dealurile din depărtare, slabe şi prăfuite, fugind către apă. Păsările ţâşniră din stufăriş. Saurieni rămaşi în urmă alunecară lin de pe bancurile de nisip, într-un minut, malul deveni un putinei de noroi, în vreme ce creaturi cu genunchi noduroşi se înghionteau, cu nasurile vârâte adânc în apă...

Dios se ridică şi îşi văzu toiagul zăcând în noroi. Era cam ars, dar încă intact, şi observă ceva ce, nu se ştie cum, nu fusese evident înainte. Înainte? Existase un înainte? Cu siguranţă, fusese un vis, ceva ca un vis...

Fiecare şarpe avea coada băgată în gură.

În josul pantei, după cămile, cu familia lui ponosită pe urme, păşea un personaj mic şi brun, fluturând un băţ de îndemnat cămilele. Părea înfierbântat şi foarte încurcat.

Arăta, de fapt, ca unul care avea voie de sfaturi bune şi de o îndrumare grijulie.

Dios îşi întoarse ochii spre toiag. Acesta avea o semnificaţie foarte importantă, ştia asta. Însă nu-şi putea aminti care. Tot ce îşi putea aduce aminte era că acesta era foarte greu, dar în acelaşi timp era şi greu de pus jos. *„Foarte* greu de pus jos. Mai bine să nu-l ridic”, se gândi el.

Poate că ar trebui să îl ridice o vreme şi să meargă să le explice despre zei şi de ce piramidele erau atât de importante. Iar după aceea l-ar fi putut lăsa jos, cu siguranţă.

Suspinând, aranjându-şi roba zdrenţuită pentru a căpăta un aer demn, sprijinindu-se în toiag, Dios merse înainte.

SFÂRŞIT

Titluri de *Terry Pratchett* din seria

„LUMEA DISC”

CULOAREA MAGIEI
LUMINA FANTASTICĂ
MAGIE DE AMBELE SEXE
MORT
COPILUL MINUNE
STRANII SURATE
PIRAMIDE
GĂRZI! GĂRZI!
ERIC
IMAGINI MIȘCĂTOARE
OMUL CU COASA
PRIN CELE STRĂNĂTĂȚI
ZEI MARUNȚI

LORDS AND LADIES
MEN AT ARMS
SOUL MUSIC
INTERESTING TIMES
MASKERADE
FEET OF CLAY
HOGFATHER
JINGO
THE LAST CONTINENT
CARPE JUGULUM